CHRISTINE
MANGAN

NECUNOSCUTA
DIN TANGER

CHRISTINE MANGAN

NECUNOSCUTA DIN TANGER

Original: *Tangerine* (2018)

Traducere din limba engleză de:
A.D. BADES

virtual-project.eu

2019

PROLOG

SPANIA

E nevoie de trei oameni ca să poată scoate cadavrul din apă. Este al unui bărbat – asta o pot spune și ei, dar cam atât și nimic mai mult. Păsările s-au ocupat deja de el, atrase probabil de frântura strălucitoare de argint care-i împodobește cravata. Dar n-au fost decât coțofene, se gândesc bărbații. „Trebuie să fi văzut trei”, rostește unul către tovarășii săi, într-o neinspirată încercare de a glumi, în minte răsunându-i un vers dintr-o veche poezioară pentru copii, *Trei la o înmormântare.*

Îl ridică, surprinși de greutatea lui. „Să fie adevărat că morții sunt mai grei?” se întreabă altul cu glas tare. Așteaptă împreună sosirea poliției, străduindu-se să nu privească în jos, să evite imaginea găvanelor goale, acolo unde au fost cândva ochii defunctului. Cei trei nu se cunoșteau înainte, dar sunt uniți acum prin ceva mai profund decât legăturile de rudenie.

Desigur, numai prima parte a acestei fraze este adevărată – pe cealaltă am născocit-o eu. Am timp pentru asemenea închipuiri acum, când stau și privesc: în partea cealaltă a încăperii, pe geam, afară. Peisajul se schimbă, nu și altceva. Unii i-ar spune veghere, cred, însă eu le-aș răspunde că nu e deloc același lucru – că deosebirea e la fel de mare ca între reverie și reflecție.

E o zi caldă, vara se apropie cu pași mari. Soarele a început să pălească, iar cerul a căpătat o neobișnuită nuanță de galben, vestind furtuni la orizont. Acestea sunt momentele – când aerul e dens și fierbinte, *amenințător* – în care pot să închid ochii, să inspir adânc și să simt din nou parfumul Tangerului. Miroase aidoma cuptorului de lut, a ceva cald, dar nu arzător, aproape ca bezelele fripte, însă nu tot atât de dulce. E și un iz

de mirodenii, unul vag familiar, de scorțișoară, cuișoare, chiar cardamom, dar și ceva complet necunoscut. Un miros reconfortant, ca o amintire din copilărie – una care te învăluie, te cuprinde cu totul și-ți făgăduiește un sfârșit fericit, la fel ca în povești. Fiindcă dincolo de parfum, dincolo de alinare, muștele bâzâie, gândacii fojgăie, pisicile flămânde te privesc cu ochi răi, urmărindu-ți fiece mișcare.

De cele mai multe ori, orașul îmi apare ca un vis atunci când ești cuprins de fierbințeală, un miraj scânteietor despre care abia dacă izbutesc să cred că a fost cândva real, că am fost și eu acolo, că oamenii și locurile pe care mi le amintesc erau aievea, nu doar fantome străvezii pe care le-a plăsmuit mintea mea. Timpul curge repede, așa am constatat, transformând oamenii și locurile mai întâi în trecut, apoi în povești. Mi-e greu să-mi amintesc care e deosebirea între ele, căci memoria îmi joacă deseori feste acum. În clipele cele mai rele – în clipele cele mai bune – o uit pe *ea*. Și uit ce s-a întâmplat. E o senzație stranie, fiindcă ea e necontenit acolo, pândind imediat sub suprafață, amenințând s-o străpungă. Dar sunt alte clipe în care până și numele ei îmi scapă, și de aceea am început să-l scriu pe orice petic de hârtie pe care-l găsesc. Noaptea, când infirmierele se duc, mi-l șoptesc de parcă ar fi un catehism deprins în copilărie, de parcă repetarea lui m-ar ajuta să-mi reamintesc și m-ar împiedica să uit, fiindcă – îmi spun iar – nu trebuie să uit niciodată.

Se aude o bătaie în ușă, și o fată cu părul roșcat intră în încăpere aducând o tavă cu mâncare. Brațele îi sunt împestrițate de pistrui, atât de mulți, încât punctișoarele cafenii îi covârșesc pielea palidă de dedesubt.

Mă întreb dacă a încercat vreodată să-i numere.

Mă uit în jos și văd un nume scris pe o bucată de hârtie pe noptiera de lângă pat, iar numele mă sâcâie, fiindcă deși nu-i al meu, îmi pare

important, de parcă ar fi ceva ce ar trebui să știu obligatoriu. Îmi las mintea să se relaxeze. E o tehnică pe care am găsit-o folositoare: mă străduiesc din greu să nu gândesc, pe când în secret gândesc cât de intens pot.

Nu se întâmplă nimic.

— Ești gata pentru micul dejun?

Ridic privirea și văd cu nedumerire o fată cu părul de un roșu întunecat stând în fața mea. Nu poate să aibă mai mult de treizeci de ani, așa că între noi sigur nu-s decât patru sau cinci. „Roșcatele aduc ghinion”, îmi spun. Nu se zice să-i ocolești pe cei cu părul roșu când te pregătești de o călătorie pe mare? Și cred că foarte probabil în curând voi fi pe mare – spre Tanger. Mă simt neliniștită acum, nerăbdătoare ca piaza asta rea cu plete roșcovane să iasă din camera mea.

— Tu de unde ai apărut? o întreb, mâniată că n-a catadicsit să bată la ușă.

Îmi ignoră întrebarea.

— Azi nu ți-e foame?

Ține în mână o lingură plină cu ceva cenușiu – încerc să-i găsesc numele, dar mintea mea refuză să se supună. Înfuriată, o împing departe de mine și arăt spre bucățica de hârtie de lângă pat.

— Pune asta în coșul de gunoi! Cineva îmi lasă bilete pe care nu scrie decât niște aiureli.

Mă așez la loc în pat și-mi trag pătura până sub bărbie. E vară, cred, dar camera mi se pare deodată înghețată ca iarna.

PARTEA ÎNTÂI

TANGER, 1956

1.

ALICE

Marțea era zi de târg.

Nu doar pentru mine, ci pentru întregul oraș. Femeile rifane[1] coborând din munți vesteau începutul, cu coșuri și cotigi doldora de fructe și legume, flancate de o parte și de alta de măgari. În replică, Tangerul prindea viață: mulțimile ieșeau pe străzi, bărbați și femei deopotrivă, localnici și străini, fiecare arătând și cerând, tocmindu-se și târguindu-se, schimbând monede pe un dram de una, un strop de alta. Soarele părea să strălucească mai tare în zilele de târg, și mai fierbinte, arșița lui înfierbântându-mi ceafa.

Pe când stăteam la fereastră privind furnicarul de oameni, mi-am pus dorința tăcută să fie încă luni. Și totuși știam că lunea era întotdeauna o speranță deșartă, o falsă alinare înainte ca marțea să vină iar, și eu să fiu silită să fac față haosului care fremăta dedesubt. Silită să stau înaintea impresionantelor rifane înveșmântate în culorile lor aprinse care atrăgeau și rețineau atenția, privirile lor cântărindu-mi ținuta banală și anostă, nevolnică, pradă unui sentiment de teamă – teamă că voi plăti un preț exorbitant fără să-mi dau seama, că voi da moneda nepotrivită, că voi spune cuvintele nepotrivite, că mă voi face de rușine, iar ele vor râde, și va deveni evident ce greșeală am făcut venind aici.

Maroc. Numele însuși evoca imagini ale unei pustietăți întinse, ale unui soare roșu, arzător. Prima dată când l-am auzit pe John menționându-l,

m-am înecat și am tușit peste paharul pe care mi-l pusese în mână. Ne întâlniserăm la Ritz, în Piccadilly, la insistențele mătușii Maude – pe care le simțeam acut în zilele acelea după ce mă întorsesem de la Colegiul Bennington, o durere de cap de care nu reușeam niciodată să scap cu adevărat. Revenisem în Anglia de numai câteva luni, pe John îl știam chiar de mai puțin timp, dar în momentul acela eram sigură că-i pot simți entuziasmul și energia ocupând spațiul din jurul nostru, pulsând în aerul cald de vară. Atrasă, dornică s-o prind, s-o rețin, să-mi cer partea din ea, am permis ideii să se sedimenteze între noi. Africa. Maroc. Cu câteva săptămâni înainte aș fi scuturat din cap, o săptămână mai târziu poate că aș fi râs doar, însă în ziua aceea, în momentul acela, ascultând cuvintele lui John, promisiunile și visurile lui, totul mi se păruse cât se poate de real, de tangibil. Și pentru prima dată după Vermont mi-am dat seama că *vreau* – nu știam exact ce anume, și în clipa respectivă am bănuit că poate nu pe bărbatul din fața mea îl voiam, însă ceva voiam. Luasem o înghițitură din cocktailul pe care mi-l comandase, cu șampania deja caldă și răsuflată, simțind acidul pe limbă și în stomac. Și întinsesem mâna, înainte să mă pot răzgândi, prinzându-i degetele într-ale mele.

Pentru că deși John McAllister nu era în niciun caz bărbatul la care visasem odinioară – era sociabil și zgomotos, înfipt și deseori nesăbuit –, m-am lăsat fermecată de șansa pe care mi-o oferise: să uit, să las trecutul în urmă.

Să nu mă mai gândesc în fiece secundă a fiecărei zile la ceea ce s-a întâmplat în frigurosii Munți Verzi din Vermont.

∵

Trecuse deja mai mult de un an, și totul era încă învăluit într-un fel de pâclă din care părea că nu puteam ieși, oricât aș fi bâjbâit prin labirint. „E mai bine așa”, îmi spusese mătușa după aceea,

după ce îi povestisem despre aura încețoșată pe care o căpătaseră amintirile mele și despre faptul că nu regăseam în memorie detaliile acelei nopți oribile și nici pe cele ale zilelor care au urmat. „Lasă-le în urmă”, insistase ea, de parcă amintirile ar fi fost obiecte pe care să le depozitezi în cutii închise ermetic, astfel încât să fii sigur că nu vor scoate la iveală secretele ascunse în ele.

Și într-un fel așa am făcut, am închis ochii în fața trecutului și i-am deschis către John, către Tanger și către soarele arzător al Marocului. Către aventura pe care el mi-o promisese – cu o cerere în căsătorie și o verighetă, dar nu și cu o ceremonie cum se cuvine, ci doar cu o bucată de hârtie semnată.

— Dar nu putem! protestasem la început. Abia dacă ne cunoaștem!

— Ba sigur că ne cunoaștem, mă asigurase el. La urma urmei, familiile noastre sunt practic înrudite. Așa că, de fapt, ne cunoaștem chiar prea bine.

Și râsese, oferindu-mi zâmbetul acela perfid al lui.

Numele nu aveam să mi-l schimb – fusesem inflexibilă în privința asta. Mi se părea important să păstrez o parte din mine însămi, din familia mea, după tot ce se întâmplase. Și mai era ceva, un lucru pe care mi-a fost greu să-l explic chiar și față de mine însămi. Deși, odată căsătorită, aveam să ies de sub tutela mătușii, ea continua să păstreze controlul asupra fondului meu de curatelă până când împlineam douăzeci și unu de ani, moment în care averea părinților mei urma să-mi revină oficial. Ideea de a avea doi reprezentanți legali mi se păruse prea descurajantă; așa se face că, atunci când mi-am luat pașaportul, pe el era scris tot numele Alice Shipley.

La început îmi spuneam că Tangerul nu va fi chiar oribil. Îmi imaginam zile petrecute jucând tenis sub fierbintele soare marocan, o armată de

servitori gata să ne împlinească orice capriciu, diverse cluburi private din oraș primindu-ne cu brațele deschise. Viața putea fi și mai rea decât atât, știam asta. Pe urmă însă, John a vrut să cunoască Marocul adevărat, Tangerul așa cum era el în realitate. În vreme ce asociații lui angajau personal marocan pe salarii mici, iar soțiile lor își petreceau timpul lenevind la piscină sau punând la cale sindrofii, John avea alte idei. Împreună cu Charlie, prietenul lui, hoinărea prin oraș, pierzând ore întregi la hammam sau în vreo piață, fumând kif[2] în încăperile din spate ale cafenelelor, străduindu-se mereu să intre mai degrabă în grațiile localnicilor, decât în cele ale colegilor și compatrioților lui. Charlie fusese cel care-l convinsese să vină la Tanger, momindu-l cu povești despre Maroc – despre frumusețea și despre libertatea lui neîngrădită de legi – până când John aproape că se îndrăgostise de un loc pe care nu-l văzuse niciodată. Iar eu îmi dădusem toată silința la început, îl însoțisem la târgurile de vechituri ca să luăm mobilă, și în souk ca să cumpărăm de mâncare. Șezusem împreună cu el în cafenele și băusem cafea cu lapte, încercând să-mi rescriu viitorul în orașul fierbinte și prăfuit pe care el îl iubise din clipa în care-l văzuse, dar care mie continua să-mi scape printre degete.

Și apoi fusese incidentul de la târgul de vechituri.

În babilonia de tarabe și negustori, de antichități și nimicuri de doi bani îngrămădite haotic unele peste altele, mă întorsesem o clipă, iar John dispăruse. Și în timp ce stăteam acolo în mijlocul mulțimii, înghiontită și din stânga, și din dreapta, de necunoscuți grăbiți, cu palmele deja cleioase de la familiarul debut de anxietate, niște umbre începuseră să-mi joace la periferia câmpului vizual – acele bizare apariții nelămurite despre care doctorii spuseseră în șoaptă că erau doar închipuiri, dar care pentru mine fuseseră reale,

viscerale, tangibile, părând să crească până ce n-am mai văzut altceva decât formele lor întunecate. În clipa aceea îmi dădusem brusc seama cât de departe eram de casă și de viața pe care o visasem cândva.

Mai târziu John răsese, insistând că lipsise nu mai mult de un minut, însă data următoare când mă rugase să-l însoțesc clătinasem din cap, iar a doua oară după aceea găsisem o altă scuză. Așa că îmi petreceam orele – ore lungi, singuratice și istovitoare – explorând Tangerul din confortul apartamentului nostru. După prima săptămână, știam deja de câți pași ai nevoie ca să-l străbați de la un capăt la altul – patruzeci și cinci, uneori puțin mai mult, în funcție de mersul meu.

În cele din urmă am început să simt regretele lui John conturându-se la orizontul nostru, tot mai mari; dialogurile dintre noi se limitau la chestiuni practice și de finanțe, alocația mea fiind principala noastră sursă de venit. John nu se descurca deloc cu banii, așa îmi spusese la un moment dat zâmbind larg, și atunci zâmbisem la rândul meu, crezând că voise de fapt să spună că nu-i păsa de ei, că nu erau o preocupare pentru el. Curând aveam să aflu că altceva voise să-mi sugereze: că averea familiei lui era pe ducă, îi rămăsese din ea doar atât cât să se îmbrace bine și să poată pretinde mai departe că încă avea banii pe care-i avusese cândva. Se născuse într-o familie înstărită, și simțea că i se cuvine un trai fără griji pecuniare. O iluzie, așa cum aveam să constat în scurt timp. Așa se face că în fiecare săptămână îi încredințam alocația mea fără să-mi pese cu adevărat, fără să mă intereseze unde se evaporau toate cifrele acelea.

Și în fiecare lună John dispărea odată cu banii: în misteriosul oraș pe care-l iubea cu o patimă pe care n-o puteam înțelege, explorându-i secretele de unul singur, în vreme ce eu rămâneam în casă – temnicer și întemnițat deopotrivă.

∵

M-am uitat la ceas și m-am încruntat. Ultima dată când verificasem fusese doar opt și jumătate, iar acum se apropia de amiază. Blestemând, m-am dus grăbită spre pat, spre ținuta pe care o pregătisem de dimineață, înainte să pierd atâtea ceasuri. Fiindcă îi promisesem lui John că voi merge la piață în acea zi; îmi promisesem mie însămi că voi încerca. Așa că m-am uitat la costumația pe care mi-o alesesem – aparența unei femei obișnuite, gata să plece la cumpărăturile săptămânale: ciorapi, pantofi și o rochie pe care o luasem din Anglia chiar înainte să ne mutăm la Tanger.

Când mi-am tras rochia peste cap am remarcat o mică ruptură în partea din față, acolo unde dantela se unea cu gulerul. Am ridicat-o mai aproape de ochi ca s-o inspectez, străduindu-mă să nu tremur la vederea materialului destrămat și spunându-mi că nu era un semn de rău augur, că nu însemna absolut nimic.

Cum mi se părea prea cald în cameră, am ieșit pe balcon, simțind nevoia să mă eliberez dintre pereții ei apăsători. Am închis ochii, jinduind cu disperare la o adiere cât de slabă, și am așteptat, dar nu era nimic în jur, doar căldura neclintită și aridă și sufocantă a Tangerului.

S-a scurs un minut, apoi încă unul, și în liniștea aceea, ascultându-mi unduirea respirației, am devenit conștientă de o stranie senzație că aș fi privită. Am deschis ochii și am aruncat iute o privire către strada de jos. Nu era nimeni acolo. Doar câțiva localnici îndreptându-se spre souk cu pași grăbiți, deoarece se apropia ora la care se închidea piața.

— Vino-ți în fire! mi-am șoptit și am intrat înapoi, în siguranța apartamentului.

În ciuda acestor cuvinte, am închis fereastra bine în urma mea, cu inima bătându-mi vijelios.

Uitându-mă la ceas, am văzut că era acum unu și jumătate. Piața mai putea aștepta, mi-am spus.

Trebuia să mai aștepte, știam asta când, cu mâinile tremurânde, am tras draperia și am acoperit geamul astfel încât nici cel mai mărunt firicel de soare să nu poată pătrunde înăuntru.

2.

LUCY

Soarele ardea când m-am sprijinit de balustradă. Am simțit cum senzația de legănare de sub mine devine mai puternică, stomacul săltându-mi de fiecare dată când feribotul pornea și se oprea în drumul său parcă anevoios spre destinația finală: Maroc. M-am grăbit să-mi iau valiza, cu gândul la ultimele luni deja marcate de vise cu exemple vaste și impunătoare de arhitectură maură, cu labirinturile souk-urilor pline de viață, cu mozaicuri colorate și alei în culori aprinse. Așezându-mă la rândul care începuse să se formeze, mi-am întins gâtul, nerăbdătoare să zăresc prima mea frântură reală din Africa. Mirosul ei se simțea deja, ademenindu-ne de pe țărm – promisiunea necunoscutului, a unor experiențe infinit mai profunde și mai bogate decât tot ce trăisem vreodată pe străzile reci din New York.

Iar Alice… Alice era și ea acolo, undeva în inima pulsândă a orașului.

Când am coborât de pe feribot am scrutat mulțimea în căutarea chipului ei. În cele câteva ore petrecute între mare și uscat reușisem să mă conving că ar putea fi acolo, venită să mă întâmpine, chiar și după toate cele întâmplate. Dar nu era nimeni. Niciun chip familiar. Doar zeci de localnici – băieți și bătrâni deopotrivă – încercând să mă ademenească, alături de ceilalți turiști care debarcaseră, să fac apel la serviciile lor. „Nu sunt

ghid turistic, doar un localnic pe care toată lumea-l cunoaște. Vă voi duce în locuri pe care alți ghizi nu le știu”. Iar când asta nu dădea roade, ieșea la iveală recuzita: „Doamna are nevoie de o poșetă?” Sau, către domnul care pășea în spatele meu: „Domnul are nevoie de o curea?” Hainele erau desfăcute, alte mărfuri erau scoase și trecute pe sub privirile fiecărui nou-venit. Bijuterii, mici sculpturi în lemn și instrumente muzicale necunoscute nouă. Eu, la fel ca toți ceilalți, refuzam aceste nimicuri cu un gest nerăbdător al mâinii.

Existau puține ghiduri de călătorie despre Tanger, însă vânasem fiece carte și broșură pe care o găsisem, parcurgând pagină după pagină despre orașul pe care în curând aveam să-l numesc „acasă”, chiar dacă numai temporar. Îi citisem pe Wharton și pe Twain și o dată, în disperare de cauză, câteva pagini scrise de Hans Christian Andersen. Surprinzător, el îmi fusese cel mai util în pregătirea pentru acest asalt al ghizilor entuziaști, pentru acest val mareic de chipuri care se abătea asupra navelor abia sosite aidoma unor lăcuste avide să-și ofere serviciile călătorului naiv și lipsit de experiență. Neexperimentată eram și eu, nu și naivă. Prin urmare, eram pregătită, înarmată cu informații și cuvinte ca să mă protejez de această scenă haotică. Știam foarte clar ce mă aștepta odată ce părăseam liniștea și siguranța feribortului. Și totuși, nimic nu m-ar fi putut pregăti pentru realitate. Wharton, Twain, chiar și Andersen – în cele din urmă, cuvintele lor nu mi-au putut servi drept sabie și scut.

Am încercat să mă îndepărtez de telali ținând strâns în mâini o hartă, parcă pentru a-mi dovedi hotărârea. Un clătinat din cap, urmat de un murmur întâi în franceză – *non, merci,* apoi în spaniolă – *no*, *gracias,* și pe urmă, din frustrare, minusculele vocabule în arabă pe care le învățasem înainte să pornesc în călătorie – *la,*

choukran. Nimic n-a fost de ajutor. Am mers mai departe, decisă să ies din port cât mai repede și să ajung în medina[3]. Majoritatea nepoftiților s-au retras, dar câțiva s-au dovedit perseverenți, ținându-se după mine pe cărarea ce urca pieptiș spre orașul vechi. „Te-ai rătăcit?” „Ai nevoie de ajutor?” Într-un final a mai rămas un singur bărbat care nu s-a dat bătut. La început fusese discret, urmărindu-mă agale, micșorându-și pasul pentru a se potrivi cu al meu. Stăpânea engleza mai bine decât ceilalți și o folosea din plin, turuind despre toate locurile în care m-ar fi putut conduce, locuri pe care niciun alt turist nu avea să le vadă vreodată.

Am încercat să-l ignor, să nu bag în seamă căldura strivitoare din cauza căreia obrajii îmi erau deja fierbinți și roșii, să nu mă uit la roiurile de muște care păreau să pândească în orice ungher, în drumul meu prin labirintul de străduțe al orașului. Peste câteva minute însă, a trecut în fața mea, tăindu-mi drumul. M-am oprit nedumerită, strângând în mână singurul meu bagaj, apoi am dat să trec mai departe, dar el nu s-a clintit din loc.

— Da. Sunt un țânțar enervant, știu, spuse el zâmbind. Când se aplecă spre mine, i-am simțit pe față răsuflarea umedă și fierbinte. Doamnă, ascultă-mă, e preferabil să ai un țânțar lângă dumneata. Știi de ce? Se opri, de parcă mi-ar fi așteptat răspunsul, apoi îmi explică: Un țânțar îi va ține la distanță pe ceilalți.

Zâmbi, își dădu capul pe spate și izbucni în râs. Hohotul lui sonor, neașteptat, reverberă între zidurile care ne înconjurau, făcându-mă să tresar și să mă dezechilibrez. Valiza îmi căzu din mână cu un bufnet, iar un genunchi mi se trânti în drumul prăfuit.

M-am aplecat să evaluez consecințele, ferindu-mă de mâna întinsă a Țânțarului. Ciorapii mei noi, în nuanța pielii – pentru care plătisem un dolar și jumătate după ce vânzătoarea insistase că nu

existau alții mai buni – erau distruși. Aveau o ruptură chiar deasupra genunchiului, iar un fir se dusese până jos. Cu o exasperare crescândă, am observat alături o julitură urâtă, care amenința să sângereze din clipă în clipă.

— Ce ghinion jalnic! am murmurat.

Simțindu-mi parcă tulburarea și stinghereala, Țânțarul se apropie și mai mult.

— Îmi pare că te-ai rătăcit, îmi șopti, cu vocea dintr-odată guturală, insistentă, ca și când noua mea postură ar fi necesitat o asemenea emfază. *Mademoiselle,* știi de fapt ce cauți?

Cuvintele lui mă făcură să mă opresc o clipă – doar o clipă – ca să mă întreb ce căutam totuși în acest oraș străin și ciudat la care visasem de atâtea ori, încât începuse să capete o aură ireală, strălucitoare, de fiecare dată când mi-l închipuiam. Nici măcar acum, când aveam sub tălpi dovada dură a existenței lui, tot nu-mi părea real. Respirația mi se tăie un moment, dar apoi, iat-o: o imagine încețoșată a *ei,* în fața mea, aici.

De atât a fost nevoie; o secundă mai târziu, eram din nou eu însămi.

— Da, am răspuns pe un ton ferm.

M-am ridicat și am trecut glonț pe lângă el, astfel că umerii ni s-au atins, iar el a încasat impactul, a simțit greutatea trupului meu izbit de al lui. I-am văzut expresia șocată.

— Da, am repetat. Știu exact ce caut.

Țânțarul ridică scurt din umeri și, în sfârșit, se îndepărtă agale.

∵

Afinitate. Căutasem cuvântul în dicționar în primul meu an la Colegiul Bennington – micul și bizarul ciorchine de clădiri ce părea să stea ascuns în inima Munților Verzi din Vermont. O *afecțiune sau o simpatie resimțită în mod spontan sau natural pentru ceva. O asemănare a trăsăturilor care sugerează existența unei relații.* Începusem apoi să caut cuvinte similare. *Înclinație.*

Similitudine. Le-am notat pe toate în carnetul pe care-l purtam cu mine mereu, de la bibliotecă la sala de curs și înapoi. Îi strângeam la piept coperta albastră jerpelită, hotărâtă să-l păstrez, să nu-l uit, să nu rămân niciodată fără el: comoara mea de cuvinte găsite și prețuite. Le reciteam adesea – dimineața înainte de cursuri, seara înainte să adorm. Mi le repetam în șoaptă, de parcă mai târziu cineva avea să mă asculte din ele, să verifice dacă le-am reținut – de parcă ar fi fost esențiale pentru educația mea și pentru supraviețuirea la colegiu.

Dădusem peste cuvântul acela – *afinitate* – la câteva săptămâni după ce o cunoscusem pe Alice. Momentul mi se păruse încărcat de semnificație – găsisem descrierea a ceva ce încă nu știam că vreau să descriu. Relația care s-a clădit între mine și Alice în numai câteva săptămâni, acea predilecție pe care o simțeam una pentru cealaltă… depășea orice descriere rațională. Afinitatea, am decis atunci, era un punct de pornire suficient de bun.

Ne cunoscuserăm în prima noastră zi la colegiu. Alice stătea în holul căminului în care fuseserăm repartizate – fiecare clădire avea două niveluri cu circa douăsprezece camere pe nivel și o sală de zi comună cu șemineu la parter – încercând să identifice camera noastră; ținea un teanc de cărți în brațe și lăsa impresia că în clipa aceea nimic n-ar fi vrut mai mult decât să dispară. Și aproape că dispăruse, cu trunchiul și fața acoperite de cărțile care, evident, îi erau o povară prea grea. Știam deja că urma să-mi fie colegă de cameră – aranjaserăm anterior să ne întâlnim, într-un schimb de scrisori în care ne trimiseserăm și fotografia, astfel încât să ne putem recunoaște; și totuși, nu mă puteam împiedica să trag de timp, să amân, să întârzii clipa cât mai mult posibil. Nu voiam să mă duc la ea s-o ajut și să mă prezint – încă nu.

Așa că așteptasem. Și privisem.

Avea cele mai delicate încheieturi din câte văzusem vreodată. Era încă vară, și fusta ca de balerină care-i plutea în jurul gambelor și bluza subțire cu mâneci scurte le dezvăluiau cu o claritate surprinzătoare. Părul îi era lung și blond, cu bucle care păreau artificial create, nu crescute în mod firesc. Când se apropiase de mine, văzusem că avea unghiile vopsite într-un roz pal aproape prea subtil pentru a fi observat. Același lucru putea fi spus și despre machiajul ei. Pentru o clipă mă întrebasem dacă era fardată cât de cât, dar decisesem până la urmă că era, aproape invizibil, dar era. Fardul fusese aplicat atent, anume ca să nu fie băgat de seamă, înfățișarea ei nu avea nimic care să atragă atenția, nimic care să ceară să fie văzut, dar totul fusese pus la punct exact cu intenția de a fi observat.

Îmi dădusem seama că așa era deprinsă să fie privită, să apară în fața altora. Atitudinea ei îmi dădea de înțeles că niciodată nu fusese nevoită să-și ia de la gură pentru a-și plăti chiria, niciodată nu-și făcuse griji pentru proviziile din cămară, dacă-i vor ajunge pentru o săptămână și nu doar pentru o zi sau două. Și totuși, n-o invidiam ca pe unele dintre fetele pe care le cunoscusem deja. Fata asta nu avea nimic care să denote răsfăț sau îmbuibare, nimic care să duhnească a superioritate. Celelalte fete de la colegiu jinduiau întotdeauna să se arate mai bune decât restul lumii, lăudându-se cu vacanțele în familie ori pomenind nume care le inspirau interlocutorilor teamă sau respect. Alice, aveam să aflu în scurt timp, nu era deloc așa. În vreme ce fetele celelalte strâmbau din nas la vederea *expediatelor* – așa le spuneau ele celor venite la colegiu cu bursă –, Alice mă trata pe mine, o expediată din orașul vecin, la fel ca pe oricare alta. Privind-o în ziua aceea, înainte să fi schimbat un cuvânt măcar, mă gândisem că părea drăguță și chiar singuratică.

Intrasem în cameră, prefăcându-mă că studiez pereții albi și goi și ținându-mi răsuflarea, așteptând ca ea să se apropie, temându-mă că aș fi putut s-o pierd în favoarea altcuiva dacă amânam prea mult, dacă mai întârziam o clipă măcar. Într-un târziu apăruse în prag, iar eu mă prezentasem zâmbind:

— Sunt Lucy Mason.

Întinsesem mâna în timp ce pășeam spre ea, simțind că fiece cuvânt pe care voiam să i-l spun era împletit în acel gest mărunt, astfel că totul – viitorul însuși – depindea de el.

Așteptasem un timp care mi se păruse nesfârșit, deși probabil că fusese doar o frântură de secundă, întrebându-mă dacă-mi va accepta mâna întinsă și unde ne va duce asta, cum se va desfășura călătoria noastră împreună.

Ea își mutase cărțile într-o parte și un zâmbet i se întinsese imediat pe față.

— Mă temeam că ai uitat, îmi spusese roșind, cu accentul ei britanic reținut și elegant. Eu sunt Alice. Alice Shipley.

Avea mâna caldă.

— Îmi pare bine să te cunosc, Alice Shipley.

∵

A doua zi dimineață m-am îmbrăcat cu grijă.

Mi-am strâns lucrurile de la *riad,* unde închiriasem o cameră pentru o noapte ca să pot să mă schimb după drum, să-mi împrospătez înfățișarea, să nu apar la ușa lui Alice cu ciorapii rupți și cu părul nearanjat. Am verificat camera o dată, de două ori, până când m-am convins că n-am uitat nimic, și am închis ușa în urma mea.

În medina m-am așezat la rând la unul dintre standuri și mi-am comandat micul dejun – o pâine împletită pe care n-am recunoscut-o, cu semințe de susan pe deasupra și umplută cu o pastă care avea gust de curmale. Rezemată de un zid, cu ciudata textură stătută a aluatului apăsându-mi pe limbă și pe interiorul obrajilor, întrerupându-mă când și

când să iau câte o înghițitură din cafeaua cu lapte cumpărată împreună cu pâinea, mi-am lăsat privirea să colinde pe stradă.

M-am uitat la turiștii care beau ceai de mentă la cafenele, la un grup de localnici care descărcau mărfuri de pe măgari și le transportau la prăvălie, apoi, într-un târziu, privirea mea a întâlnit-o pe a lui.

Era la câțiva metri distanță, așezat la una dintre numeroasele cafenele care mărgineau piața. Înalt, oacheș, deși nu la fel de arătos ca alții – un localnic, am presupus, deși nu puteam fi sigură. Purta o pălărie fedora cu borul lăsat peste față, împodobită la baza calotei cu o panglică violet aprins. Am stat o clipă sau două simțindu-i ochii ațintiți asupra mea și întrebându-mă ce văzuse oare, ce anume îi atrăsese atenția. Este adevărat, în dimineața aceea fusesem mai cochetă decât de obicei, alegând singura rochie mulțumitoare pe care o cumpărasem înainte să-mi încep călătoria peste ocean și care-mi secătuise firavele economii rămase. Mi-am netezit fusta cu palma stângă, am băut ultimul strop de cafea și am plecat din medina, departe de privirile cercetătoare ale bărbatului.

L-am găsit după aproape o oră de plimbare în cursul căreia am ignorat rânjetele afectate ale chelnerilor (îmbrăcați ca de gală, în costume cu cravate mici, în ciuda căldurii arzătoare). Am trecut prin fața aceluiași restaurant o dată, de două ori, de trei ori, crezând pentru un scurt și nebunesc moment că toate drumurile duc într-adevăr către Le Petit Socco, până am dat de el. Dincolo de medina și la vest de kasbah[4], apartamentul lui Alice se afla chiar la periferia haosului în care pășisem prima dată. Quartier du Marshan, scria în ghidul meu de călătorie. Simțisem transformarea ciudată cu mult înainte să devin conștientă de o schimbare efectivă. Era mai verde aici, străzile fiind mărginite de copaci, deși erau încă rari și

complet necunoscuți mie. Locul emana o senzație generală de lejeritate, de parcă toată tensiunea care apăsa pe umerii mei – ba nu, mai degrabă acolo, între omoplați – se risipea pe măsură ce mă apropiam. Poate că motivul era doar acela că mă aflam mai aproape de ea, mi-am spus, oprindu-mă să-mi las valiza jos și să-mi trag răsuflarea.

Clădirea în sine era banală, se pierdea ușor printre celelalte; n-ar fi părut nelalocul ei la Paris, m-am gândit – un cub de piatră deschisă la culoare decorat cu balcoane din fier forjat și ferestre cu dimensiuni generoase. Aspectul familiar era de așteptat, desigur, însă tot nu mi-am putut împiedica o ușoară senzație de dezamăgire. Îmi luase atât de mult să ajung în punctul ăsta – luni întregi de planuri și de economii, ore întregi de mers cu vaporul, cu trenul și apoi din nou pe apă. Hainele îmi erau pline de praf, iar mintea îmi obosise și se șubrezise în explorarea acestui nou ținut. Mă așteptam la un final mai spectaculos pentru acea călătorie îndelungată – o ușă sclipitoare, un palat magnific, ceva care să declare dramatic și categoric: „Iată-ți răsplata – ți-ai găsit în sfârșit calea”. Am pus degetul pe sonerie și am apăsat.

Timp de câteva clipe nu s-a întâmplat nimic. Inima a început să-mi bată mai repede – poate că Alice se întorsese în Europa. Sau poate că aveam eu adresa greșită. M-am uitat la bucata de hârtie pe care o țineam între degete, cu scrisul decolorat de la atâtea împăturiri și despăturiri. M-am închipuit răsucindu-mă pe călcâie și pornind înapoi, spre port. M-am văzut cu ochii minții cumpărând un alt bilet pentru feribot, ignorând ironiile marinarilor care abia ce mă aduseseră aici, râzând în timp ce traversam iarăși oceanul, de data asta înfrântă. Am clătinat din cap. Imposibil! Gândul la New York, la o altă iarnă ternă și cenușie, la cămăruțele închiriate în diverse pensiuni din oraș, la sunetul a zeci și zeci de femei și la țăcănitul tocurilor lor în sus și-n jos pe coridoare… Și la miros… Mi-am

scuturat un fior, în ciuda arșiței de după-amiază. Mirosul acela straniu, un parfum greu, care părea să plutească în urma fiecăreia dintre ele și care era cel mai apăsător între pereții toaletei comune. Izul înțepător avea întotdeauna o notă exagerat de dulce, de materie organică intrată în putrefacție. M-am strâmbat. *Nu.* Nu mă voi întoarce, indiferent ce s-ar întâmpla.

— Da?

Am auzit cuvântul înainte de-a o vedea pe ea. Mi-am dat capul pe spate, dar soarele era orbitor. Am reușit să-i blochez în parte strălucirea ridicând o mână, astfel că în cele din urmă i-am întrezărit silueta, traversată de dungi de un alb lucitor.

— Alice, am spus fără să ridic glasul, savurând pentru o clipă sonoritatea numelui ei. Eu sunt.

Era suficient de departe încât să nu pot fi sigură, dar mi s-a părut că-i aud icnetul mirat. M-am străduit să-mi zăgăzuiesc încântarea produsă de faptul că izbutisem s-o iau prin surprindere.

— Ei bine, am continuat ridicând vocea cu o jumătate de ton, trebuie să escaladez zidul?

Un zâmbet tulburat îi apăruse pe chip.

— Nu, nu, sigur că nu.

Stătea în spatele unei balustrade din fier ale cărei curbe și spirale erau menite să imite iedera, și care-i ajungea până sub talie. Și-a dus mâinile la gât, așa cum făcea întotdeauna când era agitată.

— Stai puțin, îmi spuse. Cobor imediat.

În timp ce așteptam, am devenit conștientă de o vagă pâlpâire în ureche. În copilărie suferisem de cumplite dureri de urechi, iar când mai crescusem aveam în fiecare an o perioadă în care suferința revenea, așa că fugeam la doctor la primele simptome. Însă medicii zâmbeau și clătinau din cap, asigurându-mă că „nu există absolut nicio problemă” în timp ce mă conduceau spre ușă. Unul dintre ei zăbovise suficient cât să mă învețe să pun degetul imediat deasupra lobului urechii și să trag ușor. „Dacă simți durere”, îmi explicase el,

„înseamnă că ai o infecție. Altfel, e doar…” Nu-și mai sfârșise fraza. Mai târziu îmi dăduse de înțeles că văzuse simptome similare la o categorie aparte de pacienți, o tulburare nervoasă care părea să-i afecteze doar pe cei mai inteligenți – deși eu bănuiam că remarca avusese mai degrabă darul de a-i gâdila lui orgoliul, ca o mărturie a clientelei pe care și-o crease, decât de a mă ajuta pe mine. Și totuși, stând acolo și așteptând-o pe Alice să coboare, am repetat mișcarea aceea, verificând o eventuală sursă de durere, un semn că infecția se instalase. Nu era nimic, însă pâlpâiala persista.

∵

Când apăru în cadrul ușii, Alice avea răsuflarea tăiată, două pete roșii pe obraji și un început de iritație de la căldură sub gât. Întotdeauna avusese tendința să se frece în acel loc, exact acolo unde se întâlnesc claviculele, ori de câte ori era neliniștită. M-am întrebat dacă o făcuse înainte sau după sosirea mea; pe de altă parte, poate că erupția aceea rozalie era doar efectul căldurii de amiază care pulsa în jurul nostru.

Arăta exact așa cum mi-o aminteam. Într-adevăr, trecuse doar puțin peste un an, dar atâtea se întâmplaseră între noi de atunci, încât părea că fusese o cu totul altă viață. Era încă la fel de micuță – nu suferea cuvântul *minionă,* știam – dar nu exista alt mod în care s-o descriu. Scundă și blondă, își păstrase silueta de fetiță, un fapt pe care obișnuia să-l deplângă. Un colier de perle îi încercuia baza gâtului, și am fost frapată de cât de nelalocul lui părea, nepotrivit cu peisajul din jur. Mi-am stăpânit brusca pornire de a întinde mâna și a le atinge, de a i le smulge de la gât și a le privi cum cad și se risipesc în spărturile și crăpăturile străzii.

— Arăți minunat, i-am spus aplecându-mă s-o sărut pe ambii obraji. A trecut prea mult timp.

— Da, a murmurat ea cu o privire strălucitoare, dar distantă. Da, firește.

I-am simțit sub palme relieful subțire al oaselor. A făcut un pas înapoi în casă, dincolo de prag, mișcarea ei trădând o anxietate pe care am bănuit că n-ar fi vrut s-o dezvăluie. Mi-a făcut semn s-o urmez și am intrat, urcând după ea un șir de trepte înguste în timp ce mă avertiza pe ce treaptă să pășesc cu grijă, instrucțiunile ei fiind rapid urmate de scuze pentru decrepitudinea clădirii – o vorbărie la care se deda întotdeauna când era agitată.

— E absolut minunat, desigur, însă are nevoie disperată de unele reparații. I-am spus lui John de câteva ori, dar nu pare să mă asculte. Am început chiar să cred că-i place așa. Aici locuiesc toți artiștii, zice el. Scriitori, aparent. Mi-a spus de un milion de ori cum îi cheamă, însă niciodată nu reușesc să-mi aduc aminte. Dar cred că ăsta e mai degrabă domeniul tău. Va trebui să-l întrebăm când se întoarce de la lucru.

John. Bărbatul pe care l-a cunoscut după ce a plecat de la Bennington, cel care e responsabil, așa cum am aflat abia de curând, pentru mutarea ei în Maroc.

— E acasă? am întrebat-o, iar ea s-a încruntat nedumerită.

— Cine? Oh, John! Nu, nu. E la muncă.

— Și ce mai face? m-am interesat de parcă am fi fost prieteni vechi, dar cuvintele mi s-au părut goale, așa că m-am grăbit să adaug: Și tu… ce mai faci tu?

— Bine. Amândoi o ducem destul de bine, a răspuns rostind cuvintele rapid, absorbindu-le parcă. Dar tu?

— Mă bucur că sunt la Tanger. *Cu tine.*

Ultimele două cuvinte nu le-am spus cu glas tare, deși le puteam simți pulsându-mi regulat în piept. De fapt, eram pe jumătate convinsă că și ea le auzise – sau dacă nu le auzise, măcar *le simțise.*

Mi-am dat seama că între timp ajunseserăm în apartamentul ei și că stăteam în hol, unde podeaua

era acoperită cu un covor cu model complicat, iar valiza îmi atârna încă grea în mână. Eram surprinsă că nu făcea niciun gest să mi-o ia și să mă conducă în camera de oaspeți, ca să ne putem așeza, să ne relaxăm și să începem să depănăm povești, așa cum făceam odinioară. Știam că ar fi însemnat să sper prea mult dacă mi-aș fi închipuit că lucrurile vor redeveni pur și simplu așa cum fuseseră cândva, înainte de noaptea aceea teribilă. Și totuși, nu mă puteam abține. Speranța trăia încă, îngropată în caverna pustiită a pieptului meu. Era însă ceva în postura ei, ceva în felul în care se mișca – aidoma unei păsări înspăimântate, închise într-o colivie –, ceva care mă îndemna să mă întreb dacă nu cumva problema era cu totul alta decât secretele dintre noi.

Mă nedumerise mutarea ei la Tanger, amintindu-mi de vechea hartă decolorată care atârna deasupra patului meu la Bennington. O transformaserăm într-un joc în decursul anilor, înfigând piuneze în perete – tencuiala de un alb murdar se lăsa găurită imediat – în timp ce hotărâm încotro vom merge după absolvire. Aventurile în care aveam să plecăm împreună. Parisul pentru Alice sau, în zilele în care se simțea cu adevărat curajoasă, Budapesta. Dar niciodată Tanger. Piunezele mele erau înfipte mai departe: Cairo, Istanbul, Atena. Locuri ce-mi păruseră cândva îndepărtate și intangibile, dar cu Alice alături nu-mi mai păreau așa.

„Te duc la Paris după ce absolvim”, îmi spusese într-o seară, nu la mult timp după ce ne-am cunoscut. Ședeam ascunse dincolo de Capătul Lumii, fâșia aceea de teren de la marginea pajiștii din campus, acolo unde pământul pare să se sfârșească brusc – deși, dacă te uitai în jos, vedeai doar o mare de dealuri molcome. Un fel de miraj. O iluzie. Înserarea se lăsase deja, umezeala ierbii simțindu-se prin țesătura de bumbac a pledului pe

care ședeam, însă nu ne-am ridicat să plecăm, fericite să-i ignorăm avansarea inexorabilă.

Îi strânsesem mâna drept răspuns. Știam deja despre fondul de curatelă deschis pe numele ei, despre alocația lunară pe care o primea – cecuri pe care-i era scris numele complet, Alice Elizabeth Shipley, cu o caligrafie îngrijită, de modă veche, și care apăreau în cutia ei poștală la începutul fiecărei luni, cu exactitate. Dar o asemenea ofertă, o asemenea invitație făcută unei fete pe care o cunoștea de numai câteva săptămâni – mi se părea că sfida orice logică. Mi se strânsese inima, refuzam să cred că existau cu adevărat oameni atât de buni și de generoși; trecutul meu nu mă învățase că era posibil. Născută într-un mic târgușor din Vermont, la doar câțiva kilometri de colegiu, fusesem întotdeauna de părere că orășelul meu era doar un loc prin care treci spre altceva, spre un alt loc infinit mai bun. O bursă îmi oferise șansa aceea, extrăgându-mă din înghesuiala apartamentului sufocant de deasupra unui garaj și transportându-mă la doar câțiva kilometri depărtare, deși la fel de bine ar fi putut să fie într-o cu totul altă lume.

Și totuși, Parisul n-a fost să fie.

Alice a plecat la Tanger, într-un loc pe care nu-l marcase niciodată pe harta noastră. Și a plecat fără mine.

— Ce cauți în Tanger, Lucy? m-a întrebat ea, trezindu-mă din reverie.

Am clipit, surprinsă de cuvintele ei.

— Am venit să te văd, desigur.

Și am zâmbit, iar vocea mi s-a înecat în strădania de a ascunde emoția dindărătul cuvintelor. Atunci m-am uitat la Alice – m-am uitat *cu adevărat* la ea pentru prima dată de când venisem. Era, așa cum remarcasem înainte, mai slabă și mai palidă, ceea ce părea straniu, ținând seama de clima locului. Avea ochii încercănați și părea, mi-am spus eu, că nu dormise bine de ceva

timp. Degetele ei fremătau îngrijorate în locul acela de la baza gâtului, care în ultimele minute căpătase o culoare mai amenințătoare. Purta o rochie de casă, în ciuda orei – un veșmânt galben legat pe talie cu un cordon simplu, ajungându-i până aproape de glezne. Pe față nu avea nici urmă de fard, iar părul – acea masă de bucle aurii odinioară strălucitoare – era mai scurt acum și-i atârna tern, culoarea lui prăfuită sugerând că avea nevoie de un șampon bun.

— Totul e-n regulă, Alice? am întrebat apropiindu-mă de ea și lăsându-mi valiza jos.

— Sigur, sigur că e-n regulă.

Cuvinte rostite cu aceeași grabă.

— Mi-ai spune, nu-i așa? Dacă ceva ar fi în neregulă? Dacă tu și John…

Se crispă.

— Nu, nu. Totul e perfect. Sincer. Doar că m-ai luat prin surprindere, atâta tot.

Și zâmbi, deși fusese o nuanță în glasul ei, ceva tăios, metalic.

Pe urmă, umerii i se relaxară, zâmbetul îi deveni mai puțin încordat și, pentru prima dată, păru să mă observe: de la noua coafură în stil bufant, aranjată grație unei cantități generoase de fixativ – deși, am constatat cu amărăciune, începuse deja să se încrețească din cauza căldurii – până la rochia închisă la culoare, cu un cordon în talie, care mă costase cât chiria pe o lună. Era la polul opus față de înfățișarea mea din perioada colegiului, știam asta, dar, cum urma s-o văd pe Alice pentru prima dată în mai bine de un an, voisem să fie evident cât de bine mă descurcasem de atunci încoace. Nu ca să mă laud, așa cum se purtau celelalte fete între ele, afișându-și succesul doar pentru ca suratele lor să se înverzească de invidie. Nu, eu voisem să-i arăt lui Alice ce mult însemnaseră pentru mine zilele și nopțile petrecute împreună la colegiu, și că toate acele visuri de viitor nu fuseseră doar o pierdere de vreme pe tărâmul fanteziilor. Că

vorbisem serios, de la primul până la ultimul cuvânt. Asta voisem să-i dovedesc. Că nu mințisem niciodată, în nicio privință, în ciuda celor întâmplate între noi.

— Arăți bine, Lucy, remarcă ea, dar mie mi s-a părut că o spusese că pe o concesie, ca și când vorbele i-ar fi scăpat de pe buze mai degrabă fără voia ei.

— Și tu, am replicat, dornică să-i fac un compliment similar – fie că al ei fusese sincer, fie că nu –, deși cred că amândouă am știut că remarca izvorâse doar din politețe.

A zâmbit iar, același zâmbet interiorizat pe care-l văzusem de atâtea ori în acele prime zile de colegiu, când era atât de timidă și de nesigură pe ea însăși. Spre sfârșitul celor patru ani izbutise să se debaraseze de aproape toate trăsăturile acelea care vădeau slăbiciune, și totuși iată-le acum din nou, reapărând una câte una.

— Ți-aș oferi un ceai, îmi spuse apoi, dornică parcă să umple fiecare clipă de liniște, dar mă tem că John a uitat iar să cumpere gaz. Nu am cum să fierb apă până nu-mi aduce. Dar hai să-ți arăt camera de zi. Și pe urmă putem să bem altceva.

Întinse mâna să-mi ia valiza. Am oprit-o, insistând să mă lase s-o duc eu, de teamă că se va apleca sub greutatea ei. I-am privit umerii când s-a întors cu spatele; materialul subțire al rochiei de casă nu izbutea să ascundă oasele ascuțite de dedesubt. I-am studiat obrajii supți, coatele doar piele și os, felul în care mâinile păreau să-i tremure aproape imperceptibil și totuși sesizabil.

— Nici nu-mi vine să cred cât a trecut, am spus urmând-o pe hol.

Am observat din mers că aproape fiecare centimetru pătrat de spațiu fusese ocupat de obiecte, astfel că era aproape imposibil să te deplasezi fără să te împiedici de piciorul unui scaun sau de o pernă umflată. Nici măcar pereții nu erau feriți, am constatat curând, fiindcă

straturile de zugrăveală erau acoperite de un altul, format din variate nimicuri. Farfuriile lăsau impresia că sunt la mare cinste. Din argint, aramă, porțelan, unele cu desene, altele simple – nu părea să existe un tipar ușor de descifrat, doar șiruri peste șiruri agățate pe pereții viu colorați.

— Știu, a răspuns ea într-un târziu. Anii de la Bennington parcă au fost într-o altă viață.

Am intrat în camera de zi și mi-am lăsat valiza pe covor. Au trecut câteva secunde, răstimp în care am privit amândouă în jur, de parcă singurul fel în care puteam să reînnodăm legătura, să ne regăsim drumul una către cealaltă și către vremurile acelea, era să ne ascundem undeva în ungherele încăperii, în Tangerul acela complet străin.

— Mă duc să aduc ceva de băut, spuse ea pornind cu pas hotărât spre ușă.

— Îți mulțumesc, Alice.

Am întins mâna spre a ei și, la gestul meu, a tresărit, mișcarea ușoară atingându-mi pielea.

— Alice, ești sigură că totul e în regulă? am întrebat iar, de data asta în șoaptă.

La început nu s-a uitat la mine, dar și-a ridicat încet fața îngustă și slabă, cu ochii încă strălucitori.

— Sigur, Lucy, mi-a răspuns grăbindu-se să se îndepărteze spre hol. Totul e minunat.

Mai târziu m-am gândit că nu pomenise despre accident.

Dar, la urma urmei, nici eu n-o făcusem.

∵

Am petrecut câteva momente în baie, apăsându-mi obrajii cu un prosop, în speranța că din ei va pieri culoarea. Când am ieșit, cu părul încă lipit de față din cauza transpirației, am găsit în dreptul ușii un teanc de prosoape roz, prea apretate, și câteva săpunuri deasupra lor. Dinspre bucătărie se auzea Alice, cântând.

Am lăsat prosoapele acolo, atentă la versuri și zâmbind în sinea mea în timp ce străbăteam holul și încercam să-mi aranjez părul cu palmele. Îngâna

un cântec pe care l-am recunoscut de la radio. Fetele de la ultima pensiune la care am stat puseseră mână de la mână și cumpăraseră împreună un Silvertone crem cu auriu; la început îl luau cu rândul în camerele lor, mai mult ca să se laude cu el decât pentru altceva, până când în cele din urmă rămăsese la parter, în mare parte uitat, transformat într-o piesă de mobilier din sala comună.

Am murmurat și eu melodia.

— Văd că nu ți-ai perfecționat tehnica vocală, am tachinat-o ridicând glasul cu un ton, ca să mă audă mai bine.

Un hohot de râs a răzbătut din bucătărie – de data asta mai puțin ezitant, am remarcat.

— Du-te și stai jos, mi-a strigat. Vin și eu acum.

M-am întors în camera de zi și am studiat-o. La fel ca restul apartamentului, era mobilată cu piese din lemn închis la culoare și piele naturală, al cărei iz era copleșitor în căldura după-amiezii. Câteva zeci de cărți erau împrăștiate prin încăpere. M-am uitat la una dintre ele. Charles Dickens. O alta era de un autor rus de care nu auzisem. Știam că Alice nu era o cititoare pasionată. Încercasem s-o încurajez în această privință în cei patru ani petrecuți împreună, dar oricâtă silință îmi dădusem, mare lucru nu se lipise de ea. „Toate sunt mult prea serioase”, mi se plânsese odată. Îmi aduc aminte ce am gândit atunci: că aș fi detestat comentariul acela dacă ar fi fost făcut de oricine altcineva, însă lui Alice i se potrivea. Ideea de a o vedea captivă îndărătul unei cărți groase părea nefirească; Alice era făurită din aer și lejeritate, era făcută, pare-se, pentru a trăi, nu pentru a citi despre experiențele altora. Îi spusesem asta la un moment dat, iar ea răsese și fluturase din mână. Dar așa era. Mă trezea dimineața devreme, când era încă întuneric afară, și mă târa prin iarba plină de rouă până la șezlongurile de pe pajiște, cu brațele pline de pături, insistând să fim noi primele

care privesc răsăritul de soare. De fiecare dată mă minunam, în acele momente tăcute, privindu-mi aburii albi ai răsuflării, că ne găsiserăm una pe cealaltă. Că mama lui Alice, americancă de origine, care traversase oceanul și se măritase cu un britanic, absolvise micul nostru colegiu din Vermont, fapt care o determinase pe ea să urmeze aceeași alma mater, în amintirea mamei. Și că Alice reușise, cu surâsul ei timid, să mă scoată din confortul ascunzișului meu din bibliotecă, să mă extragă dintre glasurile celor morți și să mă împingă în lumea celor vii. Strângând mai bine pătura în jurul meu, mă trăgeam mai aproape de căldura trupului ei, dorindu-mi ca acele clipe să dureze la nesfârșit și știind că era totuși imposibil.

Am răsfoit cu un deget câteva cărți, observând cu mirare că paginile erau încă netăiate. Un portret al celui cu care se măritase Alice începuse deja să prindă contur în mintea mea.

— Ai fost surprinsă când m-ai văzut dimineață în pragul ușii tale? am întrebat-o așezându-mă pe canapeaua din piele, pe care am început aproape imediat să transpir.

Din bucătărie mi-a răspuns doar liniștea.

— Alice? am strigat, încruntată.

M-am fâțâit dintr-o parte în alta, încercând să-mi răcoresc alternativ acele porțiuni de piele care erau în contact cu canapeaua și sperând ca sudoarea să nu-mi păteze rochia cea nouă. La Tanger, observasem deja, aerul se mișca lent, fără vlagă. Părea să atârne, greu și umed. „Molatic. Iată cuvântul potrivit pentru a-l descrie”, mi-am spus.

— Oh, da, răspunse ea. Glasul îi răsunase înăbușit, de parcă ar fi vorbit de undeva de departe, nu din încăperea alăturată. Am fost destul de surprinsă.

Înainte să mai pot întreba altceva, am auzit mișcându-se clanța ușii de la hol.

— Alice? strigă o voce mai gravă decât mi-o imaginasem. Ești acasă? adăugă puțin mai încet:

Presupun că n-ai ajuns la piață astăzi.

Acum, privind în urmă, sunt sigură că în momentul acela inima mi s-a oprit.

Desigur, se oprește des. Un ușor murmur, nimic îngrijorător – cel puțin așa spun medicii. Nu afectează nimic, m-au asigurat ei, doar că sunt momente, rareori, când inima mea refuză să păstreze ritmul. Când își face de cap oprindu-se pentru o frântură de secundă, poate nici atât, dar suficient pentru ca bătaia următoare s-o simt ca pe o bubuitură în piept. De parcă cineva ar încerca să mă calce în picioare. E posibil ca în decursul anilor memoria mea să fi reimaginat momentul, sub influența evenimentelor ce au avut loc ulterior, deși sunt aproape sigură că inima mi-a sărit atunci o bătaie. Poate ca avertisment, simțind pericolul. Nu am cum să știu cu adevărat, însă cred că inima încerca de fapt să-mi spună ceva, să mă pună în gardă cu privire la cel care se apropia, pe hol, de încăperea în care mă aflam.

Uneori mă întreb ce s-ar fi întâmplat dacă aș fi ascultat-o.

∵

Un bărbat își făcu apariția în prag.

I-am privit fața bronzată, presărată cu pistrui, și părul blond pieptănat pe spate, ca un val. Arăta, mi-am spus, la fel ca majoritatea bărbaților de vârsta noastră: vivace, energic, încă nesecătuit de monotonia vieții de zi cu zi. Era arătos, asta am văzut din prima clipă. Și totuși, deși trăsăturile lui clasice ar fi fost pe placul unora, fără îndoială, mie mi s-au părut prea puternice, dificil de privit prea mult timp. Și mai era ceva ce am văzut imediat – ceva dur, acerb. Am alungat gândul, spunându-mi că de vină era probabil doar croiala severă a costumului pe care-l purta. Deși nu știam mai nimic despre moda masculină, mi-a fost clar că avea haine scumpe. Purta un costum la trei rânduri, dintr-o țesătură ce părea complet nelalocul ei în Tanger, și o pălărie fedora arămie, cu borul îngust.

Părea, am remarcat cu un dram de invidie, complet neafectat de arșița marocană, în stofa aceea groasă.

— Avem un oaspete! strigă Alice pe un ton ciudat. E Lucy!

Falsetto – ăsta să fie cuvântul exact?

— Lucy? repetă el din pragul ușii, încruntându-se ușor.

— Lucy, dragă! Prietena mea din colegiu, îi explică Alice cu un râs sec. Ți-am povestit multe despre ea.

Nu-i povestise, desigur; mi-am dat seama după aerul nedumerit care se așternuse pe fața lui John când Alice mi-a rostit numele prima dată. După cum se părea, John nu auzise niciodată despre mine.

— Ai pregătit cumva cina în seara asta, Alice? Sunt flămând, spuse el începând să-și scoată cravata, cu o notă evidentă de oboseală în glas.

Acela fu momentul în care mă observă: necunoscuta care ședea pe canapeaua lui. Un tremur de iritare îi pâlpâi pe față, dar imediat, măsurând-mă dintr-o privire – bine îmbrăcată, rezonabil de atrăgătoare –, trăsăturile i se destinseră, iar expresia i se schimbă într-una de surprindere și plăcere.

— Deci tu trebuie să fii infama Lucy, spuse el, și zâmbi, netezindu-și cravata cu o mână și întinzând-o pe cealaltă spre mine. Mă bucur să ne întâlnim, în sfârșit.

Am dat mâna cu el, în aceeași clipă regretând că era atât de umedă.

— Mă bucur să te cunosc.

Își lăsă capul pe un umăr, iar zâmbetul i se transformă în ceva ce semăna mai degrabă a grimasă, deși el își închipuia probabil că era fermecător. Îl simțeam încercând să evalueze situația, să decidă dacă mă cunoștea sau – mai grav – dacă ar fi trebuit să mă cunoască. Și aștepta un semn din partea mea. Eu am rămas însă tăcută. După alte câteva secunde, mă întrebă:

— Ți-e sete cumva?

Atunci ieși Alice din bucătărie. Ținea în mâini o tavă din argint și am dat să mă ridic s-o ajut, însă ea o așeză pe tăblia din lemn a unei servante, într-un colț al încăperii.

Își schimbase rochia de casă; în ciuda înserării care se apropia, purta una de zi din crep de mătase. Fusta bufantă pe șolduri sugera că era mai veche, însă nu mi-o aminteam din anii de colegiu. Dar nu numai ținuta era alta acum – ea însăși părea în mod straniu diferită de fetișcana care mă întâmpinase mai devreme. Avea o frivolitate în atitudine, aerul mohorât din urmă cu câteva ore dispăruse, spulberat, după toate aparențele, de prezența *soțului* ei. Cuvântul încă mi se oprea în gât. Am privit-o în timp ce umplea paharele cu gesturi precise, suprarealiste, astfel că părea dintr-odată incredibil de fragilă, și m-am pomenit întrebându-mă dacă nu cumva era pe punctul să se fărâmițeze în mii de fragmente acolo, în fața noastră.

— Vizita unei vechi prietene din colegiu, așa ai spus? i se adresă John lui Alice. Ce surpriză! Întinse mâna să ia paharul pe care i-l întindea ea; pe sticla rece a acestuia, condensul începea deja să șiroiască. Nu știam că Alice a mea din Țara Minunilor a avut prieteni, adăugă el în glumă.

— Firește că am avut prieteni, râse ea, însă am observat că vorbele lui o răniseră.

John ridică sprâncenele a mirare.

— Gheață! *Acum* îmi dau seama că asta-i o ocazie specială. Noi nu bem niciodată martini *cu gheață,* Lucy.

Rostise cuvintele pe un ton acuzator. Am luat și eu paharul pe care mi-l întindea Alice.

— Deja prezența ta îmi face plăcere, continuă el râzând și luă cu poftă o înghițitură. Și fiindcă tot a venit vorba, ai venit singură până aici, la Tanger? De unde? mă întrebă apoi, când am înclinat din cap afirmativ.

— De la New York, am răspuns, privind-o pe Alice.

El se încruntă.

— Și pe bărbatul tău nu-l deranjează? Să călătorești singură, la asta mă refer.

Am zâmbit sec.

— Mă tem că nu există niciunul pe care să-l deranjeze.

Alice întoarse privirea auzind mărturisirea mea, iar John se aplecă în față, gata să ducă ideea mai departe – sau așa mi s-a părut mie.

— N-ai un bărbat al tău? Niciunul?

Am oftat.

— Mă tem că nu.

— Dar ce, le-a pierit neamul? Bănuiesc că războiul nu i-a terminat pe toți – sau poate că sunt prea speriați de tine? întrebă el, cu un alt hohot de râs.

Am văzut-o pe Alice crispându-se.

— Nu fi nesuferit, John, murmură ea.

— Încerc doar să mă lămuresc, asta-i tot, replică el, scărpinându-și bărbia cu gesturi exagerate. Să fii singur la New York – din filme ai crede că e imposibil. Și pe urmă, uită-te la ea. Pur și simplu nu cred. Poate că, adăugă el aplecându-se mai mult spre mine, ești prea cusurgie. Așa e? Sau alta o fi problema. Am auzit eu unele povești despre voi, fetele de la Bennington.

Glasul lui căpătase accente zeflemitoare. Alice roși.

— Termină, John!

— Ei, în fine, continuă el pe un ton jovial, cu toate că zâmbetul – am remarcat – nu-i cuprindea și ochii, ești aici. Poate că-ți vom găsi un pretendent potrivit la Tanger. Dumnezeu știe că avem destui. Deși, firește, nu sunt sigur că vreunuia dintre ei îi stă gândul la asta acum. Ai ales un moment interesant ca să vii în Maroc.

— Cum adică? am întrebat nedumerită.

— N-ai auzit? replică el cu o strâmbătură ușoară și arcuindu-și sprâncenele într-un mod care se dorea ilar. Localnicii încep să se agite, draga mea.

— Oh, nu vorbi așa despre asta, interveni Alice aplecându-și umerii de parcă ar fi încercat să se retragă mai mult în sine însăși, cât mai departe de conversația dintre noi.

— Așa cum? se interesă John cu o inocență mimată.

— Așa, repetă ea, aruncându-i o privire serioasă. Ca și cum ar fi ceva lipsit de importanță.

El se întoarse spre mine cu un râs scurt.

— Uneori am impresia că Alice își închipuie că înțelege necazurile localnicilor mai bine decât oricare dintre noi, ceilalți, deși rareori iese din casă și nu interacționează cu nicio persoană în afară de mine.

— Nu este adevărat! protestă ea.

— Nu în întregime, bănuiesc, recunoscu el. Dar tot mi se pare că ești prea impresionabilă în privința asta.

Am remarcat expresia încordată care se așternuse pe chipul lui Alice.

— Încep să se agite pentru ce? am întrebat apoi, deși aveam deja o vagă idee, din ce citisem în ziare în ultimele două săptămâni.

— Pentru independență, răspunse John; pleoapele i se îngustară. S-au săturat să aparțină altcuiva, și nu pot să-i condamn. Dar asta înseamnă că francezii își fac din plin simțită prezența. Își protejează interesele până în ultima clipă. Forțele lor în zonă n-au făcut decât să crească de când au început tulburările, acum doi ani, după ce l-au detronat pe sultanul Mohammed. Dar sigur, aici suntem în Tanger și totul e puțin altfel.[5] Sau așa ar trebui să fie, în orice caz. Dar dacă privești atent, îți dai seama că francezii sunt totuși aici. Cu toți spionii aceia ai lor care mișună peste tot, îți lasă impresia că n-au renunțat la speranța că situația se va întoarce în favoarea lor.

— Spioni? m-am mirat eu.

— Oh, încetați! exclamă Alice, luând o înghițitură din pahar; am observat că mâna îi tremura ușor. Cred că lui John îi place să se prefacă uneori că trăiește într-un roman de spionaj. Întotdeauna e convins că-l pândește cineva, francez sau de altă naționalitate. Nu-i da nicio atenție, Lucy, te rog! Ești în perfectă siguranță aici. Mă rog, adăugă ea după o scurtă pauză, atât pe cât poți fi în Maroc.

Deodată mi-au trecut prin minte imagini cu John furișându-se prin ganguri întunecate, cu Alice urmărită de soțul ei ca o domnișoară la ananghie, John fiind personajul negativ al filmului. M-am străduit să-mi reprim un fior.

— Ea nu e franțuzoaică, deci n-o să aibă probleme, spuse el dând din mână a lehamite și întrerupându-mi visarea. Nu cred că are motive să se teamă că vreo armă ascunsă sub djellaba[6] e ațintită spre ea. Mă rog, nu una dintre cele rezervate francezilor, în orice caz.

Am simțit că roșesc și mici furnicături de furie și ciudă mă înfierbântară.

— Dar nu se poate să nu fie un subiect delicat, am stăruit, referindu-mă la ironia lui de mai devreme la adresa lui Alice. Înainte să mă pot controla, am adăugat: Vorbim despre opresori și oprimați, nu-i așa? Ce subiect ar putea fi mai delicat decât acesta?

Cuvintele mele au stârnit o sclipire hainǎ în ochii lui mici și pătrunzători, și m-am întrebat ce replică urma să-mi dea. Dar peste o frântură de clipă sclipirea a dispărut, înainte să pot fi sigură că într-adevăr fusese acolo.

— Ah, răspunse el. Acum înțeleg. Ești una dintre femeile *acelea.*

Trăsăturile mele rămaseră imobile.

— Femeile acelea?

— Știi tu, femeile *acelea,* repetă el sorbind cu zgomot din băutură. Care nu mai stau la cratiță și

așa mai departe.

— John, termină, interveni Alice, cu o figură jalnică.

Glasul îi era încordat și gâtuit, iar fața îi pălise cu o nuanță sau două.

— Să termin ce? râse el. Făceam și eu doar o observație, atâta tot.

— Da, bine, am spus, făcând apoi o pauză ca să beau și eu. Bănuiesc că observația ta este corectă. Sunt una dintre femeile *acelea* – care nu mai stau la cratiță și așa mai departe.

Și am zâmbit, refuzând să-mi plec privirea. John își trase o palmă peste genunchi și exclamă, întorcându-se spre Alice:

— Ah! Vezi? Am avut dreptate!

— Da, răspunse ea, fără să-l privească în ochi.

M-am aplecat spre ei și am întrebat, dornică să schimb subiectul:

— Deci, lucrurile chiar se mișcă? Spre independență, vreau să zic.

John înclină din cap, aparent mulțumit și el să treacă la alt punct de discuție.

— Oh, da. Deja s-a convenit, totul s-a pus în mișcare. Francezii au renunțat deja la controlul asupra Marocului, ceea ce înseamnă că nici spaniolii nu vor mai întârzia mult. Cel mai probabil, va urma Tangerul. Iar ăsta e un lucru bun, așa cum am spus și mai devreme. Independența este întotdeauna un lucru bun. Dar bănuiesc că timpul nu mai are răbdare. Tic-tac, tic-tac. Lucrurile se vor schimba pentru aceia dintre noi care vor decide să rămână aici.

— Cum așa?

S-a uitat câteva clipe la mine ca și când n-ar fi înțeles la ce mă refer. Și apoi, plesnindu-se iar peste genunchi, exclamă:

— Păi, exact asta-i întrebarea, nu-i așa?

Am încuviințat, deconcertată.

— Da, cred că da.

S-a lăsat iar tăcerea, fiecare dintre noi a rămas cu privirea plecată în pahar. Cum de se putea ca ăsta să fie bărbatul care-i furase lui Alice inima? Mi-au revenit în minte trecutul și toate planurile acelea pe care le tăcuserăm împreună, și m-am întrebat cum era posibil ca locul lor să fie luat de asta, de *el* – deși, bineînțeles, știam că lucrurile nu sunt chiar atât de simple.

— Deci, răsună apoi glasul lui John, smulgându-ne din reverie. Cât intenționează Lucy să rămână aici?

— Încă nu m-am hotărât, am răspuns.

El înclină din cap a înțelegere.

— Dar ce anume te-a adus tocmai la Tanger?

— Dorința de a călători, zise Alice repede, poate prea repede, m-am gândit eu. Crezi că ai putea să-i oferi unele recomandări?

Se întoarse iute să se uite la mine. M-am dus cu gândul fără să vreau la o partidă de tenis, cu acel du-te-vino amețitor al mingii, care întotdeauna îmi dădea dureri de cap.

— Poate vrei să vezi și altceva decât Tangerul, îmi spuse.

Am încuviințat, dar am rămas tăcută. Răsuceam în minte ideea că sugestia ei – de a vizita și alte orașe – avusese unicul scop de a mă scoate din casa lor, de a mă îndepărta de ea și John. Din ce cauză – nu știam.

— Eu, unul, prefer Tangerul, zise el, deși părea interesat mai degrabă de paharul pe care-l ținea în mână și care-i fusese reumplut între timp, pe când eu și Alice eram încă la primul. Majoritatea oamenilor îți vor spune că la Marrakech ar trebui să te duci. Sincer, mie nu-mi place să petrec acolo mai mult de trei sau patru nopți. Iar tu nu suporți nici atât, nu-i așa? adăugă el fără să se întoarcă, deși întrebarea îi fusese evident adresată lui Alice. La Chefchaouen merită să te duci câteva zile, și la Casablanca, bănuiesc. Sunt câțiva care ar putea să jure că pe primul loc e Fez. Barajele rutiere pot fi

nițel deranjante, sigur, dar odată ce le arăți actele, nu mai ai nicio problemă. Chiar te interesează chestiile astea? mă întrebă el după o clipă de tăcere, privindu-mă cu o expresie ciudată.

— Sigur, am răspuns, deși de fapt nu mă interesau.

Nu aveam de gând în niciun caz să plec prea curând din Tanger. Am continuat să-i privesc, când pe unul, când pe celălalt, și am decis că, fără îndoială, ceva nu era în regulă – simțeam asta, fiindcă tensiunea părea să umple tot spațiul din jurul nostru, sfârâind și pârâind în aer, implorând atenție. Uitându-mă la ea cu coada ochiului, n-am putut să nu remarc cât de *bântuită* arăta – un cuvânt straniu, într-adevăr, însă era singurul care părea potrivit. Era bântuită de fantoma celei care fusese odinioară.

— O să țin minte, am reluat cu glas tare. Dar cred că deocamdată mă voi concentra pe Tanger.

— O decizie înțeleaptă, aprecie el. Și unde vei sta în timpul acestei mici vacanțe?

Mi-am schimbat poziția pe canapea, simțind în acel moment privirea lui Alice asupra mea.

— Încă nu știu sigur.

— Ei, atunci va trebui să stai la noi. Nu putem permite ca una dintre prietenele lui Alice să locuiască în cine știe ce *riad* suspect – mai ales că avem o cameră în plus aici. Așa e, draga mea? întrebă el, dându-i soției lui un mic ghiont.

Alice clipi de parcă ar fi fost luată prin surprindere, de parcă n-ar fi ascultat discuția dintre noi, ci și-ar fi lăsat mintea să zboare undeva departe de încăperea în care ședeam toți trei.

— Da, rosti în cele din urmă, și cuvântul se auzi moale, parcă înăbușit. Da, sigur, repetă ea, de data asta cu mai multă hotărâre în glas. Se întoarse apoi spre mine, deși privirea ei mă ocoli ușor, îndreptată cumva deasupra umărului meu: Lucy, trebuie să stai la noi. Ar fi o neghiobie să te duci în altă parte.

— Exact, întări John. La urma urmei, camera de oaspeți stă degeaba. A devenit un soi de depozit pentru hârtiile mele de la firmă și pentru altele asemenea. Deși, adăugă el întorcându-se spre Alice, al cărei chip căpătase o nuanță aparte de roșu, nu asta a fost intenția inițială.

Am înțeles la ce se referise, desigur – și totodată bănuiam motivul pentru care o spusese: pentru ca ea să se simtă stânjenită și gândul, ideea în sine, mi-a făcut stomacul să se strângă într-un fel pe care mi-ar fi greu să-l descriu. Mi-am spus că Alice se simțea probabil la fel, fiindcă nu doar stânjeneala părea să-i fi colorat fața, ci mai degrabă o stranie combinație de emoții, ceva ce-i sugera frământările interioare în locul cuvintelor pe care, aparent, nu le putea găsi.

— E foarte generos din partea voastră, am zis pe un ton mai ridicat decât intenționasem, poate într-un efort de a atenua stinghereala care plutea în aer, răspândindu-se și ocupând fiece ungher până când nu mai încăpea nimic altceva.

— Atunci, am stabilit, spuse John rotindu-și cuburile de gheață din pahar. Și, dacă chiar ai de gând să rămâi la Tanger, o să mergem să ascultăm niște jazz. Poate weekendul ăsta. Putem merge mai întâi la Dean's.

Alice dădu să răspundă, însă el o opri imediat, clătinând din cap:

— Oh, nu, draga mea. În niciun caz nu putem permite ca prietena ta să viziteze orașul fără să intre și la Dean's. Ar fi un sacrilegiu, știi bine.

Am încercat să mi-o imaginez pe Alice într-un club de jazz din Tanger, sau într-un bar, însă n-am reușit. Niciodată nu-i plăcuseră localurile zgomotoase și pline de fum pe care le frecventau colegele noastre, atât în campus, cât și în afara lui. La început o târâsem după mine la câteva, încrezătoare că voi reuși să găsesc măcar unul care să-i fie pe plac, dar în cele din urmă m-am văzut nevoită să mă recunosc înfrântă. Așa că, în loc de

baruri, ne limitam la amestecuri de băuturi din sticlele pe care le țineam ascunse în dulap, ascultam discuri și dansam în cămăruța noastră înghesuită, folosindu-ne de preșurile țesute ca să alunecăm pe podeaua din lemn înainte de a ne prăbuși grămadă, râzând isteric. Am zâmbit amintindu-mi.

— M-aș bucura să merg, dacă vine și Alice, am spus, înclinând capul în direcția ei.

Ea a părut iritată de cuvintele mele.

— Cred că da. Așa cum a zis John, acolo merge toată lumea.

Deja băutura îmi dezlegase limba. Se părea că Alice prepara băuturile ca pe vremuri – cu o cantitate exagerată de gin pe care o simțeam acționând –, astfel că vorbe pe care în mod normal le țineam pentru mine amenințau să se reverse acum.

— Dar *tu* ce vrei, Alice? am insistat, refuzând să dau atenție expresiei de stânjeneală care-i apăruse pe față la întrebarea mea.

— Ei nu-i place să ia decizii, interveni John.

Rostise cuvintele cu un zâmbet, dar fusese ceva ranchiunos în tonul lui. Un ton pe care nu-l mai sesizasem până acum, ceva care depășea simpla dojană.

Am simțit aceeași pâlpâire în ureche ca mai devreme, dar am ignorat-o, clătinând ușor din cap ca pentru a-mi disloca bizara senzație de preaplin. M-am întrebat în treacăt dacă nu cumva cine știe ce gânganie de deșert mi se strecurase acolo – citisem despre așa ceva, despre persoane cărora fusese nevoie să li se toarne apă în ureche, în vreme ce alții așteptau cu răsuflarea tăiată ca dovada să urce la suprafață, ieșind din canalul auditiv la lumina zilei. M-am închipuit în aceeași poziție, cu capul înclinat și cu John așteptând deasupra mea, cu un zâmbet zeflemitor.

Alice părea hotărâtă să nu-i bage în seamă remarca. Se ridicase deja de pe canapea, insistând

să-mi umple încă o dată paharul. M-am supus și i l-am întins, constatând undeva, în planul îndepărtat al minții, că nu-mi puteam aminti când mâncasem ultima dată ceva mai substanțial. Pâinea aceea ciudată puțin mai devreme, iar cu o zi în urmă, câțiva biscuiți înainte să urc pe feribot, fiindcă stomacul îmi fusese prea agitat ca să pot înghiți altceva.

— Nu este adevărat, declară ea apoi, așezându-se iar lângă mine.

Trecuseră câteva minute de la afirmația lui John, și mi-am dat seama că vorbele ei îl nedumeriseră. Ea îl împinse cu umărul, brusc.

— Nu este adevărat, repetă, cu glas mai tare acum. De fapt, hai să mergem în seara asta la Dean's. Ca s-o primim pe Lucy cum se cuvine la Tanger.

Rostise cuvintele zâmbind, însă vocea îi tremurase.

Am remarcat din nou cât de ciudată era veselia ei bruscă – o schimbare considerabilă de la calmul stoic pe care-l afișase dimineață. Era ceva aproape frenetic, de parcă în orice moment lucrurile ar fi putut lua o întorsătură oribilă. Am avut impresia că asta urma să se întâmple, atât de aproape de marginea prăpastiei părea să pășească Alice zâmbind, cu râsul răsunându-i sec și găunos în timp ce se mișca de colo colo turnând în pahare și grăbindu-se să umple spațiile goale care apăreau în conversație. Atât de diferită de fata pe care o cunoscusem cândva. Dar, la urma urmei, un lucru tot am învățat din ultimul an petrecut la Bennington: că absolutul nu există. Că totul se schimbă, mai devreme sau mai târziu. Timpul curge fără să fie zăgăzuit, oricât am încerca noi să-l oprim, să-l preschimbăm ori să-l rescriem.

Pur și simplu nu există nimic care să-l stăvilească, nimic.

3.

ALICE

Greșisem. Cu privire la trecut, cu privire la cutia închisă. Fără îndoială.

În vreme ce mergeam spre bar – noaptea se lăsase rapid, dintr-odată, astfel că privirea mea căuta cu jind terenul sigur –, inima îmi bătea zgomotos în piept, mustrându-mă pentru cuvintele rostite pripit. N-ar fi trebuit să răspund la tachinarea lui John – fiindcă asta fusese, știam, cuvintele fuseseră menite să rănească. Ar fi trebuit să rămân tăcută, așa cum făceam întotdeauna. Dar el pomenise despre dormitorul liber. Despre tentativele noastre împotmolite – aici fusese decizia mea, greșeala mea. Și în plus, era și *ea* acolo, privindu-mă cu aceeași expresie cercetătoare dintotdeauna, care mi-era atât de intim familiară și totuși atât de străină acum; anul scurs de când ne văzuserăm ultima dată și lucrurile care se întâmplaseră de atunci se întindeau ca un ocean între noi, așa încât mi se pusese un nod în gât.

Lucy Mason. Pentru o clipă în dimineața aceea nu-mi crezusem ochilor, dar ea era, stând în pragul apartamentului meu din Tanger, și expresia de pe chipul ei anulase distanța, disipând întunericul acelei nopți, astfel că mi-am amintit cât de bine o cunoșteam, încât uneori păream una și aceeași persoană. Totuși… totuși, rămăsese intactă senzația aceea stranie că știam foarte puține despre ea, când venea vorba despre lucruri și adevăruri concrete.

M-am gândit la cele câteva piese de Shakespeare care mi-erau cunoscute și la versul acela care-mi răsuna frecvent în minte – că sfârșitul nu e altceva decât un prolog.

Iat-o, așadar: trecutul meu devenit carne și oase, devenit tangibil – sau ce alte cuvinte mari ar fi folosit ea pentru a-l descrie. Lucy Mason. Tresărind, am luat rochia aceea de casă veche pe care abia o dezbrăcasem, uitând deja tot ce-mi propusesem pentru ziua respectivă, și m-am îndreptat spre ușă. În timpul ăsta nu m-am putut gândi la altceva decât la gulerul din ajun, la ruptura aceea mică, stupidă și oribilă și la ceea ce păruse să însemne ea, la ceea ce păruse să prevestească. Nu exista oare un cuvânt mai potrivit pentru asta? M-am străduit să mi-l amintesc sub privirea grea a fostei mele colege de cameră – nu, termenul nu e corect, a fostei mele prietene, cea mai apropiată prietenă pe care o avusesem vreodată, înainte ca totul s-o ia razna.

Stăteam împreună în holul de la intrare și, în spațiul gol al tăcerii dintre noi, mi-am amintit ultimele cuvinte pe care i le spusesem în seara aceea. Îi spusesem… ba nu, îi strigasem – și era prima dată când ridicasem glasul la ea – ceva oribil, ceva cumplit, că voiam să dispară, să n-o mai văd niciodată. Și pe urmă mi-am amintit ce se întâmplase după aceea, ce gândisem, ce spusesem – dar nu ei, nu lui Lucy, care dispăruse cu mult înainte ca eu să-mi recapăt cunoștința.

Mi-am simțit obrajii înfierbântându-se, i-am simțit ochii privindu-mă – fiind sigură în clipa aceea că știa exact la ce anume mă gândeam.

Era altfel decât mi-o aminteam – deși la început nu mi-am dat bine seama cum altfel, privirea mea căuta un indiciu, orice mi-ar fi putut spune de ce venise aici, după tot ce se întâmplase între noi. Era mai slabă, iar trăsăturile îi erau mai ascuțite, mai bine definite. Era, am remarcat, mai frumoasă decât îmi aduceam aminte, însă păstrase acea calitate bizară, acea privire pătrunzătoare care mă făcea să roșesc și să-mi întorc fața de la ea, care mă făcea s-o iubesc și s-o urăsc în același timp.

Mi-am dres glasul.

— Lucy.

Numele îmi scăpase ca o declarație, un unic cuvânt care însemna atât de mult, și totuși absolut nimic. Niciodată, nici măcar o dată în îndelungatul răstimp dintre Munții Verzi din Vermont și ulițele prăfuite din Maroc, nu mă așteptasem s-o mai revăd. Nu după tot ce se întâmplase. Nu după tot ce spusesem și după toate întrebările care încă mă frământau – despre ce făcuse ea, despre ce-mi imaginasem eu doar. Inima începuse să-mi bubuie.

O privisem în ochi și mă întrebasem, pentru o clipă smintită, dacă o chemasem eu în vreun fel, dacă cine știe cum, de peste Atlantic, în ciuda neîncrederii și mâniei mele, izbutise să-mi simtă nefericirea, disperarea, și se materializase în fața mea – un duh pe care fără să vreau îl invocasem. Mă uitasem la ea, și arșița dimineții din Tanger începuse să pulseze în jurul nostru – o siguranță și un pericol totodată, la fel ca Lucy.

Cavalerul meu în armură strălucitoare, întotdeauna. Și simțisem adevărul întreg apăsându-mi greu pe piept.

∵

Am trecut pragul la Dean's. „Ăsta e Tangerul", m-am gândit când am intrat în barul ce era un amestec de tot și de toate. Localnici, străini – francezi, marocani și nu numai –, costume și cravate, dar și veșminte mai lejere. Părea că toată lumea se adunase în acest bar înghesuit și prăfuit, toată lumea de oriunde și de pretutindeni. Zgomotul era copleșitor. Un boom sonic de glasuri strigând unul peste altul, o cacofonie de râsete nestăvilite, genul acela care te zgârie în urechi și te electrizează. Am văzut un bărbat căzând la podea cu fața roșie de râs și de băutură. Însoțitoarea lui, o femeie în rochie neagră elegantă, cu cercei mari din diamante scânteietoare, își dădu capul pe spate și scoase un soi de lătrat, cum mi se păru, deși mi-am dat seama imediat că fusese de fapt un hohot de râs. Pe măsură ce înaintam în pântecele

localului am simțit sub picioare sila prea multor băuturi vărsate.

— Mă duc să iau ceva de băut, strigă John, îndreptându-se spre bar fără a catadicsi să ne întrebe mai întâi ce doream.

Erau puține scaune libere la ora asta – cele așezate cât de cât împreună –, dar după câteva minute de căutări am reușit să găsim un loc în partea din spate, ascuns într-un colț. Când apăru și el, puțin mai târziu, John se opri și, încruntat, își lăsă privirea în jos.

— Voiai să stăm în altă parte? l-am întrebat, bănuind – ba nu, *știind* – că ar fi vrut să fim mai în centru.

Era unul dintre numeroasele lucruri pe care le învățasem despre el în timpul petrecut împreună la Tanger: nevoia lui constantă de a fi în lumina reflectoarelor, de a fi remarcat de cei din jur. Sau nu, poate că nu era o *nevoie,* poate că termenul e unul prea crud și prea chibzuit. Pur și simplu, așa se întâmpla. Oriunde apărea el, capetele se întorceau, privirile păreau să zăbovească asupra lui. Era în firescul lucrurilor, așa că începuse să se aștepte la asta, până și eu consideram situația ca făcând parte din cotidian. Și o simțisem și eu o dată, acea stranie atracție către el care mă adusese la Tanger, la Dean's, în acest moment anume, flancată de trecut și de prezent în vreme ce-mi beam ginul călduț.

În clipa aceea am vrut să mă revolt. Să-l pedepsesc pentru felul în care încerca atât de vizibil să mă pedepsească. John fusese iritat de hotărârea mea de a ieși în oraș – din simplul motiv că nu-i aparținuse lui, bănuiesc – și începuse să bombăne despre cât de mult muncise în ziua respectivă. „Dar cine e ea, totuși?" insistase, fixându-mi ochii în oglinda din baie. „Sunt sigur că nu te-am auzit niciodată pomenindu-i numele până azi". Când își terminase toaleta rapidă, ungându-și grijuliu părul cu pomadă – mirosul

puternic îmi întorcea stomacul pe dos –, și ieșiserăm din apartament, starea de spirit i se schimbase; alcoolul îi dădea o dispoziție mohorâtă și irascibilă, deși încerca s-o ascundă sub un zâmbet larg.

Dincolo de toate astea o simțeam pe ea. Lucy. Așezată lângă mine, privind în penumbră, urmărindu-l pe John, urmărind totul, la fel ca întotdeauna. Era la Tanger de numai câteva ore, însă deja simțeam efectul pe care-l avusese dintotdeauna asupra mea: mă revigora și mă îmboldea, prezența ei servindu-mi ca o armură pe care niciodată nu izbuteam s-o așez peste a mea.

John luă loc pe un scaun înalt.

— E bine aici, spuse el, cu glasul puțin mai dur decât înainte, rotindu-și în pahar băutura chihlimbarie cu miros de fum și praf și de ceva foarte vechi. Bun, deci ce părere ai? întrebă apoi, întorcându-se spre Lucy și făcând un gest larg cu brațul. Nu e cine știe ce, dar atrage mulțimile.

Lucy înclină din cap, dar nu răspunse. M-am străduit să surâd, cu un gust coclit pe marginile limbii. Se așternu tăcerea și am simțit cum tensiunea – vâscoasă, ca aerul marocan – se strângea în jurul nostru.

— Deci, Lucy Mason din America, zâmbi John. Și cu ce te ocupi mai exact – acolo, în lumea reală?

— Dactilografiez manuscrise. Pentru o editură.

Înclină din cap, deși expresia îi era ternă, ca și când n-ar fi ascultat, nu cu adevărat, așa că am dedus că nu întrebase decât ca s-o incite și pe ea să facă la fel. Fiindcă deși niciodată nu oferise prea multe amănunte cu privire la munca lui, nici altora și nici măcar mie, părea să-i facă plăcere să arunce în discuție aluzii vagi, cu trimiteri la guvern, insinuând că prezența la Tanger în această perioadă îi oferea șansa de a-și dovedi capacitățile în fața superiorilor. „Oportunitatea”, obișnuia să spună, fără a se osteni vreodată să precizeze la ce se

referea oportunitatea respectivă, iar eu la rândul meu nu mă ostenisem să întreb.

Acum îl vedeam cum așteaptă întrebarea lui Lucy, prilejul de a-și lansa monologul, însă ea se mulțumi să surâdă:

— Da, cu toate că nu asta este singura mea slujbă. Sunt și scriitoare.

El ridică sprâncenele mirat, și am observat că renunțase la interesul prefăcut.

— Serios?

— Într-un fel.

John o privi plin de curiozitate.

— O scriitoare, deci. Și ce înseamnă asta, mai exact?

Lucy ezită, și m-am întrebat dacă afirmația ei inițială fusese atât de grandioasă pe cât o făcuse să pară, sperând și totodată temându-mă că așa era. Știam că greșesc, că în felul acesta îmi arătam micimea și meschinăria, dar mă simțeam tristă, ușor înciudată chiar, la ideea că poate ea își respectase promisiunea pe care ne-o făcuserăm odinioară una alteia, în vreme ce eu… eu ce? Eu devenisem opusul ideii pe care o concepusem cândva.

— Scriu ferpare pentru ziarul local, răspunse ea.

Am văzut o lucire în ochii lui John, o notă de dezamăgire, și am văzut deopotrivă rigiditatea ei drept răspuns. Glasul îi era sugrumat când continuă:

— De fapt, presupune multă muncă de documentare. Trebuie să faci o serie de interviuri pentru a obține citate și informații. Nu se deosebește prea mult de celelalte articole care apar în ziar.

Îi auzeam tonul defensiv din glas și am remarcat că și John i-l sesizase. Lucy s-a întors spre mine și a surâs.

— Dar tu, Alice? Tot la fotografiile tale lucrezi?

John s-a încruntat.

— La fotografii?

Am roșit. Îi povestisem destul de puține lui John despre Bennington și despre accident – doar ce relataseră ziarele. Alungasem departe de mine tot ce avusese legătură cu viața mea de dinainte, inclusiv cu Lucy, iar camera foto, pe care o considerasem cândva cel mai de preț bun al meu, ședea acum nefolosită, cu declanșatorul probabil ruginit. Dar era unul dintre puținele lucruri pe care le adusesem cu mine la Tanger, un mare *și ce-ar fi dacă…?* zbârnâind undeva într-un ungher al minții mele. Deși n-o scosesem din adâncul valizei dosite în șifonierul din dormitor, uneori îi simțeam prezența când treceam prin dreptul ei, astfel că nu o dată mi-am grăbit pașii ca reacție.

— Da, răspunse Lucy. Alice se ocupa de fotografie la Bennington. Mă mir că nu știai.

— Vorbești serios? întrebă el ridicând din sprâncene și râzând ușor. Măi, să fie! Alice a mea e plină de surprize în seara asta.

Încordarea îi răzbătea din glas. Era iritat, știam, de faptul că această informație despre soția lui, despre Alice a lui, îi fusese oferită de o străină. Gândul mă apăsa, mă asalta din toate direcțiile, astfel că în momentul acela nu mai voiam decât să dau cărțile pe față cu el – să-l înfrunt, poate – pentru a încheia ceea ce începuserăm mai devreme, cu glumele lui despre faptul că eu n-am prieteni, că nu sunt fertilă – o dispută continuă ce luase proporții în primele noastre luni la Tanger, dându-mi uneori impresia că asta era tot ce exista între noi. Simțeam cum nevoia, dorința ca înfruntarea să continue mi se revărsa prin porii pielii. Mi-am șters sudoarea de pe frunte, încercând să mă răcoresc. Dintr-odată se făcuse prea cald în bar, prea înăbușitor, iar când am tras aer în piept, am avut impresia că plămânii mi se blocaseră, refuzându-mi o ultimă răsuflare reconfortantă. Obrajii începuseră să mi se înfierbânte, și speram din tot sufletul ca efectul să nu fie vizibil.

— Păi atunci, ce-ai căutat la Bennington? întrebă John întorcându-se spre Lucy, cu o voce lejeră, amăgitor de banală. Doar nu aveai nevoie de asemenea studii ca să scrii câteva rânduri într-o fițuică! Din câte înțeleg, e o școală scumpă.

— Am avut bursă, replică Lucy.

Când ea rosti cuvintele, mi-am dat seama că asta așteptase el tot timpul să afle, asta voise să știe de la bun început când întrebase despre profesia ei, despre viața ei amoroasă, despre originile acestei tinere americance de care nu auzise niciodată până atunci, îl interesa dacă Lucy Mason merita să fie cunoscută.

Iar acum obținuse răspunsul. Ridică din umeri.

— Și totuși, chiar și cu bursa!

Lucy îl privi zâmbind.

— De fapt, întotdeauna mi-a plăcut literatura. De aceea am hotărât să merg la Bennington. Își termină ginul din pahar cu o ultimă înghițitură și se apleacă spre el. Ai citit ceva de surorile Brontë, John?

Mi-am ridicat ochii din pahar, auzind schimbarea înainte s-o văd întipărită pe fața ei. O privire scurtă către John mi-a dat de înțeles că el n-o sesizase, însă el n-o cunoștea așa cum o cunoșteam eu. Nu știa că asta era *ea,* Lucy cea pe care mi-o aminteam eu – nu oaspetele perfect și politicos care făcuse conversație de complezență la un cocktail pe canapeaua din camera noastră de zi. Asta era Lucy, femeia care spunea lucrurilor pe nume, care știa ce voia și obținea ce voia.

Încă neștiutor, John clătină din cap, deși mi-am dat seama că întrebarea și schimbarea neașteptată a subiectului îl deconcertaseră.

— Nu, n-am citit.

Ea se prefăcu surprinsă.

— Cum, nimic?

— Nimic, spuse el cu un zâmbet încordat.

Am devenit conștientă în acel moment de propria-mi tăcere, de faptul că păream complet

exclusă din conversația lor. Și totuși, am rămas neclintită. Am stat și i-am privit pe amândoi: îngustarea ochilor, înclinarea capului, nesiguranța – ba nu, *lipsa de încredere* – care creștea deja între ei. Și mi s-a părut că aud. Cu ochii minții îi vedeam dându-și târcoale încet, cu mișcări lente, testând limitele care-i separau.

— Nici măcar puțin despre Jane? insistă Lucy râzând, deși glasul ei avea un ton ascuțit, tăios. Heathcliff și Cathy – asta pot să înțeleg, pot fi dificili chiar și pentru cei mai înflăcărați admiratori. Probabil că de asta Emily a publicat un singur roman în toată viața ei. Știi, continuă ea luând o altă înghițitură de gin, am avut în gimnaziu un profesor care detesta din toate puterile *La răscruce de vânturi.* O considera cea mai proastă carte din întreaga literatură engleză. Deci pot să înțeleg ezitările și aversiunile. Dar Jane? Orfana Jane cea dulce? Chiar n-ai citit nimic despre ea? Nici măcar o frază?

Zâmbetul lui deveni mai larg, i se întinse pe chip de parcă ar fi răzbătut de sub o mască grotescă.

— Niciun amărât de cuvânt.

Mi-am dat seama atunci că Lucy știa despre cărți. Cumva, așa cum făcea întotdeauna, își dăduse seama că erau doar pentru aparențe, că formau doar o parte din imaginea atent pusă la punct pe care John se străduia s-o afișeze, nimic mai mult. Mi-am zis că ar trebui să mă înfurii, să mă enervez pe ea fiindcă îl ataca pe bărbatul alături de care promisesem să rămân toată viața și fiindcă revenise atât de neglijent în viața mea, de parcă ceea ce se întâmplase în Vermont ar fi fost complet lipsit de importanță. O simțeam – mânia aceea care ar fi trebuit să mă anime plutea în aer în jurul nostru, aruncând întrebări și cerând răspunsuri; și totuși nu mi-o puteam însuși, n-o puteam asimila ca fiind a mea. În schimb, mă concentram asupra acelei curbe periculoase către

care se îndreptau John și Lucy cu nesăbuință. Și știam că, dacă intrau în ea, în curba aceea, nu mai era cale de întoarcere. M-am aplecat în scaun și am spus încordată, jinduind la confortul apartamentului și la siguranța pe care mi-o oferea:

— John nu obișnuiește să citească prea mult.

Am înțeles imediat că nu era ceea ce ar fi trebuit să spun, fiindcă John a replicat încruntându-se:

— Vorbiți amândouă de parcă aș fi analfabet. Doar fiindcă nu mă dau în vânt după surorile Brontë! adăugă el, pronunțând numele cu un „ei" inutil la sfârșit.

— Brontë, l-am corectat eu, fără să mă gândesc înainte.

John nu mai zise nimic. Își termină băutura și puse paharul pe masă cu un gest mai dur decât ar fi fost nevoie. Am tresărit, dar Lucy, am văzut, a reușit să rămână imperturbabilă.

— Tocmai l-am văzut pe Charlie la bar, anunță el brusc. Mă întorc imediat.

Înainte să apuc să răspund, își luă paharul gol și dispăru.

Câteva minute se scurseră în tăcere.

— Nu s-a descurcat foarte ușor în școală, am spus în cele din urmă.

Lucy înclină din cap, cu o expresie impenetrabilă, apoi se ridică de pe scaun.

— Mă duc la toaletă. Nu lipsesc mult.

A surâs și a făcut un gest scurt, ca pentru a mă atinge, dar imediat s-a răsucit, cu ochii întorși de la mine, și s-a pierdut în mulțimea care ne înconjura.

În lipsa lor mă simțeam pierdută, plutind în derivă, așa că m-am prins cu mâinile de masa din lemn, într-o încercare disperată de a mă ancora. Am simțit ceva atingându-mă în treacăt pe picior și am sărit, deși când m-am uitat în jos am văzut că era doar unul dintre nenumărații câini fără stăpân din oraș, care intrase probabil din stradă. În primele zile după sosirea la Tanger, John mă avertizase să nu mă tem de ei, să nu-mi arăt frica

în fața lor, fiindcă asta i-ar fi incitat. Mi-am amintit cum mă plimbam împreună cu el de-a lungul portului într-o dimineață, trecând pe lângă câinii tolăniți pe asfaltul fierbinte. La auzul pașilor noștri, ridicau capul, își încordau trupul, iar eu mă strângeam mai tare lângă John în ciuda mustrărilor lui, temându-mă că unul dintre ei se va repezi și mă va mușca, îmbolnăvindu-mă de turbare. În clipa aceea fusesem împietrită de spaimă, dar John mă împinsese de lângă el, șoptindu-mi că era pentru binele meu.

Acum, câinele se așeză, găsind alinare lângă picioarele mele calde. Și l-am lăsat, recunoscătoare să nu mai fiu singură.

∵

O întâlnisem pe Lucy Mason în prima mea zi la Bennington.

Stătea în camera noastră, cu unica ei valiză așezată deja lângă patul aflat cel mai aproape de fereastră, privind pereții goi ai încăperii. Mă oprisem în ușă, observând-o în tăcere pe fata alături de care aveam să trăiesc timp de un an. Și totuși, cuvântul „fată" mi se păruse încă de atunci, în vreme ce o studiam, greșit într-un fel sau altul. În timp ce o priveam dusese mâna la buzunarul jachetei și scosese un pachet de țigări și o brichetă. Eu nu fumasem niciodată, nici măcar o țigară, și priveam fascinată vălătucii de fum care o învăluiau și se împrăștiau în camera noastră, de parcă ar fi fost dornici să-i marcheze colțurile, să și-o aroge.

Deși împliniserăm amândouă abia șaptesprezece ani, necunoscuta care stătea în fața mea avea ceva ce o făcea să pară infinit mai vârstnică – și poate mai înțeleaptă – decât mine. Deosebirea era evidentă chiar și în hainele pe care le purtam. Mă uitasem la ale mele, brusc stânjenită de rochia care mi se părea copilărească, lungă până la podea, cu un imprimeu cu flori și frunze de iederă, croită într-un stil ce amintea de o balerină. Noua mea colegă de cameră, pe de altă parte, purta o jachetă

verde-smarald cu talia ridicată, care-i accentua silueta de invidiat, și o fustă neagră strâmtă. Și cu toate că niciuna, nici cealaltă nu păreau noi – aveau un ciudat aer obosit, îmi spusesem atunci, de parcă proprietara le purtase deja prea mult –, Lucy emana un aer de sofisticare cum mai văzusem doar în paginile revistelor.

Intrasem cu pași lenți, după ce bătusem încet la ușă. Ridicase privirea spre mine, fixându-mă cu o expresie pe care nu izbutisem s-o descifrez, dar care m-a făcut să întorc capul și să roșesc.

— Bună, am murmurat, afișând un surâs timid.

Ea mă privi clipind des.

— Eu sunt Alice, am spus. Dându-mi seama prea târziu că stăteam de parcă aș fi așteptat să fiu invitată să intru, m-am apropiat de ea cu pași repezi și i-am întins mâna zicând: Mă temeam că poate ai uitat.

Ea mi-o luă, înclinând ușor capul pe un umăr.

— Eu sunt Lucy.

Nu avea mănuși, am remarcat, mustrându-mă în sinea mea fiindcă mi le pusesem pe cele din dantelă pe care mi le cumpărase mătușa în vederea mutării la Bennington. Păreau o alegere greșită în spațiul gol al camerei și în comparație cu simplitatea colegei mele. Nu era deloc fardată, așa că mă simțeam ridicol cu buzele mele roz și pleoapele marcate, ca o fetiță prinsă dând iama în hainele maică-sii.

Lucy se uită undeva în spatele meu, spre ușă.

— Au venit și părinții tăi cu tine?

Am coborât privirea.

— Nu, n-au venit, am spus, trăgând adânc aer în piept.

Erau cuvinte pe care le repetasem în oglinda din baia mătușii de nenumărate ori în vara aceea. Știusem că întrebarea avea să-mi fie pusă în cele din urmă – întotdeauna era –, deși mă deprinsesem deja să le rostesc cu un aer firesc, sau atât de firesc cât era posibil. Mă săturasem de reacția tipică:

nasul încrețit, fruntea încruntată, o expresie care trăda compătimire și altceva, mai mult. Teamă. De parcă moartea părinților mei ar fi fost, cine știe cum, molipsitoare, iar eu, unica supraviețuitoare, un agent contaminant periculos. Văzusem asta cu ochii mei. La școală, inițial se strânseseră toate în jurul meu, cu trupurile lipite de mine, transmițând tristețe și păreri de rău, îmbrățișându-mă strâns și asigurându-mă că totul va fi bine, că vom trece și peste asta împreună. Dar o săptămână trecuse, apoi două, și o fată plecase, apoi alta. În scurt timp, apropierea fusese înlocuită cu mici zâmbete seci când ne întâlneam pe culoar sau cu o scurtă fluturare a mâinii de pe latura opusă a curții. Când școala s-a sfârșit, ușurarea lor era deja palpabilă, sesizabilă sub fiecare interacțiune. Nu mă mirasem când telefoanele și vizitele se răriseră până când încetaseră. Când am ajuns să-mi fac bagajele pentru colegiu, dispăruseră toate. Așa că am rostit în fața lui Lucy aceleași cuvinte, pregătită pentru ce era mai rău. Îmi imaginam reacția: colțurile gurii lăsate în jos, o îmbrățișare scurtă, dar stingheră, după care colega mea de cameră avea să se depărteze, căutând printre toate celelalte fete, uitându-se după una care să nu fie vătămată deja, pătată, marcată de tragedie.

Însă ea nu făcu decât să mă privească pe sub pleoapele grele și să răspundă:

— Și ai mei au murit.

Am clipit surprinsă, nepregătită pentru o asemenea posibilitate. Și cu toate că ar fi trebuit să mă doară, în momentul acela am simțit doar bucurie. Cuprinsă de un sentiment pur și intens de ușurare, mi-am stăpânit cu greu zâmbetul. I-am povestit asta mai târziu, la câteva ore după ce ne cunoscuserăm, când ne consideram deja prietene. Ea a scos la iveală o sticlă de sherry – „Mătușa mea n-o să observe”, m-a asigurat, referindu-se la rudele la care stătuse peste vară – și am plecat să explorăm împrejurimile, trecând de la una la alta

sticla cu băutură ciudată, arzătoare, în timp ce mergeam. Ascultam cum tălpile noastre striveau frunzele și rămurelele căzute la pământ; sunetul lor părea să se întindă până la copaci și dincolo de ei, împresurându-ne. Era deja jumătatea lui septembrie, dar cursurile la Bennington începeau mai târziu decât la majoritatea celorlalte colegii. În vreme ce străbăteam campusul în înserarea care se lăsa rapid, un vânt rece a început să sufle, așa că ne-am apropiat una de alta, instinctiv, ca și cum am fi fost deja un cuplu. Pe măsură ce pășeam mai departe, îmi simțeam limba dezlegându-se și stomacul protestând de foame – celelalte fete erau deja la cină, știam asta, însă nu-mi păsa, noutatea relației dintre noi fiind mai importantă decât o masă caldă. Zidul care se ridicase odată cu moartea părinților mei aidoma unui perimetru impenetrabil începuse în sfârșit să se sfărâme, șubrezit de alcool și de prezența lui Lucy.

— Câți ani aveai? am întrebat-o șovăielnic, neștiind dacă rănile ei erau încă proaspete, ca ale mele, și dacă era dispusă să vorbească despre ele.

— Cinci, îmi răspunse ea pe același ton nonșalant.

Speram că într-o zi voi putea și eu să răspund la fel de dezinvolt la întrebări similare, că vocea nu-mi va mai tremura și nu se va mai îneca de parcă s-ar fi luptat din greu să rostească fiece cuvânt, să formeze fraze care să arate cine fuseseră părinții mei și ce mult pierdusem odată cu moartea lor.

— Pe tata nu mi-l mai amintesc, continuă ea în șoaptă. E doar un fel de părere neclară, o impresie. Știu că lucra la un garaj, dar altceva nu mai țin minte despre el. Mama însă… uneori am impresia că am reținut totul în ceea ce-o privește, inclusiv lucrurile mărunte. De exemplu, un tub cu ruj de buze de culoarea mierii. Sau flaconul acela ciudat de parfum pe care-l ținea pe măsuța de toaletă, din sticlă maronie, cu partea de sus transparentă. Oricum, încerc să nu mă mai gândesc la ea.

Se opri brusc. I-am simțit buclele atât de aproape de mine, gâdilându-mi fața.

— Și reușești? am întrebat-o.

— Uneori, zise ea ridicând din umeri. Dimineața e mai greu.

Știam ce voise să spună.

— Câteodată uit și eu, i-am mărturisit. Mă trezesc dimineața, și mintea parcă mi s-a întors cu totul în trecut. Și pe urmă îmi aduc aminte și sunt nevoită să retrăiesc totul.

Încuviință, însă am observat că atenția îi fusese atrasă de altceva.

— Uite! îmi șopti.

Jennings Hall, conacul aflat imediat dincolo de campus, apăruse în fața noastră. Povestea cu iz gotic a colegiului devenită realitate. Circulaseră mereu zvonuri despre pași misterioși, glasuri fantomatice și zgomote bizare, relatări despre apariții inexplicabile în decursul anilor de când conacul fusese donat colegiului. Poate că de vină erau doar înghițiturile de sherry, dar în clipa aceea m-a frapat ridicolul unei asemenea idei. Fațada îi era acoperită aproape în întregime de iederă, care devenise acum, toamna, de un roșu intens, și mai aprins în lumina soarelui la asfințit. Era superb, mi-am spus. Plimbarea prin pădure fusese mai înspăimântătoare decât tot ce ne-ar fi putut aștepta în clădirea din fața noastră.

Așa că, atunci când Lucy înclină din cap către intrare, ca o invitație tăcută, am tras rapid aer în piept, adânc, și am urmat-o.

— Așa arată casa ta din Anglia? mă întrebă ea întorcându-se spre mine cu o expresie curioasă pe față, în vreme ce intram în hol.

M-am încruntat, întrebându-mă ce fel de imagine își formase Lucy din scrisorile pe care le schimbaserăm. Mătușa Maude avea o situație financiară bună, într-adevăr, dar până la moartea părinților mei locuise singură – cu numai câțiva ani înainte lumea ar fi considerat-o fată bătrână –

și nu văzuse niciun motiv pentru ca lucrurile să se schimbe odată cu sosirea neașteptată a nepoatei sale.

— Nu, i-am răspuns clătinând ușor din cap. Suntem doar noi două.

Am privit în jur, la vastul hol pustiu. Mobilierul era puțin, și glasurile noastre stârneau ecou în timp ce pășeam pe pardoseala din marmură.

— N-am ști ce să facem cu atâta spațiu, am adăugat.

Lucy păru oarecum dezamăgită la auzul cuvintelor mele. Am așteptat să spună ceva despre locul în care copilărise, însă ea rămase tăcută.

— Privește aici! exclamă apoi lăsându-se pe vine, la numai câteva palme de obiectele care-i stârniseră interesul: doi lei din piatră așezați unul lângă altul în șemineul larg, aparent nefolosit.

Întinse mâna, punându-și palma pe capul unui leu, iar eu am privit-o cu o senzație de stinghereală, conștientă că n-ar fi trebuit să ne aflăm acolo, ci în sala de mese alături de celelalte fete din căminul nostru.

— Lucy, nu! am rugat-o uitându-mă în jur de parcă m-aș fi așteptat să apară cineva și să ne mustre fiindcă nu respectam regulile. Nici n-ar fi trebuit să intrăm aici!

Ridică ochii spre mine, cu un surâs care începuse să i se formeze în colțul gurii.

— Stai liniștită, Alice! N-o să se întâmple nimic.

Nu-și luă însă mâna de pe capul leului. Mi-am dat seama în clipa aceea că mica ei demonstrație de nesupunere îmi era destinată – ca să-mi arate că nu era o fată căreia să-i poți spune ce să facă și ce nu, și că ei, uneia, nu-i era teamă.

Străbătută de un fior, mi-am strâns cardiganul mai bine la piept. Departe de arșița soarelui, transpirația care cu numai câteva momente în urmă îmi udase spatele începuse să se răcească și, în încercarea corpului de a-și asigura căldura, mi se făcuse pielea de găină.

Lucy se ridică.

— Trebuia să-mi fi spus că ți-e frig, murmură ea trăgându-mă aproape, într-o îmbrățișare stranie.

Mătușa Maude nu era o fire afectuoasă, iar în perioada în care stătusem la ea devenisem singuratică și mai degrabă rece. La început îmi lipsiseră acele mici dovezi de intimitate, astfel că până și atunci când un necunoscut trecea pe lângă mine și mă atingea din greșeală, era suficient ca să simt contactul tot restul zilei, arzându-mă, marcându-mă în locul în care trupurile ni se întâlniseră. M-am străduit să mă relaxez totuși, și, când Lucy s-a depărtat în sfârșit de mine, am simțit cum spațiul în care fusese trupul ei vibra în aerul din fața mea.

Își plecă privirea spre lei.

— E ciudat, dar îmi amintesc de un cățel pe care l-am avut în copilărie. Îl chema Tippy, preciză ea, și zâmbetul îi pieri de pe față. A fost o surpriză totală, mai ales ținând cont că mama detesta animalele. Ideea de a avea unul în casă îi dădea fiori. Pe urmă însă, într-o zi, a apărut Tippy. Din câte bănuiesc, cățeaua unui vecin a avut pui, iar el era ultimul, cel mai mic, pe care n-au putut să-l vândă și nici măcar să-l dea pe gratis. Era mic. Alb cu maroniu. Și nu mai era chiar un cățeluș, dat fiind că încercau de atâta timp să scape de el.

Se opri și trase aer în piept, cu privirea fixată asupra statuetei, refuzând s-o întâlnească pe a mea.

— Îmi amintesc că l-am luat în brațe și i-am promis că voi avea grijă de el. Mama se uita la mine dintr-un colț. Ar fi trebuit să-i vezi fața, adăugă ea cu un râs scurt.

— Și când a murit? am întrebat-o în șoaptă.

— Nu la mult timp după ce l-am primit.

Ceva, undeva departe, trosni, făcându-mă să tresar. Am ridicat ochii spre Lucy, dar dacă auzise zgomotul, alese să-l ignore. Rămase nemișcată, privind impasibilă leul din piatră și gura goală a șemineului.

— Ce s-a întâmplat? am vrut să știu.

— A fost lovit de o mașină. Nimeni nu știe cum a ieșit din casă, dar dintr-odată a scăpat și a luat-o la fugă pe stradă. Impactul ar fi trebuit să-l omoare pe loc, însă n-a făcut-o.

M-am înfiorat, închipuindu-mi câinele rănit, suspendat undeva între viață și moarte, imaginându-mi durerea.

— Și nu l-ați dus undeva? La cineva care să-l ajute?

Vorbisem pe un ton rugător, o știam, dar în clipa aceea, stând în conacul rece și enigmatic, simțisem brusc că nimic nu-mi doream mai mult decât ca Lucy să-mi spună că-l duseseră, într-adevăr, că Tippy fusese salvat, că trăise mai departe și că încă trăia și totul era bine. N-aveam însă nicio îndoială că nu asta urma să-mi spună.

— Mama nu știa să șofeze, îmi răspunse ea.

— Dar vecinii? Nu era nimeni la care să apelați?

Mă cuprinsese agitația, aș fi vrut s-o zgâlțâi de umeri, să-i spulber atitudinea aceea stoică, scutul și protecția pe care și le crease, așa cum începusem deja să bănuiesc, împotriva tuturor celor din jur. Sau cel puțin aș fi vrut să-mi spună că făcuse tot posibilul, că încercase să salveze viața acelui cățel improbabil care n-ar fi trebuit să fie al ei – că îl iubise suficient de mult pentru asta.

Într-un târziu, se întoarse spre mine, cu o privire cercetătoare în ochii negri. Și zâmbi cu o expresie stranie, deconcertantă, care-mi făcu inima să se împleticească, dornică să se depărteze de ea și de locul acela.

— Nu era nimeni.

Am oftat din rărunchi.

— Și ce-ați făcut?

— Am stat și am așteptat să moară. Se opri, cântărindu-și parcă următoarele vorbe, apoi murmură: Și până la urmă a murit. Dar greu. Și a suferit îngrozitor. Așa că mama s-a dus în grădină și a luat o piatră. „Se va sfârși mai repede așa”, mi-

a spus ea. „Și mai ușor”. Fiindcă era al meu, responsabilitatea îmi revenea mie și nimănui altcuiva. A fost oribil, Alice, încheie ea pe un ton rece și dur, clătinând din cap și întorcându-și privirea.

N-am crezut-o. Mi-am dus o mână la gură – de șoc, de îndoială, nici eu nu știam sigur – gândindu-mă că povestea, povestea ei, păruse ciudat de distantă, de parcă i s-ar fi întâmplat cu totul altei persoane. Ca și când povestea în sine fusese cauterizată și nu-i mai aparținea; de aceea n-am crezut când mi-a zis că fusese oribil, n-am crezut nimic din ce-mi spusese.

M-am gândit la felul în care vorbise despre părinții ei și la expresia ei detașată pe care o invidiasem. În clipa aceea, nu mai era ceva la care să jinduiesc.

Am făcut un pas în spate.

— Să mergem, Lucy!

Ochii părură să-i scânteieze auzindu-și numele, de parcă atunci și-ar fi amintit unde și împreună cu cine era. De parcă tot dialogul de dinainte fusese rostit într-un fel de transă din care abia ce se trezise.

— Încă nu, îmi spuse ea luându-mi mâna. Mai e un lucru pe care vreau să ți-l arăt. Ignorându-mi protestele, mă trase iute spre scara cea mare, obligându-mă să grăbesc pasul. Repede! îmi strigă în urmă, ca și când mi-ar fi citit gândurile.

Am continuat să urcăm în fugă până ce mi s-a tăiat răsuflarea și am simțit cum plămânii îmi iau foc.

— Lucy, am icnit, știind că în scurt timp nu voi mai putea ține ritmul cu ea.

— Încă puțin, insistă ea fără să mai întoarcă privirea spre mine, dar ținându-mă strâns de mână.

Când ne-am oprit – atât de brusc încât aproape că m-am ciocnit de ea – ne aflam în fața unei ferestre largi, semicirculare; mi-am dat seama că

ajunseserăm la ultimul etaj al conacului. Lucy își apropie fața de geam, cu palmele lipite de sticlă.

— Celelalte fete zic că e bântuit. Că o familie întreagă a murit aici, îmi șopti.

— Ce familie?

— Jennings, primii proprietari ai casei. Se zice că soția s-a sinucis, că s-a aruncat exact de la fereastra asta. Iar apoi soțul, de durere, s-a spânzurat de un copac.

— Nu pare să fie adevărat, i-am zis în șoaptă. Am auzit că familia a donat clădirea colegiului.

Lucy mi-a ignorat cuvintele.

— Și o studentă s-a sinucis, cu câțiva ani în urmă. S-a aruncat de la aceeași fereastră, exact ca doamna Jennings.

M-am întors să mă uit pe geam, la urmele degetelor ei, la contururile lor desenate pe sticlă. Mă gândeam la poveștile acelea, la femeile despre care se spunea că-și luaseră zilele acolo, o generație după alta. Și apoi am simțit brusc – cineva se uita la mine de undeva din ungherele casei. M-am răsucit spre stânga, apoi spre dreapta, știind că zărisem o mișcare la marginea câmpului meu vizual. Inițial mi-am spus că trebuia să fi fost Lucy, dar pe urmă am constatat că dispăruse. Stăteam la fereastră singură, și coridoarele, fiecare cu câte șase uși, se întindeau pustii într-o parte și în cealaltă. Sigură că umbrele erau acolo undeva, pândind, am simțit impulsul de a deschide pe rând toate ușile ca să-mi dovedesc că nu se afla nimic dincolo de ele.

Și apoi mi-am amintit. Ce-mi spusese Lucy cu numai câteva momente în urmă: că părinții ei muriseră când ea avea cinci ani. M-am încruntat. Așadar povestea ei nu era imposibilă. Poate că într-adevăr își amintea lucrurile acelea oribile de la o vârstă atât de mică… și totuși. Și totuși *ce,* m-am întrebat, ce anume mă deranja? Mintea mi-a zburat iar la atitudinea ei detașată, ca și când ar fi recitat o istorie pe care o aflase de la altcineva. Am scuturat

din cap simțind o altă adiere, un curent de aer probabil. N-ar fi avut niciun motiv să mintă.

Am auzit iarăși ceva în depărtare, și inima a început să-mi gonească în piept. Era senzația aceea familiară, începând din vârfurile degetelor. O stare nervoasă, spuseseră medicii, foarte probabil determinată de stres ca urmare a morții părinților mei. O presiune, o încleștare ce părea să aibă destulă forță ca să mă sugrume. O parte din mine își închipuise cu naivitate, îmi dădeam seama acum, că părăsind Anglia aveam să las totul în urmă și că distanțarea era tot ce-mi trebuia ca să disipez fantomele trecutului. Fusesem o fraieră, mi-am zis, înfuriată pe mine însămi, pe ignoranța mea. Fiindcă ele aveau să mă urmeze întotdeauna, oriunde și oricât de departe m-aș fi dus.

O clipă mai târziu însă, la numai câțiva pași distanță pe scară, astfel încât mă aflam eu mai sus decât ea, și nu invers, am văzut-o pe Lucy. Mă privea cu ochii aceia cercetători ai ei. Apoi zâmbi și-mi spuse:

— Nu ai niciun motiv de teamă, Alice.

Glasul îi fusese sigur, fără vreo umbră de îndoială. Și pe urmă întinse mâna spre mine.

— Vino, să mergem la masă!

Imediat am simțit întunecimea care mă amenințase cu numai o clipă înainte începând să se risipească; îmi pierise senzația că eram o eroină de roman gotic captivă într-un castel bântuit, un labirint patriarhal din care evadarea era imposibilă. Acum eram, simplu, Alice, iar ea era Lucy, și nu mai aveam niciun motiv de spaimă. I-am simțit mâna căutând-o pe a mea, degetele ei împletindu-se cu ale mele. I-am strâns-o la rândul meu și am fugit împreună din conacul învăluit în întuneric, lăsând în urmă toate fantomele pe care le găzduia, reale și imaginare deopotrivă.

∵

Afară, în fața barului, se stârni agitație, apoi răsună un zgomot puternic: un fel de explozie care

mă aduse vijelios înapoi în prezent. La început mi-am spus că o fi fost un foc de armă, chiar mi s-a părut că-i simt mușcătura fierbinte pe piele. Mi-a zburat gândul la revolte, la violențele care izbucneau pretutindeni în Maroc și care ajunseseră abia recent la Tanger, dovedind că nici măcar orașul acela cosmopolit nu era imun. John vorbise doar pe scurt despre ele, lăsând de înțeles că fusese o situație amuzantă în ziua aceea în care localnicii ieșiseră în stradă și aruncaseră cu sticle în vitrinele magazinelor deținute de străini, iar mai apoi, când poliția răspunsese cu focuri de armă, se apăraseră cu orice găseau la îndemână. Pe urmă, când se aflase că tulburările se soldaseră cu câțiva morți, mai toți localnici, John se mărginise să ridice din umeri și să-mi spună că n-aveam de ce să-mi fac griji, că revoltele acelea mărunte aveau să fie înăbușite în scurt timp. Era absolut convins de asta. După toate aparențele, nici măcar el, cu toată dragostea lui mărturisită pentru Tanger, nu putuse să prevadă hotărârea marocanilor de a-și cere independența, de a-și cere Tangerul înapoi, și refuzase să recunoască, să accepte cât de important, cât de imperios necesar era acest lucru pentru viața, pentru însăși supraviețuirea lor.

M-am întors să privesc în spate și am zărit o izbucnire de lumină dincolo de larma din bar. Nimeni n-a strigat și n-a dat fuga afară. Nu se auzeau decât râsete și zgomote de petrecere. „Înseamnă că au fost artificii”, mi-am spus. Localnici care sărbătoreau apropiata independență. Ideea mi-a stârnit o ușoară fremătare undeva, într-un colț al minții. Într-o clipă de neatenție am răsturnat paharul din fața mea, care a căzut pe jos și s-a spart în cioburi mici, aproape invizibile, împroșcându-mi rochia cu gin și apă tonică.

Cu o exclamație sonoră, am țâșnit în picioare. La bruschețea mișcării mele, câinele de sub masă a schelălăit a dezamăgire și și-a abandonat locul ferit, dar nu înainte ca dinții lui să mi se înfigă în

picior. M-am uitat în jos și am văzut o dâră de sânge scurgându-mi-se pe ciorapul rupt. Imaginea mi-a stârnit o amețeală bizară.

— N-a fost cu intenție, am șoptit către nimeni anume, privind câinele cum ieșea din bar.

Încă eram năucită când m-am aplecat să-i dau o mână de ajutor barmanului la strângerea cioburilor. Conștientă de harababura pe care o stârnisem, simțeam că roșisem de stânjeneală. M-am gândit în clipa aceea la John și la încruntătura lui înfuriată din timpul serii. La Lucy și la privirea ei pătrunzătoare, mereu cercetând, mereu căutând ceva ce nu era acolo. Și apoi mi s-a părut că-l văd pe el – pe John – la bar, deși nu era singur și nici cu Charlie, așa cum anunțase. Iar lângă el era Lucy, imediat în spatele lui, privind, privind, privind.

Pe urmă am simțit podeaua dură și lipicioasă sub mine când am leșinat, căzând întâi lent, apoi mai repede, fără nimeni aproape ca să mă prindă.

4.

LUCY

Souk-urile mi s-au părut electrizante. Culoarele lor labirintice, întunecate și înghesuite, cu vânzători care stăteau în picioare în spatele tarabelor ori pe jos, cu sacii și gălețile pline cu produse înșirate în fața lor. La început aproape că am fost luată pe sus de curentul lor rapid, dar pe urmă am încetinit pasul, mergând în ritm constant, cu țintă. M-am oprit la o tarabă, apoi la următoarea, cumpărând câteva grame de măsline de un verde aprins la una, un teanc de *msemmen*[7] fierbinți și aburinde la alta. Am inspectat găinile tăiate, atârnate în cârlige, fără să mă strâmb din cauza mirosului, așa cum am remarcat că fac majoritatea turiștilor, ci examinându-le și tocmindu-mă, ca și când aș fi avut de gând să

cumpăr una. M-am oprit în fața rifanelor în veșminte viu colorate, optând pentru o mână de boabe de fasole și apoi pentru o rotiță de brânză albă, de genul celei pe care-i văzusem pe localnici mâncând, învelită pe margine într-o împletitură sofisticată de frunze verzi.

Renunțasem la rochiile de zi. Deși unele expatriate încă le preferau, pentru mine corsajul mulat era prea restrictiv, iar fusta tindea să se agațe în marginile colțuroase ale clădirilor. În locul lor, îmi extrăsesem din valiză mai multe perechi de pantaloni trei sferturi, pe care acasă nu avusesem suficient curaj să-i port, și vreo două bluze uni care păreau mai potrivite pentru clima aceea.

Încercasem s-o conving pe Alice să vină cu mine, însă refuzase clătinând din cap și fluturând din mâini prin apartament, ca să-mi arate câte lucruri erau de făcut înainte ca John să ajungă acasă – lucruri care niciodată nu păreau să fie finalizate, rămânând mereu în atenție. „Du-te", îmi spusese, „bucură-te de vacanță". Mă încruntasem și stăruisem, dar în scurt timp mi-am dat seama că nu avea să cedeze. Vehemența cu care clătinase din cap și linia albă a buzelor strânse dădeau impresia că refuzul de a-i arăta orașul unei prietene era ceva mult mai serios decât nevoia de a se ocupa de treburile gospodărești.

Mă gândeam la ea în timp ce mergeam – Alice, cu tenul ei alb ca floarea de crin, pe care era limpede că soarele nu-l văzuse de ceva vreme, încuiată între zidurile apartamentului lor. Mi-am amintit paloarea ei cu o seară înainte, după ce o mușcase potaia, iar ea leșinase și se prăbușise la pământ. A rămas tăcută – mai tăcută decât de obicei – în orele care au urmat, în timp ce a trebuit să căutăm un doctor, într-o goană febrilă după un vaccin și o consultație pentru a elimina riscul unei posibile comoții. Și în haosul acela am fost nevoită să ignor momentan ceea ce văzusem în clipele dinainte ca Alice să fie mușcată.

Se întâmplase la scurt timp după ce John dispăruse de la masă.

Ridicasem privirea, peste Alice, peste paharul meu cu băutură, spre oglinda prinsă pe peretele din față. Și îl văzusem, în reflexia distorsionată din cauza defectelor sticlei, stând în picioare la bar. Doar că nu era singur, și nici cu cineva pe nume Charlie. O femeie se afla lângă el, o femeie cu fața ascunsă de părul lung și negru. „O localnică”, mi-am spus privind cum degetele lui îi atingeau partea de sus a coapsei, întinzând materialul rochiei.

Ochii mi-au zburat către Alice, însă ea părea să nu fi băgat de seamă, și mi-am ridicat repede privirea iar spre oglindă; din poziția în care stătea, nu eram sigură că putea să-i vadă, chiar dacă s-ar fi uitat într-acolo. O parte din mine ar fi vrut să-i arate, să-i atragă atenția asupra imaginii, asupra adevărului afișat limpede în fața noastră. Dar ceva m-a oprit. Ceva mi-a șoptit că nu era momentul, că trebuia să aștept înainte de a-i dezvălui informația acelei fete pe care o cunoscusem cândva la fel ca pe mine însămi și care mă privea acum cu o expresie pe care n-o puteam înțelege, pe care nu reușeam s-o descifrez.

Mi-am croit drum prin medina spre Le Grand Socco[8], unde se întindea o piațetă drăguță cu spații verzi vaste, pline de flori, printre care cupluri, grupuri de bărbați și pensionari expatriați se bucurau de o plimbare în căldura după-amiezii. La câțiva metri distanță se afla o clădire impunătoare, mai înaltă decât împrejurimile. CINEMA RIF scria pe firma de pe fațada ei murdară. Zidurile care avuseseră cândva nuanțe vii de roșu, albastru și galben deveniseră cenușii sub straturile de praf depuse cu timpul. La parter se afla o cafenea micuță – câteva scaune risipite în interior, cu ușile deschise spre soare, și câteva mese afară, pe trotuar.

M-am apropiat repede să mă așez la o masă mică, rotundă, pentru două persoane, lipită de

zidul nefinisat al clădirii, sub un afiș publicitar pentru un film franțuzesc de care nu auzisem niciodată și care înfățișa un băiețel cu un balon roșu. Chelnerița și-a făcut apariția după câteva clipe: o femeie bondoacă, plină de riduri. Am constatat ușurată că vorbea franceza și, cu toate că eu știu doar câteva cuvinte, mi-au fost suficiente ca să comand, astfel că peste câteva minute femeia s-a întors ținând în mână un pahar înalt cu ceai de mentă fierbinte. Expresia severă i s-a transformat într-un zâmbet când mi l-a pus în față.

— *Merci,* am murmurat întinzând mâna să-l așez mai bine pe masă.

Dar imediat m-am tras înapoi, cu o exclamație de surprindere. Mi-am privit vârfurile degetelor, care deveniseră de un roz aprins.

— *Attention,* râse chelnerița, *il est chaud.*[9]

Am roșit.

— *Oui, merci.*

Deși toate ghidurile de călătorie preamăreau virtuțile ceaiului de mentă din Maroc, niciunul nu pomenea despre pericolele implicate de tentativa de a-l bea. Eu eram obișnuită cu porțelanul gros al veselei din New England, nu cu sticla subțire care părea gata să-ți topească degetele. Pahar fiind, nu avea mâner, și m-am întrebat cum naiba trebuia să bei licoarea aceea.

— *Lentement, mademoiselle.*

Am privit peste umăr, să văd cine vorbise.

— Cu încetul, domnișoară. Trebuie să aveți răbdare.

Stătea în ușa cafenelei, nici înăuntru, nici afară, fără ceva de mâncat ori de băut în mână, rezemat cu un aer încrezător de zidul clădirii. Mi-am dat seama imediat că era bărbatul din ajun, cel care mă urmărise în medina.

Am zâmbit, dar m-am întors la loc, ezitând să mă las atrasă în conversație.

În stânga noastră, un lustragiu muncea de zor, trecând rapid de la un picior al clientului la

celălalt, deși pantofii lui, am observat, păreau să fie de-a-ndoaselea. După ce l-am studiat atentă câteva clipe, mi-am dat seama că omul nu avea de fapt picioare și că-și pusese pantofii invers pe cioturi doar ca să se echilibreze. Ca în transă, am continuat să-l privesc muncind: a pus cremă pe un pantof și apoi, scoțând o cârpă de la brâu, a început să-l frece cu gesturi lungi și viguroase, repetând mișcarea cu o intensitate susținută înainte de a trece la celălalt pantof.

Am luat o înghițitură de ceai – deja nu mai era clocotit – și am simțit cum dulceața lui îmi explodează pe limbă.

Bărbatul încă mă privea. Îi simțeam ochii sfredelitori cercetându-mă, încercând să mă descifreze de vizavi. S-a produs atunci ceva straniu, aerul părea brusc doldora de pericole sau de posibilități, deși nu știam exact care anume din ele. Așa că am așteptat, cu răsuflarea oprită, întrebându-mă dacă voiam să mă lase în pace sau dacă aș fi fost dezamăgită în caz că ar fi făcut-o.

— Eu sunt Joseph, îmi spuse el apropiindu-se și întinzând mâna spre mine.

Nu purta djellaba tradițională, deși era fără îndoială marocan. Era îmbrăcat cu pantaloni gri-antracit și o cămașă cu mânecile suflecate până la coate. În jurul gâtului își legase o eșarfă subțire, iar pe cap, aplecată ușor spre stânga, avea o pălărie fedora maro – și aceasta cu o panglică purpurie – care, bănuiam, purta urmele folosirii pe o căldură atât de sufocantă. În ciuda materialelor ieftine, ținuta lui avea un aer spilcuit – sau poate că era doar felul în care o purta, cu o voioșie nelalocul ei printre ceilalți marocani pe care-i văzusem și care păreau, în comparație cu el, solemni și gravi.

Am ezitat o secundă, după care numele mi-a scăpat de pe buze cu ușurință, ca și când ar fi fost adevărat:

— Alice.

— Bine ai venit la Tanger, *mademoiselle.* Și, adăugă el după o pauză, unde stai pe perioada vacanței, Alice?

Rostise numele așa încât ultima parte sunase ca un șuierat: *Al-iss.* Și o făcuse ferindu-și ochii, privind în jos și înapoi, spre medina. Tonul îi fusese unul firesc: voit firesc, de parcă ar fi exersat întrebarea înainte să mi-o adreseze.

— La niște prieteni, am replicat dând vocii o aparență de lejeritate, ca și când aș fi fost obișnuită să răspund la asemenea întrebări venite din partea necunoscuților, ca și când mi-aș fi petrecut întreaga viață mutându-mă dintr-un loc în altul, de la Paris la Cairo și în Orient.

Am lăsat ideea să se așeze – cea pe care o conturasem împreună cu Alice cu atâția ani în urmă și care rămăsese captivă imediat sub suprafață, pâlpâind în dorința de a fi eliberată. Existaseră momente în care o simțisem – dorința, dorința disperată de a vedea soarele apunând deasupra piramidelor, de a gusta tăițeii cu ou sărat și cardamom dulce din Arabia. Dorința de a fi oriunde altundeva decât în micul dormitor comun, deprimant, de la pensiune, știind că era totuși imposibil.

— Și nu ți-e teamă să explorezi orașul singură? mă întrebă el.

L-am privit cu atenție, neștiind la ce se referise.

— Ar trebui să-mi fie?

Joseph ridică din umeri cu o mișcare exagerată.

— Nu e niciun an de când am avut un nebun care alerga prin oraș înarmat cu un cuțit de măcelar.

Am scrutat străzile din jur.

— Și a fost cineva rănit?

— Da, sigur. Insul a ucis cinci persoane și a rănit alte șase.

Trebuie să fi sesizat expresia dură pe care o afișasem, fiindcă trăsăturile lui și-au pierdut în bună parte aerul serios, întinzându-se într-un

zâmbet larg, unul care mi s-a părut mai tulburător decât masca sobră de mai înainte.

— Stai liniștită, adăugă el punându-și o țigară între buze. Glumeam doar, Miss Alice.

Am expirat aerul pe care nu-mi dădusem seama că-l reținusem în plămâni, la fel de nelămurită în privința cuvintelor lui.

— Deci nu s-a întâmplat cu adevărat?

Zâmbetul îi dispăru.

— Ba da, chiar s-a întâmplat. Individul a fost împușcat în burtă și dus la închisoarea Malabata. Dar aici ești în siguranță – asta-i partea în legătură cu care glumeam. Acum n-ai de ce să-ți faci griji, Miss Alice. De unde ești?

— Din Chicago, am mințit.

— Chicago! exclamă el încruntându-se. Cel mai periculos oraș din lume. Am un văr care s-a dus la Chicago. A zis că a fost de-a dreptul oribil. Prea multe crime. Aici nu trebuie să te temi de așa ceva. Dar, adăugă după o scurtă pauză, dacă speri să găsești un loc pe care să-l înțelegi, trebuie să te previn că vei fi dezamăgită. La urma urmei, râse el, suntem în Africa. Mulți uită asta, au impresia că ne aflăm într-un loc cu totul diferit. Poate că-i adevărat, dar e și fals totodată. Tangerul e în Africa. E suficient să te uiți pe hartă ca să-ți dai seama, preciză el, după care se întoarse spre mine și, privindu-mă cu ochi sfredelitori, mă iscodi: Dar prietenii tăi unde locuiesc?

— Într-un apartament.

El zâmbi subțire.

— Da, și unde e apartamentul?

Am bâjbâit după un răspuns, nesigură că voiam să-i ofer această informație. Era în aerul lui ceva ce-mi șoptea că e inofensiv, un alt țânțar ușor de alungat, și totuși răspunsul îmi atârna greu pe limbă. Nu mi-era frică de el și nu mă temeam pentru siguranța mea. Știam că nu de bărbații că el trebuia să mă tem. Doar că nu știam sigur ce

aveam să-i ofer, ce-mi putea oferi el mie și cât de utili ne puteam fi reciproc.

— Undeva dincolo de zidurile medinei, i-am zis în cele din urmă. Mă tem că nu pot da mai multe detalii. Abia am sosit și încă nu cunosc bine orașul.

Minciuni, amândoi știam asta; mi-am dat seama după lucirea din ochii lui și după felul în care și-a curbat buzele. Singura întrebare era cum avea să reacționeze. Își înclină capul dintr-o parte în alta, cântărindu-mi parcă răspunsul și înșelăciunea.

— E bine, spuse într-un târziu. E mai bine să stai într-un apartament decât la hotel. Dacă nu cumva rămâi în oraș doar câteva zile; atunci, hotelul e mai bun.

Mă privi în așteptarea unui răspuns.

— Sper să rămân o vreme.

El încuviință, aparent mulțumit.

— Ești turistă, deci?

Am înclinat din cap.

— Da, așa cred.

— Nu o călătoare? întrebă râzând.

M-am întrebat care să fie deosebirea între cele două, turist și călător. Nu fusesem în multe locuri, nu văzusem prea multe, așa că mă consideram mai degrabă o turistă decât o călătoare. Fusese însă ceva în felul în care pronunțase cuvintele, un dispreț la adresa celui dintâi care sugera că spre al doilea ar trebui să tind – indiferent dacă era adevărat sau nu. Cum îmi terminasem ceaiul, am început să pun monedele pe masă.

— E vreo diferență între ele?

— Da, sigur că e.

Mi-am dat seama în clipa aceea că spusesem ce nu trebuia, dar și că asta voise el. Să poată clătina din cap râzând de naivitatea tinerei americance din fața lui. Să se poată apleca rânjind conspirativ și făcându-mi semn să mă apropii, mai mult, și mai mult.

— Înțeleg că nu-l cunoști pe Bowles. Trebuie să-l citești, dacă vrei să înțelegi Tangerul.

— E marocan? am întrebat, numele nefiindu-mi familiar, iar el râse.

— Nu e marocan, nu, dar își petrece aici mult timp. Ne vedem des și ne salutăm. Îl cunosc, mi-e vecin, nu un simplu scriitor.

Bowles. Am închis numele într-un sertar al minții, făcându-mi o notiță mentală să verific dacă John avea vreo carte de-a lui printre volumele necitite din apartament. Fiindcă deși mă consideram o expertă în literatura clasică – mai ales în cea engleză – îmi recunoșteam fără preget lipsurile în privința autorilor contemporani, care nu izbutiseră să-mi rețină atenția la fel de mult. Sălbăticia landelor engleze sau străzile murdare ale Londrei victoriene mă făceau să mă simt ca acasă, însă eram novice în privința majorității scriitorilor recenți.

Poate că asta se oferise el să fie – un ghid în țara pe care Alice o considera acum acasă, deși nu cu mare tragere de inimă. „Poate că voiajul ăsta merită, până la urmă”, mi-am spus.

— Promit să-l citesc cu prima ocazie, am replicat.

— Bun. Așa vei afla deosebirea între un turist și un călător. Și vom vedea care dintre ei ești. Poftim, zise el aplecându-se spre mine și oferindu-mi o țigară.

Am ezitat; Alice nu fuma. Mi se părea un detaliu important, așa că am clătinat din cap, modestă. El ridică din umeri și schiță o grimasă, ca pentru a da de înțeles că pierderea era a mea. Și mi-am regretat decizia aproape în aceeași clipă, când el a tras în piept fumul aromat, greu ca un parfum. Franțuzești, cel mai probabil. Gauloises. Nu le prea simțisem mirosul la Tanger. M-am întrebat dacă mi-era permis să mă răzgândesc, însă așa i-aș fi dezvăluit o parte din mine acestui necunoscut în care tot nu eram sigură că pot avea încredere. Mai bine să rămân un timp în spatele paravanului.

— Am un atelier pe malul oceanului, unde pictez, reluă el după câteva momente de gândire. Trebuie să vii acolo.

— Pe malul oceanului?

Deși Tangerul era port, după câteva zile petrecute în oraș nu văzusem apă mai deloc. Era ciudat, mi-am spus, felul în care te putea absorbi orașul acela.

— Da. Lângă Café Hafa. Știi locul?

Am clătinat din cap.

— Ah, acolo trebuie să mergi! Acolo se strâng toți artiștii. Și au cel mai bun ceai de mentă. Iar priveliștea… e mult mai frumoasă decât cea de aici. Doar oceanul, nimic altceva.

— Pare minunat.

— Este, zâmbi el privindu-mă prin vălătucii de fum. Deci spune-mi, Miss Alice, vrei să vezi adevăratul Tanger?

Am stat pe gânduri, presupunând că se oferea să-mi fie ghid și întrebându-mă concomitent dacă era o idee bună – să mă pierd într-un oraș despre care știam prea puține, împreună cu un bărbat despre care nu știam nici atât. Dar pe urmă mintea mi-a zburat la Alice care era blocată de frică, închisă zi de zi între pereții apartamentului ei, așteptând ca John să se întoarcă de la muncă. *Așteptând,* amândouă, *mereu așteptând.* Am scuturat capul ca pentru a-mi alunga cuvântul din minte, ca și când mi l-aș fi putut extrage din vocabular. Îmi petrecusem o mare parte din viață așteptând. Prea mult. Așa că am încuviințat cu o mișcare energică și fermă a capului.

— Marocul e căminul tău, rosti el alene, privindu-mă fix în timp ce vorbea. Da, e al tău. Ești o tangerină acum.

Pronunțase cuvântul exact ca numele fructului. Am zâmbit, asimilând ideea. Marocul îmi aparținea. Da, era posibil, mi-am spus. La urma urmei, la ce să mă întorc? La o cameră comună, igrasioasă, într-o zonă nedorită din New York? La

zilele nesfârșite petrecute dactilografiind manuscrisele altor scriitori? Aici puteam scrie în sfârșit ceva al meu, puteam să pun creionul pe hârtie așa cum visasem mereu în timpul colegiului – așa cum visaserăm împreună, eu și Alice. Iar dacă asta presupunea ca Marocul să devină al meu, eram pregătită.

La urma urmei, eram acum o tangerină.

5.

ALICE

N-am întrebat-o cum și-a petrecut ziua, sau cu cine. N-am întrebat ce căuta la Tanger, de ce venise, ce voia; încă mi-era prea frică de răspunsurile pe care le-aș fi putut primi. Așa că am surâs, gestul părându-mi bizar și forțat, și i-am spus să stea jos cât preparam o băutură – serile începeau deja să prindă forma celor pe care le petreceam la Bennington.

M-a mirat ușurința cu care se întâmplase acest lucru, cât de repede ne intraserăm în roluri, cât de confortabile ni se păreau. Și m-a iritat asta; sentimentul de care încercasem să mă agăț la bar m-a cotropit deodată, puternic și febril, până ce nu m-am mai putut gândi la nimic altceva decât la felul în care Lucy își făcuse loc cu atâta meticulozitate înapoi în viața mea fără să pomenească nimic despre trecut, despre rolul ei în ceea ce se întâmplase între noi, despre tragedia care se năpustise asupra noastră. Nu știu ce m-aș fi așteptat să spună, nu exact, dar n-a existat niciun cuvânt, nicio privire, nimic care să sugereze că-și amintea de acele ultime săptămâni pe care le petrecuserăm împreună și de încordarea care se instalase între noi.

Îmi simțeam mânia umflându-se, și m-am forțat să mă concentrez pe ceea ce făceam, decojind lămâia pe care o cumpărasem din piață cu două săptămâni în urmă, acum uscată și zbârcită.

Am strigat din bucătărie:

— Mă tem că așa sunt cele mai multe seri. John e întotdeauna plecat la un dineu sau la o petrecere.

— Dar tu? i-am auzit glasul. Nu te duci niciodată cu el?

— Nu, nu mă mai duc, am răspuns, și gândul mi-a zburat la chipurile reci, cu priviri măsurătoare, ale celor cărora le fusesem prezentată în acele prime luni. La început m-am dus, dar am constatat că nu-s de mine. Tangerul pare să atragă un anumit tip de persoană, și mă tem că eu nu mă încadrez în tipar.

Când am intrat în cameră, ședea pe pervazul ferestrei, privind afară. Auzindu-mă, s-a întors încruntată.

— Dar îți place cât de cât, Alice? La Tanger mă refer.

Fața mi-a căpătat o nuanță aprinsă de roșu.

— Oh, nu știu. Cred că de fapt nu i-am dat nicio șansă să-mi placă. Cel puțin, asta spune John mereu.

N-am mai adăugat că deseori mă îndoiam că ar exista vreun adevăr în spusele lui John, și mă întrebam dacă nu cumva realitatea era mult mai simplă: eu și Tangerul nu ne potriveam și n-aveam să ne potrivim niciodată, oricâte șanse i-aș fi dat. Din puținul pe care-l știam deja, înțelesesem cât de dur putea fi. Nu era un oraș în care ajungeai pur și simplu și-ți găseai locul – nu, îmi imaginam că era un proces, o încercare, poate chiar un fel de inițiere, una căreia îi supraviețuiau doar cei mai curajoși. Era un loc care inspira rebeliune, care o cerea din partea locuitorilor săi. Un loc la care fiece individ trebuia să se adapteze continuu, în care trebuia să se zbată și să lupte pentru ceea ce

voia. Am ridicat privirea spre femeia din fața mea. Era un loc pentru cineva ca Lucy.

— Mi-am făcut un prieten astăzi, îmi spuse ea, readucându-mă în prezent. Un marocan. Un tip cam ciudat, cred, deși s-a purtat amabil. Ședeam în față la Cinema Rif. Îl știi?

Am înclinat din cap în semn că da.

— Beam un ceai, iar el a observat că eram singură. Și s-a oferit să-mi arate Tangerul. A spus că ar fi artist. Pictor, cred.

La auzul cuvintelor ei am roșit, simțind cum emoția mi se revarsă în corp. În ciuda culorii roz, rochia mea avea o croială severă, greoaie în căldura înserării. Vestea dată de Lucy mi s-a părut profund tulburătoare – faptul că-și făcuse deja o cunoștință, un prieten, m-a lovit brusc, împunsătura invidiei, a geloziei, arzându-mă în capul pieptului. Broboane de sudoare mi-au apărut pe frunte.

— Poftim! am spus întinzându-i paharul pe care-l strânsesem până atunci între degete. M-am îndreptat spre canapea, sperând că avea să mă urmeze și să dea uitării discuția deja începută. Vezi dacă-ți place, am îndemnat-o, temându-mă că avea să simtă, odată ce se așeza, căldura care părea să radieze din mine.

— Ce e? mă întrebă ea, apropiindu-se mai mult.

— O creație proprie, am replicat cu un mic râs nervos, ducând paharul la buze. Mă ajută să-mi treacă timpul.

Luă o înghițitură precaută și mi-am dat seama ce simțea – o dulceață ca de cireșe.

— Acela e siropul grenadine, i-am spus. Există în Franța o marcă anume, care-mi place, și întotdeauna când John pleacă pe continent am grijă să-mi aducă la întoarcere o sticlă sau două.

— Dar tu? Te duci des acasă? mă întrebă privindu-mă pe deasupra paharului.

— În Anglia?

Am clătinat din cap, încercând să nu mă gândesc la Anglia și la mirosul Londrei, înmiresmat și stătut, bogat și învechit. Am alungat gândul și, în locul lui, altceva mi-a trecut prin minte în liniștea din cameră.

— Pare a fi Youssef, am spus.

Ea se încruntă nedumerită.

— Ce anume?

— Bărbatul despre care mi-ai povestit. Mă întrebam dacă n-o fi cumva Youssef.

— Joseph, vrei să zici?

— Nu, Youssef. E lucru bine știut că-i exploatează pe turiștii naivi. Toată lumea de aici îl cunoaște – mă rog, dacă nu direct, cel puțin din auzite.

— Poate că era altcineva, opină ea pe un ton puțin mai înalt decât cu o clipă în urmă.

Am remarcat că vorbele mele o deconcertaseră, că înghițea greu ideea că fusese luată drept fraieră. La urma urmei, asta ar fi fost de așteptat să mi se întâmple mie – știam că mă încred prea ușor în ceilalți. Și am simțit din nou senzația aceea urâtă, marcată de verdele geloziei, care-mi furnica în piept și-mi dădea un straniu sentiment de bucurie văzând că Lucy fusese cea care greșise, Lucy fusese cea care se lăsase păcălită de vorbele frumoase ale cuiva. Și nu m-am putut împiedica să continui:

— Pălărie fedora cu panglică purpurie?

Ea încruntă sprâncenele și încuviință.

— Atunci, el e. John zice că-i atrage pe turiști acasă la el și le cere bani pentru tot soiul de nimicuri. Cred că la un moment dat avea acolo și o fată, despre care pretindea că era fiica lui. Localnicii, am adăugat eu cu o ridicare din umeri, nu le spun niciodată nimic turiștilor. Mai mult decât atât, mă tem că faptul li se pare chiar amuzant.

Înainte să mai pot spune ceva, ușa de la intrare se deschise și glasul lui John răsună în toată casa:

— Nu m-am întors definitiv. Trebuie doar să iau niște lucruri și plec din nou. Nu-mi dați atenție.

Mi-am pus o palmă pe obraz, sperând ca răceala ei să oprească roșeața care începuse să mi se întindă pe față în ultimele minute, impulsionată de gafa lui Lucy.

— Tocmai îi povesteam lui Lucy despre Youssef, am strigat, amintindu-mi de șirul de istorioare amuzante pe care mi le spusese John despre el.

M-am gândit la seara precedentă, la felul în care John s-a dat în spectacol – și pe el, dar și pe noi – și mi-am dorit ca el să-i arate acolo, pe loc, ce anume văzusem eu la persoana lui, să-i demonstreze că nu era un tip cu totul oribil și că nu-mi bătusem joc de-a binelea de viața mea când acceptasem să mă mărit cu el în micul birou de la starea civilă, în ziua aceea ploioasă de vară.

John murmură ceva, însă mi-a fost imposibil să disting dacă doar îmi transmitea că mă auzise ori se arăta interesat de subiect și mă îndemna să continui. M-am oprit pentru o clipă, cu mâinile cuminți în poală și cu un zâmbet încremenit pe față.

— Știi, tipul acela cu panglică purpurie la pălărie? am zis într-un final.

Atunci apăru și John, cu fața lucind de sudoare. Se duse la bar și își turnă o cantitate generoasă de gin în pahar, urmată de câteva picături de apă tonică. Am remarcat că nu se sinchisise să-și scoată pălăria.

— I-am zis să aibă grijă, fiindcă omul e un soi de șperțar, am continuat.

— Escroc, dragă!

— Da, așa e, am bâiguit, roșind și mai tare. Întotdeauna încurc cuvintele, i-am explicat apoi lui Lucy, întorcându-mă spre ea. Iar John e mereu nevoit să mă corecteze. Mă tem că nimic nu-mi iese cum trebuie.

Lucy zâmbi, deși părea un zâmbet tensionat. Atitudinea ei se schimbase în prezența lui John, așa cum observasem și alte dăți. Mi-am întors rapid privirea.

— Spune-i! l-am rugat, conștientă că-l imploram așa cum își imploră un copil părinții sau cum cerșește un câine atenția stăpânului. Spune-i ce ai auzit! De la prietenii de la muncă.

John a încuviințat și s-a întors la bar. Și-a umplut a doua oară paharul, de data asta fără apă tonică, și abia după aceea a început să povestească.

— O să constați că e ceva tipic la Tanger. Unul dintre băieții de la birou cunoaște un cuplu, doi americani tineri veniți în concediu, care au dat peste Youssef. Au intrat în vorbă cu el, crezând că e un tip inofensiv. De fapt, și-au spus că ar putea fi o persoană pe care merita s-o cunoască, sau una cu multe cunoștințe, dacă înțelegi la ce mă refer. Și-au zis că ar fi bine să rămână prin preajma lui, să vadă cum vor evolua lucrurile. Ei bine, zise John după o pauză menită să amplifice efectul dramatic, Youssef i-a dus la ceea ce a descris drept casa lui – o alee lăturalnică în zona rău-famată din kasbah. Cei doi habar n-aveau unde sunt, știau doar că mergeau de ceva vreme și erau complet dezorientați. Și pe urmă, s-au pomenit dintr-odată în fața a ceva ce părea o grămadă de gunoaie. Era întuneric beznă și în jur nu mai era nimeni, decât ei și Youssef. Care le-a cerut bani, desigur. Le-a cerut să-l plătească dacă voiau să le arate drumul înapoi spre hotel. Însă americanii s-au înfuriat. Au refuzat categoric să-i dea vreun ban și au luat-o la picior, încercând să găsească drumul înapoi spre kasbah, în medina, dar n-au reușit. Se făcuse târziu, soția devenise îngrijorată, așa că în cele din urmă s-au resemnat și l-au plătit. El i-a dus înapoi, dar numai până într-un loc în care s-au putut orienta, nu până la hotel. Americanii i-au mulțumit și i-au zis gata, de aici ne descurcăm, bucuroși să

meargă mai departe singuri. Și au pornit din nou, dar…

— Acum urmează partea cea mai interesantă, am intervenit eu zâmbind.

John se întrerupse.

— Alice, vrei să spui tu povestea? râse el scurt, apoi, cu o încercare nu tocmai reușită de a-și îndulci tonul, adăugă: Nu pricep de ce te-ai mai obosit să mă chemi, fiindcă nu mi se pare că ai avea nevoie de ajutorul meu.

— Ba nu, ba nu, m-am grăbit să-i răspund. Afișând involuntar o expresie bosumflată, m-am rezemat la loc de spătarul canapelei. Spune tu! Întotdeauna îți iese mai bine decât mie.

John emise un oftat exagerat, ca pentru a sublinia cât de nerezonabilă eram – soția lui prostuță. Aproape că mă așteptam să se întoarcă spre Lucy, să clatine din cap și să-și ridice ochii în tavan, deplângând cele mai iritante trăsături de caracter ale lui Alice, pe care amândoi le știau bine. Dar el nu se uită nici la mine, nici la ea, ci își continuă povestirea de acolo de unde o lăsase, ca și când n-ar fi apărut nicio întrerupere.

— Deci încep ei să meargă, și peste cine dau iarăși, după vreun sfert de oră? Peste Youssef, care se întorsese să le mai ceară niște bani. Și n-o să ghiciți pentru ce.

Tăcerea care se lăsă sugera că aici trebuia să intervenim noi două, spectatoarele captivate.

— Pentru ce? am întrebat văzând că Lucy nu spunea nimic.

— Le-a zis că trebuie să-l plătească fiindcă a acceptat să-i lase în pace. Cu asta, John s-a lăsat pe spate și a început să râdă, lichidul din pahar clătinându-i-se periculos. Vă vine să credeți ce tupeu are individul? Ce-i al lui e-al lui, e drept. Nu poți să spui că nu-i inventiv.

— Da, așa cred, zise Lucy, deși ochii i se îngustaseră.

— Dar de ce sunteți atât de curioase în privința lui Youssef? întrebă el întorcându-se spre mine cu un zâmbet larg. Ce? S-a lăsat păcălită de unul dintre trucurile lui?

— Nu, nimic de felul ăsta, am spus aruncând spre Lucy o privire încordată.

— I-am povestit eu că l-am întâlnit azi, explică ea încercând să-și alunge tonul înghețat din glas. Mi s-a părut destul de prietenos.

— Prietenos? râse John.

— Da, ce-i rău în asta? am întrebat, stânjenită de atitudinea lui.

Nu voisem decât o ocazie care s-o facă pe Lucy să se răzgândească, arătându-i că John nu era complet nesuferit, că putea fi amuzant atunci când avea chef. Numai că totul mersese anapoda – John devenise crud, iar Lucy se simțise jignită. Mi-am spus că nu mai puteam face nimic pentru a-l convinge pe fiecare dintre ei că celălalt avea și părți bune. La urma urmei, asta n-ar fi trebuit să mă mire. Eu și Lucy funcționaserăm întotdeauna bine în pereche, separate de restul lumii. Distincte.

— Draga mea, spuse John clătinând din cap, tocmai atitudinea prietenoasă e escrocheria!

Și mi-am dat seama atunci, observând cum Lucy se încrunta la soțul meu, în vreme ce el o privea cu un anume dezgust, că nu era nimic de făcut. Absolut nimic.

*

Totul se schimbase în anul al treilea de la Colegiul Bennington.

Fusesem plecată în vacanță, îmi vizitasem mătușa care se afla într-una dintre călătoriile ei pe Coasta de Est – o cină protocolară la hotelul la care stătea devenise un veritabil ritual pentru noi două – și, cu toate că se oferise să angajeze un șofer care să mă ducă înapoi la Bennington, insistasem să iau autobuzul. Plecasem în aceeași zi, dornică să mă întorc la camera mea, la Lucy – la ceea ce devenise pentru mine definiția

cuvântului „acasă”. Dar când autobuzul oprise în autogară, câteva ore mai târziu, îmi simțisem stomacul strângându-se. Eram încă în Massachusetts, nu trecusem granița; deși biletul meu includea legătura spre Vermont, privind pe geam, cu nasul lipit de sticla rece, am putut constata că autogara era complet cufundată în întuneric.

— Autobuzul va veni, mă asigură șoferul când l-am întrebat ce se întâmpla.

— Dar, am spus privind spre clădirea întunecată, autogara pare închisă.

— Se închide la ora șase. Va trebui să așteptați afară.

M-am uitat după autobuz în bezna înconjurătoare.

Temperatura scăzuse deja spre zero grade și erau prevăzute ninsori pentru seară.

— Dar n-au spus așa ceva…

— Eu nu pot să vă ajut cu nimic, domnișoară, mă întrerupse el. Eu am o altă cursă programată și nu pot să mai aștept.

Ceilalți pasageri coborâseră deja, iar șoferul îmi făcu semn spre treptele autobuzului, sugerându-mi să le urmez exemplul. Am încuviințat, amorțită de turnura pe care o luase seara.

— Aveți grijă! îmi mai strigă înainte să închidă ușile.

M-am oprit să aștept în fața autogării închise, ținând valiza cu ambele mâini fiindcă nu-mi venea s-o las jos, pe pământul umed. Un singur bec stradal ilumina zona în care mă aflam, astfel că, deși eu însămi eram învăluită în lumină, la numai câțiva pași distanță nu se mai vedea absolut nimic. Mă străduiam să-mi păstrez calmul, în vreme ce răsuflarea îmi stârnea norișori de abur în aer și simțeam cum îmi îngheța eșarfa înnodată în jurul gâtului.

— Hei, tu! răsună un glas.

Am mijit ochii ca să răzbat cu privirea în întuneric, neștiind sigur dacă apelul îmi fusese adresat mie. N-am putut să văd însă nimic, cu excepția zăpezii sclipind pe stradă, în lumina becurilor.

— Da, tu! se auzi glasul din nou.

O siluetă apăru în cercul de lumină care mă înconjura. Era tânăr, cu doar câțiva ani mai mare decât mine, înalt și atletic în tunica militară verde cu petice de piele tocită la coate. În mână avea o valiză.

— Vrei să te duc undeva?

— Aștept autobuzul, i-am răspuns, iar când el se uită în jur ca pentru a-și exprima îndoiala, m-am grăbit să adaug: Vine peste două ore.

El se încruntă.

— Cred că autogara s-a închis pe ziua de azi.

— Dar șoferul a zis…

Nu mi-am sfârșit fraza. M-am uitat în jur și apoi la băiatul din fața mea, care a aruncat o privire peste umăr.

— Suntem câțiva care împărțim un taxi până la Colegiul Williams.

Am încercat să pătrund cu privirea în întuneric, dar dacă mai erau oameni prin preajmă, n-am izbutit să-i văd.

— Eu încerc să ajung la Bennington, i-am zis. Merg la colegiul de acolo.

Tânărul zâmbi.

— Bennington? Am auzit unele lucruri interesante despre fetele de acolo.

M-am încruntat, neștiind dacă trebuia să mă simt insultată sau nu.

— Glumesc, se grăbi el să adauge, de parcă mi-ar fi citit gândurile. În plus, și despre mine se poate spune că-l frecventez.

— Cum adică? E o școală numai pentru fete.

Vorbisem pe un ton ridicat, precaut, întrebându-mă dacă mă lua cumva peste picior.

— Știu, râse el. Și așa cum vezi, nu mă încadrez în tipar, motiv pentru care îmi fac mai toate cursurile la Colegiul Williams. Dar particip la proiectul teatral de la școală. De la Bennington, vreau să zic.

— Oh! am exclamat, luată prin surprindere.

Eram conștientă, la fel ca mai toate fetele de la Bennington, de ciudata scăpare care le permitea băieților din localitate să urmeze cursurile colegiului, cel puțin parțial. Școala luase această decizie în anii ’30, după ce conștientizase că avea nevoie de studenți de sex masculin pentru a-și putea lărgi gama de producții teatrale. Ideea fusese o sursă de nesfârșite flecăreli printre fetele care activau în departamentul teatral și care o priveau ca pe o șansă de a fraterniza cu inamicul, ca să spunem așa. Dar eu aveam rareori tangență cu lumea scenei, și, cu toate că eram deja în anul al treilea la Bennington, acesta era primul băiat pe care-l întâlneam dintre cei înscriși în program.

— Știi, cred că te-am mai văzut, îmi spuse el apoi, cu același zâmbet.

Am clătinat din cap, stânjenită la gândul că, poate, cineva mă urmărise.

— Nu cred.

— Ba da, pe tine și pe fata cealaltă – sunteți mereu împreună.

— Lucy, am spus după o scurtă pauză.

— Îmi pare bine să te cunosc, Lucy.

Greșeala – a lui sau a mea, nu eram sigură care – mă făcu să roșesc. M-am grăbit să-i explic.

— Nu, scuze, nu așa mă cheamă. Voiam să spun că fata împreună cu care m-ai văzut trebuie să fi fost colega mea de cameră, Lucy.

— Oh! exclamă tânărul părând dezamăgit. Ridică apoi din umeri. Dar de ce nu vii cu noi? Nu poți să rămâi aici singură. Nu pe vremea asta, adăugă el, deși bănuiam că ora, mai degrabă decât temperatura, i se părea îngrijorătoare. Am o mașină în campus. Pot să te duc eu la Bennington.

Am ezitat o clipă, poate mai multe, înainte de a mă gândi la oră, la întuneric și la senzația de teamă care începuse să mă cuprindă încă înainte să apară el – salvatorul meu, cel puțin aparent. Așa că l-am urmat afară din cercul meu de lumină – de siguranță, mi-am zis –, întrebându-mă la ce anume renunțam odată cu asta: la o necunoscută în schimbul alteia. Și la numai câțiva metri distanță se afla promisul grup de prieteni, în jurul unui taxi. Ne-am înghesuit înăuntru, cu trupurile lipite unul de altul, una dintre fete fiind nevoită să stea pe genunchii unui băiat, și i-am ascultat glumind și râzând pe acești prieteni cărora ezitasem inițial să mă alătur. Printre ei erau Sally, studentă la istoria artei la un colegiu din New York, care plănuia să-și petreacă vara la Veneția, și Andrew, care voia să calce pe urmele tatălui său și să devină profesor de engleză. Mai era o fată al cărei nume nu mi-l aminteam, dar care era toată un râs și un zâmbet, îndreptate mai cu seamă spre Andrew.

Apoi era băiatul care mă abordase, pe nume Thomas, pe scurt Tom, și care acum, în cercul lui de prieteni, era cel mai rezervat, zâmbind și ascultându-i în timp ce vorbeau. Am simțit o durere bruscă atunci când taxiul plecă din fața autogării, văzând prietenia dintre ei, evidentă în felul relaxat în care interacționau. Era ceva mult diferit de relația în doi pe care o formaserăm eu și Lucy și care mi se părea dintr-odată, prin comparație, singuratică și bizară.

La început, apropierea dintre noi mă entuziasmase, dar odată cu trecerea anilor ajunsesem să simt că, orice i-aș fi spus lui Lucy, ea absorbea informația fără să ofere niciodată nimic la schimb. Inițial pusesem acest lucru pe seama timidității, convinsă că, la fel ca mine, nu era obișnuită să trăiască atât de aproape de altcineva. Până la urmă, îmi zisesem atunci, în primele zile, aveau să apară și confidențele. Trebuia doar să am răbdare. Apoi însă au venit sărbătorile, am plecat

acasă, ne-am întors, am plecat din nou pe perioada verii, și tot nu știam prea multe despre fata care mi-era mai apropiată decât oricine altcineva în viață și care-mi cunoștea toate secretele, până la ultimul și cel mai mărunt.

Dar nu, m-am corectat singură, „fată” nu era cuvântul potrivit. Lucy era o femeie – se îmbrăca aidoma uneia, se purta ca o femeie, chiar mergea ca o femeie, în secret, întotdeauna crezusem că motivul era pierderea virginității, ca și când actul copulării ar conferi cuiva o subită aură de maturitate, ar avea puterea de a-i spulbera nesiguranța și temerile de care suferă majoritatea fetelor odată cu pubertatea. Era o prostie, firește. Eram convinsă că Lucy nici măcar nu sărutase vreodată pe cineva, și totuși se îmbrăca, se purta și pășea așa cum aș fi vrut și eu să fac – cu încredere și stăpânire de sine, ca și când ar fi fost pe deplin sigură cu privire la propria-i identitate.

„A râvni”. Un cuvânt interesant. Unul pe care-l asociam în general cu prelegerile lungi și plicticoase despre opera lui Hawthorne sau a vreunui alt scriitor american din epoca puritană. Am fost nevoită să-l caut în dicționar la un moment dat, ca parte a unui eseu pe care trebuia să-l scriu la școală. Și iată ce am găsit: „A dori ceva ce nu ți se cuvine, nemăsurat de mult, sau fără a ține seama de drepturile altora”. Mai erau și alte definiții. Multe cuvinte, diferite, deși toate însemnau același lucru. Însă acea primă parte a definiției mi-a rămas în minte: a dori ceva ce nu ți se cuvine. Mi s-a părut straniu de frumos și înspăimântător de corect.

Sentimentele pe care le aveam pentru Lucy, îmi spuneam de multe ori, erau cam la fel – ceva mai acut decât o prietenie normală, ceva ce amenința să copleșească și, posibil, să distrugă. Erau momente în care mă gândeam că o voiam nu atât pe ea, cât voiam să fiu ea. Cele două emoții erau extrem de puternice și contradictorii, și totuși

continuau să se îmbine și să se contopească până ce nu le mai puteam deosebi una de alta. Râvneam la dezinvoltura ei și o doream: doream felul ei de-a fi. Îl voiam pentru mine. Apoi erau zile în care aproape că o simțeam – când, îmboldită de nonșalanța ei față de o lume care-mi părea deja, chiar de la acea vârstă tânără, atât de crudă, izbuteam să rezist în fața umbrelor, în fața anxietății care mă afecta deseori. Erau deci zile în care nu voiam să mă despart de ea, când simțeam că întreaga mea ființă e dependentă de legătura strânsă cu ea. Pe urmă, erau zile în care o uram, mi-era ciudă pe mine și mi-era ciudă pe ea pentru această dependență, pentru această relație simbiotică pe care o construiserăm împreună – deși în momentele cele mai întunecate mă întrebam dacă era cu adevărat simbiotică, dacă eu aveam ceva să-i ofer ei și dacă ceea ce-mi oferea ea nu era cumva mai mult o cârjă decât un avantaj. În ultimul timp mă nedumerea tot mai mult bizareria relației dintre noi, pe care niciodată nu izbutisem să mi-o explic pe deplin, iar în acel moment, stând pe bancheta din spate a taxiului, înconjurată de grupul acela de prieteni relaxați și apropiați, mi-am dat seama că era necesar să înțeleg totul înainte să risc să fiu copleșită total și fără speranță.

∵

Îngrămădiți în mașina promisă, fiindcă prietenii lui n-au vrut să-l lase pe Tom singur pe drumurile de țară din Vermont, am făcut ultima parte a drumului în tăcere.

La Bennington m-am despărțit de ei cu ceva ce aducea a regret, dezamăgită să constat că ideea de a mă întoarce în camera mea și la Lucy devenise între timp teribil de sumbră.

— Stai!

M-am întors și l-am văzut pe băiatul în haină cu petice la coate – Tom, mi-am amintit – alergând spre mine. S-a aplecat și mi-a luat valiza din mână.

— Lasă-mă s-o duc eu.

M-a însoțit până în camera mea, asigurându-se că puteam să intru fără probleme în cămin, apoi mi-a pus valiza lângă pat și a privit în jur. Mă întrebam ce anume vedea el reflectat acolo: în cuvertura copilăroasă, roz cu alb, cumpărată de mătușa mea într-o tentativă neinspirată de a-mi facilita acomodarea într-o locuință de adult; în efortul jenant pe care-l făcusem pentru a-mi decora partea de cameră, cu diversele schițe prinse în piuneze pe perete. S-a oprit în fața hărții din partea de cameră a lui Lucy, studiind numeroasele piuneze pe care le înfipseserăm cândva acolo – un joc stupid la care ne dedaserăm cu o anume intensitate în primul an de colegiu, când noutatea relației dintre noi păruse să facă totul posibil.

Pe urmă s-a mutat în dreptul fotografiilor pe care le lipisem deasupra comodei mele.

Mă înscrisesem într-o doară la un curs de design în toamna aceea, iar instructorul, un fotograf care-și petrecea câteva zile pe săptămână în Vermont și restul la New York, fusese încurajat de o mână de entuziaști din clasă să improvizeze o cameră obscură în campus. Aparatul foto al mamei mele fusese unul dintre puținele lucruri pe care le adusesem cu mine în Vermont, deși niciodată nu mă gândisem serios să învăț cum să-l folosesc. În scurt timp însă, începusem să-mi petrec ore întregi în camera obscură, fericită să mă pierd în procesul de developare și imprimare, cu senzația că găsisem în sfârșit ceva al meu. Ceva separat și distinct de acea Alice care eram împreună cu Lucy. Era o experiență ciudată care-mi dădea o senzație de plenitudine, de parcă această nouă cunoaștere – conștientizarea lucrurilor pe care eram capabilă să le fac – m-ar fi hrănit la propriu.

Îmi simțeam inima bătând mai repede și așteptam ca Tom să spună ceva, însă chiar atunci ușa se deschise și Lucy dădu buzna în cameră.

— Te-ai întors! exclamă ea. Eram îngrijorată, am verificat la autobuz și mi-au zis…

Dar se opri în mijlocul frazei și întoarse capul.

Cu un zâmbet, Tom se înclină ușor în semn de salut.

— Lucy, el e Tom. A fost azi cavalerul meu în armură strălucitoare!

I-am istorisit întreaga întâmplare pe un ton anxios, emoționat, astfel că amândoi aveau un aer stingher, chiar puțin speriat când în sfârșit am rămas fără suflu.

Lucy s-a încruntat auzind povestea, însă n-a făcut niciun comentariu.

Am rămas toți trei nemișcați; în atmosferă vibra senzația că ceva se schimbase. Ulterior m-am întrebat dacă Tom observase și el, sau fusese ceva simțit numai de mine și de Lucy, într-o nouă manifestare a cuplului nostru ciudat care scăpa oricărei explicații și eluda normalitatea.

Un tipar de care, pentru prima dată, m-am simțit brusc dornică să scap.

∵

Dintr-odată, nu mai eram doar eu și Lucy.

Eram amândouă, plus Tom, un trio neobișnuit care, am aflat în scurt timp, refuza să fie omogen. La început mi-am dat silința. Când am primit ca temă la curs să învăț să folosesc un aparat foto cu burduf – operațiune pentru care nu erau de ajuns două mâini –, am invitat-o pe Lucy să ni se alăture mie și lui Tom când transportam aparatul prin campus. El glumea, spunând că era totodată subiect și supus. Lucy ne-a însoțit o singură dată, când am petrecut aproape o oră cărându-l până la marginea campusului, spre ceea ce botezasem în glumă Capătul Universului – peticul acela de teren de la intrarea în Bennington care cobora abrupt și accidentat, pe atât de periculos și de dificil pe cât era de primitor Capătul Lumii.

— Îl compătimesc pe cel suficient de ghinionist încât să intre cu mașina acolo, spuse Tom zâmbind

în vreme ce ședea rezemat de balustradă, așteptând să-mi fixez aparatul și să încep.

Lucy stătea încordată, cu privirea pierdută în pădure, și, cu toate că am rugat-o să-mi dea voie s-o fotografiez și pe ea, nu mi-a răspuns. Nu-mi dădeam seama dacă mă auzise sau nu.

Mai târziu, pe drumul de întoarcere spre campus, Tom a încercat să inițieze o discuție despre literatură și despre cursurile pe care le urma Lucy.

— Te invidiez fiindcă-l ai pe profesorul Hyman, îi spuse la un moment dat. Mi-aș dori să pot studia cu el. Tu te-ai înscris deja la vreunul dintre cursurile lui?

Lucy se întoarse spre el cu o privire dură și rece.

— Nu. Dar cred că aș prefera un curs cu nevastă-sa.

Tom tăcu după replica ei.

Am încercat să discut cu ea despre asta la puțin timp după aceea – voiam să destram tensiunea stranie care se așternuse peste noi, între noi. Dar ea n-a făcut decât să-mi întoarcă spatele, cu chipul încremenit. Bănuiam că voia să mă pedepsească pentru relația mea cu Tom, una care nu doar că n-o includea și pe ea, dar o lăsa singură. Deși mă simțeam vinovată, eram nedumerită de purtarea ei curioasă, știind că dacă lucrurile ar fi stat invers, eu n-aș fi fost atât de rece cu ea.

— Are vreo problemă? mă întrebă Tom într-o seară, spre sfârșitul primăverii, în timp ce ședeam, nevăzuți dinspre pajiște, puțin mai jos de Capătul Lumii, așteptând ca soarele să apună.

— Ei, nu fi rău! l-am mustrat eu dându-i un ghiont în umăr, încă protectoare la adresa ciudatei mele colege de cameră.

Era adevărat că nu-i aprobam comportamentul, că eram pe atât de stânjenită de el pe cât era Tom de jignit, și totuși nu mă puteam împiedica s-o compătimesc – pentru orele lungi în care stătea

acum singură, închisă în bibliotecă, pentru serile pe care le petreceam în tăcere, departe una de alta.

— Nu sunt, ripostă el strângându-mă aproape și râzând. Sincer!

Tăcu apoi. Rezemată de el, îi simțeam pieptul ridicându-se și coborându-se, îi adulmecam mirosul unic, numai al lui – care amintea de soare și nisip și – puțin – de rufele purtate și lăsate la aer o după-amiază. M-am apropiat mai mult de el.

— Doar că, adăugă Tom, se uită la tine într-un fel anume.

M-am încruntat.

— Cum adică? Neprimind răspuns, m-am răsucit și am ridicat privirea spre el. Cum se uită la mine?

El și-a întors privirea stingherit, de parcă ar fi ezitat să pronunțe cuvintele.

— Nu știu. Adică nu știu cum să explic.

— Încearcă, am insistat, disperată să aflu.

El însă n-a mai spus nimic. M-am răsucit la loc, străbătută de un fior. Am tăcut și eu, lipită de căldura pe care o emana Tom, dar cu senzația că mie nu-mi va fi niciodată cald. Împreună, am privit soarele asfințind.

La o lună după ce-l cunoscusem pe Tom, începuseră să dispară lucruri.

Obiecte mărunte, la început. Un tub de ruj pe care nu-l mai găseam. Un lănțișor de negăsit vreme de vreo câteva zile, care apăruse apoi într-un loc în care căutasem deja. O eșarfă pe care nu-mi aminteam s-o fi purtat și de care dădusem în coșul cu rufe murdare. Inițial n-am dat importanță, iar mai târziu, înțelegând că Lucy trebuie să fi fost la mijloc, am presupus că așa procedau surorile, împrumutând lucruri una de la alta fără să ceară voie, caracterul comun al garderobei fiind una dintre legile nescrise ale unei asemenea relații.

Dar apoi, într-o zi de mai, am intrat în cameră și am găsit-o stând în fața oglinzii, îmbrăcată în hainele mele. Am făcut ochii mari. Nu era un singur obiect – o eșarfă sau un pulover –, ci totul, din cap până-n picioare. Mi-am recunoscut rochia ivorie din material ajurat, cu croială cloș și guler Peter Pan, pe care mi-o cumpărase mătușa cu o iarnă în urmă. Lucy stătea în picioare, cu capul înclinat pe umăr, privindu-se în oglindă în timp ce trăgea ușor de talie în încercarea de a și-o ajusta mai bine, însă rochia îi cădea ciudat pe corp, ca și când ar fi probat haine pe care le purtase cândva un aler ego al ei mai tânăr.

Privirea ei a întâlnit-o pe a mea abia după câteva clipe.

— Îmi pare rău, mi-a spus, scoțându-și repede pălăria și înroșindu-se puternic la față.

— Nu, nu-ți cere scuze, i-am replicat zâmbind în încercarea, eșuată bănuiesc, de a disipa stinghereala din aer.

Nu petrecuserăm prea mult timp împreună în ultima vreme – eu eram ori în camera obscură, ori împreună cu Tom –, iar această distanțare adăugase momentului un plus de anxietate.

— Poți s-o împrumuți oricând vrei, am adăugat repede.

În ciuda cuvintelor mele, s-a grăbit să-și scoată hainele. A pus pălăria pe patul meu, părând mai degrabă furioasă decât stânjenită. A dezbrăcat apoi rochia cu gesturi repezite și cu atâta forță, încât m-am temut că va ceda la cusături. După numai câteva secunde, Lucy era în fața mea într-una dintre ținutele ei, cu fața radiind o emoție pe care nu știam cum s-o interpretez.

În cele din urmă mi-am zis că era preferabil să ignor incidentul, așa că m-am întors cu spatele la ea și m-am așezat la biroul meu, aranjându-mi și rearanjându-mi cărțile până când tensiunea din cameră s-a mai domolit și apoi a dispărut, ca și cum nimic nu se întâmplase.

∵

Peste două săptămâni însă, într-o dimineață, am fost luată prin surprindere de ceea ce purta Lucy la încheietură: brățara cu amulete a mamei mele, cercul acela subțire din argint care devenise în timp de un cenușiu patinat. Deși nu era un obiect de valoare, îl consideram unul dintre cele mai de preț bunuri ale mele, iar Lucy știa bine asta. Petrecusem ore întregi, după moartea mamei, studiind amuletele. Un cuplu, fata în roșu, băiatul în albastru, pregătindu-se pentru schi. Un distribuitor de gumă de mestecat cu mici mărgele colorate pe post de bomboane. O vioară. Le știam cu ochii închiși, memorasem fiece detaliu complex, și era o alinare să le privesc în momentele în care povara adevărului, a faptului că niciodată n-aveam să-mi mai revăd mama, îmi apăsa greu pe piept.

Când am văzut brățara atârnând la încheietura mâinii lui Lucy, inima mi-a luat-o razna și în fața ochilor mi-au apărut niște pete, lumini strălucitoare care se îmbulzeau și se frământau prin aer. Am clipit repetat spunându-mi că nu însemna nimic, că Lucy uitase cu siguranță cât de prețioasă era brățara aceea pentru mine, lucru despre care fără îndoială îi vorbisem. Dar pe urmă am încercat să-mi amintesc o discuție, o menționare în treacăt, ceva ce spusesem sau făcusem în anii noștri împreună, și am constatat că mintea mi-era umplută de un nor dens de ceață.

— Ți-aș fi recunoscătoare dacă data viitoare m-ai întreba mai întâi.

Cuvintele îmi țâșniseră de pe buze lăsând o senzație amară în urma lor.

Lucy se opri în loc. Ținea o agendă într-o mână, iar cealaltă, cea cu brățara, îi atârna pe lângă corp. Rămase tăcută vreme de câteva clipe.

— Ce să te întreb, Alice?

M-am întors s-o înfrunt, mustrându-mă pentru emoția pe care o simțeam. La urma urmei, brățara

era a mea, îi aparținuse cândva mamei și era unul dintre puținele lucruri care-mi rămăseseră de la ea. Era firesc, așadar, s-o rog pe Lucy să-mi ceară permisiunea înainte de a o lua din cutia mea cu bijuterii.

— Nimic deosebit, i-am replicat, simțind cum îmi ardeau obrajii. Brățara… Nu mă deranjează, sincer, dar data viitoare ai putea să întrebi întâi.

Lucy continua să mă studieze cu aceeași privire curioasă. Întinse mâna spre clanța ușii, dar apoi înghețǎ cu ea în aer, ca și când nu s-ar fi putut hotărî dacă să reacționeze la rugămintea mea sau să iasă din cameră fără să catadicsească să-mi răspundă. Într-un final își lăsă mâna în jos și spuse:

— Nu înțeleg.

— Brățara mea, am bolborosit arătând cu degetul spre încheietura ei.

Un râs scurt îi scăpă de pe buze.

— Alice, nu te prosti!

Ochii ei negri îi străpungeau pe ai mei.

M-am chircit sub privirea aceea nemiloasă cu senzația că eu făcusem ceva greșit, de parcă obiectul furat atârna la mâna mea, nu la a ei.

— Cum adică? am reușit să îngaim.

Ridică brațul într-o parte, astfel încât unele dintre amulete îmi erau ascunse vederii.

— Brățara asta?

— Da.

Se încruntă.

— Alice, asta nu e brățara ta.

Am încremenit.

— Ce vrei să spui, Lucy?

Își lăsă brațul în jos.

— Vreau să spun că asta e brățara mea, declară ea întorcându-mi spatele, astfel că vorbele ajunseră până la mine distorsionate. De fapt, a fost brățara *mamei mele.*

Am deschis gura și am închis-o la loc. Nu știam ce să spun. Nu înțelegeam. Voiam să răspund: „Ba nu, a fost brățara mamei *mele*” – și poate că am

făcut-o, dar sunetele mi-au părut înăbușite și venind de departe, de parcă altcineva le-ar fi rostit. Cum Lucy continua să se uite la mine cu privirea aceea ciudată, nu eram sigură dacă mă auzise sau nu, și nici dacă pronunțasem într-adevăr cuvintele.

Făcu apoi un pas spre mine.

— Alice, te simți bine? Dacă nu, o chem pe asistenta școlii.

Am simțit un val de panică; întreaga situație mă copleșea – purtarea ei ciudată din ultimele săptămâni, incidentul cu hainele, iar acum, asta. Voiam să urlu la ea. Să mă reped și să-i smulg brățara de la încheietură. „Dar mă vor crede oare?” m-am întrebat, fără să știu măcar cine ar fi trebuit să mă creadă. La urma urmei, cui puteam să mă adresez cu o asemenea problemă, cine nu mi-ar fi întors spatele râzând? Dintr-odată, totul părea culmea absurdului, firește că-mi dădeam seama de asta. Ideea că două fete ar fi susținut aceeași poveste cu privire la o brățară – că fiecare o primise de la răposata ei mamă – era atât de improbabilă, încât cine ar fi putut s-o considere altfel decât ridicolă?

Și exact asta voise ea.

Gândul mi-a venit acolo, pe loc. Părea absurd, greu de crezut, și totuși, mi-am zis, ăsta trebuia să fie adevărul. Ăsta trebuia să fie adevărul – dacă nu dintr-un alt motiv, fie și numai pentru că *nu existau alte motive.* De ce altceva ar fi pretins ea că brățara fusese a mamei ei, dacă nu pentru asta – pentru că voia să mă ducă în pragul nebuniei.

Știa despre trecutul meu. Îi povestisem la un moment dat, în primele luni ale prieteniei noastre, despre perioada de după moartea părinților mei, despre întunericul deprimant care se lăsase asupra mea până când mătușa Maude voise să mă trimită de acasă, să mă închidă într-un loc în care să nu mai văd vreodată lumina soarelui. Și despre faptul că întunericul mai revenea din când în când, astfel

că uneori mă îndoiam de propria-mi minte și de exactitatea amintirilor mele.

Aș minți dacă n-aș recunoaște că pentru o frântură de clipă mi-a trecut prin minte că, poate, brățara era cu adevărat a lui Lucy, iar eu încurcasem lucrurile. Brățara unei mame răposate confundată cu a alteia.

Dar nu, mi-am spus ridicând privirea spre ea și văzându-i deruta de pe chip.

Era a mea, știam sigur.

Mi-am simțit fața arzând, dar de data asta nu de stânjeneală sau de emoție.

— Te rog, Lucy! am implorat-o.

Ea oftă. Inițial am crezut că avea să cedeze și să recunoască faptul că totul fusese doar o farsă crudă. Dar pe urmă expresia i se schimbă: pleoapele i se îngustară, iar fața îi deveni deodată mică și rea.

— Va trebui să lămurim asta mai târziu. Acum trebuie să mă duc la curs.

Și cu asta, plecă.

∵

În seara aceea, Lucy nu s-a întors acasă.

Era pentru prima dată că dormeam singură în cameră și absența ei neașteptată, liniștea desăvârșită, mi s-au părut descumpănitoare. Umbre pe care nu le remarcasem niciodată dansau pe pereți. Un zgomot ascuțit m-a trezit în miez de noapte, și abia mai târziu mi-am dat seama că fuseseră doi copaci ale căror crengi se frecau unele de altele. Dar inima începuse să-mi bată nebunește și auzeam un huruit ciudat, atât de puternic, încât bloca toate celelalte zgomote care mă speriaseră cu numai câteva secunde în urmă.

„Încetează!” m-am mustrat. „Ești femeie în toată firea! Poți să dormi o noapte singură!” Adevărul e că era prima noapte pe care o petreceam complet singură. Mereu până atunci fusese cineva cu mine în casă – părinții și apoi, mai târziu, mătușa mea. Și da, știam că alte fete

erau doar la o ușă distanță, dar într-un fel casa mi se părea goală, ca și când eu i-aș fi fost unicul locatar. Pentru o clipă, m-am temut că, cine știe cum, chiar ăsta era adevărul. Poate că fusese un exercițiu de evacuare pe care-l ratasem. M-am uitat pe fereastră, întrebându-mă dacă aveam să văd un șir de fete afară, strânse unele în altele în aerul nopții. Dar nu era nimeni. Și totuși, nu izbuteam să mă conving că nu eram complet singură între zidurile căminului. Urechile mele se străduiau să prindă sunetele celorlalte fete. Orice altceva decât scârțâitul sinistru al celor doi copaci.

Însă nu se auzea nimic.

Sau poate că da?

La un moment dat am perceput o prezență. Inima mi s-a oprit în piept, sângele mi-a năvălit în obraji. Dacă înainte Lucy fusese ca o barieră, un scut de protecție între mine și orice altceva – fiindcă, îmi spuneam, nimic rău nu mi se putea întâmpla cât timp era ea acolo –, în momentul acela eram singură și lipsită de apărare. M-am tras la marginea patului, cu spatele lipit de sticla rece a ferestrei. Am închis ochii și mi-am ținut respirația – sigură fiind totuși că o auzeam în continuare. „Nu e real”, mi-am zis, deși cuvintele nu reușeau să mă aline, să alunge senzația că eram privită. Că nu mai eram singură în cameră.

Am dormit puțin în noaptea aceea. În romane, eroina se frământă întotdeauna, întorcându-se când pe o parte, când pe alta, exclamând că nu poate sta locului și nu poate dormi liniștită. Eu nu m-am frământat și nu m-am întors de pe o parte pe alta. Am rămas complet nemișcată, *rigidă,* ca și când supraviețuirea mea depindea de imobilitatea corpului. După câteva ore petrecute așa, am început să transpir din cauza tensiunii. Nu mai știam cât timp trecuse; corpul îmi era scăldat în sudoare și, dacă-mi treceam palma peste piept, simțeam umezeala lipindu-mi-se de piele. Spaimele mi-au cedat abia când primele raze ale

soarelui au pătruns prin perdele. În loc să aștept să înceapă ziua, am dat așternuturile la o parte de pe mine, ca și cum acest gest ar fi putut grăbi ivirea zorilor. Mă săturasem de noaptea aceea, și totuși încă zăboveam, neștiind bine încotro să mă duc și ce să fac din moment ce n-o aveam pe Lucy să mă îndrume și să mă ajute să-mi trec timpul. Ea se trezea întotdeauna prima, iar eu o așteptam să intre în baie ca să mă ridic la rândul meu din pat. În lipsa ei, lâncezeam, așteptând.

Nedormită după noaptea petrecută singură, ațipeam în ciuda dorinței de a sta trează. Pleoapele îmi coborâseră, respirația îmi devenise lentă și grea. Eram pe punctul să adorm și nu puteam face nimic ca să mă opun acestui impuls insistent.

La un moment dat m-am trezit, cu inima bătându-mi tare.

Întâi n-am înțeles ce mă readusese în simțiri, dar pe urmă am devenit conștientă de o prezență. Am privit-o cu ochii pe jumătate închiși, prefăcându-mă că dorm, cum își ridică bluza deasupra capului, rămânând în sutien și în lenjeria intimă – un portjartier care-i ținea ciorapii, nu o centură. În ciuda protestelor mele, mătușa insistase să-mi cumpăr o centură. „Poate că acum ești subțire”, îmi spusese, „dar așteaptă să te măriți și să ai câțiva copii; atunci o să te bucuri că ai luat-o”. Mi-am dat seama în clipa aceea că n-o mai văzusem niciodată pe Lucy dezbrăcată. Părea ciudat că, după ani în care locuiserăm împreună, n-o văzusem încă fără haine, cu toate că și eu mă străduisem să evit o asemenea situație, schimbându-mă în baie sau când ieșea ea din cameră. Mă frapa albeața pielii ei. Era palidă, știam asta după tenul ei, dar era cu totul altceva să-i văd paloarea întinzându-se pe restul corpului. Părea să strălucească, n-aveam nicio îndoială că aș fi putut s-o zăresc chiar dacă ar fi fost beznă totală în cameră.

Deodată, devenisem acut conștientă de goliciunea ei. Toată lenjeria ei de corp era albă, deși nu în aceeași nuanță, și – așa cum cerea moda – era simplă, cu o bordură din dantelă care-i venea imediat sub buric. Nici sutienul nu avea multe ornamente, doar o floare albă între sâni. Privirea mi se opri acolo pentru o clipă; mă uimeau proporțiile ei generoase și felul în care izbutea să le ascundă sub haine. Mi-am dezlipit cu greu ochii de la pieptul ei și i-am ridicat spre față.

— Lucy, am spus ridicându-mă în șezut. Numele ei răsunase ca o șoaptă, mai slab decât intenționasem. Lucy, unde e? am întrebat apoi, cu glas mai puternic.

Ea se uită la mine și se încruntă.

— Ce anume?

Am oftat adânc.

— Brățara.

— Care brățară?

— Brățara mamei mele.

Ridică din umeri.

— Sunt sigură că e pe aici, pe undeva. N-am văzut-o de când ai purtat-o ultima dată, acum vreo săptămână.

Cuvintele pe care voisem să le rostesc, pe care le pregătisem și le memorasem în ultimele ore, mi se evaporaseră înainte să apuc să le exprim. Mă chinuiam să înțeleg ce se petrece. Era ca și când ziua trecută și discuția noastră nici nu s-ar fi întâmplat, ca și când – m-am oprit o clipă, străbătută de un fior – doar mi le imaginasem. M-am uitat la colega mea de cameră, căutând cel mai mic indiciu pentru ceea ce făcuse, ceea ce încă făcea. Dar nu era nimic. Avea un aer sincer, glasul îi sunase sincer, de parcă într-adevăr nu înțelegea despre ce vorbeam, de parcă ar fi fost cu adevărat îngrijorată pentru mine.

„Nu te cred”.

Am fost surprinsă de vehemența gândurilor mele și m-am temut pentru o clipă că le rostisem

cu voce tare. Am scuturat din cap și am rămas pe poziție, fermă, repetându-mi că versiunea mea era mai presus de orice îndoială. Lucy luase brățara, furioasă pe mine din cauza lui Tom, fiindcă nu mai petreceam la fel de mult timp împreună cu ea. Și totuși, ideea părea prea bizară, prea tulburătoare. M-am întrebat de ce mă gândisem la așa ceva.

— Nu… nu știu, am bâiguit în cele din urmă.

Erau singurele cuvinte care mi-au venit în minte în timp ce creierul meu se bâlbâia nereușind să țină pasul cu evenimentele – singurul adevăr la care putusem să ajung. Nu știam.

Lucy se încruntă.

— Nu-ți face griji, Alice, îmi spuse cu un zâmbet fugar. O s-o căutăm împreună.

Și mă îmbrățișă – un gest mai intim decât cele de până atunci, și nu doar pentru că era în lenjeria de corp. Fiindcă nu colega mea de cameră era expusă astfel, nu ea era așa despuiată, ci *eu* și toate neajunsurile mele, fragilitatea minții mele revelată în tăcere între noi. Nu-mi plăcea să mă gândesc la asta, la perioada aceea de după moartea părinților mei, dar acum amintirea părea să fi explodat între noi, de netăgăduit, așa că n-aveam de ales decât să mi-o asum și s-o analizez încă o dată.

Am rămas încremenită, încă neștiind ce să cred. În cele din urmă însă, brațele mi s-au ridicat și am strâns-o lângă mine – prea tare, știam, dar mi se făcuse dintr-odată frică să-i dau drumul, să mă desprind de persoana aceasta care-mi știa absolut toate secretele și niciodată nu mă judeca.

Așa că m-am agățat de ea, temându-mă să mă rup din îmbrățișarea aceea ciudată.

6.

LUCY

L-am întâlnit pe Youssef la Café Tingis câteva zile mai târziu, la ora convenită. Stătea în picioare, sprijinit de zid.

— Gata? mă întrebă zâmbind.

Am surâs și eu, gata să pornesc, să dau deoparte povețele și avertismentele celorlalți. Fiindcă Youssef avea ceva ce-mi părea infinit mai familiar decât toți Johnii din lume. Eram amândoi marginali, periferici – eu prin naștere, Youssef în virtutea împrejurărilor. Era ceva între noi, dacă nu la fel de puternic precum afinitatea cu Alice, cel puțin o înțelegere reciprocă. Eram încă prudentă, desigur, încă precaută, dar aveam încredere în această trăsătură comună care constituia un fir de legătură între noi și avea să ne țină uniți în ciuda lumii din jur, sau datorită ei.

Am lăsat medina în urmă, străzile haotice, înghesuite făcând loc unora lungi și largi. Puțini oameni ne ieșeau în cale.

Am mers o vreme într-o tăcere plăcută; cu toate că mă bucuram să-mi las mintea să rătăcească liberă, m-am pomenit la un moment dat întorcându-mă spre el și întrebând:

— Deci, Youssef sau Joseph?

Mă tot gândisem la asta de când ne întâlniserăm, cugetând asupra diferenței dintre cele două. *Joseph. Youssef.* Erau același lucru, variante ale aceluiași nume? Nu eram sigură. De fapt, nu mai știam foarte bine cu care dintre ele mi se prezentase și pe care îl folosise Alice când vorbise despre el. În mintea mea, el era deja Youssef, dar poate că asta era doar proiecția mea, încercând să-i confere un anume tip de *exotism* care-mi măgulea sensibilitățile.

El ridică din umeri. Își aprinsese o țigară când porniserăm la drum, iar acum o duse la gură și trase adânc din ea, degetele lui înnegrite și bătătorite părând nederanjate de cenușa fierbinte care căzu pe ele.

— Contează?

M-am încruntat. *Conta?* Am răsucit întrebarea în minte și am constatat că nu mai eram la fel de sigură.

— E numele tău! am protestat.

— Fiecare dintre noi are mai multe nume.

M-am uitat la el pieziș.

— Cum adică?

— Soț. Tată. Frate.

— Astea sunt apelative, nu nume.

Ridică iar din umeri, aparent neinteresat de distincția dintre ele.

— Tangerul are multe nume. Mai întâi s-a numit Tingis. În franceză, continuă el trăgând iarăși din țigară, numele e Tanger. În spaniolă e Tánger. În arabă e Tanjah. Așa că, vezi, are multe nume, diferite. Sau apelative. Același lucru.

Am rămas tăcută câteva clipe.

— Iar tu ești și Youssef, și Joseph, fără preferință pentru un nume sau altul? La fel ca Tangerul?

El zâmbi.

— Da, la fel ca Tangerul.

*

M-am apropiat de marginea falezei și m-am uitat peste buza ei. Alte câteva cupluri erau risipite ici și colo, în stânga și-n dreapta noastră. Unele stăteau și priveau oceanul, altele desfăceau pachete cu mâncare. Am văzut brânză și pâine, câteva fructe. Erau femei cu niqab[10] și femei în veșminte occidentale. Se părea că locul era frecventat de localnici și de turiști deopotrivă. Deși unde anume se găsea, încă nu știam. M-am întors spre însoțitorul meu, așteptând o explicație.

— Aici, începu el într-un târziu, Mediterana se întâlnește cu Atlanticul.

— O altă stratificare, am oftat.

— Da, Alice. Îmi zâmbi ca și când ar fi fost mulțumit, ca și când aș fi trecut un test ale cărui întrebări și răspunsuri numai el le știa. Este o stratificare a istoriei. La semnul lui, mi-am coborât

privirea spre formațiunea albă de sub noi. Acestea sunt morminte feniciene, îmi explică. Din cetatea antică Tingis.

Știam că Tangerul fusese cucerit de multe ori în decursul existenței sale, astfel că absorbise o cultură după alta, până când devenise o îngemănare a toți și a toate câte trecuseră prin porțile lui de-a lungul secolelor. M-am întrebat dacă exista cineva care își putea trasa arborele genealogic în timp până la început, fără a întâlni fie și o singură întrerupere, o singură interferență din lumea exterioară. Privindu-mi însoțitorul, m-am întrebat dacă el încercase vreodată, și ce-ar fi avut de spus sângele și inima lui dacă ar fi murmurat ca ale mele. Dacă vorbele lui ar fi fost la fel de indescifrabile sau dacă mesajul ar fi fost mai clar și mai puternic – reușind acolo unde eu eșuasem.

— Vino, mă îndemnă Youssef. Cafeneaua e pe aici.

Am trecut pe o alee îngustă care a devenit în curând mărginită de ziduri albe care se ridicau de-o parte și de alta. Viața aici, deasupra medinei, avea ceva aparte – era mai tăcută și poate mai curată, cumva separată de frenezia care marca străzile de jos. Părea firesc ca această liniște să fie reflectată de piatra însăși. Am întins o mână. Era rece la atingere, și mi-am lăsat degetele să-i mângâie suprafața în timp ce mergeam, cu mâna atârnându-mi lejer pe lângă corp. În scurt timp intrarea a apărut în fața noastră, numele fiind alcătuit de un șir de pietre prinse pe zidul alb. CAFÉ HAFA. FONDÉ 1921. Am întins brațul și mi-am trecut palma peste pietricelele netezite, doar cu un ton mai închise la culoare decât zidurile de un alb strălucitor pe care erau așezate, întrebându-mă câte alte mâini făcuseră același gest în anii de când fuseseră așezate acolo. Și mi s-a părut că o simt – *istoria,* grea și împovărată, ca și când conștientizarea faptului că mari scriitori, pictori și

muzicieni trecuseră și ei prin această intrare îi conferea o pondere care lipsea din toate celelalte locuri.

Și mi-am spus că Tangerul era din multe puncte de vedere un oraș-fantomă. Doar că în loc să fie mort, pustiu și sterp, era viu. Era prosper și palpita de amintirea acelor minți luminate care pășiseră pe străzile lui, care cugetaseră și băuseră ceai și-și găsiseră inspirația aici. Era o mărturie, un mormânt al celor care trecuseră înainte prin acele locuri. Dar nu dădea senzația că se sfârșise, că era de domeniul trecutului. Exista încă un suflet ce vibra, palpita, așteptând să fie descoperit sau eliberat. Îl simțeam furnicându-mi în degete. Și m-am întrebat dacă Alice simțise și ea. De când sosisem avusesem impresia că toată viața mea așteptasem Tangerul. Ca și cum tot ce făcusem, fiecare gând și fiecare acțiune mă duseseră aici, cu exact acest scop de a o regăsi pe ea și viața pe care am fi putut-o avea. Era perfect, aș fi vrut să-i spun, dorindu-mi cu disperare să înțeleagă și ea această perfecțiune: Tangerul, ea, noi două împreună în acest oraș străin.

După colț am zărit băncile dispuse terasat, cu fața spre ocean, albastrul apei părând șters în comparație cu albul orbitor al cafenelei.

— E minunat, am șoptit, conștientă de cuvinte înainte chiar să le rostesc.

Youssef nu păru să mă audă. Coborî fără grabă din terasă în terasă, până când se opri la ultima.

— Ca să poți să te apleci și să te uiți în larg, îmi spuse așezându-se pe un scaun.

Am încuviințat, știind că venise momentul. Fiindcă mai avusesem un motiv pentru care acceptasem să mă întâlnesc cu el, ceva mai important, mai stringent decât admirarea priveliștilor frumoase: gândul la ceea ce avea Youssef să-mi ofere mă făcea să vibrez de nerăbdare. M-am așezat alături de el, încercând să nu-mi mai închipui ce-aș fi putut obține – o cheie

magică, o incantație secretă, ceva, orice care să fie mai concret și mai decisiv decât o imagine fugară zărită în reflexia dintr-o oglindă.

Am scos fotografia din geantă și am pus-o pe masă.

— E un englez… am început, dar înainte să pot continua a venit un băiat să ne ia comanda.

— Ceai, te rog, am spus și, întorcându-mă spre Youssef, l-am asigurat: Fac eu cinste.

Nu abordasem până atunci chestiunea banilor, însă expresia din privirea lui m-a avertizat să nu mai fac vreodată o asemenea ofertă. Mi-am schimbat poziția în scaun și am rămas tăcută, așteptând. Deși cuvintele pe care doream să le rostesc, întrebările pe care voiam să i le pun – despre John, despre localnica împreună cu care-l văzusem – mă ardeau, jinduind să fie eliberate, mi-am dat seama că, după gafa pe care tocmai o făcusem, Youssef era cel care trebuia să dicteze tonul și ritmul conversației.

— El e? mă întrebă după ce se scurseră câteva minute în tăcere și între timp sosise și ceaiul.

Nu întinse mâna să ia fotografia, doar își lăsă degetele, încleștate pe țigară, să zăbovească deasupra ei. Mă temusem pentru o clipă că se va scutura scrumul și va lăsa o arsură în fotografie. O scosesem în dimineața aceea dintr-una dintre ramele din camera de zi a lui Alice, degetele mele mișcându-se fără zgomot, temătoare că Alice va intra și mă va găsi furând o fotografie a soțului ei. Dacă m-ar fi prins, habar n-am ce i-aș fi spus. Am tresărit acum, văzând cum scrumul țigării lui Youssef creștea, formând un turn înclinat care ardea, alb și incandescent. Dacă ar fi căzut, n-aș fi avut cum să explic prezența arsurii – Alice și-ar fi dat seama.

Am răsuflat ușurată când Youssef și-a luat mâna, iar scrumul s-a risipit pe pământ.

— Da.

Șovăiam. În mintea mea, Youssef părea să existe pe un fel de graniță, undeva între oficial și neoficial, între lumină și întuneric. Când îmi imaginasem cum va decurge această conversație, presupusesem că el va ghida fluxul cuvintelor noastre, că el va ști cum și unde ar trebui să se îndrepte.

— E și o femeie, am continuat, aruncând o privire fugară spre el.

Youssef ridică din sprâncene.

— Nu soția lui, presupun.

Am clătinat din cap.

— Nu. Dar mă întreb…

El mă privi.

— Ce te întrebi, Alice?

I-am susținut privirea.

— Cine e ea.

— Îți va folosi la ceva? mă întrebă lăsându-și capul pe un umăr. Să afli răspunsul?

Am încuviințat, încercând să nu-mi trădez nerăbdarea.

— Da, așa cred.

După o pauză, el spuse:

— E franțuzoaică. Ei bine, pe jumătate. Jumătate franțuzoaică, jumătate marocană. Nu-i ceva atât de rar pe cât ai putea bănui.

Mă pregăteam să beau din ceai, dar la auzul cuvintelor lui m-am oprit.

— O cunoști? am întrebat mirată, apoi am făcut semn spre fotografie. Îl cunoști și pe el?

Îmi imaginasem că, după discuția noastră, Youssef va pune niște întrebări, poate va face el însuși unele cercetări, dar nu mă gândisem că ar ști deja răspunsurile pe care le doream.

Ridică din umeri.

— Vrei să afli?

— Da, am replicat nerăbdătoare, adăugând „te rog” abia în ultimul moment.

Rămase tăcut o clipă, de parcă n-ar fi vrut să continue, ca pentru a sublinia că accepta doar de

dragul meu, și m-am întrebat ce-mi va cere în schimb, fiindcă eram sigură că-mi va cere ceva, că tot ceea ce făcea avea la bază o analiză a posibilelor câștiguri ulterioare.

Era o deosebire, știam asta, între a refuza caritatea și a da ceva gratis.

— E o franțuzoaică. O artistă. Așa am cunoscut-o. Lucrează și la un club de noapte.

Am lăsat cuvintele să-și facă efectul. Un club de noapte. Știam amândoi la ce se referise de fapt. În ciuda aparențelor, cluburile de noapte din oraș erau doar puțin mai mult decât niște locuri în care se strângeau prostituatele, clienții vizați fiind occidentalii. Erau risipite prin tot Tangerul, majoritatea fiind conduse de franțuzoaice care deciseseră să renunțe la a-și vinde propriul corp pentru a le vinde pe ale altora.

— Și cum o cheamă? am întrebat.

— Sabine, spuse el, și se întoarse spre mine. O cheamă Sabine.

M-am aplecat în față, renunțând să mai mimez dezinteresul. Auzind această informație, și știind ce putere îmi conferea, urechile începură să-mi vuiască și mâinile să-mi tremure. Nu crezusem că va fi atât de ușor și până în acel moment nu voisem să recunosc nici față de mine însămi ce mare nevoie aveam de răspunsurile acelea.

— Și de cât timp durează? Relația dintre ei, vreau să spun.

El mă privi ca și cum chestiunea nu l-ar fi interesat, își schimbă poziția în scaun, aruncă țigara pe jos și rosti alene:

— Te-aș sfătui să nu fii o fată din alea.

Am tresărit. Cu toate că nu-mi puteam explica reacția, cuvintele lui mi-au pus inima pe jar. M-am mustrat în tăcere – la urma urmei, erau doar niște vorbe-n vânt. Nu însemnau nimic. Ba nu, știam că nu ăsta era adevărul. Însemnau ceva – însemnau totul.

— O fată cum? am întrebat.

El mă privi fix.

— O fată *din alea.*

Nu vorbea despre mine, desigur. Știa că presupusese în mod eronat că în fotografie era soțul meu – și, cum credea că eu sunt Alice, chiar așa stăteau lucrurile; și totuși, deși cuvintele lui nu mie îmi fuseseră adresate, mă înfuriasem. Mă înfuriasem pe el în numele lui Alice, dar și pe altceva, ce nu puteam defini clar.

Mi-am luat geanta și am plecat. Abia peste câteva minute mi-am dat seama că nu mă strigase și nu venise după mine ca să-și ceară scuze. Nicio problemă. Am continuat să merg, am ieșit din cafenea și m-am îndreptat spre locul acela de deasupra mormintelor. Dacă Youssef nu voia să mă ajute, aveam să găsesc eu o cale. În timp ce contemplam întâlnirea Atlanticului cu Mediterana, m-am întrebat dacă exista un cuvânt, un nume, un termen care să descrie această stratificare stranie conform căreia orice părea inițial altceva și nimic nu era în întregime un singur lucru. M-am gândit din nou la Alice. Și ea era altceva la Tanger, ceva cu totul diferit. Mai dură, mai distantă, obosită. O nouă Alice se așternuse deasupra celei vechi, subordonându-și originalul. Însă nu renunțasem la speranță. Ea nu era doar Alice, soția lui John. Fusese o persoană independentă cândva, existase în lipsa lui. Ceea ce trebuia să aflu era cum anume s-o aduc înapoi, cum să trec de la Tanger la Tingis – și dacă o asemenea faptă herculeană era totuși posibilă.

∵

Mă plimbam prin Place de la Kasbah, de-a lungul zidurilor fortificate, oprindu-mă când și când pentru a-mi nota ceva în carnet și încercând să-mi alung din minte strania conversație cu Youssef. M-am oprit la Bab Bhar, una dintre porțile care întrerupeau monotonia pietrei, astfel că înaintea mea nu mai erau decât marea și cerul. Youssef îmi spusese o istorioară despre locul

acesta, și în arșița soarelui am încercat să-mi amintesc cuvintele lui exacte. Ceva despre fantoma unei femei frumoase care ar fi bântuit zona, ispitind bărbații. Am zâmbit la așa o idee.

Și atunci l-am văzut.

Stăteam chiar dincolo de *bab,* ascunsă vederii lui. La început am crezut că era singur, dar pe urmă am observat cum o trăgea pe femeia de lângă el spre zid – *aceeași femeie de la bar,* mi-am dat seama imediat, și am simțit că mi se taie răsuflarea.

Am remarcat mai întâi aerul de încredere în sine pe care-l emana femeia, atât de deosebită de Alice: umerii trași în spate, pieptul scos în față, silueta fiindu-i accentuată de rochia pe care o purta, în ciuda lejerității acesteia. Părul ridicat în creștet, brațele îngreunate de brățări masive, din argint și din aur, care zornăiau când se mișca.

În lumina zilei vedeam clar că era exact așa cum o descrisese Youssef – o parte marocană, o parte franțuzoaică, această combinație ducând la o înfățișare care-ți atrăgea atenția, care părea s-o ceară insistent, de fapt.

Avea pielea aurie și ochii întunecați. M-am gândit la iubirea lui John pentru Tanger și mi-am spus că totul era explicabil – faptul că dorințele lui își găseau manifestarea în această femeie care își afișa originile străine într-un fel menit să atragă privirile străinilor. Mi-a fost milă de biata fată – fiindcă asta era, acum eram sigură. Nu putea avea mai mult de șaptesprezece ani.

Am lungit gâtul în ascunzătoarea mea și, simțind mușcătura fierbinte a zidului din spate, m-am uitat cum degetele lui John – mâinile lui pistruiate și sărutate de soare – i-au cuprins talia subțire, dorința lui fiind atât de evidentă, de explicită. Am stat așa, hipnotizată de mâinile lui, de mișcările lor grăbite și insistente sub lumina fierbinte a soarelui. Fața îmi ardea, însă nu de la căldura zilei, și, rușinată de jindul pe care-l

simțeam văzându-i împreună, m-am întors repede cu spatele.

Mai târziu aveam să mă mir de calmul cu care am reacționat. În definitiv, ar fi trebuit să simt furie văzându-l pe John acolo, văzându-i trădarea afișată atât de neobrăzat sub soarele marocan fierbinte și strălucitor. Își spusese probabil că Alice nu va afla, fiindcă ieșea rareori din apartament și nu cunoștea pe nimeni altcineva în oraș. Și hotărâse, după toate aparențele, să profite din plin de acest fapt.

Acum însă, mă avea pe mine.

Și asta trebuie să-i fi trecut prin minte când se întoarse și mă văzu acolo, sub arcadă. Păli vizibil sub bronzul feței și se răsuci spre mine, cu femeia încă în brațele lui – „înlănțuiți”, mi-am spus, și nu într-un mod pe care să-l poată explica, mai ales dacă asistam la scenă de ceva timp. Îmi dădeam seama că gândea febril, întrebându-se de când mă aflam oare acolo și ce văzusem. Într-un târziu, își retrase brațele și porni spre mine.

Dar am fost mai rapidă decât el.

Am intrat în mulțime – turiști care se îngrămădeau sub *bab* pentru o fotografie perfectă, localnici care se țineau după ei încercând cu disperare să scape de bijuterii, de pălării și de toate mărfurile pe care încercau să le vândă. Mi-a fost ușor să mă pierd, să mă las dusă de val. M-am predat harababurii, fluxului care mă înhățase și refuza să-mi dea drumul. L-am lăsat să mă ducă mai departe și tot mai departe, până când m-am simțit suficient de curajoasă ca să privesc peste umăr.

Abia dacă-i mai puteam distinge silueta. Rămăsese doar un punctuleț colorat pe o pânză complex ornamentată.

Mă înroșisem de la efortul de a mă ascunde și respiram gâfâit. M-am întrebat dacă John avea să mă înfrunte, dacă la întoarcerea în apartament aveam să descopăr că mă aștepta, cerându-mi să-i

spun ce văzusem și vrând să știe dacă intenționam să-i povestesc lui Alice. O parte din mine spera că așa va face, că el mă va întâmpina – perspectiva îmi dădea energie, simțeam furnicături în palme și în degetele de la picioare. Pe drum am constatat că, în timpul fugii, îmi pierdusem carnețelul pe undeva. Totuși, efectul descoperirii părea atenuat într-un fel – îndepărtat și străin de mine, ca și cum atât carnetul, cât și ceea ce făcusem înainte n-ar fi aparținut cu niciun chip celei care eram în momentul acela, o persoană care clocotea de furie și nu dorea să rămână tăcută. Mi s-a părut c-am mers ore întregi, deși nu se poate să fi fost mai mult de câteva minute. Umbrele din jurul meu începeau să se alungească, iar căldura zilei se disipa. Bătăile inimii se mai liniștiră și ele, iar respirația îmi reveni la normal. Când am ajuns în Quartier du Marshan, emoțiile care mă străbătuseră înainte părură să se evapore, scurgându-mi-se prin piele, prin pori, până ce nu mai rămase decât o extenuare extremă.

Am oftat ușor și am intrat.

7.

ALICE

— E teribil de cald.

Lucy se opri la auzul cuvintelor mele, așteptând să-mi recapăt suflul în timp ce ne îndreptam spre Café Hafa. Ziua era prea înăbușitoare, soarele, prea fierbinte, însă în dimineața aceea ea îmi ceruse ferm s-o însoțesc la cafenea. Îmi simțeam fața roșie și umedă de transpirație.

— Nu pot să cred că n-ai fost acolo niciodată, îmi spuse.

Încerca, bănuiam, să-mi distragă atenția de la căldură, deși remarca ei nu mi-a picat bine. Obrajii îmi deveniseră fără îndoială stacojii, iar răsuflarea îmi era hârâită.

Soarele îmi ardea ceafa și-mi încingea creștetul capului, astfel că mă uitam cu invidie la turbanul în care Lucy își înfășurase părul. Renunțase la obișnuita ei pălărie – un model oribil, din pai negru – pentru un șal deschis la culoare pe care-l găsise, cel mai probabil, într-unul dintre magazinele frecventate de expatriați. Mai devreme, înainte să plecăm de acasă, o fixasem cu o privire dură. „Asta-i moda acum”, mă asigurase ea, dar eu continuasem s-o privesc stingherită. Nu modelul în sine mă frapase, ci constatarea că Lucy semăna leit cu ceilalți străini care umpleau străzile din Tanger. Eu eram aici de luni bune, în vreme ce picioarele ei abia atinseseră solul marocan de o săptămână, și deja părea că ea era rezidentă a orașului, pe când eu venisem doar în vizită. Cu stânjeneală îmi luasem pălăria – o tocă mică și albă, care nu mi se potrivea bine pe cap.

— Se zice că priveliștile sunt superbe, îmi spuse Lucy.

M-am uitat la ea curioasă.

— De unde ai auzit?

— De la niște prieteni de la librărie. La Librairie des Colonnes.

Am încuviințat, întrebându-mă când avusese timp să treacă și pe acolo.

— Vorbești aproape ca o localnică, i-am zis, cu o notă de sarcasm care m-a tulburat.

După ziua aceea în care îmi povestise despre Youssef, în fiecare seară se întorsese acasă târziu, gata să mă delecteze cu alte istorisiri ale aventurilor ei, iar eu ascultam cu aceeași invidie, micul nod crescând și transformându-se în ceva mare și nu foarte ușor de gestionat. Așa că încercasem să-l remodelez, încercasem să privesc Tangerul prin ochii ei, entuziasmul lui Lucy, la fel cu al lui John, descriind o lume pe care eu n-aș fi putut-o zări niciodată, deși pășeam toți trei pe aceleași străzi pietruite. Așa că atunci când îmi ceruse, la sfârșitul primei săptămâni, s-o însoțesc, acceptasem, nerăbdătoare să descopăr ce anume ratasem până atunci, ce refuzaseră ochii mei să vadă.

— Ar trebui să vii cu mine data viitoare, spuse ea acum. La librărie.

N-am răspuns.

Am mers alte câteva minute în tăcere, până când am ajuns pe o ciudată suprafață albă, la numai doi-trei metri, așa cum puteam vedea, de marginea falezei.

— E minunat, nu-i așa? mă întrebă ea privindu-mă.

Îmi așteptă replica astfel încât s-o pot simți întinzându-mi o mână simbolică. „Da, sigur că e”, aș fi vrut să-i spun, dar ceva mi-a împiedicat cuvintele, ceva m-a amuțit. Erau prea multe întrebări și răspunsuri învăluite în ceață, care străluceau însă într-un roșu viu, de avertizare.

— E mai albastru decât tot ce poți vedea acasă, am recunoscut cu ochii la ocean, străduindu-mă să

afișez o expresie inscrutabilă.

— Cele de sub noi sunt morminte, îmi spuse apoi.

Stăteam una lângă alta privind formațiunile dreptunghiulare, curbele și adânciturile ciudate și bălticelele care punctau roca albă.

— Unde? Chiar sub noi?

Ea încuviință.

— Mormintele sunt vechi de aproape două mii de ani. De pe vremea în care orașul se numea Tingis.

— Tingis? am făcut, cu un zâmbet abia schițat.

— Așa se numea anticul oraș fenician, înainte să fi existat Tangerul, îmi explică ea scoțându-și ochelarii de soare și mijind ochii în lumina puternică. Se pare că Tangerul a avut diverse nume. Tingis e doar unul dintre ele.

— Și care au fost celelalte? am întrebat simțind cum vocea îmi devine molatică în arșița soarelui.

— Tingis, desigur. Tingi, Titgam, Tánger, Tangiers, Tangier – cred că depinde pe cine întrebi și cum îl pronunță respectivii.

M-am întors spre ea.

— Dar tu cum îl pronunți?

Întrebarea i-a plăcut, mi-am dat seama de asta – însemna că pentru mine era importantă părerea ei. Păru să se gândească o clipă, de parcă ar fi cântărit în minte răspunsul.

— Cred că voi spune întotdeauna Tanger. Dar îmi place ideea de Tingis, de ceea ce a fost inițial, înainte să fie schimbat de diverșii invadatori.

— Are un aer oarecum romantic, am recunoscut.

— E o țară marcată de mitologie. Știai că se crede că însuși Ulise a trecut prin Tanger în timpul călătoriilor sale?

Părea foarte mândră stând deasupra mormintelor feniciene, de parcă ea însăși le descoperise. Am încercat să mi-o imaginez în chip de mare explorator sau cuceritor și am constatat că ideea i se potrivea. Entuziasmul era palpabil, aproape că-l

puteam simți trecând din trupul ei în al meu. Căldura pulsa în jurul nostru, soarele era apăsător și totuși, când ne-am îndepărtat de priveliștea aceea, mi-am dat seama că niciuna dintre noi nu era dornică s-o lase în urmă. Era liniște și pace aici, de parcă o vrajă rupsese locul acesta de restul orașului. În vreme ce acolo, jos, răsunau strigăte și târguieli și plutea izul miilor de trupuri transpirate înghesuite unul în altul, murdare și neobosite, aici domnea doar liniștea. Doar albastrul cald și ademenitor care se întindea și se revărsa în curenții Atlanticului, numai mirosul oceanului, proaspăt și curat. Poate că mi-am imaginat doar, dar am avut impresia că picioarele noastre refuzau să înainteze când ne-am întors să plecăm, când am pornit pe scurtul drum dintre noi și cafenea.

∵

Ne-am așezat pe una dintre terasele de la bază, sub câțiva copaci firavi. Am simțit o ușurare imediată și am putut respira din nou. Până în momentul acela nu-mi dădusem seama cât de tare mă încălzisem stând acolo în câmp deschis, înaintea oceanului, fără un copac măcar care să ne ofere umbră.

Când am intrat, unul dintre angajați veni în fugă, ținând în echilibru un dispozitiv rotativ care-i permitea să ducă mai multe pahare cu ceai odată, suprafața lui metalică scânteind în lumina strălucitoare a soarelui. Lucy a comandat două și i-a mulțumit: *„Choukran”.*

Mi-a trecut fugar prin minte gândul că „mulțumesc” și „nu, mulțumesc” sunt foarte apropiate – diferența fiind un cuvânt în plus la cea de-a doua expresie. Asta era, mi-am dat seama, genul de observație ineptă pe care Lucy ar fi agreat-o, probabil. Am închis ochii și am oftat. Viespi roiau în jurul pomilor înfloriți, dar pe noi ne ignorau în mare parte, nu le atrăgeau nici măcar paharele noastre înalte cu ceai fierbinte și dulce. Ar fi trebuit să fie o atmosferă liniștită, ar fi trebuit

să mă simt relaxată, dar anxietatea mă rodea, neîngăduindu-mi s-o tratez cu indiferență.

Sosirea ei pusese ceva în mișcare. Simțeam deja acel ceva fremătând, refuzând să rămână pasiv. Și totuși, eram conștientă că amândouă trăgeam de timp, așteptând să se întâmple lucrul acela, de parcă l-am fi așteptat încă din ziua în care coborâse ea pe țărm. Am resimțit atunci impulsul irezistibil de a declanșa procesul, de a ne împinge pe amândouă, împreună, dincolo de buza hăului – să-i pun toate întrebările care mă rodeau de când venise ea la Tanger și chiar de când ne întâlniserăm prima dată, la Bennington. Toate lucrurile care-mi scăpau printre degete, straniile înfiripări ale unei fete pe care parcă o plăsmuisem eu însămi din chinul meu, dar care parcă nu se materializase niciodată în ceva real, în ceva concret.

Eram furioasă, căldura îmi afecta starea de spirit. Simțeam clocotind în jurul meu acele lucruri pe care nu le înțelegeam, locurile și oamenii care continuau să rămână un mister pentru mine, care refuzau să se lase deslușite oricât de mult aș fi cugetat asupra lor. Tangerul și Lucy erau la fel, mi-am spus. Ambele erau enigme de neelucidat, care nu voiau să mă lase în pace. Și obosisem deja – obosisem să nu știu, să simt întotdeauna că sunt în afara realității, la periferia ei.

— Te simți bine, Alice? mă întrebă Lucy.

— N-am nimic, i-am zis, conștientă că vorbisem pe un ton tăios inconfundabil. Mi-am ridicat cu un deget ochelarii care începuseră să-mi alunece pe nas din cauza transpirației, am sorbit din ceai și am împins paharul pe masă cu un gest de frustrare. Am rămas tăcută o vreme și apoi, doar atunci când am fost sigură că nu intenționa ea însăși să rupă tăcerea, am spus, mijind ochii în lumina soarelui: Niciodată n-o să înțeleg.

Lucy se întoarse spre mine.

— Ce anume?

— Asta, am răspuns arătând spre ceaiul de mentă. Cum poate bea cineva ceai fierbinte pe căldura asta?

— Cu timpul te obișnuiești cu orice. După o vreme, totul începe să pară firesc.

— Nu și pentru mine, i-am replicat frecându-mi vârfurile degetelor, furioasă fiindcă ținusem paharul prea mult în mână, iar sticla fierbinte îmi arsese pielea, furioasă și mai tare fiindcă Lucy nu se grăbise să fie de acord cu mine și cu nemulțumirea mea stupidă. Nu și cu asta, am adăugat. Nu cred că voi reuși niciodată să beau chestia asta pe o vreme atât de caldă. Sinceră să fiu, nu cred că voi vrea s-o beau niciodată, indiferent de vreme.

Lucy luă o înghițitură din paharul ei.

— Nu-ți place?

I-am aruncat o privire – una *isterică,* mi-am spus –, după care m-am uitat rapid în altă parte.

— În momentul ăsta aș fi în stare să ucid, efectiv, pentru o ceașcă de ceai englezesc.

Câteva capete se întoarseră spre noi și mi-am dat seama că tonul meu gravitase undeva la limita dintre jovial și serios, traversând granița dintre râs și plâns. Lucy întinse o mână spre mine, însă eu un i-am luat-o.

— Te simți bine? mă întrebă din nou.

Am rămas pe gânduri, obosită deja de întrebarea aceea – de ceea ce bănuiam că este adevărul.

— În New England, începu Lucy brusc, tata avea o modalitate foarte ingenioasă de a ne răcori în perioadele de caniculă.

— Care anume? am întrebat răstit, iritată de această schimbare de subiect.

Dacă Lucy observase, n-o arătă, continuând să vorbească, iar eu m-am întrebat atunci dacă adusese vorba despre asta tocmai pentru că îmi simțise iritarea crescândă – ca o încercare de a-mi distrage atenția.

— Obișnuia să scoată furtunul de grădină – aveți așa ceva și-n Anglia, nu?

Am încuviințat, dar am rămas tăcută.

— Ei bine, lua furtunul și dădea ocol casei, udând cărămizile.

M-am încruntat.

— Cărămizile?

— Da, cărămizile casei.

— Și de ce făcea așa ceva?

Ea zâmbi.

— Pentru că acolo se acumulează căldura – cărămizile o rețin. Așa că, foarte atent, tata înconjura casa udând fiecare centimetru, până când din cărămizi ieșea abur, în urma combinației de fierbinte și rece.

Se opri, iar în tăcerea care se lăsă mi-am imaginat scena, văzând ca aievea o căsuță din cărămidă și un tată care ținea la fiica lui suficient pentru a zăbovi mai mult pe cărămizile din jurul ferestrei de la dormitorul ei, asigurându-se că lucesc de apă înainte de a trece mai departe.

— Și chiar ajuta? am întrebat, ceva mai blând.

M-am întrebat la ce se gândea – dacă și ea își imagina căsuța pierdută în mijlocul pustietății din New England, sau dacă mintea îi zburase la cu totul altceva.

— Ajuta, răspunse ea pe un ton care, am presupus, era menit să mă liniștească, să mă calmeze. Îmi aduc aminte cum stăteam întinsă în pat și ascultam apa împroșcată pe zidul dormitorului meu. O simțeam. Stând acolo, cu ochii închiși, cu draperiile trase ca să împiedice soarele să intre, astfel că încăperea era cufundată în întuneric, simțeam clipa în care apa atingea zidul și ușurarea instantanee pe care o oferea. Ca și când cineva ar fi pus în funcțiune un ventilator, așezându-l drept în fața mea. Uneori mi se făcea pielea de găină, atât de rece era.

Am rămas tăcută o clipă, închipuindu-mi adierea răcoroasă pe pielea mea. Mă simțeam

straniu de calmă, înconjurată de iubirea unui tată pentru fiica lui, de aerul răcoros pe care el încercase, se străduise să i-l ofere. Ceva îmi reveni brusc în minte. Mi-am amintit de ziua aceea de la Jennings Hall, cu atâția ani în urmă, și, întorcându-mă spre Lucy, mi-am coborât ochelarii de soare pe nas și i-am spus:

— Credeam că nu ți-l amintești pe tatăl tău.

Un moment se scurse, apoi încă unul. Oare avea să-mi ignore cuvintele? Nu s-a întors spre mine, nu și-a scos ochelarii de soare; a rămas cu fața spre ocean, cu trăsăturile la fel de dure ca piatra pe care stăteam.

— *Asta* îmi amintesc, îmi răspunse cu o nuanță de avertizare în glas.

Mi-am luat privirea de la ea și n-am scos nicio vorbă.

*

Ninsese abundent în seara aceea. Sigur, ne aflam în Munții Verzi, iar în toiul iernii se părea că tot timpul ningea ori stătea să ningă, o pătură de un alb fantomatic acoperind permanent solul. Dar seara aceea fusese altfel. Zăpada se așezase nu doar pe pământ, ci și pe stâlpii de iluminat, și pe noi înșine, astfel că totul părea prins într-un vârtej în timp ce te chinuiai din greu să-ți faci drum prin ninsoare.

Mă certasem cu Lucy.

Mă întorsesem cu o zi în urmă, înainte să înceapă ninsoarea, dintr-o călătorie la New York. Le spusesem tuturor că fusese o temă pentru cursul de fotografie, dar în realitate fusese un prilej de evadare, un repaus de la tensiunea sufocantă care se așternuse treptat în relația mea cu Lucy în cursul ultimului an, până ce ajunsese să fie tot ce exista între noi. Mătușa mea nici măcar nu fusese în oraș în weekendul acela. Aranjasem să stau la o pensiune, una pe lângă care trecusem de multe ori și pe care o consideram sigură. Mă gândisem preț de câteva clipe să-l invit pe Tom să mă însoțească,

să transformăm evadarea într-o minivacanță, dar în cele din urmă mi-am dat seama că cel mai mult aveam nevoie să fiu singură, departe de amândoi, de constantul du-te-vino pe care începusem să-l resimt în fiecare zi. De parcă aș fi putut simți efectiv – oasele, pielea întinse între ei doi, prea mult, amenințând să se rupă.

Spre deosebire de Vermont, la New York aerul nu era nici curat, nici rece.

Era greu, încărcat de praf, smog și fum. Părea să atârne, gros și umed, lipindu-mi-se de piele. Zâmbisem ușurată când coborâsem din autobuz. Îmi petrecusem următoarele două zile colindând pe străzi și făcând fotografii. Consumasem toate rolele de film pe care le adusesem cu mine și intrasem într-un magazin de profil ca să mai cumpăr încă șase. Dar le terminasem și pe acelea. Era ceva relaxant în faptul că eram singură – în sfârșit, singură – într-o mare de oameni pe care nu-i cunoșteam și care nu mă cunoșteau. Mă pierdeam în anonimitatea ei, încântată să fiu înconjurată de persoane străine mie. Ședeam pe bănci în parcuri, ascultând conversațiile care se desfășurau în jurul meu. Exploram localurile din oraș, unde, postată la tejghea, mâncam brânză la grătar și beam cafea fierbinte, savurând greutatea ceștii de porțelan în mână. Cu toate că rațiile erau acum de domeniul trecutului, afișele rămăseseră pe pereți, decolorate și pătate de grăsime – NU CEREȚI UNT ASTĂZI. AZI E MARȚI, FĂRĂ HAMBURGERI –, ca niște mementouri persistente.

Când mă întorsesem în campus, duminică seara, mă dusesem direct în camera obscură ca să developez fotografiile, nefiind încă dispusă să renunț la senzația de calm și pace pe care izbutisem s-o păstrez în haosul orașului. Îngânam o melodie pe când mâinile mi se mișcau cu gesturi rapide, îndelung exersate în vreme ce derulam bobina, pipăind cu degetele după șănțulețul în care se prindea filmul. Le pusesem pe toate, cu mare

grijă, în recipient și, odată developate, le atârnasem atentă pe sfoară. O oră mai târziu, după ce așezasem substanțele la loc pe rafturile lor, cu negativele uscate, scosesem câte un exemplar din fiecare, dornică să văd dacă surprinsesem ceva interesant în scurta mea ședere la New York.

Și atunci o observasem.

La început crezusem că era doar imaginația mea sau un efect al luminii. Poate că pur și simplu îmi obosiseră ochii. Îmi spusesem că existau o sumedenie de explicații pentru ceea ce vedeam și că nu era nimic real. Că indiciile – spatele jachetei ei, profilul chipului ei – nu puteau fi totuși ale ei.

Pe urmă însă o găsisem: fotografia în care nu reușise să iasă complet din cadru, cea în care se vedea nu doar o frântură, ci întreaga ei față. Ea era. Lucy. Și era acolo, urmărindu-mă – *pândindu-mă* –, prezentă în fiecare fotografie pe care o făcusem la New York.

N-ar fi fost greu s-o ratez dacă nu i-aș fi cunoscut bine părul lung și ciufulit, dacă nu i-aș fi văzut jacheta din lână așezată pe spătarul scaunului în camera noastră, zi de zi; poate că n-aș fi observat-o. La urma urmei, se zărea doar în fundal, doar într-un colț al fotografiei. Niciodată nu era în prim-plan, niciodată nu era în centru.

Însă apoi fusese instantaneul în care nu izbutise să evite obiectivul, iar fața ei mă privea direct, cu ochii mari, fără să clipească. Urmărindu-mă, mereu urmărindu-mă.

Strânsesem fotografia în mâna care-mi tremura și ieșisem din camera obscură fără să mai fac ordine, fără să mă mai sinchisesc să sting lumina, ci pășind hotărâtă în beznă, în zăpadă, înfruntând ninsoarea deasă care făcea aproape imposibil drumul scurt dintre laboratorul foto și casă. Pusesem fotografia – dovada – la adăpost în haină; un efort de a o proteja de furia naturii, pentru ca atunci când i-o arătam, când i-o așezam în sfârșit

în față, să fie pe ea doar o dâră ici-colo, unde va fi fost atinsă de zăpadă.

Ședea la biroul ei, cu fruntea aplecată deasupra unei cărți, și nu schiță niciun gest la intrarea mea intempestivă. Rămase tăcută o clipă, uitându-se la fotografie, apoi ridică ochii cu un calm straniu.

— Ce-i asta?

Pe chipul ei nu se putea citi nimic.

— Uită-te, i-am zis, și mâna îmi tremură când am împins poza mai aproape de ea.

Cum nu-mi răspunse decât cu aceeași tăcere împietrită, am arătat cu degetul spre silueta din instantaneu.

— Știu că tu ești, Lucy, i-am spus, străduindu-mă să adopt un ton cât mai aspru. Poate că poza e puțin neclară, dar știu că tu ești.

Nu deschise gura. În lipsa cuvintelor, privirea îmi coborî spre fotografie, și în acea clipă am fost frapată de neclaritatea imaginii. Am studiat-o din nou. Totul era exact așa cum îmi aminteam, însă acum trăsăturile distincte ale fiecărui chip – ale chipului ei, în particular – erau mai degrabă încețoșate decât limpezi. Umbre.

Ea se încruntă, ridicându-se în picioare.

— M-ai văzut pe mine la New York?

Nu, nu asta spusesem. Am clătinat din cap.

— Nu, doar în fotografie, am bâiguit, căutându-mi cuvintele. Ai fost acolo, știi bine că ai fost.

— Alice, am stat aici tot weekendul.

Își puse mâinile pe umerii mei, degetele ei presându-mă. Trebuia să fie un gest de alinare, de îngrijorare, știam asta, însă aveam impresia că degetele ei îmi ardeau carnea.

Trebuia să ies.

Inima începuse să-mi bată repede și neregulat. Aveam impresia că mă sufoc, fiecare respirație era un efort, un chin. Conștientă că mă înroșisem, m-am smuls din mâna lui Lucy, disperată să pun o distanță între noi, să mă depărtez de atingerea ei.

— Minți, am zis, după care m-am îndreptat spre ușă, cuvintele înecându-mi-se în gât.

În hol, m-am dus la telefonul public și l-am sunat pe Tom. Mai târziu am încercat să-mi aduc aminte ce anume i-am spus cu glasul scăzut și imperios, cuvintele revărsându-mi-se de pe buze înainte să apuc să mă gândesc la ele. Dar n-aveam să uit niciodată ce mi-a răspuns el – că va veni, că viscolul nu avea nicio importanță. Că va veni și mă va lua, că nu mă va lăsa singură – asta îmi promisese.

Am ieșit în frigul crunt de afară, în ninsoarea care cădea mai abundent decât văzusem vreodată în toți anii pe care-i petrecusem în Munții Verzi, iar Lucy m-a urmat, la început vrând să mă liniștească, apoi contrazicându-mă și pe urmă rugându-mă să rămân, să uit de fotografia aceea. Fără să cedez, am așteptat până ce a venit Tom, cu chipul distorsionat de zăpada care se topea. Mă întorsesem să plec, când o mână puternică și inflexibilă m-a silit să mă opresc.

— Nu urca în mașină, Alice.

— Dă-mi drumul, Lucy! i-am cerut, eliberându-mă din strânsoarea ei.

— Alice, insistă ea cu un ton care mi se părea disperat. Nu poți să pleci pur și simplu.

M-am răsucit pe călcâie.

— De ce nu?

Nu aveam nevoie de un răspuns, puteam să mă urc în mașină și să plec, dar voiam în clipa aceea să știu ce avea să-mi spună, ce cuvinte putea găsi ca să iasă și de data asta cu fața curată. Rămase însă tăcută, așa că am clătinat din cap.

— Vreau să mă lași în pace! am strigat apoi în vântul care-mi tăia obrajii și-mi fura cuvintele. Vreau să dispari și să nu te mai întorci niciodată.

După care m-am întors și am urcat în mașină.

∵

Tom conducea tăcut, simțind probabil că nu voiam să vorbesc, că nu voiam să discut despre

cele întâmplate. Mă gândeam doar încotro vom merge – în oraș, poate, la localul nostru preferat, pe Route 7. Aveam să stăm acolo și să bem o cafea bună, tare, care să-mi potolească tremurul mâinilor. Mi-am scuturat capul, încercând să alung tot ce lăsase Lucy în mintea mea. Gata, mi-am promis. De acum aveam să mă concentrez asupra viitorului, asupra lui Tom. Și când ajungeam la local, poate că aveam să-i spun și lui ce-i spusesem cândva lui Lucy, despre lunile de după moartea părinților mei, despre umbre și despre azil, dar poate și ce nu-i spusesem ei.

Aveam să-i povestesc, am decis, despre adevăratul motiv al acceselor mele de anxietate, despre accidentul în care pieriseră părinții mei și despre temerile, care încă mă bântuiau, că eu fusesem de vină pentru tragedie. La urma urmei, eu folosisem ultima acel nenorocit încălzitor cu parafină. Încă îl mai vedeam cu ochii minții: mașinăria mică și neagră pe care o adusese tata acasă într-o zi. Fusese atât de mândru, arătându-mi cum să ridic cu grijă capacul pentru a umple recipientul cu parafină, cum să îndes fitilul în lichid cu un capăt și să-l aprind la celălalt. Avea să ne țină de cald în timpul iernii, mă asigurase el. Și chiar mai bine decât atât, avea să ne ajute să economisim bani, fiindcă era portabil și-l puteam duce dintr-o cameră în alta. „Dar trebuie fii întotdeauna atentă”, mă avertizase el, „fiindcă parafina e foarte inflamabilă”. Încă-mi mai aminteam răspunsul copilăresc pe care i-l dădusem: „Inflamabilă? Asta înseamnă că n-o să ia foc?” Tata râsese, răsese de „mica și prostuța mea Alice în Țara Minunilor”. Mă strânsese tare în brațe – ultima lui îmbrățișare.

La asta mă gândeam – la fantomele trecutului meu, pe care nu izbutisem să le alung complet, și la o întrebare simplă, dar sâcâitoare: oare eu fusesem de vină, eu folosisem ultima încălzitorul

care secerase viața părinților mei? – când s-a întâmplat.

Ajunseserăm pe culmea dealului și începuserăm să coborâm pe drumul lung și șerpuit care ducea de la colegiu spre oraș, când Tom s-a întors spre mine cu o expresie panicată și mi-a spus:

— Nu funcționează.

— Ce nu funcționează? l-am întrebat moale, cu privirea pierdută pe geam, în întunericul de afară.

Încă nu era șase după-amiază, dar înserarea se lăsase, astfel că, fără o sursă de lumină, nu se vedea mai departe de câțiva metri. Am ridicat mâna în fața ochilor, întrebându-mă dacă voi reuși să-i disting toate detaliile. Am expirat, privind cum aerul mi-a ieșit din piept sub forma unui norișor care s-a disipat apoi.

— Frânele.

Mi-am lăsat mâna să cadă și am privit fața lui Tom, pe care încă o puteam întrezări, în ciuda întunericului. Asta m-a frapat în primul rând, în acel moment straniu. Pe urmă am auzit însă cum piciorul lui apăsa în zadar pedala și ceva în mine a înghețat.

— Cum adică? am șoptit.

— Adică nu funcționează, bolborosi el speriat.

Automobilul nostru ajunsese deja aproape de capătul pantei, în locul în care drumul privat care venea de la Bennington se intersecta cu cel public. În fața noastră, o mașină trecu, apoi alta, fiecare pe jumătate ascunsă de beznă. Am închis ochii și mi-am ținut respirația. Chiar dacă am fi reușit, cine știe cum, să nu ne ciocnim de o mașină, eram conștientă că rămânea la fel de gravă problema drumului care se continua la dreapta și la stânga, dar nu și în fața noastră. Înainte se afla o balustradă șubredă și, dincolo de ea – mi-am înghițit cu greu nodul din gât –, ceea ce botezaserăm noi Capătul Universului. Privirea mea a cuprins rapid arțarii de dincolo de balustradă, care așteptau parcă într-o formație sinistră.

M-am răsucit în scaun să privesc în bezna din spatele nostru, deși știam că nu voi putea vedea nimic, că n-o voi putea vedea pe *ea,* cu toate că o simțeam așteptând, urmărindu-ne. Mi-am adus aminte de cuvintele ei, de insistențele ei să nu mă urc în mașină, și mi-am simțit stomacul în gât – fără să știu totuși dacă motivul fusese hurducarea mașinii sau faptul că înțelesesem un lucru extrem de grav.

În acel moment țipă Tom, strigându-mi să sar, iar mâinile mele tremurânde bâjbâiră după mânerul rece al ușii. Apoi parcă nu mai exista nimic. Doar strania senzație că trupul îmi era ridicat în aer, plutind fără nicio greutate. Pe urmă au fost sânge și foc, răni și oase rupte, însă n-am simțit nimic din ele. Doar zăpada căzându-mi pe față, mușcătura ei înghețată pe obrazul meu.

Și Lucy.

Undeva în depărtare, uitându-se la mine – cu ochii mari –, *vie.*

Acesta e ultimul lucru pe care mi-l mai amintesc din seara aceea.

∵

Peste câteva zile sosi mătușa Maude. N-am știut niciodată cât timp trecuse de la accident, dar figura ei severă și încruntată îmi aduse alinare – o întoarcere la normalitate în haosul care mă înconjura de când îmi revenisem. Nu fusesem mai deloc lăsată singură, tot timpul părea să fie cineva lângă mine, în cameră, în afara ei, privindu-mă. Și totuși, nimeni nu mi se adresa vreodată, nu vorbea cu mine, ci doar în jurul meu, către mine, cu instrucțiuni și îndrumări, cu ordine, dar nu cu informații, nimic care să-mi spună ce se întâmplase, cum se întâmplase și – poate mai important – de ce.

— Maude, am șoptit cu buzele uscate și crăpate.

Se apropie repede, dar nu-mi luă mâna.

— Nu vorbi, draga mea.

Am închis ochii auzindu-i glasul, accentul familiar, atât de asemănător cu al meu. Trăsăturile ei, deși clar feminine, aveau ceva ce amintea de tata, de fratele ei, astfel că am simțit mângâierea prezenței sale cuprinzându-mă. Trupul mi se relaxă și, pentru prima oară după multe zile, adrenalina începu să mi se scurgă prin pori. Încercam o senzație de alinare, simțind în același timp cum durerea pe care o ignorasem până atunci, pe care refuzasem s-o percep, nu mai putea fi trecută cu vederea. Am simțit de asemenea ceva ud pe obraji și mi-am dat seama că începusem să plâng.

— Lucy! Unde e Lucy? Nu știam sigur dacă-mi înțelegea cuvintele, distorsionate de hohotele tot mai puternice. Trebuie să vorbești cu ea, s-o întrebi ce s-a întâmplat!

— Gata, gata, murmură Maude așezându-se alături de mine. Tot nu schița niciun gest de a mă atinge, deși în momentul acela îmi doream s-o facă. Ești prea tulburată, Alice, confuză, dar totul o să fie bine, draga mea. Am eu grijă de asta, îți dau cuvântul meu.

O săptămână mai târziu am ieșit din spital și m-am întors în Anglia. Nimeni nu vorbea despre Tom, despre înmormântarea lui, despre o invitație care, știam, n-avea să vină niciodată. Numele lui Lucy fusese menționat o singură dată, când Maude le îngăduise polițiștilor să-mi pună câteva întrebări sub atenta ei supraveghere. Răspunsurile mele fuseseră scurte, trunchiate. Agenții ridicaseră din sprâncene când întrebasem despre Lucy Mason, dacă discutaseră cu ea, dar o privire tăioasă din partea mătușii oprise discuția.

— E derutată, domnilor ofițeri, trebuie s-o înțelegeți. Se întorsese apoi spre mine și zâmbise, adăugând: Ești derutată, dragă Alice.

Cuvintele ei m-au nemulțumit, dar în scurt timp am început să mă întreb dacă nu cumva avea dreptate. Noaptea aceea deja mi se părea undeva departe în trecut, cu detaliile șterse, rămânându-mi

doar convingerea că Lucy era, cine știe cum, cheia întregii întâmplări, răspunsul la o întrebare pe care nu izbuteam s-o formulez. Mi-am răscolit amintirile, însă n-am găsit nimic mai clar decât sentimentele rănite ale unei fete abandonate de cea mai bună prietenă și privirea pe care mi-o aruncase în seara aceea, când plecasem și urcasem în mașină, alegând pe altcineva în detrimentul ei, rupând legătura care ne unise până atunci. Mi-am alungat imaginea din minte.

Poate că Maude avea dreptate.

— Ești derutată, Alice, îmi șopti din nou, și cutele din jurul ochilor i se adânciră. Suferința te face să-ți închipui tot felul de lucruri. Dar nu trebuie s-o lași, trebuie să ți le alungi din minte. Nu-ți face griji, draga mea, adăugă încercând să zâmbească, mă voi ocupa eu de toate.

Am încuviințat apatică, pierdută încă în suferința mea. Dacă mătușa Maude spusese că nu Lucy avea răspunsurile, trebuia s-o cred, să mă încred complet în ea. Mă gândeam la moartea părinților mei, la cât de rătăcită fusesem în durere, la umbrele care-mi trecuseră atunci prin fața ochilor și la felul în care urlasem la ea să le alunge. Și așa făcuse. Mă reparase, exact așa cum promisese – dacă nu complet, măcar atât de bine cât putuse, lipind la loc bucățile în care mă frânsesem după ce pieriseră părinții mei. Așa că acum trebuia să am din nou încredere în ea că mă va repara, că – așa cum spunea un vechi cântecel pentru copii – va face ca totul să fie bine. Am găsit alinare în acest gând, în puterea de a ceda controlul – de a mă elibera de furie, de ură, de propria-mi convingere. Era liniștitor să las totul să mi se strecoare printre degete, să mă descotorosesc de povara aceea. La urma urmei, Tom nu mai era, și nimic altceva nu mai conta. Nici Lucy, nici ceea ce i se întâmplase în zilele de după – partea ei de cameră era goală și învăluită în tăcere –, nici

măcar cuvintele bizare pe care le rostise mătușa mea.

Așa că n-am întrebat-o ce voise să spună cu ele.

∵

Când era liniște, o puteam simți din nou – furia, la fel ca în noaptea aceea, începea să crească. Mă săturasem de răspunsuri evazive, de fragmentele de informație pe care mi le arunca Lucy doar atunci când îi convenea ei. Încă nu știam de ce venise de fapt la Tanger și nici cât avea de gând să rămână. Nu știam nici măcar cum își petrecea zilele, știam doar ce-mi povestea ea în fiecare seară. Am simțit că mă înroșeam la față, iar mâinile începuseră să-mi tremure. M-am forțat să rămân calmă, să mă concentrez asupra ceaiului de mentă care se răcise între timp, dar îmi era cu neputință. Eram sătulă de prefăcătorie și nu mai puteam continua, chiar dacă ei nu-i era greu s-o facă. Emoțiile tot mai puternice mi se insinuau în inimă, îmi ajungeau până în măduva oaselor, acuzația stătea să-mi zboare de pe buze.

Adevărul era că nimic nu mi se mai păruse firesc după noaptea accidentului, iar între noi, între Lucy și mine, lucrurile se răciseră mult înainte de acel moment, astfel că timpul în care fuseserăm apropiate una de alta se găsea atât de departe în trecut, încât abia dacă mi-l mai aminteam. Existau clipe în care în minte îmi reveneau fragmente scânteind vag, clipe în care simțeam aceeași afinitate pentru ea, puternică și insistentă – dar pe lângă asta mai era ceva, ceva dur și inflexibil, așa că tot nu puteam avea complet încredere în ea, simțeam că niciodată nu voi putea avea încredere în ea, după tot ce se întâmplase, nici măcar dacă aș fi vrut.

Știam, desigur, că nu era răspunzătoare pentru ce se petrecuse, nu așa cum bănuisem inițial, în noaptea aceea întunecată și rece când mă răsucisem pe bancheta mașinii, cu privirile arzătoare, sigură că ea fusese aceea. În mintea

mea, o transformasem în ceva păgân, în ceva monstruos – una dintre umbrele acelea care pândeau în întuneric așteptând, așteptând mereu să mă înhațe. Adevărul era însă mult mai simplu. Adevărul era că, dacă n-ar fi fost ea, n-aș fi dat acel telefon și n-aș fi urcat în automobilul lui în noaptea cu viscolul. Dacă n-ar fi fost gelozia ei, bizareria ei, nimic nu s-ar fi întâmplat. Ăsta era adevărul, sau cel puțin o parte a lui. Ăsta era motivul real pentru care încremenisem și mă bâlbâisem văzând-o, în dimineața în care sosise la Tanger, fiindcă prin ea îmi aminteam mereu de el, de ceea ce se întâmplase, de ceea ce pusese ea în mișcare.

Însă mai era și altceva.

M-am întors spre ea acum, așezându-mi din nou ochelarii pe nas ca s-o privesc cu ochii mari, neclintiți. Am deschis gura s-o acuz în sfârșit, însă tot ce-am spus a fost: „Ai plecat”. Intenționasem să fie o întrebare, dar cuvintele căzuseră, grele și obtuze, și m-am întrebat în clipa aceea dacă nu cumva ăsta era motivul adevărat pentru care o învinovățisem atâta timp – pentru că mă părăsise atunci când avusesem cel mai mult nevoie de ea.

— După accident, după Tom, am spus exprimând ideea la care cugetasem îndelung, ceea ce eu consideram ca fiind dovada vinovăției ei, a faptului că-și recunoștea vina. Ai plecat.

Ea mă privi mijind ochii.

— Tu mi-ai spus să plec, Alice.

Cuvintele ei erau simple, dar adevărate. Îi spusesem să plece în seara aceea, îi spusesem și alte lucruri pe care nu mi le mai puteam aminti, dar pe care le simțeam undeva în capul pieptului în rarele ocazii în care permiteam amintirilor să revină. Îmi dorisem lucruri oribile în momentele acelea, și se adeveriseră – numai că nu ei i se întâmplaseră. Ni se întâmplaseră mie și lui Tom.

Și fusese vina mea că se întâmplaseră, nu a ei.

În clipa aceea începu să se năruie zidul pe care-l ridicasem între noi de la venirea ei, din seara viscolului. L-am simțit cedând, masa lui nu mai era ceva tangibil, solid, așa că degetele mele bâjbâiră, incapabile să se mai agațe de el.

— Nu m-am mai simțit cu adevărat eu însămi de când am venit aici, i-am spus, după care am tăcut o clipă, lăsând mărturisirea să se sedimenteze între noi. Uneori parcă e prea mult, nu crezi? Uneori am impresia că nu pot să respir. Mă înspăimântă ideea de a ieși din casă de una singură. Știu că e ridicol, dar n-am ce face. Aici pur și simplu simt că nu mai sunt eu. M-am oprit privind în gol, cu răsuflarea grea și gâfâită. Știu că totul e din vina mea – nu-i așa? am reluat peste câteva momente. Eu am ales să vin aici. Și totuși ce altceva aș fi avut de ales? am spus, râzând fără să vreau.

Lucy așteptă câteva momente înainte de a vorbi.

— Chiar atât de rău e totul, Alice?

Am vrut să mă retrag atunci, sub intensitatea privirii ei, dar n-am putut. Mi-am dat seama după expresia ei – după tonul din glasul ei – că nu înțelesese, că nu putea să înțeleagă. M-am gândit la ce spusese mai înainte, cu privire la diferitele nume pe care le avusese Tangerul în cursul istoriei. Din unele puncte de vedere, mi s-a părut că se potrivea cu momentul – ne aflam amândouă în același loc, dar în versiuni cu totul diferite ale Tangerului, iar eu nu mi-l puteam imagina pe cel în care era ea, un loc al însuflețirii, al unui nou început. În al meu nu era decât frică și izolare.

— Sigur că nu, am murmurat, glasul abia ridicându-se dincolo de intensitatea unei șoapte. Nu mă mai puteam opri, acum că vorbele începuseră în sfârșit să se reverse din mine, așa că am întrebat-o: Regreți vreodată că te-ai dus la Bennington?

Ea se încruntă, probabil surprinsă de cuvintele mele.

— Să regret?

Vocea mi-a tremurat când am răspuns:

— Da. Uneori mi se pare că eu da. Că regret, vreau să zic. Simt că ne-au mințit într-un fel. Ne-au dat impresia că putem să ieșim în lume și să fim egale cu ei… cu bărbații, la ei mă refer. Dar totul e o minciună, nu-i așa? Ne-au mințit. Credeam că învățăm pentru a avea o profesie, dar în realitate Bennington nu e altceva decât o școală de bune maniere unde fetele deprind moduri drăguțe de a-și petrece timpul după ce se mărită. Și asta face ca totul să fie mult mai dificil.

— Dar, Alice, nu trebuie să fie așa!

Mi-a scăpat un hohot de râs care semăna mai mult cu unul de plâns, decât cu orice altceva. M-am grăbit să-l acopăr.

— Nu mă lua în seamă, Lucy. Căldura e de vină, cred. Niciodată n-am suportat-o bine. Zilele astea fierbinți și însorite au ceva care mă irită rău. Întotdeauna am senzația că mă clatin pe buza unei prăpăstii. Dar, am adăugat după o pauză, o să-mi treacă.

În clipa aceea însă, am știut că nu voiam să-mi treacă. Voiam… oh, nu știu ce voiam. Să mă ia de mână, așa cum făcea în vremurile bune, să-mi spună că, dacă voiam să plec din Tanger, ea avea să fie calea mea de scăpare. Cuvintele îmi urcaseră pe buze – totul, întreaga nebunie: cât de distant devenise John cu timpul, cât de convinsă eram că luasem decizia greșită când acceptasem să mă mărit cu el și să vin în locul ăsta mizerabil. Jinduiam să vorbesc, să mărturisesc, să-i spun totul lui Lucy. Dar cuvintele n-au vrut să vină.

M-am ridicat căutând banii în geantă și privind în jur după băiatul care ne adusese ceaiul, nerăbdătoare să plec, deși nu știam încotro. Mă simțeam blocată, captivă, și gândul că nu exista cale de scăpare, niciun loc în care să fug, amenința să mă copleșească. Lucy s-a ridicat și ea punând câteva monede pe masă, și am remarcat că gestul ei l-a anticipat și de data asta pe al meu.

Urcaserăm deja până la jumătatea spațiului terasat, când i-am simțit trupul lipindu-se de al meu și am auzit un trosnet undeva chiar sub noi. Am tresărit, luată prin surprindere de zgomot, fiind totuși sigură că venise de la unul dintre chelneri, poate chiar de la cel care ne adusese ceaiul și care scăpase din mâini dispozitivul acela rotativ. Dar pe urmă m-am uitat în spate și am văzut-o – o femeie, vag familiară, deși nu știam bine de unde s-o iau, zăcea la poalele scărilor, cioburile de sticlă din jurul ei părând un mozaic complex care scânteia în lumina soarelui de după-amiază.

Șocată, am dus o mână la gură.

— Lucy? m-am auzit șoptind.

În clipa aceea, în cafenea s-a dezlănțuit haosul. Chelnerii s-au repezit s-o ajute pe femeia care – am văzut cu un oftat de ușurare – se ridica încet de pe jos. Clienții au sărit de pe scaunele lor, iar câțiva și-au lăsat chiar bunurile la mese și au dat fuga s-o ajute. Am observat că brațele și picioarele femeii erau julite rău – dacă din cauza căderii sau a sticlei sparte, nu știam. Se ridică și își testă glezna, de parcă s-ar fi temut să-și lase greutatea pe ea.

Apoi privi spre locul în care ne aflam eu și Lucy, cu ochi întunecați și strălucitori.

Mi-am simțit stomacul strângându-se, iar gustul de mentă din gură mi-a devenit acru. Străbătută de o senzație asemănătoare fricii, am întins o mână să mă prind de încheietura lui Lucy.

— Putem să mergem? am întrebat cu glasul frânt.

Degetele, știam, mi se încleștaseră în carnea ei, dar nu mă puteam opri, nu-mi puteam întrerupe valul straniu de panică. Fiindcă în momentul acela, în ciuda stânjenelii și a suspiciunilor mele, în ciuda a tot ce se întâmplase între noi în decursul anilor, eram sigură de singurul lucru pe care-l știusem întotdeauna cu privire la Lucy: că mă iubea și că va face orice pentru a mă ajuta. Așa că m-am întors spre ea și i-am cerut cu vocea imploratoare:

— Oh, Lucy, te rog, putem să plecăm?

Nu eram sigură ce anume voisem să spun cu aceste cuvinte. Știam doar că trebuia să mă îndepărtez de acolo – de cafenea, de uitătura insistentă a femeii, de adevărul relației mele cu John. Nu puteam să-l privesc în față, nu-l puteam duce la lumină ca să-l examinez – încă nu. În clipa aceea, nu voiam decât să fiu departe de acel adevăr, departe de el.

Și de Tanger.

PARTEA A DOUA

8.

LUCY

— Ar trebui să mergem la Chefchaouen.

Am lansat sugestia în timpul micului dejun, când ședeam împreună cu Alice, tăcute, cu pâinea și ceaiul în față, rostind cuvintele înainte să le fi gândit, înainte să mă întreb care va fi răspunsul ei. Știam doar că, după incidentul de la Café Hafa, eram disperată să găsesc mai multe vestigii ale lui Alice – Alice cea veche, originalul, care obișnuise cândva să-și petreacă serile târzii alături de mine la restaurantul local, râzând în fața cafelei și a clătitelor cu sirop de arțar, cea lângă care stătusem iarna, privind focul ce pâlpâia în cămin. Mi-am dat seama acum că Marocul amenința să spulbere aceste amintiri, să ne transforme pe amândouă în cenușă. Aveam nevoie de o pauză – de la căldură, de la oraș, de la Tanger.

— Am putea lua un taxi, i-am zis. Nu e foarte scump, și nici complicat. Aș putea să mă duc să caut unul și m-aș întoarce imediat. Tu n-ar trebui să faci nimic altceva decât să pregătești o geantă. Și se pare că e minunat acolo, Alice.

Vorbisem repede, ca și când torentul de cuvinte ar fi fost suficient pentru a mă proteja de proteste și de probabilul ei refuz.

Alice încuviință strângând ceașca de ceai în palme, astfel că i se albiseră încheieturile degetelor.

— Bine, atunci. Cuvintele îi lunecaseră de pe buze rapid, de parcă simțise nevoia să și le expulzeze din corp înainte să aibă timp să se gândească – și să se răzgândească. Bine, Lucy, reluă ea apoi. Să mergem!

Zâmbi, și în zâmbetul acela am întrezărit o licărire de speranță, o frântură din *ea*.

Am știut atunci că venise timpul. Să-i spun ce văzusem, mai întâi la bar și apoi pe străzile din Tanger. Am știut că venise timpul să-mi exprim toate visurile și speranțele de viitor, pentru noi două, ca să putem merge mai departe împreună, așa cum plănuiserăm dintotdeauna. Dar mai întâi trebuia să ne depărtăm – de John, de Tanger, astfel ca trecutul să rămână complet în urmă, iar prezentul să nu ne mai atingă.

∵

Am ajuns după trei ore. Drumul ar fi trebuit să dureze numai două, dar Alice îl rugase pe șofer să tragă pe dreapta ca să putem coborî și să facem fotografii cu peisajul – cu femeile din Rif, cu munții molcomi și înverziți care păreau total nelalocul lor în Maroc. Inițial, omul nu pricepuse. Bietul de el, păruse chiar speriat când Alice îi strigase aprig să oprească și pe urmă, fără să spună în cuvinte ce voia, începuse să-l bată pe umăr zdravăn.

O vedeam prima oară folosind aparatul foto care-i aparținuse cândva mamei sale. Capacul obiectivului era ciobit – „din vina mamei”, insistase ea la un moment dat – și o linie în zigzag străbătea obiectivul când te uitai prin el, însă din cine știe ce motiv, linia nu apărea și pe fotografiile scoase pe hârtie. Alice îmi explicase odată, dar uitasem. Lumea fotografiei și cea a științei în general îmi erau necunoscute – pline de cifre și de date concrete, lucruri la care nu m-am priceput niciodată. Dar îmi plăcuse mereu s-o văd la lucru, s-o privesc din pragul ușii când măsura și folosea substanțele necesare, amestecând și agitând până ce obținea ce-i trebuia, până când negativele deveneau ceva real și tangibil, iar ea agăța în final fotografiile pe suport.

Mă întrebasem în primele zile de când sosisem la Tanger dacă își lăsase aparatul în Anglia, odată

cu celelalte vestigii ale vieții ei trecute, la care părea să renunțe. La un moment dat, când era în baie, începusem chiar să-l caut, dar scotocind prin camera ei nu găsisem decât rochii pe care nu le recunoșteam, mici flacoane cu parfum care nu miroseau așa cum îmi aminteam că mirosea ea, precum și o stranie senzație de pustiu care părea să plutească în încăpere, de parcă n-ar fi fost chiar reală, de parcă ar fi fost doar o aparență.

M-am uitat în spate, prin luneta mașinii, și am văzut dâra de praf pe care o stârneam, am văzut cum Tangerul dispărea în urmă, imaginându-mi că puteam simți deja schimbarea, diferența, că îi puteam simți strânsoarea slăbind deodată.

Aparatul foto, mi-am spus, era o dovadă.

∵

La Chefchaouen ne-am plimbat agale prin medina.

— Îți vine să crezi cât e de albastru? murmură Alice, repetând cuvintele iar și iar, astfel încât părea că nu le mai rostește așteptând un răspuns, ci ca pe o incantație necesară sieși pentru a se asigura că totul era real.

Din când în când dispărea din raza mea vizuală, însă reușeam s-o localizez după zăngănitul metalului, al ecoului stârnit între zidurile tăcute. Dacă aș fi trecut de colțul străzii, știam asta, aveam s-o găsesc acolo. Așa că am încetinit pasul, lăsând-o să se depărteze după bunul ei plac, știind că puteam să dau de ea la nevoie. Orașul avea un aer calm care contrasta evident cu cel al Tangerului. Nimeni nu s-a repezit să ne vândă ceva, nimeni nu ne îmbia din ușile restaurantelor sau cafenelelor. Era o liniște neobișnuită, după agitația și zgomotul din Tanger. Și nu eram sigură că-mi plăcea cu adevărat. Eram și fusesem întotdeauna o citadină – un om al aleilor întunecate și lăturalnice, al cacofoniei douăzeci și patru de ore din douăzeci și patru, al mirosurilor copleșitoare și al familiarității înghesuite a

necunoscuților. Chefchaouen era diametral opus. Era luminos, pe când Tangerul era întunecat. Era aerisit, în timp ce Tangerul era sufocant. Era alinător, în vreme ce Tangerul refuza să le permită celor aflați în strânsoarea lui să răsufle. Locul meu nu era aici, mi-am dat seama de asta instinctiv, dar am observat că Alice se simțea ca acasă. Locul acesta era făcut pentru ea, și din acest motiv am decis că era perfect.

Am continuat să mergem astfel – ca unduirea valurilor, mi-am spus – timp de aproape o oră, după care Alice s-a întors spre mine, cu brațele atârnându-i moi de-o parte și de alta a corpului.

— Sunt extenuată, Lucy, oftă ea. Și am nevoie disperată de o ceașcă de ceai.

— Probabil că vom găsi de mentă, am avertizat-o cu un surâs ezitant, întrebându-mă dacă nu cumva era totuși prea devreme pentru a râde de ziua de ieri, de anxietatea și frustrarea ei clocotitoare sub soarele Tangerului.

Trase adânc aer în piept, răsuflând apoi parcă pentru prima dată.

— Nu-mi pasă, îmi zise privind în jur, iar zâmbetul îi deveni mai larg. În seara asta nu-mi mai pasă de nimic.

Ne-am apucat să căutăm în medina un loc în care să ne petrecem noaptea.

— Uite acolo, un motel, am remarcat eu arătând primul loc care ne ieșise în cale; deși firma era puțin cam veche și cam jerpelită, părea promițător.

Alice râse și mă corectă grăbită, pe un ton relaxat și glumeț:

— Un *riad.* Vezi, sunt încă unele lucruri pe care nu le știi despre Maroc.

Am intrat împreună, braț la braț, gata să dăm francii necesari în schimbul unei chei.

— Din nou colege de cameră, îmi șopti Alice în timp ce așteptam. Va fi iarăși ca la Bennington.

Am încuviințat cu o înclinare a capului, fără să precizez că la Bennington aveam fiecare patul ei,

în vreme ce în camera de aici era un singur pat. Faptul că în scurt timp aveam să împărțim un spațiu atât de mic și posibilitatea acestei intimități îmi înfiora pielea, de parcă fiece nerv vibra de anticipație, de promisiunea a ceea ce ne putea aduce noaptea.

— Ceai, îmi zise Alice peste umăr în timp ce plăteam, ca nu cumva să uit să cer.

— Da, ceai, vă rog, am spus.

Bărbatul de la recepție mă privi nedumerit.

— *Thé?* am încercat încă o dată, în franceză.

Fața i se lumină.

— *Ah*, *bien, thé à la menthe.*

Ne-am înăbușit amândouă câte un zâmbet.

— *Oui, merci.*

Pe lângă ceai, am comandat un cușcuș și un *tajine*[11]*,* însă n-am reușit să le terminăm, stomacurile noastre nefiind obișnuite cu feluri de mâncare atât de grele.

Dar actul de a mânca, de a înghiți ceva, ni se părea necesar, ca o eliberare pentru tot ce ținuserăm în noi, ferit de cealaltă. Ne-am așezat pe podeaua camerei, am dat la o parte tacâmurile și am abordat preparatele în stilul localnicilor, cu mâna. Sosul ni se scurgea pe degete, dar nu ne-am sinchisit să-l ștergem, preferând să-l lingem, încântate de ineditul obiceiului. O bucată de ceea ce presupuneam a fi miel. O caisă. O stafidă. Fructe pe care nu le-am fi asociat în mod normal cu o masă savuroasă, însă acolo, în lumina crepusculară a Marocului, păreau cât se poate de firești. Buzele ne luceau de grăsime când am terminat și ne-am lăsat amândouă pe spate cu un râs stânjenit.

— Arătăm îngrozitor, a declarat Alice râzând.

M-am uitat la rochia ei cândva albă, acum plină de pete – murdărie de pe drum, resturi de la masă. Nici eu nu eram mult mai bine, am bănuit. Fiindcă deși pantalonii și bluza mea contrastau clar cu rochia ei albă, aveau tot o nuanță deschisă și

suferiseră la fel de pe urma mesei noastre luate în grabă.

— Cred că nu mai are rost să le păstrăm, am spus trăgându-mă de gulerul bluzei ca să pot inspecta daunele.

— Ba sigur că le păstrăm! exclamă Alice. Au devenit suvenire acum. Mementouri ale excursiei noastre.

Am privit-o: zâmbea dezinvolt, cu fața mânjită de grăsime, cu rochia strâmbă. O parte din mine voia s-o înșface acolo, pe loc, să-i prindă umerii fragili și s-o întrebe: „De ce?” De ce se izolase împreună cu un bărbat care, evident, nu era demn de dragostea ei? Dar asta ar fi însemnat să-i menționez numele și infidelitatea, și nu puteam să fac așa ceva, nu în momentul acela. Asta nu era o zi pentru John, niciuna pentru Tanger. În sfârșit ne lepădaserăm straturile suprapuse, iar Alice revenise – vechea Alice, originalul, cea de care mă îndrăgostisem. Nu eram gata s-o văd îngropată din nou, doborâtă și de prezent și de viitor – încă nu.

— Oh, dar nu le mai putem purta pe drumul de întoarcere, spuse Alice examinând starea dezastruoasă a hainelor ei. Nu mi-am pus în bagaj și o a doua rochie, Lucy. Doar o cămașă de noapte. Bănuiesc că a fost o prostie din partea mea, dar cred că m-am zăpăcit din cauza agitației.

Îi vedeam deja sprâncenele începând să se încrunte.

— Nu-ți face griji, am replicat nerăbdătoare să alung furtuna care se apropia. Am adus eu pantaloni și bluze în plus, așa că ai cu ce să te schimbi.

Își încreți nasul, reușind în același timp să pară mulțumită.

— Așa crezi, Lucy? Pantaloni? întrebă ea aplecându-se ca pentru a-i examina pe cei de pe mine. N-am mai purtat pantaloni până acum.

— Uite!

Am întins mâna să iau rucsacul, pe care-l cumpărasem recent din souk. Încă mirosea a nou, pielea fiind o combinație de culori întunecate și lutoase. Ca bălegarul, poate. Majoritatea turiștilor strâmbau din nas simțind mirosul, dar mie mi se părea liniștitor. Era ceva familiar în el, ceva real. Ca și când mirosul m-ar fi asigurat că obiectul era autentic, că materialul și lucrătura erau cu adevărat produse ale Tangerului, ale Marocului, și nu o recreare sterilizată care fusese expediată de peste mări, cu prețul mărit, special pentru turiștii care doreau acea versiune a Marocului. Am scos o pereche de pantaloni și o bluză, deja șifonate de pe drum, așa cum am remarcat ușor dezamăgită, și i le-am întins.

— Încearcă-le!

— Acum?

— Da, acum.

Și-a plecat privirea.

— Dar sunt murdară. Nici măcar n-am făcut baie încă.

— Nu contează, probează-le repede să vedem cum îți vin.

Mi-am dat seama că ideea îi plăcea, așa că am insistat până când a acceptat și am zâmbit privindu-i silueta în timp ce fugea spre baie ca să se schimbe. Prin ușa rămasă întredeschisă am văzut când și-a scos rochia lăsând-o să cadă neglijentă pe podea, astfel că materialul se răsfiră la picioarele ei. O împinse într-o parte. Am remarcat că nu mai purta centura din perioada colegiului, astfel că, deși încă zvelt, trupul ei nu mai era încorsetat de obiectul vestimentar rigid pe care insista odinioară să-l poarte. Acum avea doar sutien și chiloți, un portjartier simplu ținându-i ciorapii. Absența centurii o făcea să pară mai în vârstă. Nu într-un mod regretabil, care să-mi stârnească nostalgie, ci într-un fel care punea în perspectivă anii în care trăiserăm împreună. Am devenit dintr-odată conștientă de timpul îndelungat

care trecuse din ziua aceea în care o văzusem prima dată și de toate lucrurile care interveniseră între noi de atunci.

— Ei, ce părere ai?

Stătea în fața mea, îmbrăcată cu bluza mea de in alb și pantalonii maro-deschis. Niciodată n-o văzusem altfel decât într-una dintre rochiile ei copilărești, cu volane și pliseuri, pe care ajunsesem să le privesc ca pe o extensie a ei, astfel că ori de câte ori mi-o imaginam pe Alice, ea și rochiile acelea erau inexorabil legate. Lipsită acum de asemenea accesorii, cu machiajul și pieptănătura mai puțin elaborate decât de obicei, părea cu totul alta, dându-mi impresia ciudată că n-o cunoșteam deloc. Schimbarea m-a lăsat pentru câteva momente fără cuvinte.

În fața tăcerii mele, pe chip i se așternu o expresie de teamă.

— Chiar atât de rău e?

— Nu, am răspuns încercând s-o liniștesc. Nu, arăți minunat. Aproape că-mi vine să cred că, dacă te-aș întâlni pe stradă, nici nu te-aș recunoaște.

Și așa era. Alice zâmbi și schiță un fel de reverență, după care se retrase în baie. Am auzit apa curgând cu zgomot pe fundul emailat al căzii. Apăru apoi în ușă, tot îmbrăcată, deși își descheiase nasturele de sus al bluzei.

— Exact de asta aveam nevoie, Lucy. Se apropie cu pași repezi, întinse brațul și-mi luă mâna. Îți mulțumesc!

Am zâmbit. Încă simțeam căldura mâinii ei, cu toate că și-o retrăsese.

∵

N-am dormit în noaptea aceea. Am stat trează mult timp după ce soarele a apus și cerul a început să se întunece. Fără niciun avertisment, ploaia a început să cadă pe acoperișul în pantă al *riad*-ului nostru. Am auzit-o când stăteam în pat și priveam cum Alice se încrunta și murmura în somn, îngânând cuvinte pe care nu le puteam înțelege.

Minute întregi trecuseră astfel, poate chiar ore. În cele din urmă m-am ridicat strângându-mi în jurul corpului capotul subțire și am ieșit din cameră, încet și fără zgomot, ca să n-o trezesc.

Am ridicat fața urmărind cum ploaia cădea pe geam și se scurgea în jos, departe de clădirea noastră. În sala comună, temperatura se schimbase. Am trecut printre mesele pe care a doua zi avea să fie pregătit micul dejun – brânză proaspătă, măsline și pâine. Puțin ulei sau unt, dacă aveam noroc. M-am plimbat fără niciun scop, fără niciun țel, pe lângă pernele așezate pe podea în chip de canapele, tapițeria decorativă ascunzând starea jalnică a cadrului. Am observat pe o masă un pachet de țigări uitat, aproape plin, și, cu toate că aveam câteva în geantă, am întins mâna după el. Am scos o țigară, mi-am pus-o între buze și am subtilizat apoi pachetul, îndesându-l în buzunarul cămășii de noapte. Țigara era aspră, iritându-mi gâtul. Am încercat să-mi amintesc când fumasem ultima dată una la fel de proastă. În ultimul an de colegiu. Când m-am furișat împreună cu Alice în studioul de dans, într-o noapte. Sigur, de fapt nu ne-am furișat, fiindcă niciuna dintre clădiri nu era vreodată încuiată. Întotdeauna mi-am spus că Bennington avea darul de a inspira în rândul studentelor un anumit tip de rebeliune – mai cu seamă când ideea de a ne strecura pe furiș *în* școală, nu *afară* din ea, era pentru noi însăși definiția amuzamentului.

„Știi, Martha Graham a predat odată aici”, mi-a spus Alice când am intrat într-una dintre sălile de dans. Chiar și pe întuneric, podeaua lucea datorită stratului proaspăt de ceară. Pereții de pe trei laturi ale sălii erau acoperiți cu oglinzi, iar al patrulea era din sticlă și dădea spre campus, deși, noapte fiind, nu se zărea mai nimic afară. În el ne-am văzut însă reflexiile: zvelte, păr lung, una puțin mai înaltă decât cealaltă. Niciuna din noi nu avea ceva remarcabil, cel puțin nu la prima vedere. Dar mi-

am spus atunci, privindu-ne imaginile oglindite, că am fi putut trece drept surori. Era ceva atât de asemănător în ținutele noastre, în felul în care ne mișcăm, fiecare gest făcut ca răspuns la altul.

„Ai auzit? Ce ți-am spus adineaori?” Alice se apropie de oglinzi, unde o frânghie lungă și groasă atârna din tavan. O cuprinse între palme. „Despre Martha Graham?”

„Da”, i-am răspuns zâmbind. Nu știam cine fusese Martha Graham, dar nu i-am spus-o, dorindu-mi ca seara să decurgă plăcut. Relația noastră era într-un stadiu bizar, Alice petrecându-și mai tot timpul împreună cu Tom sau închisă în camera obscură, singură. Parisul și toate celelalte planuri pe care ni le tăcuserăm păreau departe acum – promisiuni rostite de două fete pe care nu mi le mai puteam aminti.

Îmi făcu semn să mă apropii de ea. „Ține”, îmi zise, împingându-mi frânghia în mână.

M-am uitat la ea nedumerită. „Și ce-ar trebui să fac?”

„Leagănă-te!”

Am continuat s-o privesc derutată până când, cu un suspin de exasperare, mi-a luat frânghia dintre degete. „Uită-te”, îmi spuse. Trase frânghia până în capătul îndepărtat al sălii, puse un picior pe nodul gros de la capătul inferior și se aplecă, astfel încât să-și înfășoare brațele și celălalt picior pe funie. Sări apoi, împingându-și piciorul în sus și-n jos ca să dea un impuls cât mai mare saltului. Frânghia pendulă de-a latul sălii, iar eu m-am tras înapoi, privind. Părul lui Alice flutură mai întâi în față, apoi în spate, astfel că trăsăturile chipului îi erau ascunse, dar râsul îi răsuna în încăpere în vreme ce se legăna înainte și-napoi, ca un pendul uman.

∵

Un tunet bubui deasupra, readucându-mă în prezent. La Chefchaouen. M-am întors spre fereastră, deși nu puteam vedea altceva decât întunericul și propria-mi reflexie. Priveam în gol,

înțelegând ce multe se schimbaseră între scena din studioul de dans și momentul de aici, din Chefchaouen. Și nu doar Alice se schimbase. Fără ea, mă percepeam altfel pe mine însămi. Încercasem în zilele de după accident să accept gândul că n-aveam s-o mai văd niciodată, că tot ce existase între mine și Alice fusese distrus, ars în infernul acela până ce nu mai rămăsese nimic altceva decât cenușă, resturile a ceea ce fusese odată. Și am simțit pierderea aceea. O durere fizică, un nod în stomac, ceva care se frământa, acid și furios. Fuseseră momente la New York când rătăcisem pe străzi, incapabilă să dorm, incapabilă să-mi iau gândul de la ea. Mersesem până când îmi crăpaseră și-mi sângeraseră tălpile, iar apoi mersesem mai departe, neputând să mă opresc. Fusesem pierdută, rătăcind în derivă.

Am simțit în ureche bine cunoscutul fâșâit, devenit acum pe atât de firesc pe cât mi se păruse de ciudat odinioară. L-am analizat cu atenție. Încă nu aveam nicio durere, niciun semn de infecție – doar o neobișnuită senzație de preaplin. Dar *ceva* era. Mi-am privit degetul, murdar acum. Indiferent cât mă spălasem în baie, Tangerul refuza să-mi dea drumul. Dar dacă în urmă cu numai câteva zile ideea m-ar fi încântat, acum mă gândeam la ea cu ceva ce semăna a panică. Marocul devenea prea periculos, nu doar pentru expatriații care rămâneau pe teritoriul lui, ci și pentru Alice, orașul amenințând s-o țină prizonieră. Mi-am dat seama că era necesar ca amândouă să revenim la eurile noastre inițiale, și nu doar pentru douăzeci și patru de ore.

Am rămas lângă fereastră, cu toate că nu se vedea nimic afară, în întuneric. Trebuia ca Alice să știe. Nu mai puteam amâna, nu mai puteam aștepta. Trebuia să-i vorbesc despre ceea ce văzusem, despre ceasul care ticăia rapid în urma noastră, oriîncotro mergeam. Știam că John nu avea să aștepte la nesfârșit.

Tic-tac. Tic-tac.

O clipă mai târziu, Alice stătea în spatele meu, de parcă s-ar fi materializat acolo, de parcă o parte a creierului meu izbutise, cine știe cum, s-o plăsmuiască. M-am uitat la imaginile noastre reflectate în geam, dar nu mai arătam ca două surori. Nu știam sigur ce anume se schimbase. Într-adevăr, aveam pieptănături diferite acum – părul meu era tot lung, de modă veche, pe când Alice și-l tunsese bob. M-am întrebat dacă îl tăiase înainte sau după ce se mutase la Tanger, dacă fusese ca o reacție la căldură sau în anticiparea ei. Și mai era ceva, ceva în felul în care expresiile ni se întipăreau pe fețe. Nu mai erau interșanjabile acum. Dispăruseră gesturile comune și intertextualitatea care existase odinioară între noi. Acum eram doar două femei – apropiate, dar diferite. Nu mai eram deloc la fel.

— Trebuie să plecăm, Alice.

Rostisem cuvintele pe un ton răgușit, ca și când m-aș fi înecat cu ele.

Un zâmbet somnoros se întinse lent pe chipul ei.

— Știu. Deși o parte din mine și-ar dori să mai stăm. Chiar pentru totdeauna.

Credea că mă referisem la Chefchaouen.

— Nu, Alice. Vreau să spun că trebuie să plecăm din Tanger.

Se trezi brusc și trupul i se încordă. Făcu un pas în spate, depărtându-se de mine.

— Nu poți să mai rămâi aici, am continuat. Nu e sigur.

— Nu?

— Nu. John, am adăugat după ce mi-am dres glasul, știe că eu știu – despre Sabine.

Mă privi, și un aer de nedumerire i se așternu pe față. Dar mai era acolo și altceva, o expresie aparte care îmi confirmă ceea ce începusem deja să bănuiesc. *Alice știa.* Poate nu-i cunoștea numele, poate nu era chiar sigură, dar știa că John avea o

relație cu o altă femeie. Undeva, oricât de adânc ar fi încercat să îngroape conștientizarea, Alice știa.

— Cine? întrebă ea.

Am clătinat din cap, ignorându-i expresia mimată. Gata cu ascunzișurile, mi-am zis, gata cu prefăcătoria. Glasul mi-a răsunat mai puternic și mai ascuțit când i-am spus:

— Știi bine cine e, Alice.

Părea descumpănită, dar nu sunt sigură dacă motivul a fost tonul sau răspunsul meu.

— Nu știu!

M-am aplecat spre ea.

— Ba știi.

— Nu, a stăruit ea continuând să se tragă înapoi. Nu știu. Nu vreau să știu, a adăugat, cu o expresie rugătoare. Nu vreau să știu, Lucy.

— Alice!

A început să scuture din cap cu o asemenea forță, încât m-am apropiat de ea îngrijorată.

— Alice, am murmurat, încercând să vorbesc pe un ton scăzut și egal.

Avea fața roșie, iar obrajii îi erau uzi de lacrimi.

— Știu, spuse ea, și cuvintele, rostite aidoma unui icnet, continuară să plutească în aer, între noi. Știu, Lucy. E cumplit de jenant, dar sigur că știu.

Am răsuflat, bucuroasă că avusesem dreptate, că încă îi mai puteam citi în suflet, că încă o cunoșteam, la fel ca odinioară.

— Ce crezi că va face el, Alice? Când va afla că știi? Când își va da seama că banii se vor sfârși? Cum ea rămânea tăcută, cu ochii mari, am reluat: Știi deci ce avem de făcut, nu? Trebuie să plecăm înainte ca el să-și dea seama.

— Să-și dea seama de ce? șopti ea.

— Că știi și tu. Altă cale nu există, i-am spus la fel de încet.

Nu mai eram sigură că mă ascultă. Tremura violent, deși era cald încă, umiditatea fiind vizibilă în aburul de pe geam. Își strânse brațele în jurul corpului, ca pentru a se proteja de frig, și mi-am

dat seama că tremuram și eu, parcă în chip de răspuns.

— Ne întoarcem mâine la Tanger. Îi spunem împreună. Și pe urmă plecăm, am șoptit calm.

— Da, răspunse ea întorcându-se cu fața spre fereastră.

— Nu asta voiai, Alice? Să pleci din Tanger? Să te întorci acasă?

— Ba da. Sigur că da.

Conștientizarea faptului că sosise momentul să ne mișcăm, să ne spunem punctul de vedere îmi accelerase bătăile inimii. M-am aplecat, apropiindu-mă la numai câțiva centimetri de ea, cu fața lângă obrazul ei ud de lacrimi. Și am sărutat-o.

∵

Înainte de *el* fuseserăm inseparabile.

Dar în anul acela, al patrulea petrecut la Bennington, ceva se schimbase. Alice începuse să petreacă tot mai puțin timp în camera noastră, făcându-și mereu drum spre laboratorul foto sau în oraș, aranjând să-l vadă pe Tom ori de câte ori avea ocazia. O zăream deseori când străbătea peluza în fugă, spre parcare, îndreptându-se către căldura din mașina lui Tom, care o aștepta. Nu era greu de văzut. O caroserie roșu aprins care lucea în soare, contururile ei licărind printre mașinile în culori mai potolite și mai tradiționaliste ale profesorilor. Era de mirare că o persoană atât de tânără ca Tom își putea permite un asemenea vehicul luxos, dat fiind că majoritatea vânzătorilor de automobile respectau cu strictețe regulile din timpul războiului, impunând plata câtorva rate lunare înainte să poți pleca la volanul mașinii. Simțeam resentimentele începând să se adune, fierbinți și usturătoare.

Tom Stowell. Provenea, așa cum aveam să aflu curând, dintr-o veche familie din Maine – nu din zona locuită de pescari și dulgheri, ci din aceea plină de case coloniale, cu plăcinte cu homar în fiecare weekend. Una care avea la bază bani

câștigați demult, ceea ce însemna că puținul care mai rămăsese era imobilizat în casă ori în ceea ce puteau împrumuta grație numelui de familie. Primise în urma unei moșteniri o bursă integrală de studiu la Colegiul Williams; în lipsa ei, ar fi fost imposibil ca numele Stowell să fie rostit între zidurile oricăreia dintre respectabilele instituții de învățământ din New England.

Aflasem chiar de la ea unele dintre aceste informații – deși era surprinzător de discretă când venea vorba despre Tom –, iar pe altele le adunasem în diverse moduri, inclusiv de la celelalte studente de la Bennington. Constatasem că fetele știau totul despre băieții de la colegiul învecinat – avuseseră grijă să-și cunoască potențialii viitori soți. Fiindcă deși studiau literatura și matematica, unele pregătindu-se chiar pentru medicină, cele mai multe dintre ele înțeleseseră că singura profesie care le aștepta era aceea de soție și mamă.

Așa că eu avusesem grijă să aflu tot ce era de aflat despre Tom Stowell – ce cursuri urma, care dintre băieți îi erau prieteni. Primeam aceste informații ca și când aș fi suferit cumplit de sete, de parcă șoaptele și zvonurile lor ar fi fost singura apă din lume care ar fi putut să mi-o potolească. În scurt timp aflasem că primise mașina de la bunicul lui, stoicul patriarh, când împlinise șaisprezece ani. Notele mele la cursuri începuseră să scadă, însă nu-mi păsa. Tom devenise principalul meu subiect de interes, iar fericirea, ba chiar viața mea, depindeau de posibilitatea de a afla totul despre el.

În lipsa lui Alice, mă retrăsesem în vechile mele locuri preferate, petrecându-mi după-amiezile în bibliotecă, sigură că în scurt timp se va plictisi de el, că într-o zi se va întoarce pur și simplu, va intra pe ușile din lemn zâmbind, cu brațele pline de cărți. Și atunci, toate lunile acelea fără ea vor dispărea, se vor disipa ca și când nici n-ar fi existat

vreodată. Pândeam și așteptam cu răbdare, știind că timpul lui Tom era pe sfârșite.

Și când, la finalul fiecărei zile, ea tot nu apărea, mă întorceam acasă tremurând, fiindcă iarna se apropia grăbită, cu pași repezi, și mă întrebam dacă-mi va mai fi cald vreodată.

Ca s-o țin aproape de mine, începusem să împrumut haine din garderoba ei. O eșarfă, o pereche de ciorapi. Fiecare piesă purta ceva din parfumul ei, o combinație de mirosuri florale și condimentate, imposibil de confundat. O dată îmbrăcasem una dintre ținutele ei, iar materialul se întinsese și se trăsese pe mine, refuzând să fie maleabil – spre dezamăgirea mea inițială. Îmi reamintisem atunci că eu și Alice nu eram la fel. Eram deosebite, distincte, fiind una doar când eram împreună. Îmbrăcată în hainele ei, parfumul lor îmi amintea de acest lucru și izbutea să-mi calmeze gândurile, fie și doar pentru un scurt moment.

Pe urmă însă, intrase ea în cameră.

Cu obrajii arzând de rușine, am tras în grabă de rochie, simțind cusăturile întinzându-se și cedând. Iar pe fața lui Alice am citit uluirea – și încă ceva, oroare! – stârnită de faptul că mă găsise așa, îmbrăcată în hainele ei. Deși m-a asigurat că nu era nimic, că puteam împrumuta orice, oricând, m-am prăbușit sub cuvintele ei. Nu înțelegea, îmi punea acțiunile doar pe seama vanității, fără să-și dea seama că făcusem totul numai pentru a fi aproape de *ea.* După aceea am simțit nevoia să fiu crudă, s-o pedepsesc, mânată de dorința să știe și ea ce înseamnă să fii inferior, să stai la mila și la capriciile altora. Îmi făcuse asta de nenumărate ori, fără să stea pe gânduri, și în clipa aceea am vrut să simtă și ea cum e.

Dar apoi, într-o zi, Alice a intrat în camera noastră, a întins mâna spre mine și totul s-a prăbușit în jur. Un mic inel din aur roz, cu un

diamant minuscul, îi scânteia pe deget. Am ridicat ochii spre ea și am întrebat-o:

— Deci, totul e hotărât?

Glasul îmi sunase distant, eram convinsă că-i puteam auzi ecoul răsunând în încăpere.

— Aproape, răspunse ea zâmbind. Încă nu e nimic oficial, dar plănuim să facem nunta cândva după absolvire. După aceea, Tom o să mă ducă în străinătate.

Deci n-avea să fie nici Paris, nici Budapesta, nici Cairo.

Nu pentru noi două.

Am clătinat din cap spunându-mi că nu, n-aveam să mă întorc la viața mea anostă și măruntă, o viață în obscuritate și în mediocritate. Ea fusese cea care mă scosese din penumbrele bibliotecii, din propria-mi minte, iar eu, în schimb, o ajutasem să-și spulbere propriile umbre, o ajutasem să depășească anxietatea care pusese stăpânire pe ea după moartea părinților ei. Totul era cât se poate de evident, însă Alice nu mai reușea să vadă bine. Nu vedea că Tom nu putea să țină la ea așa cum țineam eu, că el n-o înțelegea. Și mi-am dat seama că trebuia să i se reamintească.

Așa că am zâmbit și am felicitat-o.

Și am început să-mi fac planul.

∵

Mi-am apăsat buzele pe buzele lui Alice, gestul fiindu-mi perfect familiar din orele pe care le petrecusem gândindu-mă la clipa asta, convinsă uneori că ea nu va veni niciodată – și am așteptat: un răspuns, o indicație, ceva care să-mi arate ce gândea și ce simțea. Și atunci – da, sunt sigură – am simțit-o răspunzându-mi, i-am simțit trupul mișcându-se și buzele deschizându-se ușor. Am strâns tare pleoapele și m-am străduit să pun totul în acel gest – tot dorul și toate visurile din anii scurși de când ne întâlniserăm prima dată, durerea despărțirii noastre de un an și speranța pe care o nutream acum pentru viitor.

Mai târziu, în dormitor, m-am întors spre ea și am zâmbit.

— Așa ne-a fost scris, nu vezi? După atâtea prin câte am trecut împreună! i-am spus în șoaptă. În noaptea aceea, cu Tom și cu accidentul – am văzut cum tresare, dar am continuat, știind că abordasem încă un subiect pe care nu-l mai putea ignora –, am crezut că nu vei scăpa cu viață, din cauza frânelor tăiate, și pe urmă te-am văzut și am fost sigură că ai murit. Am fost sigură de asta, dar nu muriseși, și…

M-am oprit, văzându-i expresia. Albă ca varul, se holba la mine. Am privit-o, așteptând să spună ceva, dar a rămas tăcută. Am ridicat ochii spre fereastră, spre aburul care ascundea aproape tot ce fusese odinioară acolo. Nu mai puteam zări reflexia lui Alice – doar chipul meu necunoscut privindu-se pe sine însuși.

9.

ALICE

Aproape că a reușit să mă îmbrobodească.

În prezența ei, îmi permisesem să uit trecutul oribil, plictisul prezentului și viitorul deprimant pe care orice ghicitoare de doi bani mi l-ar fi putut citi în palma tristă și frântă. Închisesem ochii pe bancheta din spate a taxiului hărtănit, lăsându-mi trupul să fie zgâlțâit când într-o parte, când în alta, în vreme ce mașina sălta printre gropi, pe drumurile șerpuite din Maroc, lăsând vântul și nisipul să ne biciuiască fețele și uitând de tot ce exista. Îmi găsisem drumul înapoi spre timpul acela, înainte ca totul să ia o întorsătură atât de greșită, când nu simțeam decât hotărâre, speranță și convingerea că viitorul va fi așa cum mi-l voi face.

Și aproape că funcționase. Pentru câteva ore dureros de perfecte – atât de pure și de delicioase

încât simțisem uneori că mi se taie răsuflarea de la așa o bucurie – avusesem totul sub control. Îmi scosesem aparatul și făcusem fotografii. Le zâmbeam necunoscuților, râdeam de inocența copiilor. Stătusem față în față cu necunoscutul și-mi dorisem doar mai mult. Așa că mâncasem și băusem până când simțisem că plesnesc. Râsesem până când începuseră să mă doară mușchii, până când mâinile și picioarele mi se îngreunaseră. Și apoi… și apoi fațada se prăbușise în jurul meu, frângându-se și fărâmițându-se la picioarele mele goale, și știusem că niciodată nu va mai putea fi reasamblată.

Lucy îmi tot șoptise despre infidelitățile lui John, amintindu-mi lucruri pe care le știam deja, deși mă străduisem să le îngrop cât mai adânc. Mă convinsese că trebuie că plec din Tanger, că trebuie să plecăm *amândouă* din Tanger. În secret, sub ascunzișul nopții, fiindcă știa și despre banii mei, despre alocația trimisă de Maude mie și ajunsă apoi în mâinile lui John, știa ce va pierde el odată cu plecarea mea. N-o întrebasem cum aflase; știa așa cum știuse întotdeauna totul. Totul mi se păruse perfect logic, așa că mă declarasem de acord. Tangerul nu era pentru mine, nu pretinsesem niciodată că ar fi al meu, și nici eu a lui. Știam că pot să plec fără să mă deranjeze prea mult.

Pe urmă însă, pomenise despre accident. Rostise numele – *Tom* – magic în inflexiunile lui, spulberând pe loc orice altceva, aducându-l la lumină, astfel că nu avusesem de ales decât să-l privesc în față, încă o dată. Nu-mi dorisem s-o aud rostindu-i numele, nu-mi dorisem să fim nevoite să ne gândim la el, să ne amintim. Voisem să continuăm așa cum eram atunci – fie doar și pentru încă puțin timp. Însă ea îi rostise numele, și vraja se rupsese. Iar cuvintele pe care le-a pronunțat după aceea nu fuseseră menționate în niciun ziar, de niciun agent de poliție, nici măcar de Maude,

fiindcă nu spusesem nimănui ce se întâmplase în acele ultime minute, păstrând informația doar pentru mine, știind că rostirea ei cu glas tare nu avea să schimbe nimic, nu putea să schimbe nimic. După câteva săptămâni, când începusem să-mi revin din șoc, când în sfârșit puteam să stau din nou în șezut, să ascult și să mănânc, mătușa Maude îmi spusese că nu mai rămăsese mai nimic din mașina distrusă, doar bucăți și fragmente arse pe care poliția le examinase, dar nu reușise să ajungă la o concluzie oficială.

A doua zi, în taxi în drum spre casă, o amintire a început să mă zgândărească, așa că m-am străduit să mi-o clarific. Am trecut în revistă cele câteva lucruri pe care mi le povestise despre familia ei, despre tatăl ei – despre garajul la care lucrase –, și am simțit că fusesem lăsată deodată fără aer, de parcă plămânii nu mi-ar mai fi funcționat. Am făcut eforturi să respir, dar drumul dintre Chefchaouen și Tanger mi se părea fragmentat și încețoșat, astfel că nu mi-am mai amintit apoi nimic, absolut nimic, decât ce spusese ea, ce șoptise ea acolo în pat, cu ploaia răpăind pe acoperiș, sonoră și insistentă, astfel că pentru o clipă mi se păruse că m-am înșelat, sperasem că am auzit greșit.

Dar am știut că nu mă înșelasem. Auzisem corect, auzisem bine ce spusese, cu răsuflarea fierbinte și umedă pe obrazul meu, în vreme ce zâmbea și suspina și se întindea spre mine, șoptindu-i numele, șoptind despre noaptea aceea.

Șoptind despre frâne.

∵

La întoarcere, când John ne-a întâmpinat în prag, privind cum mă apropiam împreună cu Lucy, cu pași înceți pe scări și apoi în apartament, am făcut tot posibilul pentru a-mi recompune trăsăturile, pentru a recăpăta o cât de mică asemănare cu cea care fusesem înainte de a pleca. Am urcat treptele cu o senzație de spaimă, apăsată

de ceea ce aflasem, astfel că nu mai puteam privi în viitor, nu mai puteam vedea dincolo de o treaptă și apoi de cealaltă.

Când ne zări, John strigă către mine:

— Cu ce Dumnezeu ești îmbrăcată?

Am privit în jos netezindu-mi bluza și trecându-mi palma cu nervozitate peste cutele pantalonilor, nerăbdătoare să scap mai repede de amândouă.

— Le-am împrumutat de la Lucy.

Am roșit rostindu-i numele, de parcă noaptea aceea mi se întipărise pe față, de parcă John n-ar fi trebuit decât să se uite la mine ca să citească pe chipul meu tot ce se întâmplase, tot ce se petrecuse între noi.

L-am văzut încruntându-se.

— Dar cu hainele tale ce s-a întâmplat?

— S-au murdărit.

Știam că vorbisem pe un ton sec, repezit, dar nu puteam face nimic ca să-l schimb – mă simțeam de parcă toată energia mi se scursese din oase, de parcă efortul pe care îl făcusem în toate aceste luni pentru a zâmbi și a da din cap, pentru a mă purta ca și când nu făcusem o greșeală uriașă venind la Tanger cu el, mă secătuise deodată.

Acum nu mai era posibil.

— S-au murdărit? râse el. De la ce naiba?

Am oftat adânc.

— Contează?

John mă privi siderat pentru o clipă. Într-un târziu spuse:

— Nu, cred că nu contează.

Clătină din cap și se trase într-o parte, făcându-ne loc să intrăm în apartament, apoi se lansă într-o perorație rapidă despre cât de mirat fusese găsind biletul meu, deși era clar că de fapt fusese nemulțumit. Trecându-și degetele prin păr, încercă să râdă nonșalant, dar îi simțeam ochii cercetându-i pe ai mei: întrebându-se, făcând supoziții, curios dacă Lucy reușise să-mi destăinuie micul lui

secret. Habar nu avea că eu știam deja, că nu era el singurul care putea păstra secrete.

— Poate că ar trebui să faci o baie, îmi spuse cu o voce spartă. Ești plină de praf. Iar văzându-te în hainele alea – râse din nou – lumea o să înceapă să-și pună întrebări.

M-am uitat la el printre pleoapele îngustate.

— Ce fel de întrebări, John?

Un ton provocator abia sesizat dincolo de cuvintele mele.

— Nu știu, replică el cu un aer sfidător. Dar nu unele plăcute, îmi închipui.

Am vrut să-i răspund, să mă răstesc, dar cuvintele mi s-au oprit în gât și clipa a trecut, la fel ca insinuarea. În tăcerea care s-a așternut, John a insistat că nu voise să spună nimic deosebit, doar că fusese tensionat, îngrijorat de absența mea. Și părea să fie ceva adevăr în asta – avea ochii umflați și roșii, de parcă nu dormise cu o noapte înainte. Mi-a fost rușine atunci fiindcă m-am răstit, fiindcă m-am înfuriat pentru un lucru despre care el nu știa. Am început să-i spun că mi-e rușine, dar el schimbase deja subiectul, sugerând să bem ceva, să ieșim în oraș, să mergem la un club de jazz, promisiunea pe care o făcuse în prima seară – și de la care mi se părea acum că trecuse o veșnicie: entuziasmul lui pentru ieșirile în oraș avea la bază, bănuiam, posibilitatea de a ne ține sub privirile lui, de a controla ce spuneam și ce nu spuneam. M-am întrebat de ce-i păsa totuși acum, din moment ce avea pe altcineva. Sau poate că spera să ne păstreze pe amândouă – *Sabine,* așa spusese Lucy că o chema. Nu m-ar fi mirat deloc. I-am simțit privirea – pătrunzătoare și insistentă, ca întotdeauna – cerându-mi să vorbesc, să pun în mișcare planul nostru – ba nu, *planul ei,* mi-am amintit. M-am ridicat în picioare sub privirile lor grele și pentru o clipă am crezut că voi exploda, că mă voi sparge într-un milion de cioburi acolo, în

fața lor. Și ideea mi-a dat un sentiment plăcut. Mi-am înfipt unghiile în palme.

— O să fac întâi o baie, am spus încercând să rostesc cuvintele pe un ton relaxat, deși mi s-a părut că ecoul lor răsuna apăsător în încăpere.

John avea dreptate. După drumul lung spre casă, și eu și Lucy eram murdare, pline de praf și arse de soare, straturi întregi de piele ni se cojeau.

M-am îndepărtat rapid, simțindu-le privirile în spatele meu.

Odată ce am ajuns în baie și am închis ușa în urma mea, un lung și greu suspin mi-a scăpat de pe buze și m-am întrebat dacă nu cumva mă auziseră, dacă nu cumva ascultau amândoi din încăperea cealaltă. Am dat drumul la apă și m-am așezat pe marginea căzii, lăsând-o să se înfierbânte fără să-mi pese, ba chiar așteptând momentul în care pielea mea arsă de soare va căpăta o furioasă nuanță de roșu.

M-am cufundat în apă, recunoscătoare fiindcă a înăbușit sunetul țipătului pe care l-am scos. Când am ieșit la suprafață, când am simțit în sfârșit aerul pătrunzându-mi în plămâni, arzător, am tușit și am scuipat, mai având puțin până să vomit.

Ea o făcuse. Și știusem asta mereu.

Asta îmi ascunsese ceața aceea – dar acum îmi aminteam, îmi aminteam cum, în zilele de după tragedie, fusesem convinsă că ea era vinovată. Dar când încercasem să articulez cuvintele, mai întâi la spital și apoi în Anglia, mătușa Maude îmi respinsese acuzațiile și-mi spusese să tac și să stau liniștită. Și fiindcă nu fusesem pe deplin sigură, fiindcă niciodată nu eram pe deplin sigură când venea vorba despre Lucy și despre ungherele întunecate ale propriei mele minți, o ascultasem, închizând ochii în fața acelei posibilități.

M-am gândit la Chefchaouen, la tot ce fremătase în mine, bun și rău și înspăimântător, și m-am înfuriat pe Lucy, pe mine însămi. Am rotit robinetul de apă caldă și mai mult spre stânga,

dorindu-mi ca fierbințeala să ardă gândurile care-mi roiau prin minte.

„Îi voi spune că știu ce a făcut și pe urmă o voi obliga să plece".

∵

Am închis ochii și m-am silit să fiu suficient de curajoasă, suficient de isteață de data asta pentru a mă asigura că pleacă nu numai din Tanger, ci și din viața mea. Nu mai puteam accepta alte reveniri, alte reapariții neașteptate în pragul ușii. Trebuia s-o alung, să o elimin din viața mea, o dată pentru totdeauna.

Făcusem tot posibilul să uit, să îngrop fapta, să trec peste ea. Mă căsătorisem cu John, mă mutasem pe un alt continent, la sute și mii de kilometri de locul care îmi amintea de el, de Tom. Acum însă, știam că trecutul nu era niciodată cu adevărat trecut și că nu-l puteam evita la nesfârșit, că ceața aceea nu mă va proteja întotdeauna. În timp ce ieșea la suprafață fiecare detaliu dureros al acelui moment, n-am mai putut simți fierbințeala apei și a Tangerului apăsându-mă.

Mi-am scuturat un fior, având brusc senzația că niciodată nu-mi va mai fi cald.

10.

LUCY

Mergeam în tăcere prin Ville Nouvelle. Simțeam aproape instinctiv că spațiul acela era într-un fel în afara jurisdicției mele, ca și când toate celelalte locuri din oraș – medina, kasbah și întregul labirint de alei dintre ele – îmi aparțineau în întregime, pe când străzile acestea continuau să-mi rămână necunoscute, refuzând să-și dezvăluie secretele. Simțeam că sunt pe teritoriul lui John. Și mai era ceva – o stinghereală ca rezultat al tăcerii lui Alice,

astfel că Chefchaouen părea dintr-odată foarte departe. Am constatat că eram incapabilă s-o descifrez, să înțeleg de ce nu-i spusese lui John despre planul nostru și de ce, în loc de asta, îl urmam acum pe străzile Marocului – o deconcertantă goană după vânt al cărei premiu nu era cunoscut nici unuia dintre noi.

— Ne mai oprim într-un loc, spuse John cotind pe o alee întunecată pe care n-o recunoșteam.

— Oh, John! rosti Alice.

Îmi dădeam seama că ceea ce se întâmplase la Chefchaouen își pusese amprenta asupra ei. Cearcăne întunecate îi apăruseră sub ochi, și, cu toate că petrecuse un timp în baie înainte să plecăm, lăsa impresia că nisipul și bucățelele de piele cojită încă mai atârnau pe ea, de parcă nici n-ar fi încercat să le curețe.

— Poate într-o altă seară, adăugă ea.

— Nu fi așa! râse el și o trase de braț în joacă, deși exista o nuanță imperativă în gestul lui, ceva insistent și disperat.

Mi-am amintit de Alice în acea primă seară, de felul în care zâmbise și răsese, de falsitatea din spatele surâsurilor și de senzația cutremurătoare că totul se va prăbuși inevitabil în jurul nostru, cioburile împrăștiindu-se pe jos. Mi-am spus că John avea acum aceeași privire smintită. Dar dacă pentru Alice fusesem îngrijorată, simțeam doar o tulburare în fața dispoziției schimbătoare a lui John.

Se întoarse cu spatele la noi și mări pasul, astfel că mergea în fața noastră, nu alături de noi.

— Grăbiți-vă, aproape că am ajuns! strigă el cu vioiciune, lăsând impresia că jucam un joc, că totul era o glumă.

M-am gândit la fluierașul din Hamelin, care îi condusese pe copii afară din oraș și apoi în pădure. Deși știam povestea așa cum le era ea spusă copiilor, mi-am amintit de o versiune mult mai

sumbră, cea în care, pentru a se răzbuna, fluierașul îi dusese pe copii la moarte.

Însă în loc să ne conducă afară din oraș, John ne pofti într-unul dintre numeroasele baruri anonime de acolo. Totul era murdar și uzat, interiorul fiind cufundat anume în penumbră, ca să ascundă mizeria pe care lumina ar fi scos-o la iveală. L-am întrebat de ce alesese să ne aducă aici, dar el m-a ignorat, pășind mai departe în pântecele localului, până când, în sfârșit, mi s-a părut că am ajuns la capăt și că vom ieși pe ușa secundară. Dar John se opri brusc, așa că amândouă ne-am ciocnit de el.

— Aici, spuse el arătând spre podea. Scoateți-vă pantofii și lăsați-i aici.

M-am încruntat și am privit spre Alice – dar dacă și pe ea o mira jocul soțului său, n-o arăta. Se aplecă, își desfăcu bareta pantofilor cu toc cui și-i lăsă să cadă pe podeaua murdară. Am privit-o mirată; pe urmă, înțelegând că n-aveam încotro, mi-am desfăcut și eu încălțările și le-am așezat în colț, sperând că nu le va călca cineva în picioare între timp.

John zâmbi, aruncându-ne o privire peste umăr.

— Bun. Acum, urmați-mă!

Eu am intrat ultima în camera din spate și am avut nevoie de câteva momente de clipit repede pentru ca ochii să mi se adapteze la lumina slabă, astfel că până ce m-am familiarizat cu interiorul – un fel de dușumea pe jos, nu chiar bambus, dar nici chiar lemn; pereți atât de murdari de tutun, încât în lumina aceea palidă nu le-am putut distinge culoarea; și câteva mese joase la care bărbați în djellaba tradițională ședeau și fumau pipă –, John și Alice se îndreptaseră deja spre una dintre mese și se așezaseră cu picioarele încrucișate. M-am alăturat și eu.

— A trebuit să duc o serioasă muncă de convingere cu tine ca să te scot din casă, spuse John pe un ton mulțumit de sine. Ăsta este echivalentul local al unui club, așa că femeile nu

au acces aici. Voi aveți noroc că proprietarul îmi e dator – totuși, i-am promis că nu stăm decât un sfert de oră, cel mult treizeci de minute.

— Și ce facem aici? am întrebat privindu-i pe bărbații din încăpere.

Majoritatea păreau să fi trecut bine de cincizeci de ani, poate chiar șaizeci. Cu toate că se întorseseră spre noi curioși când intraserăm, cei mai mulți își mutaseră deja privirile, reluându-și conversațiile întrerupte și pipele uitate.

— Asta, răspunse John scoțând și el o pipă ascunsă până atunci undeva între cutele costumului său. Nu vă e teamă, nu-i așa? ne tachină fluturând pipa cu kif aproape de fața lui Alice.

Zâmbetul lui păru să se schimbe, devenind mic și răutăcios. Nu era totuși fluierașul din Hamelin, mi-am spus, ci mai degrabă lupul cel rău, ispitindu-ne să ne abatem de la drum. Părea că vrea să ne împungă, să ne sondeze – să ne întoarcă cu susul în jos și să vadă ce va cădea. Era agitat, mi-am dat seama – îl îngrijora ceea ce-i spusesem lui Alice despre Sabine sau, poate, ceea ce se întâmplase între noi. Aproape că îi puteam vedea suspiciunile, paranoia, licărind în aer în jurul nostru.

Alice întinse mâna și trase cuminte din pipă, începând imediat să tușească și să se înece, spre uluirea mea și evidenta încântare a lui John. Am ezitat când mi-a fost întinsă mie după aceea. Deși îmi plăcuseră întotdeauna țigările – de când, în copilărie, furasem primul meu pachet de la magazinul din colț și fugisem cu bicicleta pe malul pârâului ca să fumez –, asta era cu totul altceva. Mi-am țuguiat buzele, încercând să decid dacă-mi convenea sau nu, încercând să-mi dau seama ce anume se petrecea, fiindcă seara se îndrepta deja spre un haos pe care nu-l puteam descifra, nu-l puteam recompune în ceva cunoscut și familiar.

John râse în gura mare.

— Așa, zise el luând pipa înapoi din mâna mea. N-a fost chiar oribil, nu-i așa?

Am înclinat din cap, neștiind sigur cui îi fuseseră adresate cuvintele. Și imediat m-am simțit de parcă nici nu fuseseră rostite. Totul începea să devină confuz. Alcoolul pe care-l băusem în apartament înainte să plecăm și kiful de acum mă zăpăciseră. Mi se părea deja că ședeam acolo de o veșnicie, și totuși eram sigură că trecuse foarte puțin timp de când intraserăm. Și am decis că nu-mi place kiful, fie și numai pentru felul în care părea să înghită timpul pe de-a-ntregul.

Și totuși, m-am simțit cumva îmbărbătată acolo, în ciudatul nostru cerc format din trei persoane. M-am gândit la cuvintele pe care voiam să le rostesc; eram pregătită să le dau eu glas, dacă Alice n-avea s-o facă. M-am uitat la ea ca să mă asigur că era de aceeași părere, însă am constatat că stătea moleșită într-un colț, cu privirea sicloasă și pierdută. M-am întrebat dacă de vină era kiful sau dacă așa arătase și înainte, iar eu nu observasem.

Am avut atunci impresia că am rămas fără aer. M-am ridicat și m-am îndreptat rapid spre ușa din spate, aplecându-mă în afară, spre cerul înserării. Am tras adânc aer în piept, încet, mulțumită că soarele apusese deja și că umiditatea începuse să scadă. Mi-am luat capul în palme încercând să-l fac să nu se mai învârtească, să-l împiedic să se mai miște atât de repede.

M-am uitat înapoi, spre masă. Alice ședea tot nemișcată – ca o piatră, mi-am zis, impenetrabilă. John, trăgând cu hotărâre din pipă, ridică ochii și mă surprinse privindu-l. Am încercat să-i descifrez gândurile, însă el clipi și se ridică.

— Mergem?

Am auzit un cor de răspunsuri afirmative, deși eu nu rostisem niciun cuvânt. Dar l-am urmat, și eu și Alice, pășind în spatele lui încă o dată, ca două școlărițe. Niciuna din noi nu întrebă încotro ne îndreptam; am continuat doar să mergem în

tăcere, supuse, cu capul aplecat, concentrându-ne pe drumul cu hârtoape, atente să nu călcăm greșit în întuneric.

La un moment dat, John dispăru printr-o ușă ascunsă. Înăuntru era mai întuneric decât în barul din care tocmai plecaserăm, așa că m-am împiedicat de câteva ori înainte să găsesc un loc în care să mă așez. Pe scenă era un grup de bărbați vârstnici, așezați în semicerc, deși muzica pe care o interpretau nu era cu certitudine jazz – chiar și urechea mea neformată putea distinge acest lucru. Un amestec de armonii arabe și andaluze se ridica din instrumentele bărbaților, glasurile lor alăturându-se din când în când melodiei. Cântau deseori împreună, ca o formație, dar apoi erau momente în care unul dintre ei se oprea, iar ceilalți preluau ștafeta, fiecare părând să anticipeze ritmul și linia melodică a celorlalți. Unul dintre bătrâni profită de un astfel de interludiu pentru a scoate o pipă cu kif, până atunci îndesată neceremonios în buzunarul de la spate. Omul trase în piept, o secundă sau două prelungindu-se în trei sau patru.

Am remarcat expresia de iritare care a apărut pe chipul lui John.

— Am greșit seara, bănuiesc, am spus, făcând un efort să-mi ascund ironia din glas.

El îmi ignoră comentariul.

— Deci, zise, uitându-se când la mine, când la Alice, de parcă ar fi încercat să decidă pe ce drum să apuce, dacă să cedeze disperării sau să se agațe de iluzia că totul era bine și că totul avea să fie bine și în continuare. Mi-am întors privirea, neștiind la care din ele speram. În ciuda tonului vesel, glasul său avusese ceva dur, ceva mai aspru decât înainte. Alice a ieșit până la urmă din casă, sfârși el fraza.

Cuvintele plutiră între noi trei, John privind de la una la cealaltă, de parcă ar fi fost nerăbdător să vadă care dintre noi va răspunde prima, cine va înhăța momeala.

— Nu fi absurd! pufni Alice întinzând mâna după paharul ei și luând o înghițitură. Nu sunt o eremită.

Vorbise cu glas scăzut, astfel că fusesem nevoită să mă aplec peste masă ca să-i disting cuvintele. Părea mai dură, mai apatică, cu totul deosebită de femeia energică și vioaie din ajun. M-am străduit să înțeleg ce se schimbase.

— Mda, ei bine, trebuie să recunosc că am fost surprins. La început m-am întrebat dacă nu cumva ai plecat în Anglia, spuse John cu un zâmbet larg și ochii strălucitori, după care râse scurt. Oh, mica mea Alice în Țara Minunilor, ce Dumnezeu mă fac eu cu tine?

— Nu-mi mai zice așa, șopti ea, însă șoapta i se pierdu în mare parte în zarva dimprejur.

John se întoarse spre mine și mă privi din cap până în picioare, de parcă mi-ar fi evaluat înfățișarea. Din nou purtam bluză și pantaloni, iar părul meu negru, lung și demodat, era tras pe spate și prins într-o coadă la fel de demodată. I-am văzut dezamăgirea întipărită pe chip.

— Ce Dumnezeu să mă fac eu cu ea? întrebă, privindu-mă în ochi.

Un milion de răspunsuri îmi trecură prin minte, primul între ele fiind: „Las-o să plece”. N-am spus-o, deși am simțit cuvintele formându-mi-se pe buze. M-am întors, desprinzându-mă de privirea lui, și am întins mâna după paharul meu, dornică să simt căldura relaxantă a ginului.

Se lăsă tăcerea câteva clipe, apoi John spuse, uitându-se la mine:

— Ia zi, mica ta vacanță nu se apropie de sfârșit? Sigur, continuă el lăsându-se pe spate și rotindu-și cuburile de gheață în băutură, mai e puțin până vine momentul să te întorci în lumea reală.

Râse, însă i-am zărit sclipirea din ochi.

Intenționase să mă jignească. Simțisem resentimentele pentru relația mea cu Alice

clocotind în suișurile și coborâșurile fiecărei silabe. Și am văzut-o și pe ea – ușoara tresărire, icnetul scurt. Auzise și ea același lucru, îl simțise – la urma urmei, ăsta fusese de fapt rostul. Ca vorbele lui să insulte – să taie, să sfâșie, să rănească. Niciodată locul meu n-avea să fie acolo, niciodată n-aveam să fiu cu adevărat una de-a lor, asta încercase să spună. Fetele alea de familie bună, fetele alea care primeau totul pe tavă! Cele care veneau pe lume cu părul lung, blond și strălucitor, cu tenul palid și trăsături comune, cu nasul acvilin, care sugera averi și bună creștere. Fete care nu erau nevoite să muncească pentru a-și câștiga pâinea, care nu aveau de făcut altceva decât să ridice privirea întâi spre tati și apoi spre soț. Eu eram altfel, însemnată, angajarea mea în muncă fiind o dovadă perenă a diferențelor care ne separau. Prietenia mea cu Alice era ceva ce John nu putea să înțeleagă, dar, mai mult decât atât, era ceva ce nu-i plăcea. Îmi era clar acum. Eu o mânjisem, o schimbasem – sau schimbasem modul în care o percepea el, în orice caz. Prietenia noastră dăuna caracterului ei – un lucru pe care îl voia eradicat în cel mai scurt timp.

La început nu fusesem o problemă pentru el – femeia aceea ciudată care apăruse în pragul casei lui, singură și independentă. Aceste caracteristici erau diferite una de alta, știam. O persoană putea fi singură și totuși pe deplin dependentă, așa cum era Alice. Ea fusese singură la Bennington și era singură aici. Întotdeauna depinsese de cineva – de mătușa ei, de John, chiar și de Tom pentru un scurt răstimp. Eu eram cu totul altceva, o persoană care nu frecventase aceleași cercuri ca John McAllister. La început se simțise intrigat, încântat chiar, de femeia care ședea pe canapeaua lui, bând gin. Acum era furios, iritat de prezența mea și – poate cel mai important lucru – se simțea amenințat.

Am zâmbit, și buzele mi s-au întins peste dinți. Pentru o clipă mi s-a părut că simt gust de sânge.

Dintr-odată mintea mi se dezlegă, iar cuvintele îmi veniră ușor:

— De fapt, nu am o lume *reală* la care să mă întorc. Am demisionat din postul pe care-l aveam la editură.

Am observat-o pe Alice încruntându-se. Nu avusesem de gând să-i spun, nu înainte de a pleca din Tanger, dar poate că era mai bine ca secretul să iasă la iveală acum. Da, vedeam deja că recunoașterea acestui fapt era în avantajul meu. La urma urmei, nu mai exista nimic care să mă lege de Statele Unite și de New York. Împreună, puteam merge oriunde.

Jack încuviință cu o mișcare a capului și bău din pahar.

— Și ce, sperai să-ți găsești de lucru aici, la Tanger? Ridicase sprâncenele în timp ce vorbea, ca și când ideea ar fi fost ridicolă, ca și când niciodată n-ar mai fi auzit o asemenea trăsnaie. Nu cred că vei găsi prea multe edituri aici, adăugă el. Și în plus, familia ta nu-ți va simți lipsa? Fiind atât de departe de casă?

Am simțit agitația lui Alice.

— Lucy nu are familie, John. Ți-am spus asta, zise ea crispată.

— Sigur, îmi aduc aminte acum, numai că… John se opri și se întoarse spre mine înainte de a continua cu un râs scurt: Numai că nu e tocmai adevărat, nu-i așa? Vezi tu, am făcut și eu câteva săpături. Știu, știu, exclamă apoi privind spre Alice, care începuse să protesteze. N-ar fi trebuit s-o fac, e un abuz de putere și așa mai departe. Dar îmi place să știu cine locuiește sub acoperișul meu.

Ședeam nemișcată, așteptând, întrebându-mă ce anume izbutise să descopere, ce schelete avea să scoată la lumină. El făcu o pauză, așteptând la rândul lui, cu acel zâmbet menit parcă să-i sublinieze măreția, triumful asupra femeii care amenințase să-l depășească.

Iar Alice…

Alice se uita la mine – simțeam asta, îi simțeam privirea fierbinte și acuzatoare. Ea a fost cea care a vorbit prima, cu glasul mic și tremurător.

— Și ce-ai aflat?

— Oh, până la urmă, nimic foarte interesant. O familie cu greutăți, din clasa de jos. Un apartament înghesuit, deasupra unui garaj. Mamă și tată absenți. Nimic neașteptat. Bănuiesc că asta e cea mai potrivită formulare.

— Dar… începu Alice.

— Știi, uneori mă gândesc că e ciudat, o întrerupse John.

— Ce anume? am întrebat.

— Toată situația asta. Tu, aici, la Tanger. Felul în care ai apărut așa, neinvitată.

Cuvintele i se rostogoleau de pe buze repede, și în colțurile cutii începuse să i se adune salivă. Mi s-a întors stomacul pe dos și mi-am ferit privirea, dezgustată.

— Alice a vrut să vin aici, am replicat tăios; detestam să răspund la acuzațiile lui, însă eram nerăbdătoare să mă apăr.

— Nu.

M-am întors. Alice fusese cea care vorbise. Nu strigase, nu tocmai, dar cuvântul răsunase tare și prelung. Ecoul lui părea să persiste în aerul din jur, în ciuda numeroaselor trupuri prezente. Parcă am fi fost doar noi două, singure, așa cum fuseserăm odinioară, ceea ce făcea ca prezența lui John să fie ireală.

— Nu, spuse ea din nou, mai încet de data asta, ca și când nu-i venea să creadă. Nu, n-am vrut. Lucy, nu te-am invitat, preciză susținându-mi privirea. Nu te-am vrut niciodată aici, șopti apoi, ultimul cuvânt pierzându-se aproape în zgomotul din jur, astfel că n-am putut fi complet sigură că-l pronunțase sau nu.

Alice se ridică zdruncinând masa, iar băuturile pe care le comandaserăm se clătinară puternic, riscând să se verse. Le-am privit, neputând să-mi

iau ochii de la paharele care se legănau. În realitate, nu aveam inima să mă uit spre ea, să văd ce-i era înscris pe chip după vorbele pe care le rostise. Și când m-am uitat în sfârșit, nu i-am văzut decât spatele dispărând pe ușa barului. Am aruncat o privire scurtă spre John, surprinsă să constat că, în locul strâmbăturii arogante la care mă așteptam, avea o mină prelungă și posomorâtă. M-am întrebat dacă în ochii lui se citea derută sau altceva. Nu schiță niciun gest să se ducă după soția lui, ci își scoase pipa cu kif. Am așteptat un moment – numărând în gând, unu, doi, trei –, după care m-am ridicat și am ieșit în urma lui Alice.

∵

Străzile erau aglomerate. Sute de localnici cântau, fluturând în aer pancarte. Dar nu era un protest, se vedea clar. Oamenii dansau și râdeau, bătându-se reciproc pe spate, ca pentru a se felicita. Simțeam pulsul orașului zvâcnind în ei și în mine. Pentru o clipă nebună, am vrut să mă ghemuiesc la pământ, să-mi lipesc palmele de asfalt și să-i simt murmurul, pulsația, pe piele. Era ca și când orașul ar fi știut – lucrurile se întâmplau, în sfârșit, după atâta așteptare. O simțeam fremătându-mi în palme. Privind oamenii cum se mișcau în jurul meu – localnici, expatriați, turiști, călători –, nu voiam altceva decât să-i urmez, să mă las absorbită în fluxul lor, să merg, să continui să merg și să nu mă mai opresc vreodată.

Dar pe urmă mi-am amintit de Alice.

Un vaier ascuțit, tipic, se iscă în aerul serii – sunetul pe care-l scoteau femeile din Tanger atunci când sărbătoreau ceva. *Ululație,* aflasem că se cheamă, și am rostit cuvântul savurându-i curbele sonore. Am văzut-o pe Alice în față, la câțiva pași înaintea mea, cu brațele strânse în jurul corpului, exact ca seara trecută. Și totuși, temperatura nu scăzuse încă. Deși nu mai era soare, căldura persista în aerul din jur. Simțeam transpirația adunându-mi-se la baza gâtului și la ceafă.

— Ce e asta? întrebă Alice cu buzele tremurând, când m-am apropiat de ea.

— Nimic, am răspuns, deși nu știam dacă mă auzea cu tot zgomotul acela, dacă mă putea auzi, expresia de pe fața ei fiind impenetrabilă.

M-am uitat în jur după John, gândindu-mă că poate ieșise și el din bar. Vocile erau tot mai sonore, scandând acum, deși nu reușeam să disting cuvintele. Păreau să fie mai puțini străini pe străzi.

Vaierul răsună din nou, și am văzut-o pe Alice înfiorându-se.

— E oribil! strigă ea. De ce nu încetează?

— Așa fac ele când sărbătoresc, Alice, i-am spus.

Se uită în jur, cercetând mulțimea cu ochii.

— Sună de parcă ar muri cineva.

— Nu moare nimeni, crede-mă.

Am întins mâna spre ea și m-a lăsat s-o trag după mine, astfel că am reînceput amândouă să mergem, însă pașii ei erau grei, de parcă ar fi înaintat prin noroi. Fața îi era golită de orice expresie, și totuși, cine știe cum, această absență părea s-o umple complet, pe deplin, și-i copleșea trăsăturile. Am dat să vorbesc, s-o întreb despre ce spusese la bar cu numai câteva momente în urmă, dar ceva m-a oprit – o mână pe umărul meu – și m-am întors, cu inima bătându-mi rapid, așteptându-mă să-l văd pe John.

Dar era Youssef, care mă privea.

M-am tras înapoi, întrebându-mă cum izbutise să mă găsească în agitația și haosul continuu din Tanger. L-am fixat cu privirea, copleșită de neîncredere, simțind în clipa aceea totul – stranietatea serii, stinghereala, furia –, și l-am urât fiindcă a intervenit, fiindcă mi-a întrerupt momentul cu Alice, fiindcă mi-a pus în pericol șansa de a îndrepta lucrurile. Am aruncat peste umăr o privire ostenită. Alice nu părea să fi remarcat prezența lui Youssef; se uita în față, în gol – contemplând haosul care ne înconjura. I-am

simțit din nou mâna pe umăr și am schițat o grimasă sub apăsarea ei.

— Mi-am făcut griji după ultima noastră discuție, îmi spuse, cu glasul scăzut și insistent.

Am clipit nedumerită. Discuția noastră – despre John și Sabine – părea să fi avut loc cu săptămâni în urmă, chiar cu luni. M-am gândit ce multe se schimbaseră de atunci, și ce mult avea să se schimbe iarăși totul. Mi-am amintit de expresia lui de atunci – *fată din alea* – și de felul în care reacționasem. M-am îmbujorat, mânia scurgându-mi-se lent din vene, și am fost recunoscătoare pentru că întunericul serii îmi ascundea roșeața din obraji. Poate că acționasem grăbit – acum așa mi se părea. Și totuși îmi era greu să accept cuvântul, care-mi lăsa un gust acru în gură.

— M-ai evitat, îmi spuse el.

Furia începu să mi se potolească. Youssef își miji ochii în întuneric.

— Nu-mi dau seama de ce, dar e limpede că m-ai evitat, reluă el și se apropie, reducând distanța dintre noi.

Am făcut un pas în spate.

El surâse batjocoritor, de parcă mi-ar fi citit gândurile.

— Până la urmă, sunteți toate la fel. Tangerine. Fiecare marocan pe care-l priviți trebuie să vă aducă un câștig personal, să fie de vânzare, spuse apropiindu-se încă un pas. Mă întreb, *mademoiselle,* cât anume ești dispusă exact să plătești – mă prinse de încheietură, degetele lui strângându-mă tare și ciupindu-mi pielea – și ce anume vrei de fapt să cumperi.

Mi-am smuls brațul și, din mișcare, am lovit-o pe Alice, care a căzut, scoțând un țipăt. În clipa aceea am uitat de Youssef și de tonul lui amenințător. Era doar un țânțar, mi-am spus în sinea mea. Și era timpul să-l alung în sfârșit. M-am întors complet cu spatele la el și am ajutat-o pe Alice să se ridice.

— Te-ai lovit? am întrebat-o scuturându-i fusta și genunchii, murdari de praf. Alice… am dat să continui, însă chiar atunci și-a făcut apariția John. Părul lui, acum transpirat și turtit, îi atârna de-o parte și de alta a feței, iar pălăria nu i se vedea pe nicăieri.

— Trebuie să mă duc la birou, anunță el stând cu brațele moi pe lângă șolduri, de parcă energia tumultuoasă care-l animase cu numai câteva momente înainte i se scursese din corp, lăsând în urmă doar o cochilie goală. Se opri, văzând neorânduiala ținutei lui Alice.

— A căzut, dar n-are nimic, am precizat eu.

John șovăi, apoi încuviință, cu ochii la petrecăreții din jurul nostru.

— Se pare că Tangerul e terminat. Cel pe care-l știm noi, în orice caz.

Își șterse sudoarea de pe frunte și i-am văzut, cât se poate de clar, dragostea pentru acea țară, pentru acea mică și ciudată bucată de pământ care aparținea nimănui și tuturor. Am văzut cât de tare îl durea gândul că se va schimba în așa măsură încât el nu va mai fi cel care deține frâiele, ci un străin, un intrus, poate pentru prima dată în viața lui. Se simțea neputincios, prins în capcană, incapabil să facă ceva. Deși mă durea gândul că puteam fi cât de cât asemănători, că între noi exista o legătură oarecare, mai ales după ce încercase să facă mai devreme, trebuia să recunosc că și eu simțisem asta, o simțisem, din unele puncte de vedere, în fiecare zi a vieții mele. Am încercat să mă bucur că acum urma să simtă și el același lucru, dar ideea nu trezi în mine niciun sentiment.

— S-a întâmplat ceva? am întrebat, deconcertată de schimbarea din atitudinea lui.

Ridică din umeri, deși expresia lui trăda îngrijorare.

— Toată lumea devine agitată. Și, cu atâtea revolte în ultimii ani… Nu vor să fie prin preajmă când lucrurile vor căpăta caracter oficial, spuse

clătinând din cap cu un aer tracasat – „obosit”, mi-am spus. Trebuie să plec. Mă întorc mai târziu, deși i-am promis lui Charlie că mâine voi merge cu el la Fez.

Rostise cuvintele către Alice, care însă nu părea să-l asculte, așa că se întoarse iar spre mine.

— Te rog s-o conduci tu acasă. Și… aveți grijă.

Apoi dispăru, pierdut în mulțime.

∵

M-am trezit în miez de noapte, gâfâind fără aer. La început n-am fost sigură ce anume se întâmplase – un coșmar care mă trezise brusc sau un zgomot venit de undeva din cameră. Inima îmi bătea repede și un fel de confuzie îmi încețoșa mintea, extenuarea împiedicându-mă să-mi amintesc unde eram și ce se petrecuse. *Tanger.* Brusc, mi-a revenit totul în minte. *Eram în Tanger. Cu Alice.*

Și pe urmă am văzut-o stând în pragul dormitorului meu.

În clipa aceea, nimic nu mi-am dorit mai mult decât ca Alice să traverseze bariera dintre noi. Să intre în cameră, să se cuibărească în patul mic – cel pe care ea mi-l pregătise, care avusese mirosul ei, iar acum avea mirosul nostru, al amândurora –, să-mi dea voie s-o alin, să am grijă de ea. Înțelesesem asta cu ani în urmă, în prima zi când o întâlnisem. Nimeni altcineva n-ar fi putut să vegheze asupra ei, s-o iubească, să-i poarte de grijă mai bine decât mine.

Așteptasem ca și ea să înțeleagă asta în toți anii în care trăiserăm împreună în Vermont, ducându-ne viața voioase, învăluite într-un nor de fericire casnică. Fuseseră picnicuri pe peluză și pe iarba de la Capătul Lumii, în zilele însorite de primăvară. Fuseseră plimbări prin campus toamna, cu frunzele foșnindu-ne sub tălpi, și după-amiezi petrecute închise în bibliotecă. Apoi, fuseseră iernile. Anotimpul ei preferat, și al meu, fiindcă o făcea să zâmbească atât de mult, îi reamintea de zilele în

care fusese copilă – și fiică. Ședeam în casă, lângă foc, bând ceai și cacao. Eu aveam mereu grijă ca lemnele să ne fie livrate acasă, iar dacă nu erau, trimiteam din nou o solicitare politicoasă. Știam ce mult îi plăcea să privească licărul flăcărilor în vreme ce afară ningea. Iar în ultimul an, când stabilitatea vieții pe care ne-o creaserăm fusese pusă în pericol, tot eu avusesem grijă și de asta. Făcusem totul pentru ea – în tăcere și fără să mă plâng. Eram bucuroasă s-o fac și voiam s-o fac. Și am făcut totul, așteptând ziua în care ea va observa. Și va înțelege.

Am rămas tăcută, răbdătoare, așteptând-o – ca întotdeauna.

Dar pe urmă vorbi, și cuvintele ei frânseră întunericul în două.

— Vreau să pleci, Lucy.

Mi se opri inima și stomacul mi se strânse ghem. M-am gândit la toate clișeele acelea oribile pe care le citisem toată viața în cărți, și în clipa aceea le-am înțeles pe toate și pe fiecare în parte. Am clătinat din cap, încercând să-mi alung din minte cuvintele ei. Nu asta trebuia să se întâmple. M-am încruntat, întorcând situația pe toate părțile, încercând s-o descifrez, să pricep cum putuse totul să se schimbe așa, fără ca eu să observ, în răstimp de numai câteva ore. Am simțit mânia, tăioasă și clocotitoare, sugrumându-mă. Deja acceptase că va veni cu mine, îmi promisese deja.

— Adică John vrea să plec, am reușit într-un târziu să rostesc, în cuvinte sacadate. Asta ai vrut să spui.

— Nu, Lucy.

Stătea dreaptă, cu capul sus, de parcă încrederea în sine și hotărârea i-ar fi fost înscrise în postura corpului; nu-mi doream nimic mai mult decât s-o dobor la podea, să distrug ceea ce o silise să pronunțe acele cuvinte oribile.

Își încrucișă brațele la piept.

— *Eu* vreau să pleci.

M-am ridicat în capul oaselor, azvârlind pătura de pe mine.

— Nu vorbești serios, am spus, conștientă că glasul îmi oscila undeva între duritate și împăciuire.

Cuvintele ei mă deconcertaseră, mă destabilizaseră, și nu mai știam ce anume trebuia să fiu pentru ea, nu mai puteam descifra ce voia ea să-i fiu. Am clătinat din cap.

— Nu se poate să vorbești serios, Alice!

— Ba da, Lucy, confirmă ea cu mișcări scurte și concise ale capului.

— Nu știu ce altceva ți-a mai spus John, dar nu-l poți lăsa să ne facă una ca asta.

Un moment mă privi confuză. Apoi clătină iar din cap, de data asta cu un zâmbet fin.

— Nu, zise pe un ton blând, privindu-mă în ochi. John nu are niciun rol aici, adăugă, și un râs scurt și amar îi scăpă de pe buze. Eu am luat hotărârea asta, Lucy. Numai eu. Eu sunt cea care îți cere să pleci. Eu sunt cea care vrea să pleci. Să pleci și să nu te mai întorci niciodată. Vreau să mă lași în pace.

Totul în mine se prăbuși. John nu avea niciun rol, așa spusese, însă voiam doar să întind mâinile, s-o zgâlțâi și să strig: „Ba sigur că are! Sigur că el e de vină!” Alice era prea rătăcită, prea mult căzută sub vraja lui ca să mai vadă limpede că așa stăteau lucrurile.

— Alice…

Ridică o mână, ca pentru a-mi opri cuvintele.

— Trebuia să plecăm împreună, am stăruit coborând din pat și apropiindu-mă de ea. Ai zis că ai de gând să-l părăsești – și pe el și Tangerul. Tot!

— Nu, Lucy. *Tu* ai zis asta. *Tu* ai decis.

Și clătină iarăși din cap.

Am întins mâna spre ea.

— Alice…

— Nu! exclamă ea retrăgându-se pe hol. N-ar fi trebuit să-ți deschid ușa. N-ar fi trebuit să-ți dau

drumul înăuntru.

Porni înapoi, spre dormitorul ei, dar după doi pași se opri.

— Știu ce-ai făcut. La Bennington. Știu că tu ai fost.

— Alice…

— De ce mi-ai cerut să rămân?

M-am încruntat, surprinsă de întrebare.

— Nu înțeleg.

— În ziua aceea. În ziua aceea oribilă în Vermont, răspunse ea pe un ton glacial. Mi-ai spus să nu urc în mașină. De ce?

— Fiindcă… Mi-am ferit privirea doar pentru o secundă, însă ea observă. Fiindcă nu voiam să pleci. Nu voiam să mai fim supărate una pe cealaltă.

— Nu. Nu mai spune nimic, Lucy, fiindcă nu te mai ascult. Nu te mai cred.

— Alice, ești derutată, i-am spus, apoi m-am oprit o clipă, privind-o implorator. Chiar crezi că ți-aș face rău vreodată?

Am văzut-o ezitând, dar pe urmă scutură iarăși din cap rapid, ca pentru a se convinge singură.

— Trebuie să pleci până mâine. Înainte de a se retrage mai rosti o frază, iar cuvintele ei scăpărară în întuneric: Și dacă nu pleci, dau telefon la poliție și povestesc exact ce-ai făcut.

Traversă apoi holul, intră în dormitorul ei și închise ușa, răsucind cu zgomot cheia în broască.

∵

N-am dormit în noaptea aceea.

Am stat privind cum lumina zilei pătrundea în cameră, aruncând umbre lungi pe pereți. Îmi simțeam pleoapele grele, iar gândurile, confuze și răvășite. Când a venit dimineața deplină, luminoasă, am ieșit din apartament.

Ajunsă afară, am început să merg. Am străbătut alei înguste, pe lângă colțuri înghesuite, către locuri familiare și către teritorii noi. Am mers până când m-au durut picioarele, până când mi s-a

crăpat pielea și mi-a sângerat. Am descoperit mormântul lui Ibn Battuta, exploratorul. Am pus palma pe zidul aspru, mi-am plimbat degetele pe placa montată în amintirea lui. Și la fel ca el, am refuzat să mă opresc. Nu eram obosită – foamea și setea nu existau. Am continuat să pășesc, conștiința faptului că trebuia să merg mai departe, că nu se putea să nu merg mai departe, fiind îngropată undeva în adâncul ființei mele. Ăsta era cel mai important lucru. Nu trebuia să mă opresc. Nu trebuia să reflectez prea mult. La final, o știam, totul va fi bine. Alice își va veni în fire, îi va spune lui John ce-am hotărât și vom pleca amândouă, ne vom întoarce în Anglia împreună, oprindu-ne poate mai întâi în Spania pentru câteva luni. Mi-am imaginat cum va fi – noi două la Madrid, apoi la Barcelona. Vom bea sherry în cel dintâi oraș și gin în cel de-al doilea. Vom sta afară până când soarele va asfinți și se va lăsa noaptea, mâncând tapas și bând Rioja. Lui Alice îi va plăcea mai mult decât ginul.

Și apoi m-am împiedicat. De o piatră pe care n-o văzusem. Un colț ieșind din pământ, care se ascunsese acolo. N-am căzut rău, dar a fost suficient ca să-mi scrântesc glezna, astfel că m-a durut când am încercat să-mi las greutatea pe ea. Nu mă văzuse nimeni. Eram singură pe o alee pustie, și totuși mi-am simțit obrajii arzând de rușine și de mânie. Iubisem țara asta din prima clipă în care pusesem piciorul pe pământul ei, și ea uite cum mă trata! Îmi așternea în cale obstacole neprevăzute, provocându-mi răni pe străzile ei murdare, pe solul acoperit cu un amestec de fluide corporale la care mi-era silă să mă gândesc, cu mâinile și picioarele roșii de julituri, cu glezna lovită. M-am gândit la Alice. Și în privința ei – același lucru, nu-i așa? Făcusem totul pentru ea, o iubisem, vegheasem în locul ei, iar ea mă trata așa cum mă trata. Păstrând secrete față de mine, întunecându-mi calea. Făcându-mă să cred că eram

în siguranță. Zumzetul din ureche mi se intensifica, așa că mi-am plesnit pavilionul cu disperare. Efortul necesar pentru a-mi păstra calmul mi se părea imposibil, de neatins. Simțeam mânia clocotindu-mi sub piele. Mici bubițe îmi apărură pe brațe, urmate de furuncule roșii mai mari, mai sinistre. Și totuși, în ciuda căldurii, pielea mea refuza să transpire. Sudoarea îmi era captivă în corp, împotrivindu-se să iasă. Rezultatul – bube umflate și roșii care mi se răspândeau pe brațe și pe abdomen. Le simțeam întinzându-se de la gât pe față.

Un bărbat apăru de după colț. L-am ignorat, sperând că și el va face același lucru – sfidându-l să se oprească. Trecu pe lângă mine în tăcere, și pentru o clipă am simțit cum furia începe să mi se domolească.

Pe urmă se întoarse însă și-mi spuse:

— Zâmbește. Fii fericită.

I-am aruncat o privire în care clocotea ura, debordând de agresivitate. Omul s-a tras înapoi și dintr-odată am devenit nerăbdătoare să mă depărtez de el și de aleea asta cu miros pestilențial. Nu, nu nerăbdătoare, disperată. Eram disperată să plec de acolo, simțindu-mi din nou obrajii cum se înroșesc, încinși de o mânie renăscută. Eram stânjenită și furioasă fiindcă omul acela îmi stârnea o asemenea stare, fiindcă cineva, oricine, îmi putea stârni o asemenea stare. O simțeam, la fel ca alteori, scăpându-mi de sub control. Așa cum se întâmplase în ziua accidentului. Îi simțeam energia curgându-mi în corp de parcă aș fi fost șocată, curentată, readusă la viață astfel încât toată ființa mea vibra electrizată, iar sursa acelei energii nu mai putea fi ținută în frâu. Am avut nevoie să-mi mobilizez toată voința ca să nu mă reped la omul acela. Rațiunea îmi spunea că furia mea nu avea nicio legătură cu el. Că era îndreptată într-o cu totul altă direcție. În același timp însă, nu mă puteam opri. Nu voiam să mă opresc. Mi-era

teamă că, dacă o făceam, aveam să mă frâng pur și simplu, aveam să mă descompun, furia și forța aveau să-mi țâșnească prin pori și să mă lase jalnică și mică, o caricatură de care să râzi, pe care s-o iei în batjocură. Mă podidiră lacrimile.

— Pleacă de lângă mine! am șuierat, conștientă că, deși probabil nu-mi înțelegea cuvintele, tonul pe care le rostisem îi era destul de clar.

O expresie de nedumerire i se așternu pe față.

Aproape că mi-am dorit să facă ceva – să strige, să mă lovească, să mă scuipe, orice –, dar el se retrase pe una dintre nenumăratele alei ale orașului, dispărând în labirintul întortocheat.

În momentul acela am simțit doar dispreț, pentru toți. L-am urât pe John și rânjetul lui încrezător, am urât chipurile anonime pe lângă care trecusem ca să găsesc locul acesta singuratic în marea de necunoscuți și, pentru câteva clipe, am urât-o chiar și pe ea. Pe Alice. Făcusem totul pentru ea – străbătusem jumătate de lume ca s-o găsesc, ca s-o salvez din haosul în care transformase *viața noastră.* O uram acum pentru slăbiciunea ei, pentru lipsa de verticalitate, pentru faptul că întotdeauna se răzgândea în privința deciziilor pe care le luase.

Nu-mi mai rămăsese acum decât un singur lucru de făcut.

M-am întors repede, lăsând în urmă aleea întunecată și îndreptându-mă din nou spre inima medinei, Le Petit Socco. Am intrat la Café Tingis, am comandat o cafea și i-am cerut chelnerului permisiunea să folosesc telefonul.

Am format numărul sperând ca el să fie încă acasă, el să răspundă. Mi-am ținut răsuflarea și am așteptat să aud glasul lui John.

∵

Alice n-ar fi trebuit să se afle în mașină în seara aceea.

Iar Tom n-ar fi trebuit să moară.

Dar ne certaserăm – un torent de vorbe grele și de acuzații suficient de puternic pentru a concura cu furtuna de zăpadă de afară. Un viscol, am auzit mai târziu spunându-i-se, astfel că atunci când mi-am dat seama ce se petrecea – mașina care sosise, Alice care urcase în ea, furtuna în toi –, drumurile erau deja acoperite cu un strat de gheață și accidentul fusese mult mai grav decât ceea ce intenționasem eu.

Dorisem să fie doar o sperietură, îmi imaginam – în vreme ce pipăiam sub capota mașinii lui Tom cu mișcări rapide, mâinile mele lucrând din memorie, din experiența pe care nu voiam să mi-o mai asum, în timp ce trăgeam în piept mirosul puternic și tulburător de ulei care mi-era deopotrivă familiar și cu totul străin – un picior rupt, o bursă ratată, ceva care să-l ia și să-l ducă departe de Alice, așa încât să rămânem din nou singure, doar noi două. Cu un clește, ciupisem cablul, știind că va afecta presiunea și frânele – dar nu mă așteptasem să se rupă, nu mă așteptasem la gheață și zăpadă, la panta muntelui și la Alice.

Încercasem s-o opresc, s-o avertizez, dar nu mă ascultase. Mă gândisem să mă iau după ei, să mă urc și eu în mașină lângă ea – dar mă oprisem încremenită, marcată atât de furtuna care se întețea în jurul nostru, cât și de cuvintele pe care ea mi le aruncase, cum că voia să dispar, să nu mă mai vadă niciodată. Mă privise cu atâta furie, cu atâta ură, încât încremenisem de surprindere.

După aceea mă întorsesem în casă, în cămăruța noastră liniștită, și înțelesesem că totul se sfârșise. Nu mai aveam niciun motiv să rămân, așa că-mi făcusem bagajele – o singură valiză, nu mai mult, în care pusesem doar lucrurile cu care venisem: câteva rochii și două perechi de ciorapi. Nimicurile pe care le strânsesem pe parcurs – un roman cumpărat de la librăria din oraș, o frunză presată din toamna trecută – le-am lăsat în urmă.

Inițial am vrut să evit drumul principal și ceea ce aș fi putut găsi pe el, dar m-am gândit apoi la pădure, la întuneric și la zăpadă, și am hotărât s-o iau pe-acolo.

Am mers prin viscol, cu mâinile tremurându-mi, vinete și amorțite, și m-am oprit la locul accidentului pe care dorințele mele îl provocaseră. Am zăbovit o clipă acolo întrebându-mă, cu sângele vuindu-mi zgomotos în ureche, la ce folosise totul. Alice zăcea în zăpadă, la distanță față de mașină, mânjită toată cu roșu și negru, aproape de nerecunoscut. Și în vreme ce stăteam aplecată deasupra trupului lipsit de viață al fetei pe care o iubisem – consecință a visurilor și a năzuinței mele, mi-am spus –, am simțit întunericul din jurul meu transformându-mă în ceva ce nu intenționasem, într-un monstru pe care nu-l prevăzusem.

M-am mutat la New York, în oraș – oprindu-mă mai întâi la garajul lângă care crescusem, pentru care cu numai câteva zile în urmă fusesem recunoscătoare, pentru verile pe care le trăisem asudând alături de mecanici, aruncându-le priviri crunte atunci când ochii lor zăboveau prea mult asupra mea. La garaj, am luat banii pe care îi găsisem în casa de marcat – consideram că mi se cuvin pentru anii în care muncisem acolo – și mi-am cumpărat un bilet dus la o cursă Greyhound. Când am ajuns, nu m-am mai obosit să-mi schimb numele; știam că orașul era mare și că nimeni n-avea să vină să mă caute.

Așa că am dispărut. Într-o pensiune printre alte zece – douăsprezece fete care fugiseră de soți abuzivi sau indiferenți ori care căutau doar ceva mai bun. În primele săptămâni am cercetat ziarele în căutarea unui ferpar. La câteva străzi de camera pe care o închiriasem se afla un chioșc la care găseam și ziarul din orașul nostru, și mă duceam zilnic până acolo, cu umerii tremurându-mi în aerul rece al dimineții, sigură că voi găsi anunțul

pe care-l așteptam cu groază. După o săptămână apăruse unul despre Thomas Stowell, lungimea lui fiind o mărturie, pare-se, a șirului lung și glorios de Stowelli din care se trăgea, de parcă meritele înaintașilor ar fi impus ca dispariția lui să fie luată în seamă. Așteptam un anunț similar referitor la Alice, însă nu apărea nimic și, pe măsură ce zilele treceau, iar vânzătorul de la chioșc mă întâmpina cu ziarul pregătit – o alinare, se gândea probabil, pentru o fată singură într-un oraș străin, căreia îi era dor de casă –, am început să simt cât de nedrept era totul. Asta îmi era soarta, asta-mi era pedeapsa, această eternă așteptare. Zilele îmi erau măsurate de ea, pașii anonimi pe care-i făceam de la pensiune la chioșcul de ziare, apoi la birou și înapoi acasă fiind singurul lucru la care mai puteam spera acum. Și pentru o vreme m-am convins că puteam s-o fac, că puteam să continui, ascunsă în pustiul cenușiu și rece al orașului – mantia perfectă care să-mi disimuleze monstruozitatea în fața lumii întregi.

Apoi însă, într-o zi, o văzusem: tutorele lui Alice, mătușa Maude, cobora dintr-un taxi la nici doi metri distanță de locul în care mă aflam. Purta o rochie elegantă care părea să fi costat mai mult decât salariul meu pe un an întreg, iar părul îi era aranjat într-o coafură îngrijită și scumpă. Și cu toate că n-o mai întâlnisem până atunci, am recunoscut-o imediat, din fotografiile pe care le păstra Alice în camera noastră de la cămin, așa că m-am îndreptat spre ea, fiindcă aveam nevoie în momentul acela să vorbesc cu o persoană care-i fusese apropiată lui Alice. Mi-am strâns pe lângă corp jacheta cu țesătură rărită, sperând că-mi va ascunde rochia și mai uzată, care începuse să se tocească în unele locuri de la atâta purtat.

— Miss Shipley! am strigat.

Mătușa lui Alice se întoarse. Îmi evaluă scurt înfățișarea, iar colțurile gurii i se răsfrânseră în jos a nemulțumire.

— Da? zise ea rece.

— Miss Shipley, am repetat afișând un zâmbet. Mi-am zis eu că dumneavoastră sunteți! Am fost colegă de școală cu nepoata dumneavoastră, Alice, am spus, ignorându-i ușoara încruntătură dintre sprâncene, apărută în vreme ce încerca, fără a reuși, să-mi găsească locul în viața ei.

Era pentru prima dată de luni întregi când îi rosteam numele cu glas tare, și mă înecasem cu el.

La auzul numelui nepoatei sale, expresia lui Maude Shipley se schimbă – dar nu se destinse, am remarcat.

— Chiar așa? Ei bine, voi avea grijă să-i transmit urările tale.

Și cu această declarație, cu această promisiune, totul se schimbă.

Mai târziu mi-am spus că prezența mătușii Maude era un semn, unul care nu putea fi ignorat și care îmi cerea – ba nu, îmi *implora* – atenția. Și am simțit atunci cum firul acela care ne ținea pe mine și pe Alice împreună se întinsese cam tare. Nu se sfârșise între noi, încă nu. Povestea noastră încă se scria. Așa era soarta, am conchis în timp ce simțeam cum începea să se destrame întunericul care plutise deasupra mea cât fusesem singură la New York, iar micul meu nor de ploaie se îndepărta în sfârșit. Am făcut un pas mai aproape de mătușa Maude și i-am spus:

— Știți, am avut noroc că v-am întâlnit aici. Am încercat să-i obțin noua adresă – probleme de-ale absolventelor –, dar n-am reușit să găsesc nimic. Nu cred că mai locuiește la vechea ei adresă. La cea din Londra…

Cu sprâncenele arcuite, mătușa Maude mă întrebă:

— Și cum spuneai că te cheamă, drăguțo? Nu cred că am reținut.

— Oh! am exclamat ducându-mi la gât mâinile înmănușate. Ce prostie din partea mea! Îmi pare

foarte rău, Miss Shipley. Sunt Sophie, Sophie Turner.

Folosisem numele unei fete care în timpul școlii locuise la doar două camere de noi – o persoană insignifiantă, despre care majoritatea colegelor vorbeau doar fiindcă părinții ei erau cine erau și averea lor era una semnificativă. Deoarece mă ținusem la curent cu viața unora dintre ele, folosindu-mi resursele de la editură și de la ziar pentru a face unele săpături, citind cu invidie despre reușitele și despre planurile lor, știam că Sophie Turner nu avea cu ce să se laude. Se măritase, deși nu foarte bine, și își ducea zilele undeva în Sud, într-un stat a cărui graniță sper să n-o trec niciodată, într-un oraș al cărui nume îți scăpa de pe buze și ți se ștergea rapid din memorie. Știam din experiență că era o fată pe care nimeni nu și-ar fi putut-o aminti doar din vedere, cu toate că numele i-l știau mulți, conștienți fiind de greutatea lui. Mă folosisem deja de acest avantaj de ceva timp, și când ședeam la vreun bar ori când rămâneam câteodată peste noapte la un hotel, o făceam de fiecare dată cu un zâmbet și o ușoară înclinare a capului – fără întrebări și fără riscul unei întâlniri stânjenitoare cu o fată de care nimeni nu-și mai amintea. Pe urmă, familia Turner trecuse printr-un fel sau altul de criză financiară – nu m-am sinchisit niciodată să aflu detalii –, iar managerii n-au mai fost la fel de dornici să rezerve camere și să servească băuturi în lipsa unei metode de plată garantate. Totuși, continuam să folosesc numele atunci când îmi convenea, iar acum, stând în fața femeii care întruchipa toate lucrurile pe care le simbolizase cândva numele Turner, îi constatam încă o dată utilitatea.

La auzul numelui, Maude zâmbi – deși era încă un zâmbet încordat – și începu să-mi povestească despre soțul lui Alice, din Tanger.

— O parte din mine regretă că i l-am prezentat, mărturisi ea, cuta dintre sprâncene adâncindu-i-se. Dar de unde aș fi putut să știu că o va lua tocmai în Africa?

Fiindcă, adăugă Maude, nu era sigură că nepoata ei era fericită – de fapt, nu era pe deplin convinsă că soțul ei o luase de nevastă dintr-un alt motiv decât banii.

— Poți să-ți imaginezi, o fată ca ea într-un asemenea loc?!

Aceste cuvinte, mai mult decât orice altceva, au fost cele care m-au convins într-un târziu.

Maude scoase apoi din geantă un carnețel metalic, care avea pe copertă un model botanic închis la culoare, în relief – de genul celor pe care le vedeai la tapetul victorian –, și, folosind pixul aurit atașat la carnețel, scrise adresa pe o foaie de hârtie. Am pus-o în buzunar cu mâna tremurândă.

Chiar a doua zi mi-am retras din bancă banii de chirie și m-am așezat la rând ca să-mi cumpăr un bilet la o cursă transatlantică a liniilor Cunard.

∵

Mergeam împreună de aproape un sfert de oră, timp în care niciunul dintre noi nu vorbise. La început mi-am zis că poate căldura era de vină – deși soarele apusese, în aer persista o arșiță care-mi încingea ceafa. Bluza mi se lipise de corp, și simțeam mirosul de transpirație acolo unde țesătura se umezise la subsuori. M-am întrebat dacă-l simțea și el, dar cum niciodată nu părea să fie afectat de căldură, era imposibil de spus. Poate că era doar o prefăcătorie, la fel ca mai toată viața lui. Sau poate că era încă supărat după seara trecută. Mă întrebam dacă de asta privea drept înainte, la drumul din fața noastră, la orice și la oricine, numai la mine nu.

În cele din urmă vorbi.

— Știu că ne-ai văzut.

Vocea nu-i era nici blândă, nici amenințătoare. Cuvintele fuseseră rostite fără emoție, de parcă

aștepta să vadă cum voi reacționa. Am ridicat privirea spre el.

— Pe tine și pe Sabine.

Am văzut licărul de surprindere pe fața lui. Nu bănuise că-i știam numele, și m-am întrebat ce-ar fi spus dacă nu i-aș fi dezvăluit acest lucru – poate ar fi încercat să minimalizeze totul, să pretindă că era ceva nevinovat, o colegă, soția unui prieten, așa cum bănuiesc că ar fi făcut în ziua aceea, în kasbah.

— N-o să întreb cum ți-ai dat seama. Zâmbetul ironic îi apăru din nou pe față, deși mai slab, de parcă nu mai avea suficientă energie pentru asemenea prefăcătorii. Mă miră, firește, însă pari o femeie cu multe mijloace. I-ai spus lui Alice? întrebă apoi, după ce-și drese glasul.

Am zâmbit.

— Eu voi pleca în curând, John. Iar Alice vrea să vină cu mine.

Am remarcat schimbarea de pe fața lui, felul în care sprâncenele i-au coborât – nu fusese chiar o încruntătură, nimic atât de evident ca o expresie de dezaprobare. Confuzie fusese, mi-am dat seama. Chiar era atât de naiv încât să creadă că Alice nu-l va părăsi după escapada lui? În timp ce continuam să mergem spre destinația noastră, aproape instinctiv m-am depărtat, lăsând un mic spațiu liber între noi. M-am întrebat dacă va avea o reacție violentă sau dacă va plânge și mă va implora s-o determin să se răzgândească. Nu eram sigură care dintre variante îmi displăcea mai tare. Pășeam agale, iar înserarea cobora grăbit. Luminile medinei, în spatele nostru, erau mai greu de distins.

— Deci i-ai spus? mă întrebă el.

Glasul nu-i părea nici temător, nici îngrijorat. Mai degrabă amuzat, de parcă ideea că i-aș fi putut împărtăși lui Alice vestea infidelității lui ar fi fost ceva banal, ceva ușor de trecut cu vederea.

— N-a fost nevoie să-i spun eu, John. Știa deja. Și-a dat seama singură.

Rămase tăcut o clipă, apoi încuviință, ca și când ar fi așteptat ca vorbele să-și facă efectul.

— Da, uneori îmi vine să cred că da. Nu e toantă, nu-i așa? spuse el cu un râs scurt, care-i trăda stinghereala.

— Nu, nu e, am răspuns și mi-am înghițit gustul amar din gură. Și atunci, ce vei face?

Se uită la mine.

— În ce privință?

— În privința lui Alice. Doar nu te aștepți să rămână cu tine, după chestia asta?

Râse din nou, de data asta mai sincer, mai autentic, mi s-a părut.

— Și de ce n-ar rămâne? Toate astea au fost ideea mătușii ei, știi? Și ea și mama mea și-au dorit mult să ne cunoaștem. Bănuiesc că nu sunt tocmai nepotul prin alianță preferat al mătușii Maude, și totuși cred că, între a fi nevoită să se îngrijească ea însăși de Alice și a avea pe altcineva care s-o facă… Înțelegi tu.

Am simțit că pentru o clipă mă lasă picioarele. Probabil că îmi sesizase deruta, chiar și în întunericul care se lăsase, fiindcă spuse mai departe:

— Alice nu pleacă nicăieri, Lucy. Și cred că tu știi asta. Lăsând la o parte legăturile dintre familii, ne potrivim perfect. Suntem… cum să spun? Simbiotici. Nu e ăsta oare unul dintre cuvintele alea la modă? Avem nevoie unul de celălalt, eu și Alice. Nu ți-ai dat seama deja? Eu am nevoie de banii ei – bine, poate că nu e vorba chiar de *nevoie,* ci de faptul că îi *apreciez,* se corectă John râzând. Iar ea are nevoie de mine ca s-o țin departe de balamuc.

M-am oprit. Ajunseserăm. Chiar și pe întuneric îl vedeam rotindu-și privirea, încercând să se familiarizeze cu împrejurimile. Nu recunoscuse locul, de unde mi-am dat seama că nu mai fusese

aici până acum. Mă bucuram. Însemna că totul avea să fie mai ușor.

Mă hotărâsem în timp ce ședeam la Café Tingis. John era problema, capul patriarhal care trebuia retezat, balaurul care trebuia stârpit pentru a o salva pe eroină. Nu puteam concura cu John, așa cum n-aș fi putut concura cu Tom, nu cu adevărat – lumea întreagă îmi spunea că nu e posibil. Eram mai bună decât ei în toate privințele, cu o excepție. Trebuia să-i întrec pentru a o face și pe Alice să înțeleagă asta. Viitorul ei nu era lângă Tom sau John, era lângă mine. Simțeam insistența în aer, pulsând cu putere. Vremurile de oprimare, de subjugare, dispăreau pentru marocani, și mi s-a părut în clipa aceea că pot simți asta, că trâmbițele sunau și pentru mine, și pentru Alice.

— Va veni, am spus pe un ton plat, lipsit de inflexiuni. Va veni cu mine. Va înțelege că asta e decizia corectă.

— Lucy, zise el, și acum în glas îi răsuna ceva ce semăna cu iritarea; îi simțeam mânia crescând, alimentată de perseverența mea, de fermitatea mea. Lui Alice nu-i pasă de toată chestia asta cu Sabine, nu cu adevărat. Dacă i-ar fi păsat, nu crezi că ar fi zis ceva, nu crezi că ar fi luat deja măsuri?

M-am străduit să-mi recapăt glasul.

— Îi e teamă de tine.

El râse.

— Nu, Lucy. Dar știe că nu există o opțiune mai bună. Nu pentru o femeie ca ea.

Am simțit-o atunci – propria-mi răsuflare gâfâită, întretăiată, astfel că mă durea să respir, fiecare inspirație era dificilă și dureroasă.

— Ăsta e locul meu preferat din tot Tangerul, am spus lăsându-mi furia la o parte. Acelea sunt morminte, acolo jos. M-am întrerupt și m-am întors spre el, iar când am continuat, vocea îmi tremura de emoție: Alice va veni cu mine, John. Mi-a dat acordul ei când eram la Chefchaouen. S-a

hotărât deja să te părăsească. Doar că tu nu ești suficient de isteț ca să-ți fi dat seama de asta.

S-a repezit spre mine; surprinsă, mi-am pierdut echilibrul și am căzut pe pământul tare și prăfos.

— Cățea ce ești! scuipă el.

M-am tras înapoi, încercând să mă ridic, să stau departe de el, pentru a-l împiedica să se aplece asupra mea, dominându-mă. Nu-i puteam vedea bine fața din cauza întunericului, dar mi-am imaginat că era roșie și umflată de mânie. Părea absurd să fie atât de furios. O avusese pe Alice și o pierduse, o dăduse la schimb cu femeia cealaltă. Cred că asta – gândul la trădarea lui – a fost ceea ce m-a convins dincolo de orice îndoială că intențiile mele erau corecte.

De fapt, nu aveam altă opțiune, am înțeles atunci.

John pusese stăpânire complet pe Alice, astfel că i-ar fi fost imposibil să supraviețuiască independent de el. Atât timp cât el exista, ea nu putea fi. Nu aveam decât o singură cale de a o elibera, de a mă asigura că Alice nu va aparține pentru totdeauna lui și locului acesta. M-am gândit atunci la cât de mult iubea John Tangerul și mi-am dat seama că avea dreptate s-o facă. Lucrurile se schimbau, se transformau, iar Tangerul nu va mai fi niciodată același – și nici noi toți. Știam că, dacă ar fi putut, John ar fi ales să rămână aici pentru totdeauna cu ea – cu iubirea lui, Tangerul – așa cum era ea în momentul acela.

Și odată ce am înțeles asta, restul a fost surprinzător de simplu.

PARTEA A TREIA

11.

ALICE

Când m-am trezit în dimineața aceea, pentru o stranie și minunată clipă am crezut că eram din nou în New England. Simțeam vântul tăios al lunilor de iarnă și mirosul rece și curat al aerului, așa că am dat să mă înfofolesc mai bine în pat, întinzând mâna să trag pledul pe mine. Dar imediat sentimentul de euforie a început să pălească, să dispară, înlocuit fiind de o nervozitate crescândă, de senzația că ceva nu era în regulă, o senzație care mă trăgea tot mai mult în adânc, mai jos și mai jos, până când nu mi-am mai putut găsi calea de scăpare. Mă durea stomacul și m-am zvârcolit, dar tot degeaba. Eram înapoi acolo, în Vermont, și în aer nu mai plutea nimic nostalgic și minunat. Acum era beznă, ceva masiv și incontrolabil amenința să mă țină iar prizonieră. L-am văzut pe Tom zăcând în zăpadă, așternutul de un alb imaculat de sub el căpătând treptat o nuanță profundă de roșu. Am făcut un pas mai aproape. Nu, nu era Tom, mi-am dat seama. Era John, nemișcat – mort. Și dintr-odată, am știut. Am știut că…

M-am ridicat brusc în capul oaselor.

Cineva bătea în ușă.

Cu mintea încă încețoșată de vise, m-am întors spre John, să văd dacă auzise și el ciocănitul. Am văzut jumătatea de pat goală și mi-am amintit: seara trecută la bar – kiful, băuturile, plecarea spre Fez, pentru care nu-l puteam învinovăți, nevoia de evadare fiind unul dintre puținele lucruri pe care le aveam în comun. La urma urmei, și eu dădusem o fugă la Chefchaouen în vreme ce el așteptase

acasă; acum, după toate aparențele, era rândul meu să aștept până ce el avea să reapară de la Fez, obosit și prea conștient de faptul că nu exista scăpare din viața pe care ne-o creaserăm împreună.

Am tras adânc aer în piept, forțându-mi inima să se liniștească, impunând pielii mele transpirate să se usuce, însă gândul la John, palid și tăcut, îmi persista în minte.

Mi se părea că trecuse o veșnicie de când îl văzusem ultima dată. Stătusem în pat toată dimineața după seara noastră în oraș, cu o migrenă îngrozitoare, așa că nici măcar nu eram sigură la ce oră se întorsese acasă și dacă își petrecuse noaptea lângă mine în pat sau într-o altă cameră, pe canapea. Mă treziseră zgomotele lui în bucătărie, în timp ce prepara micul dejun. Un ou fiert și o *msemmen,* urmate de o cană de ceai băută repede. Întotdeauna la fel. Mai târziu auzisem telefonul sunând – Charlie, bănuisem, amintindu-mi ce spusese el despre Fez – și ușa de la casă închizându-se la scurt timp după aceea.

Ciulisem urechile s-o aud pe Lucy, să prind un indiciu că-și făcea bagajele, că pleca, dar în apartament era liniște. Câteva ore mai târziu, trecând tiptil prin fața ușii ei – spre sfârșitul după-amiezii, dacă era să judec după felul în care cădea lumina pe pereți, insistentă, de parcă se agăța ca să-și salveze viața –, trăsesem cu ochiul în cameră. Era goală. Răsuflasem, simțind un val de ușurare, și mă întorsesem în dormitorul meu, unde mă cocoloșisem iar în așternuturi, mulțumindu-mă să las ziua să treacă din confortul patului, sigură că totul începuse în sfârșit să redevină așa cum fusese înainte. Exista o anume alinare în asta, în faptul că Lucy plecase, iar John ieșise cu Charlie – că eram, din nou, singură.

Mă trezisem pe înserat și, neputând să dorm, petrecusem o oră sau două în fața ferestrei, uitându-mă la Tanger, la orașul care devenise pentru mine, într-un fel, acasă. În liniștea care mă

înconjura, mi-am permis să mă întreb dacă îl voi putea iubi vreodată, dacă voi putea fi cu adevărat fericită în eventualitatea că voi rămâne între zidurile lui, împreună cu John. Viața noastră era deja mult diferită de ceea ce-mi închipuisem, iar acum, că Lucy plecase, că povestea asta se terminase în sfârșit, nu știam ce avea să însemne asta pentru mine și pentru John, dacă vom reuși să revenim la normalul pe care ni-l creaserăm împreună – și dacă acel normal era ceea ce-și dorise fiecare dintre noi. Mă retrăsesem la culcare devreme în seara aceea, jinduind să-mi potolesc vârtejul gândurilor, fie și doar pentru un moment sau două în plus.

Ciocănitul în ușă deveni mai puternic.

Mi-am strâns capotul pe mine și am ieșit în hol.

— Vin imediat! am strigat în vreme ce pașii îmi răsunau pe pardoseala rece.

Am întins mâna și am atins clanța de alamă, convinsă deja că în prag îl voi vedea pe John, întors din aventurile lui cu Charlie, morocănos probabil fiindcă își rătăcise cheile pe undeva și era gata pentru o baie caldă și o cană de ceai. Am zâmbit amuzată de caracterul familiar al acestei idei și, nerăbdătoare să alung imaginea din vis a lui John, am deschis ușa.

Nu era el.

Un bărbat pe care nu-l cunoșteam stătea în fața mea, strângându-și pălăria în mâini. Era înalt, ocupând aproape tot cadrul ușii, și mi se părea că trupul îi devine mai mare cu fiece respirație. Am remarcat că avea o cicatrice, o tăietură care-i brăzda sprânceana, astfel că o bucată din aceasta lipsea; luciul ei neted, de un alb contrastant cu tenul, părea să lumineze în întuneric.

M-am uitat cu ochi mijiți în holul slab luminat, încercând să-mi dau seama cine era bărbatul din fața mea.

— Îmi cer scuze pentru ora matinală, Alice, începu el, cu un accent care mă duse cu gândul la

un compatriot.

Am tresărit auzindu-mi numele.

— Da, am răspuns, regretându-mi imediat tonul subțire și temător.

— Îl caut pe soțul tău. N-a venit ieri la birou. Și nici azi, de fapt. Se întrerupse și aruncă o privire peste umărul meu, în apartament. Apoi continuă: După cum îți poți imagina, absența lui ne îngrijorează.

— Oh!

M-a străbătut un val de ușurare când am înțeles că cel din pragul ușii era doar un coleg de serviciu, nu un polițist în civil, aducător de vești rele care să-mi transforme coșmarul nocturn în ceva real.

— Nu este aici, am răspuns. Adică nu este în Tanger. S-a dus la Fez împreună cu un prieten, Charlie.

I-am oferit un zâmbet timid. El s-a încruntat însă.

— Când l-ai văzut ultima dată?

— A plecat ieri după-amiază, la ceva timp după micul dejun, am spus, ignorând furnicăturile care-mi apăruseră în vârfurile degetelor. Pot să întreb despre ce e vorba?

— Dar l-ai văzut? stărui el, fără să dea atenție întrebării mele. Ieri, l-ai văzut înainte să plece?

— Nu, am recunoscut, și cuvântul mi-a ieșit lent de pe buze. Am stat până târziu în oraș cu o seară înainte și mă tem că a doua zi am dormit mai mult, așa că nu l-am condus când a plecat.

Mi se părea important să-i explic acestui necunoscut iscoditor care stătea în pragul casei mele cum de eram atât de nesigură în privința activităților soțului meu.

Bărbatul privi din nou peste umărul meu, în casă.

— Dar pe urmă a fost aici, cu tine?

M-am încruntat.

— Dormeam când a ajuns el acasă.

— Atunci, de unde știi că a venit? Că s-a întors acasă?

— L-am auzit, am replicat pe un ton defensiv. M-am întrebat însă ce auzisem de fapt, dacă John fusese într-adevăr cel care pregătise ieri micul dejun. Mi-am simțit stomacul strângându-se ghem și pentru un moment m-am temut că mă îmbolnăvisem. El era, am adăugat.

Necunoscutul zâmbi, dar ceva din expresia lui îmi încleștă și mai rău stomacul, determinându-mă să fac un pas în spate, să mă retrag în apartament. M-am gândit la aluziile pe care le făcea John la munca lui de tip capă și spadă. Deseori îi luasem în râs poveștile, crezând că sunt exagerări din cauza nesiguranței de sine și a orgoliului, rezultatul faptului că nu se putea bizui decât pe numele său; acum însă, mi-a trecut prin minte că poate exista totuși un dram de adevăr în ele și m-am întrebat ce importanță avea asta pentru bărbatul care stătea acum în fața mea.

— Și s-a întâmplat ceva ieșit din comun? vru el să știe. În seara aceea.

— Nu, sigur că nu, am răspuns, surprinsă de întrebare. Absolut nimic.

Pe urmă m-am gândit la Lucy, la cearta noastră, și respirația mi s-a oprit în piept. Am fost sigură că necunoscutul observase, după felul în care și-a mijit ochii. După câteva clipe de tăcere însă, văzând că eu nu mai spuneam nimic, se înclină, îmi mulțumi pentru timpul oferit și se întoarse, gata să plece.

Am început să închid ușa, nerăbdătoare să-l văd dus de acolo, dar el se răsuci brusc spre mine, cu o expresie concentrată pe chip.

— Scuză-mă, dar la ce oră spuneai că a plecat?

Mi-am încrucișat sever brațele la piept.

— După-amiază. Nu știu exact. Poate totuși spre sfârșitul dimineții, am spus, nefiind sigură cât timp stătusem totuși în pat în ziua aceea.

Mi se părea că trecuse o veșnicie, și în același timp doar câteva secunde. Am clătinat din cap, privindu-l pe bărbatul care se uita fix la mine.

— Mă tem că nu știu, am adăugat.

El se încruntă, ca și când incertitudinea mea l-ar fi nemulțumit.

— Înțeleg. Ei bine, dacă ai vești de la el, te rog să mă contactezi, îmi spuse scoțând o carte de vizită din buzunar.

Am luat cartea de vizită și m-am încruntat, visul din acea dimineață revenindu-mi în minte.

— Dar e…? S-a întâmplat ceva?

El mă privi cu o expresie curioasă.

— Crezi că s-a întâmplat ceva?

Am simțit cum roșesc.

— Poftim? Nu, mă gândeam doar… adică mi s-a părut că sugerai…

M-am întrerupt, așteptând ca el să spună ceva, dar rămase tăcut. Și, cu un semn spre cartea de vizită din mâna mea, dădu iar să plece.

— Așteaptă! i-am cerut cu glasul tremurat. Ar trebui cumva… vreau să zic, n-ar fi bine să sun la poliție?

Cuta de pe frunte îi dispăru, cicatricea albă se întinse, iar gura i se deschise într-un zâmbet larg care-mi stârni o dorință fierbinte să închid ușa dintre noi cu putere, fără să-i mai aștept răspunsul.

— Nu cred că există vreun motiv, zise el pe un ton jos, liniștitor. La urma urmei, nu vrem să-i implicăm pe localnici în afacerea noastră, nu-i așa?

Am sesizat amenințarea implicită din cuvintele lui, în ciuda zâmbetului straniu care îi stăruia pe buze. Bărbatul se întoarse și, când i-am auzit pașii îndepărtându-se, m-am grăbit să închid ușa.

Deci John nu era la Fez. Nu era împreună cu prietenul lui, Charlie. Dar sigur că bărbatul – nu țineam minte să-mi fi spus cum îl cheamă și, uitându-mă la cartea de vizită, am constatat că pe ea nu era scris decât un număr de telefon – vorbise deja cu el. M-am gândit să-l sun pe Charlie, dar

mi-am dat seama imediat că nu știam cum să dau de el. Îl întâlnisem de numai câteva ori, la câte o petrecere, și de fiecare dată avusesem convingerea că nu știa cine sunt, nu cu adevărat. Știa că John se însurase și că-și adusese soția la Tanger. Dar numele și figura mea erau pentru el un mister pe care bănuiam că nici nu ținea să-l dezlege.

M-am dus în camera de zi, la biroul pe care John îl folosea doar rar, cu sertarele pline de hârtii și creioane. Fără îndoială că-i notase pe undeva datele de contact. Am căutat peste tot, aruncând hârtiile pe jos în jurul meu, fără să-mi pese de harababura pe care o făceam, disperată să găsesc ceva, orice – doar să mă ajute să-mi alung din minte imaginea trupului lipsit de viață al lui John. Doar s-o împiedice să devină realitate.

— Ce cauți?

Am tresărit la auzul vocii ei și am alunecat, izbindu-mi genunchii deja juliți de podea. Lucy era lângă mine, cu părul desfăcut în jurul umerilor, șuvițele lungi curgându-i pe bluza albă care părea să lucească în lumina dimineții. Râse ușor.

— Ce ușor te sperii, Alice!

Am clipit. Nu era un joc al luminii și nicio iluzie a minții mele. Lucy era încă aici. Am scuturat din cap: nu, nu era posibil. Îi spusesem – ba nu, îi *cerusem* – să plece cu numai o seară în urmă. Îmi amintesc cum stătusem acolo, uitându-mă la ea adormită în pat, știind că nu mai puteam îngădui fricii să mă determine să tac. Așa că rostisem cuvintele, în sfârșit le dădusem drumul.

Se întâmplase.

— Lucy! am bâiguit. Ce cauți aici?

Erau aceleași cuvinte pe care i le adresasem în ziua în care sosise în Tanger. Îmi simțeam mintea încețoșată, îngreunată – nu mai era loc în ea pentru altceva decât pentru certitudinea prezenței lui Lucy și pentru teribilele ei implicații. Mi-am sprijinit palmele pe scândurile podelei și, folosindu-mi

forța brațelor, m-am ridicat, simțind praful pe piele.

— Ți-am spus să pleci!

Râse scurt.

— Nu te prosti, Alice. Eram obosite și băuserăm cam mult. Nu-ți face griji, adăugă ea clătinând din cap. Nu plec nicăieri.

Am simțit atunci senzația aceea mult prea familiară de teamă zvâcnind în inima ființei mele. Mâinile și picioarele îmi tremurau și eram sigură că încă o clipă petrecută în prezența ei m-ar fi destabilizat complet. Trecând pe lângă ea, am luat-o la fugă spre dormitorul meu, spre siguranță. Am încuiat ușa, cu degetele tremurându-mi pe cheie.

∵

Ședeam în colțul camerei, așteptând.

Mai devreme îi auzisem pașii când se apropiase de ușă, auzisem trosnetul ușor al lemnului când se sprijinise de el, probabil ascultând ce făceam eu, exact așa cum ascultam eu acum ce făcea ea. Simetria situației îmi dădea fiori. Am parcurs încăperea cu privirea, căutând, deși n-aș fi putut să explic ce – o cale de ieșire, o trapă, ceva care să-mi permită să scap de ceea ce se întâmpla în jurul meu, un coșmar din care nu puteam să mă trezesc. Ochii mi se opriră asupra telefonului de lângă pat, pe partea pe care dormea John.

Fusese o extravaganță, ceva ce nu ne trebuia neapărat – îi spusesem că două telefoane în apartamentul nostru mic era ceva absurd, dar John insistase motivând că așa nu va mai fi nevoit să coboare din pat și să străbată holul de fiecare dată când mătușa mea decidea să ne sune ca să vadă ce mai facem. În scurt timp îmi dădusem seama că asta fusese doar o scuză. De fapt, își dorise să-și poată purta discuțiile de afaceri din pat, în timp ce eu eram nevoită să mă întorc pe partea cealaltă, cu perna pusă pe urechi în încercarea de a bloca zgomotul. Acum, în vreme ce mă târam spre telefon – oprindu-mă de fiecare dată când o

scândură scârțâia sub pașii mei, ascultând, așteptând speriată de ceea ce s-ar putea întâmpla dacă ea și-ar da seama ce voiam să fac, de parcă mi-ar fi putut ghici deja planul, de parcă gândurile ar fi emanat din mintea mea poroasă și nesigură –, i-am mulțumit în tăcere pentru decizia aceea.

Când am ajuns lângă pat, am strâns între palme receptorul rece din bachelită, având deja pe buze singurul număr pe care izbutisem să-l memorez.

La sunetul glasului ei, am strâns tare telefonul între degete.

— Alice? zise mătușa Maude, și pentru o clipă mi s-a părut că era în aceeași cameră cu mine, nu la mii de kilometri distanță. Alice, ce e? Ce s-a întâmplat?

M-am întrebat în treacăt cum de știa că eu eram și că se întâmplase ceva rău. Parcă simțise, în ciuda distanței dintre noi. Pe urmă mi-am amintit însă de operatoare și am clătinat din cap stânjenită.

— E vorba despre John, am spus, înțelegând că aștepta să vorbesc. A…

Dar am ezitat.

— Ce a făcut? mă întrebă, în glasul ei de obicei calm și măsurat răsunând un accent de panică; mi s-a părut că-l simțeam vibrând în telefon.

— A dispărut, am bâiguit într-un târziu, cuvintele ieșindu-mi de pe buze frânte. Un coleg de la serviciu a venit în dimineața asta să-l caute. I-am spus că ar trebui să fie la Fez împreună cu prietenul lui, Charlie – dar acum nu mai știu dacă așa stau lucrurile. Am tras adânc aer în piept, apoi am continuat: Mi-a zis să nu mă duc la poliție, dar eu cred că a pățit ceva. Și am impresia… am impresia că știu cine ar putea fi implicat.

Pe fir nu se mai auzi nimic.

— Mătușică? am șoptit, temându-mă că doar îmi imaginasem că-i aud glasul, cu câteva clipe în urmă.

— Da, Alice, aici sunt. După o pauză, mătușa Maude adăugă: Vreau să mă asculți cu mare

atenție. Îi voi cere secretarei mele să-mi rezerve un zbor spre Spania, iar de acolo voi lua feribotul. Nu sunt sigură cât timp îmi va lua să organizez totul, dar voi face tot posibilul să ajung acolo înainte de sfârșitul săptămânii. M-ai înțeles?

— Îți mulțumesc. Îți mulțumesc mult, mătușică.

M-am gândit atunci la mătușa Maude, puternică și capabilă, la talentul ei de a limpezi orice situație complicată și a o transforma în ceva limpede și bine organizat. Am simțit ușurarea cuprinzându-mă, ocrotitoare și alinătoare în insistența ei.

— Alice, zise ea întrerupându-mi reflecția. Vreau să-mi promiți ceva.

— Da, desigur.

— Vreau să-mi promiți că nu vei vorbi cu poliția. Ai zis că încă nu se știe despre dispariția lui John, și vreau să-mi promiți că nu te vei duce la poliție să le spui.

Am încuviințat din cap, deși nu mă putea vedea.

— Da, sigur.

Știam că nu-mi va fi greu să-mi țin promisiunea, fiindcă gândul de a mă duce singură la poliție, contrar sfatului dat de bărbatul cu cicatrice, de a reclama dispariția lui John și a încerca să explic tot ce se întâmplase, îmi dădea fiori.

— Îți promit, mătușică.

— Bine. Și dacă vin să-ți pună întrebări, spune-le că nu dai nicio declarație în lipsa tutorelui tău.

Am încuviințat din nou. Mai erau câteva luni până ce aveam să ies de sub tutelă, și cu toate că uneori îngrădirile ei mă iritau – eram dornică să mă ocup singură de propriile-mi finanțe, de propria-mi viață, să simt că nu mai sunt un copil –, acum eram recunoscătoare pentru legătura legală dintre mine și Maude. Fiindcă deși era mătușa mea, întotdeauna simțisem că între noi exista o distanță, un sentiment de confuzie al lui Maude față de fata pe care fusese nevoită s-o crească după ce îi murise fratele. Ea nu-și dorise niciodată copii, și cu toate că nu se plânsese vreodată de

îndatoririle ei de tutore, o parte din mine se întrebase mereu dacă nu cumva detestase faptul că trebuise să mă primească în viața ei. Dar acum mi-am alungat aceste temeri. Am convenit să vorbim iarăși în scurt timp și mă pregăteam să pun receptorul jos, când i-am auzit glasul din nou:

— Te întrebam dacă prietena ta a luat legătura cu tine.

— Prietena mea?

— Da, cum o chema? Am notat pe undeva, pe aici, răspunse ea, și mi s-a părut că aud în telefon foșnet de hârtii. Am găsit! Sophie Turner. M-am întâlnit cu ea pe stradă la New York acum câteva luni, și zicea că încearcă să dea de tine. A reușit?

Degetele mele strânseră mai tare receptorul. Niciodată nu schimbasem o vorbă măcar cu Sophie Turner, în toți anii mei la Bennington. Pe de altă parte, o singură persoană ar fi recunoscut-o pe mătușa Maude. *Lucy.* Îmi spusese cu numai o seară înainte că lucrase la o editură din oraș. Ea trebuie să fi fost. Mă întrebasem cum m-a găsit, dar Lucy se pricepuse întotdeauna să se descurce în privințe în care alții nu izbuteau.

— Alice?

— Da, da, m-a găsit, i-am spus.

Vocea îmi scăzuse până la nivelul unei șoapte în timp ce mă uitam în jur, convinsă că trăgea cu urechea. Parcă îi simțeam prezența, răsuflarea, de cealaltă parte a ușii, așa că am aruncat o privire grăbită peste umăr. Apoi am revenit la telefon, încă strângându-l tare în mână.

La început mă gândisem s-o previn pe mătușa Maude cu privire la Lucy, să-i spun că era la Tanger și că iarăși se întâmpla același lucru – ceața se ridicase și îmi reaminteam tot ce-mi dorisem să uit. Dar mi se părea prea periculos să rostesc cuvintele cu glas tare, pereții fiind prea subțiri. Mi-era teamă că nici legătura telefonică nu era sigură, că și ea putea fi afectată și manipulată. La urma urmei, existau operatori telefonici la Tanger. Poate

că Lucy se împrietenise cu unul dintre ei și îl convinsese s-o țină la curent cu orice conversație între mine și alte persoane. Am scuturat din cap. Gândul era nebunesc… și totuși! Mi-a venit însă o idee. Poate că dacă i-aș fi spus mătușii Maude despre Sophie Turner, ca un fel de cod pentru adevărata Lucy, avea să-mi fie mai ușor să-i explic atunci când sosea la Tanger. Urma să vadă atunci cât de prefăcută și de manipulatoare era în realitate Lucy Mason, fiindcă n-ar mai fi avut unde să se ascundă.

Am tras adânc aer în piept și am spus în receptor:

— De fapt, e aici chiar acum.

— Unde, la Tanger? m-a întrebat mătușa, și i-am sesizat surprinderea și nedumerirea din glas. Nu știam că intenționa să te viziteze. N-a pomenit despre așa ceva.

— Da. A fost ceva foarte neașteptat. Și pe mine m-a luat prin surprindere.

Urmă o pauză.

— Păi, asta înseamnă, bănuiesc, că nu ești complet singură acolo. Probabil că Sophie îți aduce acum o alinare bine-venită.

Am închis ochii, strângând tare din pleoape.

— Da, mătușică, sigur.

Detestam să mint, să-i spun un lucru neadevărat. Dar mi-am repetat că era necesar s-o fac.

— Nu-ți face griji, Alice, a reluat mătușa mea, rostind iarăși cuvintele pe un ton lent și măsurat. În scurt timp voi fi și eu acolo și mă voi ocupa de tot. Promit.

M-am gândit la cuvintele pe care mi le spusese cândva la Bennington, cât de bizară era asemănarea cu cele de acum.

Când am pus receptorul înapoi în furcă, mâna mi-a întârziat câteva clipe în aer, deasupra lui, tremurând.

12.

LUCY

Era o impostoare. Gândul mi-a venit în timp ce stăteam întinsă pe pat, cu o țigară între degete, scrumul fierbinte amenințând să se scuture pe așternutul de sub mine. Era o idee ciudată, ridicolă, știam asta, și totuși mintea mi-a zăbovit asupra ei, amintindu-mi iar de privirea pe care mi-o aruncase cu numai câteva momente în urmă – de parcă aș fi fost o străină, o persoană necunoscută, cineva de care trebuia să se teamă. Înainte îi pusesem cuvintele și purtarea pe seama prezenței lui John, a influenței lui, dar acum, că el nu mai era, nu mai existau scuze.

M-am ridicat, și scrumul mi s-a împrăștiat pe bluză. L-am scuturat nerăbdătoare.

Poate că ăsta era motivul purtării ei ciudate. Încă nu știa că el nu mai e, nu știa sigur. Poate că trebuia doar să-i spun – să-i spun ce făcusem pentru ea –, și totul avea să redevină la fel ca înainte. Dar ceva mă deranja, ceva nu-mi dădea pace, și m-am întrebat ce însemna de fapt cuvântul acela, *înainte,* și cât de in urmă puteam merge – înainte de John, înainte de Tom, înainte de toată nebunia care ne împresurase.

Sunetul unor glasuri îmi întrerupse gândurile.

M-am apropiat tiptil de ușă și mi-am lipit urechea de lemnul ei, curioasă. Era Alice – vocea îi era inconfundabilă dar nu cânta, așa cum făcuse în prima seară, și nu murmura pentru sine în camera ei. Nu, părea că șirul constant al cuvintelor ei era îndreptat către altcineva, de parcă ar mai fi fost o altă persoană în apartament cu noi.

Telefonul, mi-am dat seama.

Am deschis ușa – ezitant la început, astfel că n-am putut auzi altceva decât zgomotul clanței, urechile țiuindu-mi din cauza lui – și am ieșit cu

grijă în hol. Cu picioarele goale, am pășit pe scândurile roase și pătate ale podelei. Vocea i se auzea mai clar acum, deși încă înăbușită. M-am încruntat și m-am dus mai aproape de dormitorul ei. Tăcea acum; am așteptat ținându-mi răsuflarea până când… da. Am auzit-o, deși sensul cuvintelor încă nu-l distingeam. O secundă a trecut și apoi încă una, sporindu-mi frustrarea, însă mi-am amintit apoi de telefonul pe care-l văzusem în camera de zi, în spatele canapelei. N-am mai ezitat, temându-mă că până și o fracțiune de secundă pierdută m-ar fi făcut să ratez întreaga conversație.

Am ridicat receptorul din furcă și mi-am pus o mână la gură, pentru ca prezența mea să nu fie detectată. A urmat o pauză, și o clipă m-am temut că fusesem prinsă. Dar nu: mi-am dat seama că la celălalt capăt al firului era Maude care-i vorbea nepoatei sale pe un ton tânguios, întrebând-o ce se întâmplase, care era problema.

Eram nerăbdătoare să aud răspunsul lui Alice.

„A dispărut John” – acestea au fost cuvintele pe care le-a rostit ea, ceea ce m-a derutat. Un moment n-am mai putut să le urmăresc firul conversației, fiind preocupată de întrebarea dacă Alice știa, dacă știuse într-un fel sau altul. A pomenit apoi despre un bărbat care a venit la ușa apartamentului, căutându-l pe John. Am aruncat o privire fugară spre hol, de parcă el ar mai fi fost încă acolo. Oare cine fusese? Deși îmi petrecusem cea mai mare parte a dimineții în pat, am un somn ușor și întotdeauna mă trezesc chiar și la cel mai mic zgomot, ori astăzi nimic, absolut nimic nu mă alertase, nimic nu-mi sugerase prezența altcuiva în apartament. M-am gândit cum arăta Alice când o văzusem mai devreme în dimineața aceea – cu ochii măriți, cu părul ciufulit – scormonind prin sertarele lui John, căutând evident ceva, deși nu îndrăznisem s-o întreb ce.

Dar apoi am auzit-o șoptind: „Știu cine a făcut-o". Când a menționat numele Sophie Turner mi-am dat seama ce înțelesese și ce avea de gând să facă – fiindcă o cunoșteam mai bine decât se cunoștea ea însăși, îi puteam anticipa fiecare gest și fiecare reacție înainte chiar ca ea să le schițeze.

M-am prăbușit la podea și degetele mi s-au înfipt în covorul berber de sub mine, până când unghiile mi s-au albit de la forța cu care-i strângeam marginea jerpelită. Am rămas locului, incapabilă să mă mișc, deși am devenit conștientă la un moment dat că s-a închis ușa din față, că Alice nu mai era în apartament, în timp ce vocea operatoarei se auzea încă în receptor.

— Domnișoară? Domnișoară, mai sunteți pe fir?

Am rămas îngenuncheată, savurând asprimea carpetei sub genunchi.

— Da. Da, sunt încă pe fir, am replicat cu gura uscată.

— Sunt operatoarea de la informații. Vă mai pot ajuta cu ceva?

Am ezitat, însă doar o fracțiune de secundă.

— Da. Îmi puteți face din nou legătura cu ultimul număr solicitat?

— Același număr, domnișoară?

— Da, vă rog.

Am așteptat, ascultând clicurile și imaginându-mi firele conectate și deconectate în timp ce operatoarea făcea legătura între telefonul din camera de zi a lui Alice și cel aflat la mii de kilometri distanță. M-am concentrat pe această imagine, străduindu-mă din răsputeri s-o păstrez în minte, să nu mă gândesc la altceva în următoarele minute.

A sunat o dată, de două ori, și apoi…

— Alice?

Știam deja că Maude avea să-mi răspundă, îi auzisem glasul cu numai câteva secunde înainte, și totuși demersul meu presupunea o finalitate care-

mi dădea fiori, astfel că m-am cutremurat înfrigurată în ciuda arșiței de după-amiază.

Am dat să pun receptorul în furcă, dar m-am oprit și, cu un gest șovăielnic, l-am dus din nou la ureche.

— Miss Shipley?

— Da? se auzi după o pauză.

— Aici Sophie Turner.

— Sophie?

I-am auzit surprinderea din glas.

— Da. Îmi pare teribil de rău că vă contactez astfel, dar trebuie să vorbesc urgent cu dumneavoastră, am spus, după care m-am întrerupt, mi-am ținut răsuflarea și am numărat în gând. În cele din urmă am adăugat: E vorba despre Alice.

De data asta răspunsul ei fu prompt.

— S-a întâmplat ceva, Sophie?

Mi-am forțat vocea să tremure, să pară nesigură, când am șoptit în receptor:

— Da. Da, mă tem că da.

*

Trebuia să fiu rapidă. Mai aveam încă un lucru de făcut, încă un telefon de dat înainte ca Alice să se întoarcă – și nu puteam suna din apartament. Nu eram sigură cum funcționa totul, dar știam că existau înregistrări, mici cartele pe care operatorii consemnau cine ce număr apelase și cât durase convorbirea. Iar dacă voiam ca planul meu să meargă, nu trebuia să existe nicio dovadă a apelului pe care urma să-l fac.

În timp ce mergeam cu pași siguri și fermi, speram că avea să fie încununat de succes.

Că planul pe care-l concepusem din disperare cu numai câteva momente în urmă avea să fie suficient. La urma urmei, nu prevăzusem această întorsătură a situației – și mă irita această modificare a firului narativ cu care nu fusesem de acord. Eu pusesem lucrurile la punct perfect, iar ea venise și distrusese tot.

Cabina telefonului public se afla în capătul străzii, exact așa cum îmi aminteam. Am intrat, am așteptat să aud clicul, am așteptat să răspundă operatoarea și abia apoi am vorbit, modelându-mi accentul astfel încât să semene cu al lui Alice.

— Aș vrea să-mi faceți legătura cu poliția locală, vă rog. Da, da, aștept. Numele meu? Alice Shipley.

∵

Zarurile fuseseră aruncate. Nu mai exista cale de întoarcere.

Am închis telefonul, cu gândurile vraiște. Totul se schimbase în decurs de o oră. Părea imposibil, ba chiar ridicol, ca o viață întreagă să fie schimbată de numai câteva cuvinte. Mintea mea se străduia să țină pasul cu evenimentele fără să reușească să înțeleagă ce consecințe avea ceea ce tocmai pusesem în mișcare. Dar, la urma urmei, nu – mi-am repetat –, nu eu o făcusem, ci Alice. Ea fusese.

Am dat să ies din cabina telefonică, dar o siluetă stătea în fața ei, blocându-mi calea. Youssef.

— Oh, te rog, lasă-mă-n pace! am murmurat, brusc conștientă de căldura toropitoare din cabina de sticlă. N-avem nimic să ne spunem unul altuia!

El zâmbi.

— Dar nu vreau decât să vorbim, să încercăm să reparăm lucrurile între noi.

M-am uitat la el știind că gândea altceva decât ce spusese, știind că mai era ceva, un alt motiv pentru vizita lui de azi și pentru cea de seara trecută. Întâlnirile noastre nu fuseseră doar rodul unor simple coincidențe, știam asta. Voia el ceva de la mine… ba nu, era ceva mai mult decât atât. Ceva ce credea că poate obține – poate chiar că merita, că i se cuvenea. M-am întrebat despre ce putea fi vorba, ce importanță avea ținând cont de ceea ce se întâmplase deja. Poliția avea să vină curând. Îmi rămăsese puțin timp, ceea ce însemna că trebuia să mă întorc în apartament. Dar m-am

oprit, dorindu-mi alte câteva minute, câteva ore încă, în care să pot pretinde că totul era exact așa cum fusese cu o zi înainte. Așa că, deși știam că nu era cea mai înțeleaptă decizie, că ar fi trebuit să gonesc țânțarul din fața mea și să-mi pun în aplicare planul, m-am sprijinit de peretele cabinei telefonice și am acceptat.

— Bănuiesc că e în regulă, am spus, ignorând zâmbetul periculos de pe chipul lui.

Alungându-mi din minte cuvintele pline de venin pe care mi le adresase în seara aceea pe stradă, l-am urmat până la Café Hafa și mai departe de ea, printr-una dintre numeroasele uși fără inscripții ale caselor localnicilor. Am acceptat chiar și ridicola propunere pe care mi-a lansat-o în cele din urmă – să-mi facă un portret vrând și simțind nevoia să știu, în acel moment, ce pândea dincolo de zâmbetul lui; eram deopotrivă obosită și furioasă, fiindcă era a doua persoană din viața mea care în ziua aceea decisese să-mi pună în cârcă ceva.

Odată înăuntru, am remarcat cele vreo zece pânze așezate pe lângă pereți și, pășind tăcută printre ele, m-am întrebat dacă vreuna îi aparținea cu adevărat lui Youssef sau erau și ele doar o parte a fațadei pe care și-o construise. Poate că pensulele și vopselele erau doar obiecte de recuzită pe o scenă, picturile fiind lucrate de o altă mână – fiica aceea despre care vorbiseră la un moment dat John sau Alice, fiindcă nu-mi mai aminteam cine rostise cuvintele. Un apus, oceanul, piața într-o zi aglomerată. Picturile în sine erau bune, fără să se remarce prin ceva. Reprezentau viața de zi cu zi în Tanger, deși culorile erau vesele și vii, contrazicând ideea că prin venele orașului curgea ceva necurat. Orice urmă de murdărie, de mizerie, fusese spulberată. Mi-a venit dintr-odată să râd.

Una însă mă puse pe gânduri. Înfățișa o serie de acoperișuri, nimic deosebit, dar energia ei mă surprinse. Poate că la mijloc erau tușele largi și

necăutate sau culorile discordante – frânghii de rufe, am reușit să disting, o legătură dificilă care ținea clădirile laolaltă, o harababură din cauza căreia era imposibil să-ți dai seama unde începea una și unde se sfârșea alta. Era oribil din unele puncte de vedere, contrazicând toate preceptele din școală – și totuși mai era ceva, ceva ce-mi amintea de Tanger, de parcă aș fi fost deja plecată din el. Orice ar fi fost, am încetinit pasul și degetele mi s-au sprijinit ușor de ramă.

— Asta e minunată, am spus.

Youssef înclină din cap și mă îndrumă spre un taburet pe care-l așezase în mijlocul încăperii, unde o rază de lumină naturală ilumina spațiul, la o distanță de numai câțiva pași de pânza respectivă.

— Te rog, îmi spuse.

M-am așezat, recunoscătoare pentru această sugestie, pentru prilejul de a-mi lăsa mintea să se relaxeze, să rătăcească departe de cele întâmplate în ultimele zile, de cele ce urmau să se întâmple. Pleoapele începură să-mi fluture în atmosfera pașnică a încăperii. Am simțit căldura soarelui pe față și am oftat, simțind cum mă destindeam.

Dintr-odată se auzi glasul lui Youssef:

— Știi, te-am văzut.

M-am încruntat; mintea îmi era încă înceată din cauza căldurii. Și nu mă așteptasem ca el să înceapă atât de repede.

— M-ai văzut? am întrebat deschizând ochii ca să mă uit la el.

Fața i se ivi din spatele pânzei, cu privirea ciudat de strălucitoare.

— Da. Te-am văzut ieri. Lângă morminte.

Am încremenit. Mâinile îmi tresăltau în poală, dar le-am forțat să se potolească.

— Cu prietena mea, vrei să zici? am replicat străduindu-mă să păstrez un ton ușor și relaxat, cu toate că mă trezisem acum de-a binelea. Da, am dus-o la Café Hafa. Mi-am zis că-i va plăcea priveliștea.

— Da. Am văzut și asta.

Ah! Deci iată în sfârșit adevărul – mă urmărise, se ținuse după mine ca un detectiv eroic din filmele de duzină. Se părea deci că nu-i dădusem suficientă atenție. Se confundase cu peisajul, un țânțar ușor de gonit, dar acum, gândindu-mă la asta, amintindu-mi expresia lui când îl alungasem în seara aceea – iritare, da, însă și altceva, mai mult –, i-am simțit emoția revenind. Mânie. Asta fusese. O mânie profundă și intensă, care era – știam asta – îndreptată spre ceva mult mai mult decât persoana mea. Mintea începu să-mi lucreze febril. Mi-am dat seama că, dacă mă urmărise, însemna – mi se puse un nod în gât – că *știa.* Știa, și decisese să încerce să mă prindă în laț.

— Da, continuă el vorbind fără grabă, cu încredere în sine, confirmându-mi suspiciunile. Te-am văzut cu el. Și apoi, așa, ca să nu existe niciun motiv de neînțelegere, adăugă: Am văzut ce-ai făcut.

Nu m-am clintit.

— Am bani, am spus pe un ton plat, de parcă ar fi fost o nimica toată, dar cu gândul la contul meu din bancă aproape gol.

Youssef încuviință, dar trăsăturile i se contorsionară, de parcă vorbele mele îl insultaseră, deși exact asta dorise să audă. Am crezut că-i înțeleg dezgustul și ura. Și eram gata să-l iert în lumina acestei situații, eram dispusă să trec cu vederea faptul că tocmai încercase să mă tragă pe sfoară *pe mine,* unicul lui susținător și apărător. La urma urmei, înțelegeam disperarea, știam ce-ți poate face și ce te poate sili să faci. De fapt, noi doi, Youssef și cu mine, nu eram chiar atât de deosebiți unul de celălalt. Pe urmă însă m-am gândit la bani. Mi-am încleștat mâinile una pe alta, simțind durerea când unghiile îmi intrară în carne. Am ignorat-o, am ignorat sângele roșu aprins care-mi țâșni din piele. O plată nu era de ajuns. Nicio

sumă de bani, oricât de mare, n-avea să fie vreodată suficientă, mi-am spus.

Nu. Trebuia să găsesc o cale de scăpare.

Și pe urmă mi-am amintit. Prima dată când ne întâlniserăm, cu atâtea zile în urmă, în fața la Cinema Rif. Youssef crezuse că mă chema Alice.

Nu fusese o decizie conștientă atunci când, abia ajunsă la Tanger, mă prezentasem cu numele ei. Avusesem doar o ezitare, o nesiguranță cu privire la bărbatul din fața mea. El era o persoană obișnuită să poarte măști, așa că, la fel ca de multe alte ori până atunci, îmi pusesem și eu una. Nu fusese nimic mai mult decât un simplu impuls instinctiv. Acum însă, îi recunoșteam avantajele. Detestam s-o fac, simțeam cum întreaga mea ființă se revoltă la această idee. Dar mi-am amintit că nu exista nicio altă soluție. Fusesem prinsă în capcană, încolțită, și singurul lucru care mai conta era supraviețuirea – supraviețuirea mea. Nu-mi lăsaseră – Alice și Youssef – nicio altă alegere.

13.

ALICE

M-am simțit ușurată, încurajată chiar, după convorbirea cu mătușa Maude, știind că în scurt timp va fi aici, la Tanger, și va aranja lucrurile. Și totuși, în timp ce stăteam în camera de zi, privind fiecare obiect care-i aparținea lui John, eram măcinată de vinovăție pentru gândurile care-mi trecuseră prin minte cu numai câteva ore înainte, când mă întrebasem dacă voiam să rămân la Tanger împreună cu el. Mi se părea o trădare, una mult mai periculoasă decât toate cele pe care le comisese soțul meu. Am părăsit apoi apartamentul, disperată să mă depărtez de spațiul acela închis plin de personalitatea lui, și am străbătut o stradă,

apoi alta, trecând pe lângă piața la care fuseserăm odinioară amândoi; am ignorat mirosul copleșitor de piele și carne, deși amenința să-mi întoarcă stomacul pe dos. Am trecut de o cafenea pe care am recunoscut-o din primele noastre vizite în oraș, acolo şezuserăm și râseserăm împreună. Pe măsură ce măream pasul, împiedicându-mă în propriile picioare din cauza grabei și mergând fără o țintă reală, mi-am dat seama că fiecare colț și ungher al orașului era marcat de amintirile mele cu privire la John. Indiferent încotro mă îndreptam, nu aveam cum să scap de ele.

La un moment dat am devenit conștientă că eram privită.

Era abil, se ascundea bine, așa că l-am văzut mai întâi doar cu coada ochiului, borul lat al pălăriei umbrindu-i fața. Am scuturat din cap și mi-am spus, severă, să încetez cu închipuirile – numai că l-am văzut apoi din nou, era același bărbat de dimineață. Cel cu cicatricea. Se ținea aproape de mine, mai întâi la dreapta mea, apoi la stânga, uneori la câțiva pași înaintea mea, mereu atent să nu mă lase să-l văd, nu în întregime. Era abil, dar la urma urmei, mi-am spus, dacă lucra cu John, pentru guvern, așa și trebuia să fie. Simțind cum inima începea să-mi bată mai tare, m-am întrebat ce voia de la mine, ce răspunsuri își închipuia că dețin. Am grăbit iar pasul, am cotit pe o alee, apoi pe alta, dar tot degeaba.

N-am reușit să scap de el.

Când m-am întors la apartament, gâfâiam cu răsuflarea tăiată, inima îmi bătea repede și tare și mâinile îmi tremurau în timp ce bâjbâiam cu cheia în broască. La un moment dat părul mi se desprinsese din agrafe și îmi simțeam șuvițele gâdilându-mi obrajii, astfel că le-am dat la o parte cu un gest scurt și hotărât, încercând să mă eliberez de atingerea lor înnebunitoare.

M-am oprit brusc.

Lucy era acolo, așezată pe canapea, și nu era singură. O flancau doi polițiști, în uniforma cafenie familiară și cu chipiul acela aparte, care le stătea nu pe cap, ci în creștet. Am remarcat că-și sprijiniseră armele de un corp de bibliotecă. Am clipit nevenindu-mi să cred că erau cu adevărat acolo, întrebându-mă dacă nu cumva erau doar rodul închipuirii mele.

— Alice, începu Lucy pe un ton plin de îngrijorare, domnii au venit ca să întrebe de John, despre dispariția lui. Au vrut să discute cu tine, dar le-am spus că nu știu unde ești. La piață, am presupus.

„Probabil că arăt ca o smintită”, mi-am spus agățându-mă de raftul cu cărți, disperată să simt sub degete ceva real, concret.

— Îmi pare rău, am murmurat, fără să știu măcar cui adresam de fapt scuzele.

Unul dintre polițiști se ridică.

— *Est-ce que tout va bien, madame?*[12]

— *Oui,* am bâiguit.

— *Elle a l'air malade*[13], remarcă celălalt.

Și dădu să se îndrepte spre mine, dar am ridicat o mână.

— *Non!* am declarat ferm. Nu sunt bolnavă.

Se așternu tăcerea, timp în care ambii polițiști se uitară la mine cu o expresie care nu era chiar de îngrijorare.

— Am primit apelul dumneavoastră telefonic, *madame* Shipley, spuse în cele din urmă unul din ei.

— Apelul meu telefonic? am întrebat privind pe rând chipurile curioase din fața mea. Dar eu n-am sunat pe nimeni.

Polițistul se încruntă și își consultă carnețelul.

— Am fost informați mai devreme în această dimineață, de o anume *madame* Shipley, că soțul ei a dispărut. Nu dumneavoastră sunteți aceea?

— Nu, am spus, și privirea mi s-a îndreptat spre locul în care ședea Lucy, întrebându-mă de cât

timp veniseră cei doi polițiști și ce le-o fi zis ea între timp; gândul mi-a zburat la bărbatul cu cicatrice și la insistențele lui de a nu contacta poliția locală.

— Deci soțul dumneavoastră nu a dispărut?

— Poftim? am întrebat, îndreptându-mi din nou atenția spre polițist. Nu… adică da, a dispărut.

— Soțul dumneavoastră a dispărut, dar nu ați telefonat ca să anunțați acest lucru?

Am încuviințat, simțind că roșesc.

— Da, așa este.

Se lăsă iar tăcerea și ambii polițiști se încruntară, iar apoi Lucy spuse, cu aerul că relua o conversație întreruptă de sosirea mea:

— Mă gândeam…

Ochii ei priviră în jur și se opriră în cele din urmă asupra mea: doar pentru o fracțiune de secundă – una, două, trei, nu știu exact cât, dar mi-am dat deja seama ce avea de gând să facă. O cunoșteam așa cum mă cunoșteam pe mine însămi, știam cum i se curbau buzele în forma literei O când era stânjenită, știam sunetul pe care îl scotea când era surprinsă și felul în care i se dilatau pupilele când era mulțumită. O cunoșteam bine. Iar în clipa aceea am știut că gândurile care-i roiau în minte, oricare ar fi fost ele, ajunseseră la o concluzie anume în legătură cu mine.

— Era un bărbat, continuă ea. Youssef.

M-am încruntat, simțind cum ceva începea să mă furnice la ceafă.

— Youssef? întrebă polițistul și se opri apoi, cercetându-și notițele din carnet. Cine e?

Lucy ridică din umeri.

— Un localnic. Un escroc, de fapt. Își mai spune și Joseph, explică ea și apoi își scutură capul, ca pentru a-și limpezi gândurile. Nici nu știu de ce i-am pomenit numele.

Asta era o minciună, mi-am spus. Ea se întoarse spre mine.

— Cred că Alice îl cunoaște. Parcă îmi amintesc că a vorbit despre el când am venit eu aici. Întotdeauna mi s-a părut ciudat faptul că știe un om de teapa lui, dar acum îmi dau seama că Tangerul e un oraș mic. E foarte ușor să ajungi să cunoști pe toată lumea, zise Lucy. După o pauză veni cu precizări: Poartă o pălărie fedora cu o panglică purpurie. Așa îl știu cei mai mulți oameni, fiindcă nu pleacă nicăieri fără pălăria aceea.

Nu existase nici urmă de ton acuzator în glasul ei; era prea isteață pentru așa ceva. Polițistul însă… am văzut scânteierea din ochii lui, abia sesizabilă, dar de ajuns ca să înțeleg că-i fusese stârnit interesul. Am observat acest lucru în modul în care trupul părea să i se dilate, să umple întreaga încăpere.

Și mi-am dat seama deopotrivă ce făcuse ea – stabilise o conexiune între mine și Youssef. O urmă alcătuită din firimituri de pâine.

— *Merci beaucoup,* spuse polițistul înclinând ușor din cap. Vom cerceta pista și vă vom anunța dacă mai descoperim și altceva. E foarte posibil ca el să fie acolo unde ajung majoritatea locuitorilor din Tanger – beat pe undeva, adormit, sau…

Nu-și mai continuă fraza.

— Sau ce? am întrebat, fără tonul provocator pe care-l intenționasem.

El se mulțumi să ridice din umeri.

— Între timp, doamnă, dați-ne de veste dacă aflați ceva despre soțul dumneavoastră.

Am încuviințat, ignorând nuanța de mustrare din cuvintele lui, de parcă cu ar fi trebuit să fiu învinovățită pentru dispariția lui John. Am încercat să mă gândesc la celelalte motive pe care el nu le mai pomenise. O ceartă cu un cartofor local care sfârșise prost, o înjunghiere, poate. Un scandal la un club de noapte cu vreun proxenet. Am scuturat din cap; toate erau greșite. Dar înainte să le pot spune asta, polițiștii plecaseră deja, în foșnet de stofă groasă și tropot de bocanci.

— Unde ai fost? mă întrebă Lucy, glasul ei străpungând tăcerea.

Am privit-o cum se ridică de pe canapea și se apropie de fereastră, așezându-se pe pervaz. Era îmbrăcată cu pantaloni negri și o bluză simplă, deschisă la culoare, și m-a izbit un gând – *asta e ea* – văzând-o cum duce la buze o țigară aprinsă. Linii lungi, elegante, fără volane sau funde. Era tot cea mai frumoasă femeie pe care o întâlnisem vreodată, dar într-un mod care-mi stârnea fiori de teamă.

— E atât de întuneric! am remarcat constatând că soarele începuse să apună și că, de la plecarea polițiștilor, camera se cufundase în penumbră.

M-am apropiat de o lampă, dintr-odată disperată să am lumină.

— Nu! îmi ceru ea hotărâtă. Vreau să văd asfințitul.

Am rezistat impulsului de a-i ignora cuvintele provocatoare, de a acționa totuși întrerupătorul, pentru a ne cufunda pe amândouă, orbite pe moment, în lumină. M-am gândit la mătușa Maude, aflată deja în drum spre Tanger, și degetele mi-au tresăltat iar, căci eram nerăbdătoare s-o văd sosind.

— Nu seamănă cu nimic de acasă, nu-i așa? zise Lucy, fără să se sinchisească să întoarcă privirea spre mine.

M-am uitat afară, pe fereastră, la cerul scăldat în dâre roz, albe și albastre. Da, era altfel, mi-am spus. Splendid, poate. Dar în momentul acela eu nu vedeam decât ceva amenințător și de rău augur, un avertisment pe care nu aveam cum să-l ignor. Îi promisesem mătușii că nu voi implica poliția, și totuși, cine știe cum, poliția îmi apăruse la ușă. Și cu toate că știam sigur că nu eu îi chemasem, că nu eu fusesem cea care apelase la ei, mintea mea se străduia, fără a reuși, să rememoreze cu o cât de mică precizie acele momente de după ce încheiasem convorbirea cu Maude. Fusesem foarte

încordată în locul acesta care era pe de-a-ntregul al lui John, apartamentul și orașul aparținându-i lui într-un fel pe care nu-l puteam înțelege. Aş fi dat orice, în momentul acela, ca să mă întorc la cerurile înnorate și ploioase ale copilăriei mele.

Lucy se întoarse spre mine.

— Tu nu ieși niciodată din casă.

Nu fusese nicio notă acuzatoare în glasul ei. Vorbise ca și când ar fi declarat un adevăr – și chiar era un adevăr, mi-am spus. Cândva, nu ieșeam niciodată din casă. Cândva, îmi fusese teribil de frică de ceea ce putea pândi în colțurile aleilor, în ungherele dosnice ale barurilor și cafenelelor. Dar asta fusese înainte, aş fi vrut să-i spun. Înainte de venirea ei, înainte de dispariția lui John, înainte ca totul să se schimbe, iar eu să încep să bănuiesc, să încep să-mi aduc aminte că adevăratul pericol nu se aflase niciodată doar în mintea mea.

— Unde ai fost? mă întrebă.

Am privit cum vălătucii de fum ai țigării îi învăluiau trăsăturile, încercând să-mi dau seama dacă știa; poate voia doar să verifice dacă eram sinceră.

— La piață, am mințit.

Se uită în jur, prin apartament.

— Și ce-ai cumpărat?

— Nimic, am ridicat din umeri, deși nu știam dacă-mi putea vedea gestul în întunericul care se lăsase. Am vrut doar să arunc o privire.

— E cam târziu pentru piață.

Am replicat pe un ton prea insistent:

— Întâi m-am dus acolo, iar pe urmă m-am plimbat.

Încuviință și apoi, cu privirea înfiptă în ochii mei, spuse:

— M-a surprins faptul că nu mi-ai zis nimic. Despre dispariția lui John.

I-am susținut privirea. Cu toate că vocea îmi tremura, am rostit:

— Trebuia s-o fac?

Întrebarea și implicațiile ei plutiră fără răspuns în aerul dintre noi.

— Încă mai putem pleca, să știi. Împreună. Ne putem duce în Spania. Sau la Paris. Se întoarse încet ca să mă privească, și i-am auzit foșnetul pantalonilor în timpul mișcării. Adăugă: Nu e prea târziu. Nu e nevoie ca ăsta să fie sfârșitul.

Recunoșteam disperarea care-i scânteia în ochi. Știam că era absurd, că e greșit, și totuși o parte din mine ar fi vrut să spună da. Ar fi fost mai simplu să închid ochii și să mă resemnez, să reduc distanța dintre noi și să las coșmarul ăsta în urmă. Poate că-mi sesizase disponibilitatea de a ceda, fiindcă întinse mâna ca pentru a mă atinge. Dar m-am gândit pe urmă la Tom, la John, la ceea ce făcuse, probabil – „Ba nu”, mi-am spus în sinea mea: la ceea ce *sigur* făcuse –, și am simțit cum pălesc. I-am împins mâna cu o forță care ne-a surprins pe amândouă. Și am văzut pe fața ei șocul, dezamăgirea și, da, furia.

— Nu mă poți șantaja să te iubesc, Lucy, i-am aruncat printre dinți, incapabilă să mă stăpânesc. Nu așa funcționează lucrurile.

Trăsăturile îi încremeniră, părând să se contracte, să se micșoreze. Și apoi, în întuneric, am văzut începutul unui zâmbet mijindu-i în colțul gurii. Părea că buzele îi erau piezișe, smucite în sus. Expresia unei pisici jucându-se cu un șoarece.

Începu să mă mănânce pielea, știind că urma să se întâmple ceva, simțind deja pericolul din următoarele ei cuvinte.

— Când le vei spune polițiștilor? mă întrebă.

Am rămas nemișcată.

— Despre ceea ce știi.

— Ce anume știu? am șoptit, încercând să ignor tremurul care mă cuprinsese.

Afișă un zâmbet acum, unul real, autentic, care nu mai putea fi ascuns.

— Despre Sabine.

Mi-am cuprins mijlocul cu brațele. Nu mai voiam să fiu acolo. Nu mai voiam să fiu în încăperea aceea, nici la Tánger și nicăieri pe continentul african. Asta nu era casa mea. Niciodată nu fusese. Tot ce făcusem fusese să construiesc un țarc în care mă închisesem singură. Tot eu făurisem încuietoarea și-i dădusem ei cheia. Mi s-a strâns stomacul și pentru un moment am crezut că mi se va face rău acolo, în camera de zi, înconjurată de lucrurile lui John și de rânjetul ca de pisică de Cheshire al lui Lucy.

— Despre Sabine?

— Da, replică ea întorcându-și privirea. Polițiștii o să vrea să știe ce s-a întâmplat în ziua aceea la Café Hafa.

În momentul acela am încremenit de teroare – nu, nu de teroare, ci de oroare. Mi-am amintit de ziua aceea, de femeia aceea, de sticla spartă și de sângele de pe scări lucind în soarele după-amiezii. De convingerea că mi-era familiară într-un fel, deși nu știam de unde s-o iau – și totuși sigur că știam –, imaginea chipului ei din acea primă seară, secundele acelea de dinainte să leșin și adevărul despre John și despre relația dintre noi expus lumii întregi. Nu mă puteam mișca, nu puteam vorbi. Am rămas locului, înghețată.

— Ce tot spui, Lucy?

Râse scurt.

— Alice, știu că tu ai împins-o.

Mi-am simțit sângele năvălindu-mi în cap, i-am auzit șuierul în urechi, pulsându-mi în timpane.

— Nu, Lucy. N-am împins-o eu pe femeia aceea.

— Te referi la Sabine?

Stomacul mi se strânse ghem la auzul numelui ei, dar m-am silit să-mi stăpânesc panica.

Deja mă gândisem îndelung la ziua aceea, întrebându-mă de zeci de ori ce anume se întâmplase, fără să găsesc niciodată o explicație. Revăzusem scena cu ochii minții iar și iar, uneori

închipuindu-mi că i-am zărit fața înainte să cadă, expresia de teroare care-i marcase trăsăturile, știind ce se întâmpla și neputând să împiedice faptul. Mă bucurasem oare? m-am întrebat încercând să retrăiesc senzația și înțelegând într-un fel sau altul că îmi dădusem seama cine era, încă de pe atunci. Uitându-mă la Lucy, mi-am căutat cu disperare cuvintele ce nu voiau să-mi vină.

— Nu te învinovățesc, Alice, îmi spuse depărtându-se de fereastră. Și eu aș fi făcut același lucru. La urma urmei, când cineva te trădează așa…

Își lăsă fraza neterminată, cu ochii sclipindu-i în întuneric.

Mi-am simțit pulsul accelerându-se. Am sesizat că umbrele din colțuri începeau să se adâncească.

— Mă duc să mă culc, am spus, și glasul mi-a reverberat în tot corpul. Mă tem că am o durere de cap oribilă.

În seara aceea am încuiat ușa dormitorului. Am tras comoda grea din lemn din locul ei obișnuit și am împins-o spre ușă, ascultând cu satisfacție cum picioarele ei din lemn scrâșneau și zgâriau scândurile podelei, gândindu-mă la absurdul situației, la felul în care se legaseră lucrurile. Mi-a luat aproape o oră să trag și să împing, dar nu m-am oprit decât atunci când am așezat-o ca pe o barieră, un obstacol între camera mea și hol, între Lucy și mine. M-am uitat în jos: dâre adânci rămăseseră scrijelite în podea. M-am bucurat văzându-le, m-a bucurat acest caracter permanent al acțiunilor mele, o consemnare a rezistenței pe care o opuneam. Aveam să i le arăt mătușii Maude când avea să sosească, ca să vadă tot ce făcusem pentru a mă elibera din ghearele lui Lucy.

Avea să înțeleagă totul și, împreună, aveam să găsim o soluție.

14.

LUCY

Am așteptat câteva zile înainte să mă întorc la locul în care ascunsesem cadavrul.

M-am dus până acolo deopotrivă ca să mă asigur că totul era real – că John era cu adevărat mort și nu avea să se întoarcă cine știe cum, ca un spectru care să mă bântuie – și ca să verific că Youssef nu intervenise între timp. Am așteptat ca Alice să adoarmă, ca orașul să intre în sfârșit în ațipeală, și abia pe urmă am ieșit repede în întuneric. Capul îmi plesnea și urechile îmi țiuiau, umiditatea părând să crească la fiecare pas pe care-l făceam, pași care mă duceau, inevitabil, tot mai aproape de el.

Și totuși, deși știam că-l voi găsi acolo unde îl lăsasem – cadavrul lui proptit sub un bolovan atât de aproape de marginea falezei, încât nici măcar localnicii nu îndrăzneau să se aventureze până acolo –, a fost un șoc să văd dovada concretă a furiei mele. Mi-am lăsat capul pe umăr. În lumina frântă a lunii, aproape că putea fi confundat cu un turist care dormea liniștit sub cerul liber al Tangerului. După ce se întâmplase, timpul trecuse straniu de repede, astfel că fusesem neobișnuit de tulburată, chiar panicată în vreme ce mă străduiam să-l mut, să-i târăsc corpul spre locul unde intenționam să-l ascund – unul care inițial păruse perfect, dar în momentul acela părea prea departe, prea expus.

L-am privit – fostul meu rival, acum învins. Nu mai constituia o amenințare. Țiuitul din urechi începuse deja să mi se atenueze, la fel ca presiunea din cap, ca și când odată cu gândurile de dinainte dispăruse toată îngrijorarea, toată anxietatea care mă chinuise încă de la sosirea la Tanger.

M-am apropiat de el și, cu fața întoarsă, am început să trag, încercând acum să disloc ceea ce cu atâtea eforturi reușisem să îndes cu numai câteva zile înainte. I-am dat un brânci zdravăn;

trupul îi era deja rigid, în putrefacție. M-am abținut să-mi îndrept privirea spre țeasta lui, spre adâncitura pe care mi-o închipuiam acolo de la piatra pe care o ascunsesem la spate în seara aceea, o piatră cu marginile ascuțite.

Scosese un bufnet surd când îi lovise creștetul capului, gestul silindu-mă să mă întind în sus – mai sus, tot mai sus, parcă dincolo de înălțimea mea firească –, astfel că îmi sucisem umărul din cauza mișcării, iar după aceea mă împleticisem înapoi, nesigură pe picioare, temându-mă că-i lăsasem lui un avantaj. Dar nu, căzuse deja în genunchi – de surprindere, de durere, nu știam, nu-mi aminteam, zumzetul acela insistent devenise între timp asurzitor, în așa fel încât chiar dacă el spusese ceva, orice, foarte probabil nu aș fi putut să aud nimic. Prin urmare, ultimele lui cuvinte, dacă existaseră, erau pierdute. Numai Tangerul le știa, și bănuiam că orașul își păstra bine secretele.

Mă uitasem la piatra pe care o țineam în mână, la obiectul rece mânjit cu sânge, și mă întrebasem dacă era cu adevărat o piatră sau o bucată dintr-un mormânt care găzduise cândva un mort. Și mă văzusem nevoită să-mi stăpânesc un hohot de râs.

John mișcase în acel moment, iar fața i se schimonosise de furie când își dăduse seama ce se întâmpla. Ferocitatea emoțiilor lui izbutise cine știe cum să ne doboare pe amândoi la pământ, astfel că piatra îmi alunecase din mână. Poate că spusese ceva atunci, așa îmi sugerau amintirile. Vreo două scurte fraze declarative, nimic care să merite rememorat – vorbirea îi fusese îngălată, de parcă băuse prea mult.

Luase piatra și o ridicase mult deasupra capului, astfel că semăna cu o versiune grotescă a unui dansator care încerca să facă o piruetă. Începuse să se deplaseze spre mine clătinându-se. Tăietura de pe frunte îi sângera abundent, iar sângele i se scurgea pe obraz, învăluindu-l într-o întunecime lipicioasă.

Apoi se întâmplase repede. Eram deja în picioare, smulgându-i piatra dintre degete – opusese o rezistență slabă, de parcă ar fi înțeles cât de inutilă era. Izbisem cu piatra, tare de data aceasta, și atunci nu mai mișcase.

Acum, în timp ce-i împingeam trupul, cu brațele tremurându-mi din cauza efortului, m-am întrebat la ce folosise totul. M-am oprit la marginea falezei.

Ajunsesem la capăt.

Aplecându-mă, am împins o ultimă dată, simțind încordarea și efortul în fiecare părticică a corpului, în fiecare tendon și în fiecare mușchi, de parcă ar fi fost imperative ca să fiu absolvită de crima comisă. Am rămas nemișcată, plină de praf și de mizerie, ascultând după pleoscăitul de dedesubt, așteptând să-l aud vestind sfârșitul.

Nu se auzi nimic.

M-am apropiat apoi de marginea falezei și m-am uitat la oceanul de jos, încercând să-mi citesc în el viitorul. Alice nu avea să vină cu mine, știam asta. Nu vom pleca în Spania, nu vom mânca tapas și nu vom bea vin sub soarele la asfințit. Parisul, am înțeles, nu se va întâmpla. Mi-am dat seama atunci limpede, poate pentru prima dată, că viața pe care o visasem pentru noi două nu avea să existe niciodată. Mai mult decât atât, am înțeles de ce. Din cauza lui Alice. Ea fusese cea care fugise la Tanger, ea era cea care mă părăsise, lăsându-mă singură și frântă, pe străzile reci din New York. Deciziile ei, alegerile ei fuseseră cele care ne aduseseră în acest punct. Singurul lucru pe care-l făcusem eu, singurul pe care-l făcusem vreodată, fusese să încerc ce era mai bine pentru noi, să construiesc viața pe care ea pretinsese că și-o dorea. Numai că nu și-o dorise de fapt, nu cu adevărat. M-am gândit la cuvintele pe care le rostise în seara aceea la bar și conștientizarea m-a izbit cu toată forța, astfel că am auzit zbârnâitul, am simțit în gură gustul metalic, de cupru, al adevărului. Niciodată nu mă dorise pe mine.

M-am întors cu spatele la ocean și la ce făcusem.

Nu eram genul care să se sinchisească de ultima împărtășanie și știam că nu exista nimic de spus care să fie sincer și pozitiv. Tot ce am reușit să îngaim, în timp ce mă îndepărtam în lumina firavă a primilor zori, era că John fusese împreună cu o femeie pe care o iubise, la bine și la rău, și că indiferent ce însemnase dragostea pentru el, acum avea să fie pentru totdeauna alături de iubirea lui, alături de Tanger.

Și prin asta, John fusese cel mai norocos dintre noi toți.

15.

ALICE

Am ajuns la ușă cu răsuflarea tăiată. Îmi petrecusem dimineața la bancă, încercând să retrag banii rămași în contul meu comun cu John, înainte să părăsesc Tangerul pentru totdeauna. La început fusesem dezamăgită să aflu cât cheltuise John, tresărind derutată în vreme ce încercam să-mi dau seama ce făcuse el cu alocația pe care mi-o trimisese mătușa Maude în fiecare lună. Inițial mă gândisem la Sabine, întrebându-mă dacă nu cumva profitase și ea de fondul lăsat de părinții mei. Ideea îmi dăduse o stare de rău, dar pe urmă mi-am amintit chipul ei – și ceea ce pretinsese Lucy – înainte să cadă: era atât de tânără, atât de speriată, încât nu mi-am mai făcut griji pentru suma pe care o primise sau nu.

Am răsucit cheia în broască, mișcându-mă repede, fiindcă voiam ca în apartament să fie ordine înainte să sosească mătușa Maude. Primisem telegrama ei cu numai o zi în urmă; deși intenționasem s-o aștept la docuri, ea mă refuzase

categoric, insistând că nu trebuia să mă deranjez, că un taxi îi convenea de minune și că urma să ne vedem la apartament.

Speram doar ca Lucy să nu fie acasă.

Intraserăm amândouă într-o rutină în ultimele zile. Lucy se trezea devreme, dispărea mai toată după-amiaza și se întorcea abia după ce eu mă retrăgeam în siguranță în dormitorul meu, cu ușa încuiată în fiecare seară. La început îmi făcusem griji, întrebându-mă dacă nu cumva trebuia să fiu mai prudentă, dacă era cazul să mă alarmeze faptul că nu-mi căuta compania ca înainte, ci mai degrabă fugea de ea, dorind să-și petreacă ziua departe de mine. Era ciudat și atât de necaracteristic pentru ea, dar în cele din urmă ajunsesem la concluzia că era mai bine să-mi petrec timpul făcând ordine și împachetând, pregătindu-mă pentru sosirea mătușii și pentru plecarea mea ulterioară din Tanger. Pentru momentul în care subiectul Lucy Mason nu avea să mă mai preocupe niciodată.

M-am oprit brusc în vestibul. Din camera de zi se auzeau voci. Un hohot de râs și apoi un cuvânt sau două rostite grăbit, cu un timbru pe care l-am recunoscut ca aparținându-i mătușii Maude. Cu inima strânsă, m-am întrebat cum de știuse Lucy și ce spusese oare de-i stârnise râsul mătușii Maude – un sunet pe care nu-mi aminteam să-l fi auzit în toți anii de când o cunoșteam.

Stăteau împreună pe canapea de parcă ar fi fost cel mai firesc lucru din lume, cu o tavă cu ceai și pesmeți între ele.

— Ce se-ntâmplă? am întrebat.

Luată prin surprindere, mătușa Maude ridică privirea.

— Alice, aici erai! exclamă ea, apoi veni spre mine și mă îmbrățișă scurt, de complezență. Am ajuns mai devreme, dar Sophie era aici și mi-a deschis ușa.

Se încruntă văzându-mi expresia care era, știam, una de spaimă, de teroare stârnită de faptul că o găsisem aici, cu Lucy, și de toate implicațiile acestei simple realități.

— Alice, ce s-a întâmplat? Te-ai albit la față, observă ea mai făcând un pas spre mine. Deci poliția ți-a spus deja?

M-am uitat la Lucy, care ședea pe marginea canapelei. Am remarcat că purta aceeași rochie neagră cu centură ca în ziua în care sosise. Deghizarea ei, mi-am dat seama acum.

— Ea nu e Sophie Turner, am replicat, ignorându-i întrebarea.

Maude se încruntă.

— Ce tot spui acolo? Se întoarse spre Lucy. Tu ai vreo idee?

Lucy făcu o grimasă de îngrijorare.

— De vină trebuie să fie stresul întregii situații. Așa cum spuneam la telefon, n-a mai fost în apele ei de la dispariția lui John.

— Minte! am izbucnit, moment în care Maude s-a răsucit spre mine, surprinsă. Tot ce spune Lucy e o minciună, așa cum a fost întotdeauna.

— Alice, rosti calm mătușa, cred că ești confuză, draga mea. Cred că încurci ceea ce s-a întâmplat cu John cu cele petrecute mai înainte, cu Tom.

— Nu, nu, nu le încurc, am răspuns.

— Ba da, draga mea, zise ea ducându-și mâna la gât în același gest de îngrijorare – o caracteristică pe care o aveam în comun, dovada vizibilă că același sânge ne curgea prin vene. Tu însăți mi-ai spus că Sophie stă la tine, cu numai câteva zile în urmă. Nu-ți mai amintești?

Am clătinat din cap, incapabilă pe moment să găsesc o cale de scăpare din propriile-mi minciuni. Și pe urmă mi-am amintit de ce mă întrebase mai înainte.

— Ce să-mi spună deja poliția?

O expresie nedumerită i se așternu pe chip.

— Am bănuit că de asta ești atât de tulburată. Că abia te-ai întors de la poliție.

— Ce s-a întâmplat? am vrut să știu.

Lucy se ridică în picioare.

— Alice, poliția a fost aici mai devreme. I-am spus mătușii tale că voiau să-ți vorbească despre… Câțiva pescari l-au găsit în dreptul portului. Pe John, vreau să zic. Pe tine te căutau, preciză ea după o clipă, cu o mină îngrijorată.

— Pe mine?

— Da, Alice, zise Maude. Au nevoie de tine ca să-l identifici.

Deci avusesem dreptate. John era mort, la fel ca Tom. Am străbătut distanța dintre noi în numai câțiva pași, ignorând privirea șocată a mătușii și surprinderea amuzată a lui Lucy.

I-am înșfăcat geanta și i-am smuls-o din mână.

— Alice! exclamă Maude. Ce faci?

Fără să-i dau atenție, am scotocit în geantă, căutând ceea ce trebuia să fie acolo, știind că nici măcar ea nu ar fi putut să prevadă așa ceva.

— Pașaportul ei, am spus când degetele mele au dat în sfârșit peste document. Am azvârlit geanta într-o parte și am văzut-o pe Lucy tresărind când căzu pe podea, iar o pudrieră din argint se rostogoli cu fața în jos și pudra se împrăștie pe dale. Uite! am spus întinzându-i mătușii pașaportul.

Mâna îmi șovăi, doar pentru un moment, amintindu-mi în clipa aceea incidentele de la Bennington cu brățara și cu fotografiile. Mi-am dat la o parte o șuviță de păr ce mi se lipise de fruntea umedă de transpirație. Nu conta, mi-am spus. Acum circumstanțele erau altele. Atunci Lucy își plănuise minuțios fiecare pas, nelăsându-mi altă variantă decât să cad în capcana pe care mi-o întinsese. Acum acționa numai din instinct.

Refuzul meu de a ceda o prinsese nepregătită, cu garda jos. Puteam vedea acest lucru înscris limpede pe figura ei.

— Deschide-l! i-am cerut mătușii. Deschide-l și vei vedea că minte. Vei vedea că nu e Sophie Turner. Că e cu totul altcineva.

— Și cine anume? întrebă Maude.

— Ți-am spus deja. Lucy Mason.

Mătușa scoase o exclamație de frustrare, clătinând din cap.

— Oh, Alice? Cum am ajuns iarăși la asta?

— Nu, am insistat, refuzând s-o mai ascult. Vei vedea, de data asta vei vedea că am dreptate. Deschide pașaportul.

Mătușa Maude oftă. Ținea documentul între degete de parcă i-ar fi fost teamă să-l deschidă, de parcă s-ar fi temut și de atingerea lui. Dar de ce, aș fi vrut să strig, de ce îi era teamă, când urma să i se confirme că nepoata ei avea dreptate, când suspiciunile aveau să se îndrepte asupra femeii care ședea lângă ea, și nu asupra celei care era carne din carnea ei și sânge din sângele ei?

— Mătușică, te rog, am șoptit, urând-o în momentul acela fiindcă mă silea să-i cer să aibă încredere în propria ei nepoată.

— Foarte bine, oftă ea din nou și deschise pașaportul.

Am așteptat încruntarea care să-i ateste nedumerirea și inevitabila mânie odată ce-și dădea seama că și ea fusese păcălită de fata aparent inofensivă care ședea pe canapea în fața noastră.

Și, da, așa era. Am zâmbit ușurată văzând cum o expresie sumbră i se așternu pe chip, cum cutele dintre sprâncene i se adânciră. Îi întinse lui Lucy pașaportul, așteptând – știam asta – o explicație. M-am aplecat spre ele, nerăbdătoare să aud scuzele lui Lucy și știind că nu avea ce să spună, că nu mai exista de data asta nimic care s-o poată salva.

Dar în clipa următoare Lucy își puse pașaportul în buzunarul rochiei, iar Maude se așeză la loc pe canapea.

— Ce s-a întâmplat? am bâiguit. Ce-a făcut?

Maude clătină din cap, dezamăgită parcă.

— Sophie n-a făcut nimic, Alice.

Am simțit că nu mai puteam să respir.

— De ce-i spui încă așa? am îngăimat, străduindu-mă să înțeleg. I-ai văzut pașaportul, abia ce te-ai uitat în el!

Maude încuviință.

— Da, Alice, l-am văzut.

Am privit de la Maude la Lucy și înapoi. Ședeau alături, uitându-se la mine, cu chipurile împietrite. M-a frapat atunci asemănarea dintre ele – erau puternice și uneori distante, aspre și deseori inflexibile. M-am întrebat cum de nu observasem asta și înainte. Și apoi un gând mi-a trecut prin minte, cu toate că știam că e absurd, că era un gând stârnit de disperare, de nebunie; și totuși, uitându-mă la ele, împreună, m-am întrebat dacă nu cumva chiar era posibil, dacă nu cumva erau înțelese una cu cealaltă. Dacă situația asta, tot ce se petrecuse, nu avea cumva unicul scop de a mă duce în pragul nebuniei, de a mă închide undeva pentru totdeauna. Lucy s-ar fi bucurat să știe că nu voi fi niciodată a altcuiva, că închisă într-o instituție fiind, nimeni n-avea să mă mai atingă vreodată. Iar Maude? M-am gândit la banii care aveau să-mi revină peste puțin timp și la rolul ei de tutore. Era o nebunie, o sminteală, și totuși nu-mi puteam alunga ideea că totul se lega.

— De ce faci una ca asta? am șoptit cu glasul înghețat.

— Ce fac? mă întrebă Maude.

— Asta, i-am spus, forțându-mi vocea să rămână calmă și măsurată. Ce scrie pe pașaport? am vrut să știu, dându-mi seama că eu nu-l văzusem totuși, nu văzusem numele scris sub fotografie.

Maude mă privi cu răceală.

— Tu ce crezi că scrie, Alice?

Nu sunt sigură dacă ceea ce m-a șocat a fost felul în care s-a uitat la mine – cu detașare, de parcă n-am mai fi fost legate prin vocea sângelui –

sau tonul ei, pe care în momentul acela nu l-am putut interpreta altfel decât ca amenințător. Sau poate că de vină a fost simpla înțelegere a faptului că singura femeie în care avusesem vreodată încredere, singura rudă adevărată care-mi mai rămăsese, mă abandonase și mă trădase. Copleșită, am scos un urlet bizar, nebunesc, și m-am năpustit din nou spre Lucy – de data aceasta spre pașaportul din buzunarul ei.

Mi-am spus că trebuia să știu, și i-am împins mâinile pe care le-a ridicat într-un gest de autoapărare, înfigându-mi unghiile în carnea ei. Trebuia să știu ce scria în pașaport, dacă mătușa pur și simplu nu mă credea sau dacă era în cârdășie cu Lucy – dacă o interesa binele meu sau averea mea. Așa că am tras și am smucit, am zgâriat până când am simțit sânge, sângele ei sub unghii. Am făcut tot ce-am putut până când am simțit în gură gust de cocleală, până când două brațe puternice mă cuprinseră și mă traseră de lângă ea.

— Alice! țipă mătușa Maude, cu fața lipsită de culoare.

M-am oprit. M-am uitat în ochii mătușii, am văzut spaima care i se așternuse pe chip. Părul i se desfăcuse și șuvițele îi atârnau pe lângă obraji. M-am întors spre Lucy și am văzut că și ea părea la fel de afectată, cu părul înainte strâns curgându-i acum în jurul umerilor, cu rochia sucită, ciorapii rupți și urmările violenței mele vizibile pe tot corpul. Am dat să-mi cer iertare, dar m-am oprit, simțind în palme greutatea pașaportului ei. Trebuia să știu. Am aruncat o privire grăbită la cuvintele scrise în documentul pe care-l strângeam între degete. SOPHIE TURNER. M-am chinuit să-mi trag răsuflarea.

Și de data asta era, mi-am dat seama cu o senzație de leșin, cu un pas înaintea mea.

16.

LUCY

A fost suficient de ușor s-o conving pe Maude Shipley că nepoata ei și-a pierdut mințile.

După telefonul inițial, am mai vorbit de câteva ori înainte să ajungă la Tanger, povestindu-i ce făcea nepoata ei și în ce stare de spirit era, amintindu-mi mereu ce-mi dezvăluise Alice cândva – că, după moartea părinților ei, se temuse că mătușa voia s-o interneze într-o instituție. O înspăimânta nu doar gândul că mătușa o credea nebună, ci și acela că ar fi putut avea dreptate.

Iar episodul din seara aceea nu făcuse decât să mă ajute. Aproape că mi-era milă de ea, văzând cât de încrezătoare era, convinsă că era pe punctul de a mă dovedi. În timp ce stătea în fața noastră cu ochii mari, uluită, întorcând între degete paginile pașaportului înainte și înapoi, iar și iar, de parcă gestul ei ar fi putut schimba, cine știe cum, ceea ce era scris acolo, fusesem pe jumătate tentată să mă reped la ea, s-o iau în brațe și s-o iert pentru tot ce făcuse. În loc de asta, mi-am ferit privirea și mi-am alungat impulsul.

N-ar fi avut cum să știe că-mi schimbasem deja pașaportul. Ideea îmi venise când ședeam în atelierul lui Youssef, în ziua în care încercase să mă șantajeze. Stătusem liniștită, temându-mă să mă mișc, să dau orice semn de slăbiciune. Abia când îmi definitivasem în sfârșit planul în minte îmi permisesem să zâmbesc și să-mi schimb poziția. Și atunci, oțelindu-mă în așteptarea replicii lui, spusesem:

— Înainte să-ți dau banii, vreau să faci ceva pentru mine.

Youssef se uitase la mine mijindu-și ochii, fără îndoială surprins de îndrăzneala solicitării mele. Îi susținusem privirea.

— Am nevoie de un pașaport nou.

— Și de ce te-aș ajuta? râsese el. Ca să dispari pe urmă fără să mă plătești?

— Vei fi plătit, chiar în avans. Dar dacă nu voi avea acte noi, ce rost ar mai avea să te plătesc ca să-ți ții gura? Mai devreme sau mai târziu, poliția tot își va da seama. Un alt pașaport e singura mea cale de plecare din Tanger. Altfel, aș putea la fel de bine să-mi cheltuiesc banii ca să mă bucur de ultimele mele clipe.

Continuasem să zâmbesc, deși îmi simțeam buzele tremurând.

Youssef rămăsese tăcut, cântărindu-mi spusele. Îl vedeam analizându-le cu grijă, așa cum știusem că va face. La urma urmei, ce-i păsa lui dacă plecam din Tanger, atât timp cât căpăta ceva mai întâi? Da, ar fi preferat o escrocherie de durată, una care să-i aducă un câștig pe termen lung, dar dacă era nevoit să aleagă între ceva și nimic… prost nu era, și știam ce va alege.

— Bine. Știu un tip care te-ar putea ajuta. Dar – adăugase îndreptând pensula spre mine – numai după ce voi fi fost recompensat.

Încuviințasem.

— De acord.

Ochii i se îngustaseră.

— Dacă încerci ceva necurat, înțelegerea cade.

— Am priceput, am replicat întinzând mâna spre el. Parafăm târgul?

Răsese, un hohot ascuțit și amuzat prin care-și savura triumful asupra tinerei americance neajutorate. Iar eu voisem să-i ofer satisfacție înainte de a face ceea ce trebuia să fac mai departe. Mâna lui fusese aspră când o atinsese pe a mea, dar i-o strânsesem ca și când aș fi pierdut, ca și când el ar fi câștigat, ca și când gestul ar fi fost o recunoaștere a propriei mele înfrângeri.

Mai târziu, ieșită în stradă, râsesem, mirată că mă îndoisem cândva de utilitatea lui.

∵

Am așteptat până când Maude a convins-o pe nepoata ei să se culce, până când a învelit-o în pat,

ca pe un copil, și a ieșit puțin mai târziu din dormitor cu o expresie tulburată și istovită.

— Ai avut dreptate, îmi spuse prăbușindu-se pe canapea. Îți mulțumesc pentru că mi-ai telefonat, Sophie. Pentru că m-ai pus la curent cu ce se petrece. Mă tem că Alice a fost întotdeauna predispusă la astfel de… episoade.

Întinse brațul și-și puse palma pe mâna mea.

Pielea îi era uscată și rece, ca și când ar fi fost imună la arșița deșertului, ca și când nici măcar vremea și natura n-ar fi putut s-o doboare. Era implacabilă. De neclintit. Nu m-am putut împiedica să-mi spun că era o femeie care se irosise pe sine însăși pentru o fată ca Alice. Îmi închipuiam ce aș fi fost eu, ce aș fi realizat eu dacă soarta ar fi ales să-mi dăruiască o rudă ca femeia din fața mea.

Dar am alungat gândul în grabă.

— Nicio problemă.

— Mărturisesc că sperasem ca John să fi plecat cu prietenii lui, într-o mică escapadă de un fel sau altul. Nu m-ar fi mirat, cunoscându-l. Erai aici când a dispărut el. Ce crezi că s-a întâmplat?

Mi-am ales cu grijă cuvintele înainte de a răspunde, lăsând la o parte informațiile care nu aveau nicio utilitate în acest caz.

— Nu știu. La început păreau că se înțeleg bine, dar pe urmă a devenit tot mai clar că ceva era în neregulă. Iar la un moment dat Alice mi-a mărturisit despre cealaltă femeie. Ultima dată când l-am văzut pe John, s-au certat oribil. Nu știu ce s-a întâmplat după aceea. Pur și simplu nu știu, am șoptit, forțându-mă să pun o emoție cât mai intensă în ultimele cuvinte, astfel încât să aibă un ton de rău-augur, amenințător, și să ne lase amândurora impresia că pluteau încă în aer, refuzând să dispară.

Ea încuviință.

— Problema care se pune acum, bănuiesc, e ce anume ar trebui să facem.

M-am prefăcut surprinsă.

— În legătură cu Alice?

— Da, oftă ea. Mărturisesc că niciodată n-am știut cu adevărat ce să fac în privința ei, ce se cuvine să fac. Din punctul ăsta de vedere, seamănă bine cu fratele meu. Nici lui n-am știut niciodată ce să-i spun. Clătină din cap, iar pe chip îi apăru o umbră. Într-un fel, continuă Maude, pare deja prea mult. Atâtea ghinioane să se abată asupra unei fete, de atâtea ori! Mai întâi părinții ei, apoi băiatul acela din Vermont, iar acum… asta. Și chestia aceea aiurea cu fosta ei colegă de cameră. Asta n-o înțeleg deloc. Știi tu, a susținut până în pânzele albe că fata aceea a avut legătură cu accidentul de la Bennington. Am avut nevoie de toată forța mea de persuasiune ca să-i conving pe cei de la poliție că Alice își pierduse mințile și că făcea doar o confuzie – în privința accidentului și a dispariției acelei fete.

Am simțit drept în stomac greutatea acelei informații.

— Polițiștii i-au sugerat asta? Văzând nedumerirea lui Maude, am adăugat, incapabilă să-mi rețin cuvintele: Cu privire la colega ei de cameră. Îmi închipui că, la nevoie, puteau fi foarte convingători.

— Nu, a fost doar ideea lui Alice. De ce întrebi, draga mea?

Am clipit fiindcă dintr-odată privirea mi se încețoșase – parcă mi se așternuse ceva pe ochi. Am scuturat din cap, însă pâlpâiala din ureche era intensă și persistentă. De neoprit, mi-am spus.

— Pare fantasmagoric, am zis repede. Prea incredibil. Aproape ca și când… Dar m-am întrerupt și mi-am lăsat privirea în jos. Scuzați-mă că vă întreb, Miss Shipley, dar Alice a fost vreodată internată?

Ochii lui Maude se opriră asupra mea, deopotrivă ezitanți și duri.

— Nu. De ce mă întrebi?

— Fiindcă pare atât de… fragilă. Și ați menționat ceva despre niște episoade. Știu că n-am fost întotdeauna cele mai bune prietene, dar întotdeauna mi s-a părut că Alice are ceva delicat, am spus gândindu-mă la ziua în care o cunoscusem. Mi-am făcut griji pentru ea. Am avut și eu o mătușă cu sănătatea șubredă. Obișnuia… ei bine, obișnuia să spună lucruri care nu erau în întregime adevărate. Că cineva intrase în casa ei și-i mișcase lămpile, că altcineva îi mutase piesele de mobilier. În cele din urmă, părinții mei au hotărât că era mai bine pentru ea s-o ducă într-un loc în care putea fi îngrijită.

Maude mă privea acum intens, perfect concentrată.

— M-am gândit și eu la asta, spuse întrerupând tăcerea care se lăsase. După moartea părinților ei. A fost devastată. Mai mult decât ar fi fost normal. Străfulgerarea din ochii ei îmi dădu de înțeles că urma să facă o afirmație extrem de importantă. Se convinsese singură că ea era vinovată pentru moartea lor.

Am rămas tăcută, lăsând ideea să prindă contur în lumina dintre noi: imaginea bietei fete orfane a cărei prezență atrăsese după sine atâtea morți. Și apoi, deși n-aș putea să explic de ce, am simțit că o hotărâre fusese luată. De parcă Maude folosise acel răstimp ca să analizeze situația și să se decidă. Când se întoarse spre mine n-am mai văzut în fața mea o femeie derutată și confuză, ci una cu un țel anume, cu un plan.

Ochii i se îngustară.

— Mi-a părut rău să aud despre necazurile familiei tale. Am vrut să-ți spun asta mai devreme.

— Oh? am făcut ridicând din sprâncene, dornică să aflu ce anume credea că aflase și ce rol se presupunea că avea să joace Sophie Turner.

— Da. Vezi tu, mi-a venit o idee, însă voi avea nevoie de puțin ajutor. Va trebui, continuă ea văzând că nu obiectam, să faci ceva pentru mine în

Spania, dacă crezi că te vei putea descurca. Și vei fi recompensată, firește, pentru timpul tău. Alice primește o mică alocație lunară din fondurile ei, și între timp eu ți-aș putea vira această sumă acolo. Banca se va ocupa de toate detaliile, așa că tu nu ar trebui să-ți faci nicio grijă.

— Da, înțeleg, am răspuns.

De fapt, nu înțelegeam, nu încă. Dar știam că-mi voi da seama în curând, că Maude avea deplină încredere în mine, convinsă fiind că femeia care ședea în fața ei, Sophie Turner, era o persoană serioasă, cinstită, care merita ajutată. Deși îmi făcusem deja un plan, eram curioasă să văd ce avea Maude de gând și dacă nu cumva planul ei era mai bun pe termen lung.

Am cântărit riscurile, am cumpănit șansele – aducându-mi aminte de cămăruța aceea mohorâtă și banală de la pensiune – și am acceptat imediat.

Maude încuviință cu o mișcare din cap.

— Purtarea ei de astăzi m-a convins cu privire la ceea ce trebuie făcut. Cu privire, adăugă ea întorcându-și privirea de la mine, spre fereastră, la ceea ce ar fi trebuit făcut cu mult timp în urmă.

17.

ALICE

Poliția a venit devreme în dimineața următoare.

Mă așteptasem să vină, firește, știusem că răstimpul acela dintre momentul în care îmi va bate la ușă și cel în care voi fi lăsată în pace – în liniște, în starea aceea nedecisă în care încă mă mai puteam preface că nu s-a întâmplat nimic cumplit și că totul era doar un vis – se apropia tot mai mult.

John era mort. Maude și Lucy îmi spuseseră asta cu o zi în urmă, deși vestea încă nu căpătase

realitate pentru mine, încă nu mi se așezase în minte ca un adevăr, ceva concret și imuabil care nu mai putea fi contestat sau modificat. Mă întinsesem pe pat, iar Maude mă învelise ca pe un copil, ca pe o invalidă, ca pe o problemă de care nu reușea să se debaraseze, și am simțit cuvântul reverberându-mi în minte. *Mort.* Îmi era cât se poate de familiar, și totuși străin într-un fel. Nu putea fi adevărat, asta aș fi vrut să-i spun mătușii mele în timp ce îmi aranja așternuturile. Era imposibil ca John să fi dispărut, era imposibil să fie mort. El, aș fi vrut să-i explic, el trebuia să fie cel care să mă scoată din starea de depresie, din întunecimea care mă învăluise din seara aceea înghețată, în Vermont. Și chiar înainte de ea. Nu se putea să fi dispărut, nu se putea să fi murit.

Mintea mea pur și simplu nu accepta ideea. N-a acceptat-o nici mai târziu, când mi-au arătat cadavrul lui sub luminile țipătoare de la morgă, când culoarea mi s-a scurs din obraji în timp ce am făcut un pas în spate, împleticindu-mă, conștientă tot timpul de prezența mătușii Maude lângă mine, de privirile polițiștilor care-mi evaluau fiecare gest, fiecare răsuflare. Îi simțeam pe toți așteptând, pândindu-mi lacrimile, istericalele. Un spectacol pe care nu aveam energia necesară să-l pun în scenă.

Mi-am întors fața, împietrindu-mi trăsăturile.

— *Madame*?

M-am uitat la cei doi ofițeri cu expresii ezitante, nesigure, de parcă le-ar fi fost teamă. Mi-a venit să râd atunci, fiindcă de ce s-ar fi temut oare de mine? Aș fi vrut să știu. Mă simțeam îndemnată să-i întreb, însă povara momentului și emoțiile pe care se presupunea că ar fi trebuit să le simt, pe care se așteptau să le afișez, deveniseră prea greu de suportat. Am înclinat din cap către ei – un gest scurt, ca un fel de plecăciune – și am dat să mă retrag, îndreptându-mă spre ușă. Era aceeași senzație pe care o resimțisem la Café Hafa și în

alte nenumărate momente din viața mea, când panica începea să mă cuprindă, impresia că eram captivă amenințând să mă copleșească, astfel că singurul lucru pe care mi-l mai doream în clipa aceea era să pot părăsi spațiul care mă îngrădea. Și totuși, m-am oprit, am privit în stânga și apoi în dreapta, convinsă că ceva lipsea, că uitasem ceva.

Și mi-am dat seama brusc că Lucy era acel ceva.

După Lucy mă uitam.

De data asta, chiar am râs.

— *Madame.*

L-am auzit pe unul dintre ofițeri vorbind din nou, am simțit privirea intensă a mătușii Maude ațintită asupra mea, și totuși n-am putut să răspund, n-am putut să fac altceva decât să mă întorc și să mă îndepărtez, să ies din sala morgii, în holul mărginit de uși, deși niciuna dintre ele nu părea să fie calea de ieșire pe care o căutam. Am împins una, apoi alta, fiecare refuzând să se deschidă. Nu exista cale de scăpare – eram captivă, prinsă în labirintul acelui coridor.

O siluetă apăru în fața mea.

— *Madame* McAllister?

Nimeni nu mi se mai adresase până atunci cu numele soțului. M-am gândit la absurditatea situației: să-l aud pentru prima dată în timp ce stăteam la numai câțiva pași distanță de cadavrul lui.

— Shipley, am replicat în șoaptă, cu voce tremurândă. Numele meu de familie este Shipley.

Bărbatul se încruntă.

— Foarte bine, doamnă Shipley. Urmați-mă, vă rog, îmi ceru făcându-mi semn spre ușa alăturată.

Bărbatul din fața mea nu era prea înalt, ochii lui aflându-se doar puțin mai sus decât ai mei, și totuși în atitudinea lui era ceva ce mă frapase și-mi făcuse inima să înceapă să bată puternic, înspăimântată. Avea, evident, un grad mai mare decât cei doi ofițeri cu care vorbisem înainte, și mă întrebam ce voia.

M-am uitat la ușa pe care mi-o arătase, copleșită de panică la gândul celor ce se puteau ascunde dincolo de ea. Undeva într-un ungher al minții mele exista și o conștientizare vagă a faptului că trebuia să-l întreb cine era și ce dorea, dar singura întrebare pe care am izbutit s-o rostesc a fost:

— Unde mergem?

— În biroul meu, răspunse el simplu, fără a-mi oferi și alte explicații.

Am simțit o mână pe umăr. M-am întors și am văzut că era mătușa Maude; o boare de transpirație îi lucea deasupra buzelor.

— Alice, spuse ea răspicat, hai să intrăm.

Bărbatul se încruntă, dezamăgit probabil de faptul că avea să ne însoțească și ea.

Biroul era sumar mobilat, pe pereți neaflându-se mai nimic altceva decât un strat de vopsea galbenă care se scorojea pe la colțuri. M-am așezat pe unul dintre cele două scaune din fața mesei lui de lucru, mătușa Maude ocupându-l pe celălalt.

După ce ne-am instalat, polițistul luă loc la rândul lui și se aplecă în față.

— Doamnă Shipley, cunoașteți vreun motiv pentru care un bărbat pe nume Youssef s-ar fi putut afla în posesia bunurilor soțului dumneavoastră?

Am clătinat din cap surprinsă de întrebare, fiindcă la orice altceva m-aș fi așteptat, numai la asta nu. Însă ceva nu-mi dădea pace și mi-am adus aminte de ceea ce-i spusese Lucy cu o seară în urmă polițistului, despre Youssef.

— Nu, am murmurat, cu glasul răgușit. Nu am idee.

El se încruntă, fără să-și ia ochii de la mine.

— Așa să fie, doamnă?

Mi-a trecut prin minte să-i spun. Despre Lucy, despre felul în care menționase în mod deliberat numele lui Youssef în fața polițistului, despre faptul că, foarte probabil, ea era răspunzătoare pentru lucrurile despre care vorbeau ei acum. M-am gândit să-i spun despre asta și despre toate

celelalte câte se întâmplaseră – dar pe urmă am remarcat felul în care se uita la mine, cu o expresie intensă, tăioasă, și cuvintele mi s-au stins pe buze.

— Îmi puteți da un pahar cu apă, vă rog? am întrebat.

Păru iritat de solicitarea mea, dar îi făcu semn unuia dintre subalternii care stăteau afară, lângă ușă. Câteva momente s-au scurs în tăcere până când, într-un târziu, un pahar cu apă călduță mi-a fost pus în față.

— Mulțumesc, am șoptit.

Am așezat paharul la loc pe birou, văzând cum o bălticică prindea contur, inelul de apă din jurul lui fiind în cele din urmă absorbit în suprafața de lemn. Am simțit ochii mătușii Maude sfredelindu-mă, dar nu eram capabilă s-o privesc la rândul meu. Încă nu.

— Îmi pare rău, cum spuneați că vă numiți? l-am întrebat pe polițist, trăgând de timp.

El se rezemă de spătarul scaunului și oftă.

— Scuzele mele, doamnă. Sunt ofițerul Ayoub. Așadar, am înțeles că îl cunoșteați pe bărbatul acela.

M-am încruntat și mi-am dus o mână la tâmplă, curioasă dacă mai observase cineva cât de înăbușitoare era atmosfera în birou.

— Pe cine? am întrebat, neștiind pe moment la cine se referise.

— Youssef, răspunse el scurt, accentuând numele. Sau poate că dumneavoastră îl știați ca Joseph. Este persoana răspunzătoare pentru moartea soțului dumneavoastră, *madame.*

— Nu, am replicat clătinând din cap, convinsă că ideea era absurdă.

Sigur, înțeleseseră totul greșit. Am simțit-o pe mătușa Maude schimbându-și poziția în scaun alături de mine.

— Nu? făcu Ayoub ridicând din sprâncene. Vreți să spuneți că nu-l cunoașteți sau că nu el este

răspunzător pentru moartea soțului dumneavoastră?

— Nu, nu-l cunosc, am precizat, vrând să confirm și a doua parte, dar fără să reușesc.

— Mie nu asta mi-au raportat oamenii mei. Ei susțin că îl știați bine.

— Nu, nu este adevărat, am protestat, îngrijorată de această trecere de la a-l cunoaște la a-l ști bine; între cele două era o deosebire de care eram conștientă. Auzisem despre el, am reluat, dar nu-l cunoșteam personal. John… M-am oprit, căci glasul îmi tremurase când i-am rostit numele, apoi am continuat: John mă avertizase în privința lui.

— Vă avertizase… De ce?

Am clătinat din cap.

— Nu știu. Să mă feresc de el, presupun. Să am grijă dacă mă întâlneam cu el când eram singură.

Polițistul păru să cugete la spusele mele.

— Deci soțul dumneavoastră îl întâlnise?

Am clătinat iar din cap.

— Nu.

Dar pe urmă m-am gândit la Sabine și la cealaltă viață pe care o dusese fără știrea mea.

— Nu știu, am recunoscut. Adică, nu cred. N-a pomenit niciodată despre asta.

Am întins din nou mâna după paharul cu apă.

Ofițerul mă privea cu o expresie de nepătruns.

— Sunt derutat, *madame.* Dacă nu l-ați întâlnit niciodată pe Youssef, și nici soțul dumneavoastră nu l-a întâlnit, de ce vă era amândurora teamă de el?

— Nu ne era teamă, am zis repede.

— Nu? se încruntă el.

— Nu, am repetat, cu frustrare deja. Nu știu. John mi-a povestit diverse lucruri despre Youssef, despre felul în care escrocase niște turiști și le luase banii.

— Și vă era teamă că va proceda la fel și cu dumneavoastră, că vă va escroca și vă va lua banii?

Din nou am clătinat din cap.

— Nu. Nu chiar. Doar că…

— Doar că ce, *madame* Shipley? se răsti el.

Am simțit că mă îmbujorez, mi-am dat seama că roșeața mi se întinsese pe piept, imposibil de ignorat chiar și în atmosfera sumbră și întunecată din încăpere. Mi-am dres glasul, însă înainte să pot vorbi, mătușa Maude se mișcă iarăși în scaunul ei. Aplecându-se în față, puse o palmă pe birou.

— Ce înseamnă toate acestea, vă rog?

Ayoub își înclină capul pe un umăr, în mod evident deranjat de întrerupere, dar străduindu-se să-și ascundă iritarea.

— Absolut nimic, *madame,* spuse el în cele din urmă cu ceea ce părea să fie un zâmbet chinuit. Încercăm doar să stabilim o legătură între această tânără, soțul ei și făptaș. Se întoarse apoi spre mine: Deci nu l-ați întâlnit niciodată pe Youssef?

Am clătinat din cap.

— V-am spus deja acest lucru. Nu l-am întâlnit niciodată.

— Foarte interesant, zise polițistul, iar în acea clipă îi apăru un zâmbet pe fața anterior lipsită de expresie. Vedeți dumneavoastră, noi am discutat cu suspectul, iar el susține că vă cunoașteți foarte bine, *madame* Shipley.

Am zâmbit.

— Ce vreți să spuneți?

— Susține că vă cunoșteați și că v-ați întâlnit cu câteva săptămâni în urmă la o cafenea, în fața la Cinema Rif.

— Dar eu n-am fost niciodată la Cinema Rif, am protestat, însă chiar în clipa în care rosteam cuvintele mi-am dat seama: Lucy fusese. Pe ea o descrisese el. Ea fusese cea care, cine știe cum, plantase această idee, pusese la cale această capcană.

— Lucy! am șoptit.

O expresie nedumerită se așternu pe fața lui Ayoub.

— Mă scuzați, *madame?*

— Lucy e, am repetat, mai tare de această dată.

— Nu înțeleg, spuse ofițerul, uitându-se spre mătușa Maude.

Am ezitat, simțind privirea înghețată a mătușii mele și dezaprobarea ei, dar am hotărât să le ignor. Nu mai puteam să rămân tăcută, nu când totul devenise atât de încurcat și de strâmb. Aveau nevoie de ajutorul meu ca să descâlcească ițele, pentru ca totul să aibă sens. Maude nu înțelegea încă, nu avea cum, însă până la urmă avea să înțeleagă.

— Lucy Mason, am precizat, cu toate că vocea îmi tremura. Fosta mea colegă de cameră din colegiu.

Expresia nedumerită a polițistului persista.

— Și ce legătură are ea cu tot ce s-a întâmplat aici?

— Lucy a venit de puțin timp în Tanger, și cred că ar putea fi implicată.

Ayoub clătină din cap.

— Poate că nu înțeleg eu. Implicată în ce, mai exact?

— În toate, am replicat, aplecându-mă spre polițist. În moartea lui John, în ideea asta stupidă că l-aș cunoaște pe Youssef și că aș avea vreun amestec.

Ayoub rămase tăcut o clipă, dar pe urmă zâmbi și spuse:

— E interesant că ați menționat acest lucru – că ați putea fi implicată. Da, vedeți dumneavoastră, și Youssef a pretins că altcineva e răspunzător. O tangerină, o femeie. Buna lui prietenă, *madame* Alice Shipley.

— Ce vreți să spuneți?

— Că omul susține că e nevinovat, răspunse Ayoub ridicând din umeri. Zice că dumneavoastră, *madame* Shipley, l-ați abordat punându-i întrebări despre o femeie, o persoană cu care soțul dumneavoastră ar fi avut o legătură ilicită. Și apoi,

nu la mult timp după aceea, pretinde că a văzut-o pe femeia aceea atacându-l și ucigându-l pe soțul ei. Pe soțul dumneavoastră, *madame* Shipley.

Am auzit un pufnet lângă mine.

— Iar dumneavoastră l-ați crezut? întrebă mătușa Maude.

Ayoub negă cu o fluturare a mâinii.

— Îl știm bine pe Youssef, îl urmărim de ani buni. Sigur că până acum s-a dedat doar la furturi mărunte, mici escrocherii fără consecințe grave. Ceea ce s-a întâmplat e surprinzător, și totuși…

— Ce? am șoptit.

— Nu e de neconceput. Dacă ar fi existat, să spunem așa, o forță de convingere. Dumneavoastră, *madame* Shipley, continuă el după o pauză accentuându-mi numele, știați despre relația extraconjugală a soțului?

Am încremenit, dar înainte să pot răspunde, mătușa Maude îmi puse o mână pe umăr. Se aplecă în față și spuse răspicat:

— *Monsieur, o* acuzați astăzi de ceva pe nepoata mea?

El păru să-și cântărească atent cuvintele.

— În acest moment, nu, *madame.* Acum discutăm doar într-un cadru neoficial, oferindu-i doamnei Shipley șansa de a ne spune tot ce știe.

— Dar tocmai v-am spus, am replicat. Nu am nicio legătură cu omul acela. Iar el n-a avut nicio legătură cu John. Lucy a avut, nu el.

— Nu?

Ayoub scoase din buzunar câteva obiecte pe care le așeză pe masă, între noi. Am văzut portofelul din piele pe care-l cumpărase John din souk, un portofel care mirosea la fel ca orașul și îmi evoca amintiri și imagini pe care aș fi preferat să le las în uitare. Îl cumpărase în ziua în care mă rătăcisem de el în piață și-l căutasem furioasă și speriată… Nu, mi-am dat seama. Nu fusese nicidecum în ziua aceea, fuseseră două întâmplări distincte. Am clătinat din cap, focalizându-mi

privirea și gândurile pe celălalt obiect pe care-l pusese Ayoub pe birou.

Un obiect mic, din argint, pe care la început nu l-am putut identifica. Dar pe urmă i-am auzit zornăitul familiar, i-am văzut forma și detaliile și am știut ce era, am știut că nu putea fi nimic altceva.

Brățara mamei.

Polițistul mă privea întrebător, o expresie de triumf cuprinzându-i deja trăsăturile.

— Le recunoașteți, nu-i așa?

Aerul din încăpere era sufocant și fierbinte.

— Da, am spus. Brățara i-a aparținut mamei.

Chiar în timp ce rosteam cuvintele, mă chinuiam să înțeleg cum de ajunsese la el, să descifrez seria de întâmplări prin care brățara – cea pe care o ținuse cândva mama în mână, pe care o purtase odinioară la încheietură – ajunsese în palmele aspre și bătătorite ale unui necunoscut, la mulți kilometri distanță de locul în care o văzusem eu ultima dată.

— Dar în ultimul timp a fost în posesia dumneavoastră, nu-i așa? insistă ofițerul. Înainte s-o dați altcuiva, vreau să spun.

— Da, am zis, dar pe urmă am clătinat din cap. Nu. Vreau să zic că acum îmi aparține mie, însă nu, n-am dat-o altcuiva.

Glasul îmi sunase răgușit. Polițistul mă măsură cu privirea.

— Dacă acesta este adevărul, *madame,* cum credeți că a ajuns totuși în posesia mea?

M-am străduit să vorbesc.

— Nu știu. M-am întors către mătușa mea, adresându-i cuvintele mai mult ei, decât polițistului. N-am nicio idee. Am pierdut-o când eram la Bennington. Inițial am crezut că mi-a furat-o Lucy, dar ea a negat. De atunci n-am mai văzut-o.

Omul legii se lăsă pe spate în scaun.

— Să vă spun unde am găsit-o? mă întrebă privindu-mă printre pleoape. Deși bănuiesc că știți deja.

— Nu știu. Mătușică, îți jur că n-am nicio idee, am insistat luându-i mâna într-a mea.

Mătușa Maude nu spuse nimic.

— Brățara a fost găsită la bunul dumneavoastră prieten, Youssef. Ca plată, preciză Ayoub tărăgănat.

Surprinsă, m-am răsucit spre el.

— Poftim?

— Ca plată. De asta pretinde el că i-ați dat brățara. Părea să nu aibă habar că e prețioasă, o credea doar o bucată oarecare de metal, adăugă Ayoub cu un râs scurt.

— Ca plată pentru ce, mai exact? vru să știe Maude.

Ofițerul se întoarse spre ea.

— Pentru documente, *madame.* După spusele lui Youssef, *madame* Shipley i-a sugerat că, mai devreme sau mai târziu, poliția va afla ce făcuse. Și voia să se asigure că va putea să plece din țară în secret, înainte ca acest lucru să se întâmple.

Documente. Lucy făcuse rost de acte noi recent; Lucy fusese cea care se împrietenise cu Youssef, cu câteva săptămâni în urmă. Poate că – deși nu știam motivul – ea plănuise totul. Dar nu, de ce ar fi acceptat omul acela să-i îndeplinească cererea, când putea să ajungă la închisoare? Acum prefăcătoria nu mai avea niciun rost. Pe de altă parte, poate că el nu știuse că totul fusese o prefăcătorie, poate crezuse că acela era adevărul – poate crezuse că pe Lucy o chema de fapt Alice, că eram eu.

Am tresărit.

— *Madame?* se încruntă Ayoub.

— Numele, am icnit. Ce nume era scris în documente?

— Mă scuzați, vă rog?

— În noul pașaport, am insistat. Ce nume era scris în noul pașaport?

Polițistul se uită în agenda lui, întoarse calm o pagină sau două, cu atenție. M-am aplecat în față, încleștându-mi mâinile pe brațele scaunului până când mi s-au albit încheieturile degetelor.

— Alice, ce se întâmplă? întrebă mătușa Maude.

Se holba la degetele mele tremurânde, așa că mi le-am descleștat repede.

— Documentele, am șoptit, fiindcă nu voiam să-l tulbur pe ofițer. Documentele, nu înțelegi? am adăugat și, văzând că se încrunta nedumerită, m-am grăbit să-i explic: Lucy. Avea un pașaport nou, unul pe numele lui Sophie Turner.

— Alice… începu ea și cuta dintre sprâncene i se adânci.

— Nu! am întrerupt-o clătinând din cap. Am dreptate, știi că am dreptate! Totul se leagă. E singura explicație logică. M-am întors spre polițist. L-ați găsit? Numele?

El ridică privirea.

— Nu știa numele. A zis că doamna a insistat să fie pusă în legătură directă cu falsificatorul, ca să nu-l incrimineze pe el și mai mult.

M-am prăbușit la loc în scaun.

— *Madame,* reluă polițistul, de această dată pe un ton distant. Ne-am dus să vorbim și cu amanta soțului dumneavoastră. Însă nu am găsit-o. Pare să fi părăsit țara… să fi fugit de fapt, temându-se pentru viața ei. După toate aparențele, a făcut-o cu ajutorul soțului dumneavoastră, cu o noapte înainte ca el să dispară. Și din câte am înțeles, el intenționa să i se alăture în cele din urmă, în Europa.

Simțeam cuvintele pe măsură ce trupul meu le absorbea, unul câte unul.

— N-am împins-o eu, am șoptit, știind chiar în clipa aceea că făceam o greșeală.

Atât Ayoub, cât și Maude se aplecară spre mine și începură să vorbească, tare și în grabă, deși nu

înțelegeam cuvintele, nu le sesizam înțelesul.

Am simțit sângele retrăgându-mi-se din obraji, am simțit realitatea izbindu-mă cu toată duritatea, astfel că am rămas fără suflu. Mi-am dat seama atunci, pentru prima dată, ce se petrecea – de ce omul legii îmi punea toate acele întrebări. M-am întors spre mătușa Maude, ca să văd dacă și ea înțelesese. Aerul ei împietrit mi-o confirmă, și m-am pomenit întrebându-mă de cât timp știuse – dacă își dăduse seama de la început, din clipa în care polițistul ne poftise în birou. Mi s-a făcut pielea de găină.

— Trebuie să mă scuzați, am spus, și cuvintele au răsunat atât de estompate, încât nici nu le-am recunoscut ca aparținându-mi.

Polițistul mă privea sever; orice urmă de amabilitate dispăruse de mult din ochii lui.

— Încă un lucru, spuse el.

Am ezitat.

— Da?

Se uită fix la mine.

— De ce nu v-ați adresat poliției când ați constatat că soțul dumneavoastră a dispărut? Văzând că nu răspundeam, a continuat: Sau poate că ați făcut-o. Și acest lucru e neclar. Vedeți dumneavoastră, oamenii mei susțin că o persoană pe nume Alice Shipley a telefonat la secție, numai că atunci când s-au dus la locuința ei, ea a negat că ar fi dat telefonul acela.

Am clipit.

— Nu eu am telefonat. Și n-am știut. La început, nu.

El se încruntă.

— Nu ați știut că soțul dumneavoastră dispăruse?

— Nu, am zis clătinând din cap, știind ce impresie lăsam, știind că nicio explicație nu va fi vreodată suficientă. Urma să plece undeva. Împreună cu un prieten.

— Ce prieten?

Am ezitat, bănuind care va fi următoarea lui întrebare.

— Îl cheamă Charlie, am spus. Pe urmă, când într-adevăr m-a întrebat cum putea lua legătura cu el, am clătinat din cap: Nu știu.

— Nu știți cum să luați legătura cu prietenul soțului dumneavoastră? insistă bănuitor polițistul.

Inima îmi bătea mai repede când am recunoscut:

— Nu. L-am întâlnit doar de vreo două ori. Pe Charlie, vreau să zic.

— Dar asta tot nu explică de unde ați știut.

— Despre Charlie? am întrebat nedumerită.

— Nu, *madame.* De dispariția soțului dumneavoastră.

— Un bărbat a venit și mi-a spus. Un coleg de serviciu al lui John. M-am oprit, conștientă că avea să-mi ceară detalii pe care nu i le puteam oferi, apoi am murmurat: Nu știu cum îl cheamă.

— Nu v-a spus?

— Nu.

Ayoub făcu o grimasă.

— Scuzați-mă că vă spun, dar sunt multe lucrurile pe care pare că nu le știți, *madame.* Multe întrebări la care, aparent, nu aveți răspuns.

M-am gândit la cuvintele lui și am dat să mă ridic, întorcându-mă cu spatele la birou. Am simțit că și mătușa Maude se ridicase, am simțit-o în spatele meu când am deschis ușa și am ieșit, în sfârșit, pe culoar.

— *Madame?* am auzit iar glasul polițistului.

M-am oprit, dar nu m-am întors.

— Am fost înștiințați că v-ați închis recent contul la banca locală. Ținând seama de acest lucru, vă rog să ne încredințați pașaportul înainte să părăsiți secția.

Am încuviințat cu o mișcare țeapănă a capului și am lăsat ușa să se închidă în urma noastră.

∵

Mătușa Maude a insistat s-o însoțesc până la hotelul Continental.

E unul dintre cele mai vechi din Tanger, iar fațada lui albă, vastă, e mai înaltă decât clădirile din jur, ca o recunoaștere a importanței sale. Întotdeauna mi se păruse că seamănă cu un castel din povești, numai că în locul șanțului de apărare se afla portul, în locul coloanelor erau zeci de palmieri, iar în locul capetelor încoronate îl populau artiști și scriitori – toate numele celebre, care însemnau ceva *dincolo,* nu numai la Tanger. Era bizar, însă nu-mi mai puteam imagina o altă lume în afara acestui loc, în afara Marocului – una care să existe concomitent. Mi se părea că fiecare fir din urzeala vieții mele era legat de locul acesta, că avea să fie pentru totdeauna legat de locul acesta, indiferent cât de departe aș fi fugit. Am încercat să-mi amintesc dacă percepusem la fel Benningtonul înainte să plec de acolo, dar părea ceva atât de îndepărtat, încât nici el nu mai putea exista sub soarele arzător al Tangerului, de parcă orașul fierbinte și prăfos avea puterea de a șterge pădurile verzi, dealurile molcome și mirosul frunzelor umede sub picioare. În momentul acela, am fost sigură că nu aveam să le mai văd vreodată.

— Te simți rău?

Vocea mătușii mă smulse din gânduri.

Ședeam față în față, cu un somptuos serviciu de ceai între noi, pe terasa care dădea spre port. Până în clipa aceea stătuserăm tăcute, cuvintele nerostite formând o barieră dincolo de care nu-mi puteam da seama cum să trec.

— Nu, mă gândeam doar, am răspuns așezându-mi ceașca pe masă cu un clinchet.

Ea ridică o mână pentru a mă opri.

— E în regulă, Alice. Nu trebuie să spui nimic. Vom găsi noi o soluție, așa cum am găsit și înainte.

M-am încruntat, înțelegând că se referise la Bennington.

— Maude, am zis, făcând-o să-și ridice privirea surprinsă. Trebuie să mă crezi în privința lui Lucy.

— Alice…

— Nu, i-am tăiat vorba, refuzând s-o ascult. Trebuie să mă crezi, trebuie să ai încredere în mine când îți spun că ea e răspunzătoare pentru toate astea, exact așa cum a fost și înainte. Trebuie!

Ea clătină din cap și își puse ceașca pe masă cu un oftat de exasperare.

— Destul, Alice! îmi porunci, deși glasul nu-i răsunase atât de aspru pe cât cred că intenționase; avusese mai degrabă un ton trist și obosit, de parcă toată viața purtaserăm aceeași discuție. Termină cu toată aiureala asta cu Lucy Mason, te rog!

— Dar dacă ai vrea să mă asculți…

— Nu, Alice. Nu pot. Nu pot s-o iau de la capăt, nu încă o dată! După nenorocirea aceea din Vermont, nu mai vorbeai decât despre Lucy. Parcă erai obsedată. După aceea, continuă ea după o pauză, unele fete au început să spună câte ceva. Au spus că v-au auzit certându-vă, că tu i-ai zis ceva… în seara aceea.

Am încercat să-mi amintesc.

— Ce i-am zis?

Mătușa Maude își feri privirea.

— Că-ți doreai ca ea să dispară. Și pe urmă chiar a dispărut.

— Dar era… am dat să protestez.

— Alice, trebuie să-ți dai seama cum pare totul.

Am clătinat din cap, fără să înțeleg la ce se referea.

— Lucy a făcut-o. Lucy e cea vinovată – exact ca înainte.

— Alice, spuse Maude coborând glasul. Nu există dovezi în acest sens. Nu există nicio dovadă că s-a comis vreo infracțiune. A fost doar un accident, și nimeni nu poate fi considerat răspunzător. A fost tragic, da, și îmi dau seama că încă nu ai reușit să accepți această nedreptate. E perfect de înțeles. Dar să dai vina pe altcineva, pe o fată pe care nimeni n-a mai văzut-o de…

Nu-și mai sfârși fraza.

M-am încruntat, străduindu-mă încă o dată să-i înțeleg aversiunea față de acest subiect, să înțeleg de ce în loc să-și asculte nepoata, să afle versiunea ei, prefera să respingă orice referire la Lucy.

Dar mi-am amintit cuvintele ei de după accident. „Mă voi ocupa eu de tot”. Am tras brusc aer în piept, adânc. Deci ăsta era adevărul. Cel care fusese întotdeauna acolo, limpede, însă pe care eu refuzasem să-l văd până în acel moment. Am ridicat ochii spre mătușa mea și i-am susținut privirea.

— Maude, am spus pe un ton plat înainte de a rosti întrebarea care plutise între noi – mi-am dat seama acum – pe tot parcursul ultimului an: Maude, ce-ți închipui tu că am făcut?

Se albi la față. Am așteptat să nege, să-mi spună că eram absurdă, chiar isterică, însă ea își întoarse privirea, îndreptând-o spre port, spre mare, și șopti:

— Nu știu, Alice. Și mai mult decât atât, adăugă ea uitându-se din nou la mine, nu sunt sigură dacă tu știi.

În clipa aceea am simțit iarăși umbrele, erau mai amenințătoare ca oricând. Mi-am amintit de zilele acelea de după moartea părinților mei, cum totul părea deopotrivă intens și încețoșat. Timpul trecea într-un mod straniu. Orele păreau zile, iar zilele păreau doar ore. Mai toată vremea mi-o petreceam în pat, cu mintea istovită și fără odihnă, lipsa somnului făcându-mă să clipesc rapid, ochii mei uscați și obosiți străduindu-se să determine ce anume era real, ce era concret, și ce își imaginase doar mintea mea agitată.

Nu se putea că așa să se sfârșească totul.

Mi-am alungat gândul la părinții mei, la moartea lor. Am ignorat toate acele pete întunecate de la periferia câmpului meu vizual, pete care păreau să crească în fiecare moment.

Trebuia să mai fie ceva de făcut, ceva ce mă putea ajuta să îndrept haosul oribil, cumplit, pe

care îl stârnise Lucy încă o dată.

M-am ridicat, răsturnând din mișcare ceașca mea cu ceai, astfel că lichidul arămiu se prelinse peste marginile mesei.

— Îmi pare rău, am murmurat. Te rog să mă scuzi, mătușică.

În timp ce mă îndepărtam de hotelul Continental și de Maude – care păruse stupefiată și nedumerită de plecarea mea grăbită –, m-am gândit la ce-mi spusese polițistul mai devreme, la secție. Da, erau multe întrebări la care nu aveam răspuns, asta era adevărat.

Numai că știam cine avea toate răspunsurile.

18.

LUCY

Mi-am scos impunătoarea rochie neagră, cu centură, pe care o îmbrăcasem în prima mea zi la Tanger și din nou, recent, de dragul lui Maude. Nu-mi puteam imagina că o fată ca Sophie Turner ar fi purtat pantaloni. Rochia mi se lipise de spate, umedă de transpirație, de parcă n-ar fi vrut să-mi părăsească trupul. Câteva minute m-am luptat cu ea aprig, până când am auzit o pârâitură și țesătura a cedat. În cele din urmă am reușit să mă eliberez, rochia înfrântă zăcând grămadă pe jos. Am oftat. Aș fi vrut s-o las acolo, s-o azvârl pe fereastră, într-un morman de gunoi, dar am îndesat-o la fundul valizei, sperând că în curând nu voi mai avea nevoie de asemenea prefăcătorii.

Se apropia momentul plecării.

Șovăisem în cursul dimineții, ba chiar mă simțisem un pic vinovată în timp ce mă aflam în atelierul pustiu al lui Youssef. Așteptase întreaga lui viață să vadă Tangerul eliberat și ajunsese atât de aproape – mai rămăseseră doar câteva

săptămâni până în momentul în care Tangerul avea să-și fie propriul stăpân. Eram conștientă de nedreptatea situației chiar și în clipa în care pusesem portofelul pătat de sânge al lui John pe jos, în spatele uneia dintre picturile lui Youssef, brățara fiind deja pe acolo, pe undeva – un aconto al recunoștinței mele. Nu era drept, știam. Avea să-și petreacă restul vieții în închisoare, pur și simplu fiindcă făcuse ceea ce făcusem eu întotdeauna – mușcase și zgâriase, se zbătuse din toate puterile ca să-și ia partea lui într-o lume care refuzase să i-o dea. Încă o dată m-a frapat asemănarea dintre noi doi, dintre mine și Youssef. Oprimați de aceleași forțe, de oameni ca John. Și cu toate că ar fi trebuit să fim aliați, deși faptul că-l înfrânsese pe John ar fi trebuit să ne transforme în parteneri, conjurați, ajunseserăm să fim doar inamici.

Mâna mi se oprise când văzusem pictura așezată pe șevalet. Nu-i cerusem să mi-o arate, nu mă sinchisisem să mă uit la ea ultima dată când fusesem în atelierul lui. Mai târziu, o parte din mine s-a întrebat dacă realmente pictase, dacă tușele lui de penel schițaseră într-adevăr portretul meu. Dar în privința asta, cel puțin, fusese sincer.

Un straniu amestec de nuanțe de albastru pe care n-aș fi putut să le numesc, tabloul îmi înfățișa trăsăturile cu o surprinzătoare claritate. Asta demonstra cât de atent mă studiase în ultimele săptămâni – fiindcă fără îndoială nu sesizase totul doar în cele câteva momente în care-i pozasem. Era ceva intim, ceva ce sugera existența unei relații între artist și subiectul lui. Știam prea puține despre artă, dar simțeam că era ceva ce ar trebui să te pună pe gânduri.

Înserarea se apropia. Neliniștită, am privit cum lumina asfințitului învăluia tabloul, oscilând între nevoia disperată de a pleca de acolo, din atelier, din Tanger, și dorința de a mai rămâne. Totul părea prea brusc, de parcă nu avusesem timp să-mi termin pregătirile, să-mi iau răgazul de a jeli. O

parte din mine voia să las portretul acolo, ca un memento, ca o dovadă că am fost și eu la un moment dat în locul acela, că am iubit Tangerul și am iubit-o pe Alice. Că totul avusese un sens. Dar pe urmă m-am gândit că Youssef avea să se uite la tablou crezând că fusese mai deștept decât mine – chiar dacă iluzia n-avea să dureze decât o clipă sau două. Ideea mi se părea deconcertantă. M-am gândit de asemenea la poliție, care l-ar fi găsit și ar fi intrat la idei, mai cu seamă dacă Youssef se hotăra să-i îndrepte către mine odată ce înțelegea că Alice a lui nu era adevărata Alice. N-avea rost, mi-am dat seama.

Așa că întinsesem mâna și luasem portretul.

Acum m-am oprit o clipă înainte de a-mi trage bluza peste cap, privirea zburându-mi spre oglindă și spre imaginea reflectată în ea. O tânără suficient de frumoasă, dar fără nimic care să atragă atenția. M-am gândit la tabloul lui Youssef – la viclenia pe care mi-o surprinsese. Mi-am relaxat trăsăturile, străduindu-mă să-mi îndulcesc expresia, să-mi remodelez chipul în cel al unei fete pe nume Sophie Turner, deși începusem deja să bănuiesc că nu avea să-mi mai fie utilă mult timp de acum înainte – rolul și scopul ei diminuându-se cu fiecare pas pe care-l făceam.

Mi-am luat valiza, aruncând o ultimă privire prin apartament.

„Am fi putut fi fericite aici”, mi-am spus cu tristețe.

Am închis ușa și am ieșit în stradă.

∵

Am tras aer în piept, absorbind miresmele Tangerului și reamintindu-mi în clipa aceea că era poate ultima dată când mă aflam pe acele meleaguri. În vreme ce străbăteam piețele, privirea îmi zăbovea pe grămezile înalte de condimente, de la nuanțele aprinse ale turmericului galben-roșiatic la petalele de trandafiri și la coșurile pline ochi cu boabe de piper. Dacă aș fi fost pictoriță, artistă,

aici mi-aș fi petrecut timpul. Nu exista un loc mai potrivit din care să observi Tangerul.

Și atunci, deși știam că era necugetat, că era ceva mult prea sentimental, periculos chiar, mi-am continuat drumul prin kasbah spre morminte, spre faleză și spre marea de dedesubt. Până la urmă, nu m-am putut abține.

Pe culmea falezei, hotărâtă să arunc o ultimă privire asupra Tangerului, am fost impresionată de frumusețea și de misterul lui. M-am gândit la povestea pe care mi-o spusese Youssef. Cea despre femeia superbă care-i ademenea pe bărbați spre pieire. Poate că la urma urmei nu fusese o femeie misterioasă, poate că pur și simplu era Tangerul, Tingis. Fiindcă dintr-un punct de vedere suferisem și eu un fel de moarte acolo. Venisem fiind una, și plecam acum fiind cu totul altă persoană. Iar această metamorfoză părea să aibă la bază o renaștere, așa că și moartea trebuia să fie parte din ea, cele două fiind intrinsec legate între ele.

Am luat tabloul pe care-l țineam sub braț, am aruncat o privire fugară în jur ca să mă asigur că nu mă vedea nimeni și i-am dat drumul în apa de dedesubt.

Lucy Mason își epuizase în sfârșit utilitatea – deși nu fusese niciodată prea utilă, mi-am spus cu dispreț. Născută săracă, needucată, într-o familie căreia nu-i păsa – supraviețuirea ei dincolo de vârsta de zece ani fusese un miracol în sine. Faptul că găsise o modalitate de a trăi mai departe în garajul acela, singură cu tatăl ei, cu ceilalți bărbați, că pusese mâna pe o carte, apoi pe alta, învățând singură să citească și să scrie, câștigând o bursă care-i făgăduia un viitor mai bun – toate astea n-ar fi trebuit să se întâmple. Ea ar fi trebuit să moară cu mult timp în urmă, la fel ca mama ei, o altă viață irosită, o altă moarte deja uitată. Fără să rămână în memoria cuiva. Am rămas acolo încă o clipă sau două, imaginându-mi valurile ca pe

flăcările unui foc, privindu-le cum mistuiau ultimele rămășițe ale lui Lucy Mason.

M-am îndepărtat de faleză dându-mi seama că pierdusem noțiunea timpului, că feribotul avea să sosească în curând. Îndreptându-mă spre port, mi-am păstrat privirea focalizată, ferindu-mi însă ochii în timp ce mergeam, evitând locurile prin care trecusem cu numai câteva momente în urmă, jinduind flămândă după un suvenir al Tangerului. M-am gândit la acea primă zi, la vânzătorii care mă întâmpinaseră, care strigaseră către mine, încercând fără sorți de izbândă să mă determine să mă despart de banii mei. I-am revăzut în timp ce mă apropiam de port; printre ei – da, am știut că el era –, același Țânțar care mă urmărise pe străzi când căutam apartamentul lui Alice în acea primă zi și care se făcuse nevăzut cu numai câteva momente înainte să ajung sub balconul ei.

Se apropia de mine cu un zâmbet larg.

— Doamna are nevoie de un ghid? mă întrebă nerăbdător.

Am clătinat din cap și am făcut semn spre feribot.

El încuviință din cap drept răspuns și își descheie haina, scoțând la iveală un șir ascuns de inele și brățări ieftine, lucitoare, de felul celor care îți lasă pe piele o urmă verde după numai câteva zile.

— Un flecușteț, *madame.* Să vă amintiți de călătoria dumneavoastră.

Am înclinat din cap, scoțând ultimii franci pe care-i mai aveam.

— Poftim, i-am spus întinzându-i monedele.

Iar el mă răsplăti cu o brățară.

— O amintire, *madame. A* timpului pe care l-ați petrecut în Tanger.

I-am mulțumit și am pornit spre port. Când m-am îmbarcat, am lăsat flecuștețul să cadă în Mediterana, fără a mă sinchisi să mă uit după el. Cu un râs scurt, m-am gândit la ce-aș fi vrut să-i

spun Țânțarului. Că brățara, la fel ca oricare alta dintre comorile lui, nu-mi era necesară. Că nu aveam nevoie de nimic ca să-mi amintească de Tanger sau de ea.

La urma urmei, eram o tangerină.

N-aveam să uit niciodată.

19.

ALICE

Din unele puncte de vedere, închisoarea Malabata nu era chiar atât de sumbră pe cât mă așteptasem.

La marginea de est a orașului am văzut o masivă clădire monumentală ce se profila în fața mea, astfel că m-a dus imediat cu gândul la hotelul Continental. Am simțit un fior înghețat străbătându-mă. Cele două clădiri erau cât se poate de deosebite una de alta, și totuși amândouă aveau ceva ce mi se părea ciudat de familiar, o alură impunătoare ce părea să emane din ele.

Înăuntru am fost condusă printr-o serie de coridoare și în cele din urmă am ajuns în ceea ce părea să fie un fel de celulă improvizată, separată de restul închisorii.

Youssef s-a ridicat în picioare când am intrat.

— Sunt atât de cunoscut acum, încât au decis că trebuie să am o cameră numai a mea, spuse el în chip de salut, arătându-mi împrejurimile cu un gest al mâinii.

Zâmbi privindu-mă în timp ce mă uitam la spațiul restrâns – o închisoare în incinta unei închisori, creată pentru el.

Am zâmbit și eu slab, deși bănuiam că știa adevărul. Cu toate că Tangerul era în mod cert un loc periculos, învățasem de la John că majoritatea celor închiși la Malabata erau hoți și proxeneți, iar

cea mai des întâlnită infracțiune era contrabanda cu kif adus din munți. Un criminal periculos ca Youssef nu era o companie potrivită nici pentru ceilalți prizonieri, nici pentru gardieni. Așa că îl izolaseră, încropind o celulă în care să fie ținut separat de restul deținuților, având drept companie o singură fereastră.

Mi-am dres glasul.

— Voiam să vorbesc cu dumneavoastră despre Lucy Mason.

Youssef, care ședea pe singurul scaun din celulă, se lăsă pe spate înclinându-l în ceea ce părea să fie un periculos număr de echilibristică.

— Nu sunteți prima persoană care rostește acest nume în prezența mea, răspunse el clătinând din cap cu un râs scurt, după care lăsă scaunul să revină la poziția normală cu un clămpănit. Îmi pare rău că vă dezamăgesc, *madame,* dar nu cunosc pe nimeni cu acest nume.

— Este femeia cu care v-ați întâlnit în urmă cu câteva săptămâni în Grand Socco.

El înclină capul în ceea ce am interpretat drept o invitație să continui.

— Vedeți dumneavoastră, *monsieur, eu* sunt Alice Shipley.

Făcu ochii mari și sprâncenele i se ridicară de un deget. Rămase tăcut, cântărindu-mă din priviri. În cele din urmă spuse:

— Înțeleg.

— Femeia cu care v-ați întâlnit, am continuat, nerăbdătoare să dau totul pe față, mi-a folosit numele, deși nu știu bine de ce. Dar cred că acesta a fost motivul, cred că a plănuit totul, într-un fel sau în altul, încă de la început.

Am așteptat un răspuns. Neprimindu-l, am adăugat:

— Așa că, vedeți dumneavoastră, trebuie să le spuneți.

El zâmbi.

— Să spun ce cui, *madame?*

— Poliției, am replicat, nedumerită că nu înțelegea, nu vedea adevărul. Trebuie să le spuneți ce v-am spus eu acum.

— Că o tangerină m-a mințit? Că mi s-a prezentat cu un nume fals? zise el ridicând din umeri. Asta nu-i deloc o noutate.

Am clătinat din cap.

— Trebuie să le spuneți că eu nu sunt Alice, sau mai degrabă că nu sunt acea Alice pe care ați cunoscut-o dumneavoastră. Că nu eu sunt cea pe care ați văzut-o în noaptea aceea… în noaptea în care a fost ucis John.

— Da, le-aș putea spune asta. Dar de ce m-ar crede?

M-am bâlbâit, derutată. Cum de nu pricepea că asta era nu doar scăparea mea, ci și a lui, că era unica lui șansă de a-și spăla numele și a se elibera din lanțurile în care-l ferecaseră minciunile ei?

— Trebuie să vă creadă.

Youssef clătină din cap.

— *Madame,* dați-mi voie să vă spun eu ce va zice poliția. Va zice că ați venit aici ca să mă convingeți să mint. La urma urmei, de ce ați vizita la închisoare un om pe care nu-l cunoașteți? Din ce alt motiv decât pentru a-i cere să vă salveze viața, dat fiind că a lui e pierdută deja?

Am rămas fără cuvinte.

— Vor răstălmăci totul, continuă el. Cuvintele, intențiile dumneavoastră, până când le vor întoarce în favoarea lor. Așa procedează ei. Nimic nu va putea schimba asta. Așa că, vedeți dumneavoastră, ne aflăm într-o situație imposibilă.

— Dar nu e drept, am bolborosit. Nu poate să scape așa de ușor! Nu se poate ca locul ăsta s-o lase să scape așa de ușor!

El ridică din sprâncene.

— Locul ăsta?

— N-am vrut să… m-am grăbit să spun, dornică să-i explic.

Dar pe urmă am tăcut, întrebându-mă dacă nu cumva exact asta fusese în mintea mea. Tangerul. Locul acesta. Orașul acesta ciudat, nelegiuit, care aparținea tuturor și nimănui.

Youssei se așeză la loc pe scaun.

— Permiteți-mi să vă spun ce mi-a povestit odinioară un prieten. Lucrează la hotelul Continental – îl știți?

— Da, am răspuns îmbujorată.

Privindu-l pe bărbatul din fața mea, m-am întrebat cât de des băuse un ceai acolo sau măcar trecuse dincolo de ușa hotelului. Mi s-a părut bizară ideea că el aparținea acestui oraș și că orașul îi aparținea lui, și totuși locurile, spațiile orașului, nu.

— Da, am repetat, îl știu.

El înclină din cap.

— Prietenul la care m-am referit este directorul hotelului. El mi-a povestit odată despre un grup de turiști care veniseră să se cazeze acolo. Americani. La coborârea de pe feribot, una dintre primele întrebări pe care i le-au pus a fost dacă Tangerul era sigur.

Youssef se întrerupse, fixându-mă cu o privire care mă tulbură. Fiindcă auzindu-i cuvintele, nu m-am putut gândi la altceva decât la John, la trupul lui pe masa metalică a mediului legist. „Nu”, aș fi vrut să spun, să strig. Nu, Tangerul nu era sigur. Nimic din ceea ce știam despre el nu sugera contrariul, și nimic din ceea ce putea spune Youssef, un fiu al Tangerului, nu mi-ar fi putut schimba această convingere. Dar pe urmă l-am privit cum stătea acolo, în fața mea, închis pentru o crimă pe care nu el o comisese, și am simțit că nu puteam rosti cuvintele cu glas tare.

— Nu știu, am zis.

— Ei bine, făcu Youssef schimbându-și poziția în scaun, uite ce i-a întrebat el: Când sunteți la voi în țară, dacă vă oprește un necunoscut, unul cu o cicatrice urâtă pe față – aici arătă spre propriul

obraz, de parcă mutilarea ar fi fost vizibilă –, v-ați opri să vedeți ce dorește? Dumneavoastră v-ați opri? mă întrebă el aplecându-se în față și rostind ultimele cuvinte cu o inflexiune mai aspră.

— Nu, am răspuns repede.

— Nu, repetă el. Nu, sigur că nu. Atunci, de ce v-ați opri să vorbiți cu un asemenea om aici – doar ca să vă mirați când ceva rău se va întâmpla mai târziu? Dacă nu ești suficient de deștept acasă, continuă el bătându-se cu un deget în tâmplă și clătinând din cap, nu vei fi suficient de deștept nici aici. Dacă dai de necaz acasă, să nu te mire că dai de necaz și aici. Doar ești aceeași persoană. O fi Tangerul magic, însă nici el nu poate face minuni.

Am încuviințat, refuzând pe moment să mă gândesc la implicațiile cuvintelor lui, ale adevărului pe care bănuiam că-l conțin și ale posibilei lor semnificații pentru mine – ba nu, despre mine.

— Dar ce veți face? am întrebat, dându-mi seama că toate celelalte întrebări nu mai contau.

— Voi supraviețui, zise el ridicând din umeri. Nimic nu e veșnic, Alice Shipley.

∵

Taxiul pe care l-am luat înapoi spre casă m-ar fi putut lăsa în fața ușii, dar am constatat că voiam să stau afară – să merg în aer liber, deși atmosfera era înăbușitoare. Totuși, asta era o nimica toată în comparație cu temperatura de pe bancheta din spate a taxiului, cu geamurile închise complet, de parcă șoferul s-ar fi temut de aer.

M-am gândit la cuvintele lui Youssef, nu puteam să nu le simt tăișul, ca și când ar fi fost o mustrare adresată doar mie. La urma urmei, omul avea dreptate – cum puteam da vina pe locul ăsta, pe Tanger, când eu însămi adusesem problemele cu mine? Doar nu ieșiseră din fisurile și din ungherele trotuarelor din jurul meu; nu, fuseseră iscate și alimentate în altă parte și mă urmăriseră aici

fiindcă le ignorasem, permisesem ceței să ascundă ceea ce știam deja.

Era vina mea. Cele întâmplate cu Tom, cu John… totul. Nu exista un alt vinovat. Doar eu și Lucy. Ea îmi luase totul – însă eu îi permisesem s-o facă.

Conștientizarea acestui adevăr stârni ceva în mine, astfel că am grăbit pasul, disperată s-o înfrunt în sfârșit. Spre această situație ne îndreptam de ceva vreme: noi două stând față în față, cu toate secretele și minciunile noastre la vedere. Am mers mai repede, cotind după un colț, apoi după altul, împiedicându-mă de localnici, de nuanțele vibrante de albastru, roz și galben ale ușilor caselor, oprindu-mă și pornind din nou de câteva ori, confuză. În scurt timp mi-am dat seama, cu inima bubuindu-mi în piept, că mă rătăcisem.

Și că mă urmărea cineva.

M-a izbit drept în piept în vreme ce mă chinuiam să respir, în vreme ce măream viteza, cercetând cu privirea fiece clădire, fiece construcție, căutând ceva familiar, care amintea de casă. M-am gândit la omul cu cicatricea, sigură că el fusese cel care mă urmărise pe străzi cu numai câteva zile în urmă. Îmi fusese frică atunci; acum însă, deși frica nu-mi dispăruse, obosisem să mai fug.

Așa că m-am oprit, dintr-odată, fără avertisment.

Am simțit impactul unui alt trup izbindu-se de al meu. Geanta mi-a fost smulsă de pe braț, și conținutul ei s-a împrăștiat pe jos: un tub de ruj, un fard de obraz, cele câteva monede care căzuseră pe fundul ei. Uitasem de ele și privirea mi s-a oprit asupra lor când cădeau, argintiul strălucitor fluturând aidoma unor frunze în aerul din jurul meu.

M-am întors, așteptându-mă să-l văd pe bărbat stând acolo – dar nu, era o femeie, era ea, Lucy.

— Ce vrei? am întrebat-o, grăbindu-mă să-mi iau geanta și celelalte lucruri și să pun o distanță de un metru între noi.

Am bâjbâit, întrebându-mă de cât timp mă urmărea, dacă știa despre secția de poliție și despre lucrul oribil pe care mi-l mărturisise mătușa Maude după aceea. Mi-am imaginat-o trăgând cu urechea de după colț, zâmbind, încântată de supărarea mea. Punându-mi geanta pe umăr, am început să mă îndepărtez, dar rânjetul acela monstruos al ei – cel cu care mă privise și seara trecută – era tot ce puteam vedea în jur. M-am gândit la tata, la vocea lui ironică – *Mica mea Alice în Țara Minunilor.*

— De ce faci asta? am strigat, în sfârșit pregătită, simțind cum furia îmi curgea vijelioasă prin vene.

Dar când am ridicat privirea spre ea, ceea ce am văzut m-a făcut să încremenesc.

Fusese Lucy, eram sigură. Dar nu, acum îmi dădeam seama că mă înșelasem. Era o femeie, într-adevăr, dar nu Lucy, și nici nu semăna cu ea, deloc. Femeia asta era mai în vârstă și mai înaltă, era blondă în vreme ce Lucy era brunetă, și mă privea cu îngrijorare, cu palma la gură și cu ochii măriți, în care se citea o expresie pe care n-o puteam descifra.

Am scuturat din cap.

— Îmi pare rău, am murmurat. *Je suis désolée.*

Îmi mișcăm capul într-un fel bizar, mi-am spus fără să-mi pot opri gestul, o înclinare caraghioasă, părând că schițam o plecăciune în fața ei.

Ea a dat să vorbească, să spună ceva, dar am plecat – ba nu, am luat-o la fugă, imaginându-mi că femeia, oricine era, rămăsese locului, privindu-mă batjocoritor. Aproape că i-am putut auzi râsul presându-mă în spate în vreme ce alergam de la o stradă la alta, fără să fiu atentă încotro mă îndrept, simțind nevoia să mă pierd în mulțime, să pun o

distanță cât mai mare posibil între mine și rânjetul acela.

∵

Când am ajuns acasă, Lucy plecase.

La început nu mi-a venit să cred, am presupus că ieșise doar puțin, undeva în oraș. Dar pe urmă, când am intrat în camera ei – încet mai întâi, de parcă m-aș fi așteptat s-o văd apărând dintr-un moment în altul –, mi-am dat seama că era adevărat. Valiza, ei, hainele, obiectele de toaletă – totul dispăruse. Ca și când niciodată nu fusese acolo de fapt.

Conștientizarea absenței ei se așternu asupra mea încet, treptat, picătură cu picătură.

Youssef nu avea să vorbească. Mătușa Maude nu mă credea. Mai rău decât atât, credea că sunt vinovată. M-am gândit la polițistul de mai devreme – la întrebările lui, la dezamăgirea și, simultan, încântarea lui când a constatat la câte dintre întrebările pe care mi le adresa nu puteam da răspuns. Și am știut atunci că nu mai era mult până ce aveau să sune la ușă.

M-am sprijinit de perete și am simțit brățara în buzunar, grea și solidă.

Și am simțit furia crescând în mine. Furie care a erupt în clipa aceea, astfel că izbucnirea ei mi-a părut aproape violentă, într-o asemenea măsură încât chiar am simțit-o emanându-mi prin pori.

Am smuls fotografiile de pe pereți, forța mișcării dislocându-mi umărul. Am ignorat durerea, mi-am ignorat tremurul mâinilor, disperată să le fac să dispară – dorind… ba nu, simțind *nevoia* să distrug locul ăsta care însemnase odinioară siguranță, o nouă șansă, un nou început. Toate fuseseră numai minciuni. Și în momentul acela, nimic nu voiam mai mult decât să-l distrug.

Când m-au lăsat puterile, am fugit în bucătărie și mâinile mi s-au încleștat pe cel mai ascuțit cuțit pe care l-am găsit. I-am înfipt lama în canapea, în pernele din piele de pe jos, trăgând de mâner cu

atâta forță, încât materialul n-a mai rezistat. Mâinile îmi tremurau, iar răsuflarea îmi era superficială și rapidă, îmi simțeam inima bubuind în piept când mi-am șters sudoarea care-mi scălda fruntea.

Mi-am închipuit cum arătam – cu o expresie sălbatică, cu dinții încleștați și ghearele gata să sfâșie.

Am dat drumul cuțitului din mână și m-am prăbușit la podea în mijlocul camerei devastate, totul transformat în bucăți și fâșii rupte care zăceau în jurul meu aidoma unei versiuni macabre de zăpadă. Și am așteptat să mă cuprindă o senzație de alinare și de triumf. Am privit la distrugerile pe care le făcusem… dar n-am simțit nimic. Doar o senzație de pustiire la gândul că ea plecase. Și că probabil nu voi ști niciodată – nici ce făcuse atunci, nici ce făcuse acum. Tot ce voi avea vreodată va fi suma de suspiciuni, de convingeri proprii – ceea ce, dintr-odată, nu mi s-a părut deloc suficient.

Dar mai era și altceva.

Era absurd, grotesc chiar, însă simțeam ceva ca o durere fizică acolo, înăuntrul pieptului. Mi-am amintit de momentul acela de la secția de poliție, mai devreme, când mă întorsesem să mă uit după Lucy. Aproape ca și când ar fi lipsit din mine o parte pe care numai prezența ei ar fi putut s-o umple cu adevărat. Fiindcă deși ideea în sine mă făcea să pălesc, știam din experiență că, fără ea, hotărârea mi se spulbera și glasul îmi pierea. Simbioza dintre noi era reală, tangibilă, iar acum îi simțeam acut absența, ca și când Lucy ar fi fost o prelungire a propriei mele persoane. Ea era, mi-am dat seama acum, acea oribilă și mizerabilă parte din mine care trebuia închisă, ținută sub cheie pentru totdeauna – ca nebuna de la mansardă din *Jane Eyre.* Ea era versiunea nefiltrată, partea brută pe care nimeni nu trebuia s-o vadă. Ea era fiece gând ticăloșit, fiecare dorință interzisă devenită

reală și viscerală. Mi-am ridicat mâna și am văzut că vopseaua canapelei îmi pătase pielea. Am râs și mi-am șoptit: „Vezi, niciodată n-o să scapi de ea”. M-am uitat din nou în jos, forțându-mă să simt ceva, orice.

Dar n-am simțit nimic. Absolut nimic.

∵

Mi-am auzit numele strigat înăbușit de dincolo de ușă.

Erau polițiștii, știam. Se întorseseră, în cele din urmă.

M-am uitat la pereții apartamentului, dorindu-mi cu disperare să mă înghită, să fiu mistuită o dată pentru totdeauna de umbrele care pândeau în colțuri.

Ar fi trebuit să știu că nu voi fi niciodată în stare să fug de ele.

Că nu voi fi niciodată în stare să fug de *ea.*

M-am mutat din locul în care ședeam pe podea. Fâșii de piele și de țesătură mi se lipiseră de brațe. O bucățică îmi rămăsese prinsă de obraz. Desprinzându-le de mine, privind în jos la fâșiile de pânză, m-a copleșit convingerea că nimic din ce se întâmplase cu Tom, cu John și în răstimpul dintre ei, nimic nu conta. Nu cu adevărat. Totul se redusese întotdeauna la ea, la mine, la noi amândouă. Și fusese menit de la început să sfârșească așa.

Străfulgerată de un puseu de durere, mi-am strâns tâmplele între palme.

Bătaia în ușă devenise mai insistentă.

M-am gândit la ultima dată când auzisem pe cineva ciocănind așa, în dimineața în care dispăruse John. Nu, nu în dimineața dispariției, ci atunci când am auzit prima dată de ea, de la bărbatul acela ciudat, cu cicatricea pe obraz. M-am întrebat, nu pentru prima oară, cine era și de ce fusese atât de reticent la ideea de a contacta poliția. Dacă el fusese într-adevăr cel care mă urmărise pe străzi în ziua aceea. Dacă era adevărat ce susținuse

poliția, că John avea de gând să plece cu Sabine. Asta m-a făcut să-mi dau seama că nu l-am cunoscut niciodată cu adevărat pe John, ci doar mirajul neclar pe care mi-l prezentase în prima noastră vară împreună – o rază de speranță scânteietoare, de care mă agățasem în cele mai negre momente ale mele. M-am întors spre ușă, de unde se auzea cineva apăsând pe clanță. Ușa era încuiată. N-aveau să intre atât de lesne.

M-am dus rapid în dormitor.

Veniseră în sfârșit după mine, umbrele mele invizibile, cărora Lucy le conferise realitate. Dar de data asta, știam, nu vor mai pleca. La urma urmei, poliția credea că eu eram răspunzătoare pentru moartea lui John – dacă nu pentru actul fizic în sine, cel puțin pentru conceperea lui. Eram o Lady Macbeth care nu putea scăpa nepedepsită.

M-am gândit la trupul lui John, întrebându-mă dacă îl vor îngropa aici sau dacă-l vor duce înapoi, în Anglia. M-am gândit la ochii lui goi – sau cel puțin mi-am imaginat că aveau o privire goală, fiindcă erau închiși când îl văzusem ultima dată. Părea ciudată ideea de a-l duce în locul în care se născuse. Iubise Tangerul, iar Tangerul îl iubise și el, pentru o vreme. Nu părea drept să fie despărțiți acum. Nu, era logic ca el să-i rămână alături, pentru totdeauna. Am sperat că și ei vor înțelege asta.

Am strâns în mână cuțitul pe care-l luasem de pe podea.

Din multe puncte de vedere, și asta părea să aibă un anume sens. Ca și când în toți anii aceia, de la moartea părinților mei până acum, doar asta așteptasem. Sfârșitul care-mi fusese menit în noaptea aceea, și căruia i-aș fi căzut pradă probabil, în lipsa unui miracol. Sau poate că totuși nu fusese deloc un miracol. Poate că fusese doar o greșeală. Poate că n-ar fi trebuit să supraviețuiesc, iar umbrele erau simple avertismente – sau doar

timpul care mă pândea, așteptându-mi moartea iminentă.

Poate că dintotdeauna mă îndreptasem către ziua de azi, de una singură.

Gândul îmi aducea o anume alinare, am constatat apropiindu-mă de pat. M-am târât până la el, am tras cuvertura într-o parte și m-am vârât în așternut.

Părea acum că un trup masiv lovea cadrul de lemn iar și iar, și m-am temut că zgomotul nu va înceta niciodată, că va continua mereu, la nesfârșit.

Dar pe urmă, uitându-mă la propria-mi mână, mi-am amintit că totuși va înceta.

Totul va înceta. Curând.

Și nimic din ceea ce s-a întâmplat înainte nu va mai conta.

20.

LUCY

În fața ei, șirul de oameni se mișca în sfârșit.

— Biletul, vă rog! îi ceru bărbatul, întinzând palma.

Pentru o clipă, se gândi să se întoarcă. Să-și facă loc prin rândul la care stătuse aproape o oră, să-și croiască drum prin port și până în inima orașului, exact așa cum făcuse în prima zi. Aproape că simțea căldura din medina presând-o și agitația frenetică de acolo, ca o venă care menținea orașul în viață – pulsând și năvălind, frământându-se neîncetat pentru ca restul Tangerului să-și poată continua existența. Își dorea să fie iar în mijlocul ei, bănuind – ba nu, știind deja – că nu avea să mai fie niciodată. Că Tangerul avea să devină un străin pentru ea, acum și pentru totdeauna. Ei, nu chiar un străin, ci un fragment din trecutul ei. Unul pe care putea să-l scoată la iveală și să-l examineze

din când în când, ținându-l la lumină – dar pe care nu avea să-l mai viziteze niciodată. Asta avea să fie imposibil.

Dacă Alice n-ar fi sunat-o pe Maude!

Dacă Youssef n-ar fi șantajat-o pe ea!

Lucy îi întinse funcționarului biletul și își găsi un loc în partea din spate, departe de copiii care țipau, cu fețele lipicioase de la dulciuri, părinții lor având expresia resemnată a celor care știu că au pierdut deja bătălia. Era o expresie pe care o afișa și ea, fără îndoială, deoarece Lucy știa că acesta era sfârșitul pentru ea și Alice. Ele nu mai aveau nicio șansă.

Simți cum țesătura de sub ea se deplasează și se întoarse pe jumătate, privind către persoana care ședea alături. Femeia avea poate cu zece ani, sau mai mult, peste vârsta ei, dar era ceva blând și ademenitor în felul în care zâmbi înclinând din cap. Doar o mică aplecare a frunții, nimic prea insistent, însă Lucy îi întoarse imediat gestul, dornică dintr-odată să-și lase în urmă gândurile apăsătoare.

Femeia oftă.

— E o ușurare, nu-i așa?

Lucy se încruntă.

— Ce anume?

Necunoscuta schiță un gest spre fereastra de alături, care se înfierbântase și se încețoșase în soarele după-amiezii. Deja îi simțea forța apăsând-o în obraz.

— Să lași în urmă toate astea. Cu un alt oftat, se așeză mai bine pe banchetă. Nu e vorba că nu mi-ar plăcea Marocul, desigur, dar întotdeauna e o ușurare când vine timpul să mă întorc acasă. Ca și când… oh, nu știu… ca și când mi-aș lepăda pielea, sau așa ceva. De parcă, dintr-odată, pot din nou să respir. Nu există și o zicală în sensul ăsta?

— O zicală? repetă Lucy.

O privea acum cu mai multă atenție. Avea ceva femeia aceea, ceva în felul în care se mișca –

teatral, își spuse ea –, cu fluturări elaborate ale mâinilor înmănușate. Iar glasul ei avea inflexiuni solide, o încredere pe care Lucy o găsea atrăgătoare, astfel că se întrebă dacă femeia proceda deseori așa, dacă intra des în vorbă cu necunoscuții, de parcă ăsta ar fi fost cel mai firesc lucru din lume. Rostise cuvintele pe un ton încrezător, sigur pe sine, ca și când ar fi fost convinsă că o asemenea zicală exista, iar întrebarea pe care i-o adresase vecinei sale era pur retorică.

Fusese o vreme când și Lucy avusese aceeași siguranță – când totul păruse simplu și la locul lui. Apoi însă, lumea se întorsese cu susul în jos, iar când în sfârșit revenise la normal, ea se pomenise stând în fața ruinelor fumegânde, brusc nesigură în toate privințele. De data asta, o schimbare mai amplă avea să fie necesară, ceva mai mult decât o simplă mutare și o autobiografie inventată. Se gândi la Tanger, la multele lui nume și transformări. La oamenii care se simțiseră acolo acasă în decursul secolelor – o gamă variată de naționalități și de limbi. Tangerul era un oraș al transformării, unul care se preschimba mereu pentru a supraviețui. Și, într-un fel, o schimbase pe ea. Dispăruse deja fata, tânăra care iubise cu atâta dezinvoltură, atât de orbește încât fusese dispusă să facă orice pentru a păstra acea iubire. O vreme, încă mai crezuse că Alice o iubise și ea cândva, dar nu putea preciza exact când anume.

Lucy se întoarse spre femeie – spre momentul prezent – și zâmbi.

— Nu cred că știu zicala aceea.

Femeia ridică sprâncenele.

— Nu? Ei bine, atunci poate că doar mi-am imaginat-o, spuse ea întinzându-i mâna înmănușată. Eu sunt Martha.

Lucy i-o strânse, iar transpirația din palma ei se transferă pe țesătura apretată.

— Alice, se prezentă testând numele, schimbându-și vocea doar puțin, dând vocalei *a* o sonoritate mai înaltă, mai rotunjită.

Martha se încruntă.

— Ei, mă înșel eu, sau sesizez un ușor accent britanic?

Rostea vocalele tărăgănat, mai lungite, la fel ca muștele leneșe care dădeau ocol pe deasupra lor, astfel că Lucy își imagină o zi cu vreme fierbinte și prăfoasă, cu pământul în nuanța ocrului ars. Zâmbi.

— Mama era americancă, dar tata era englez. Se opri, simțind vibrația vasului când motorul se puse în funcțiune, apoi adăugă: Dar am fost crescută de mătușa mea la Londra.

— De mătușa ta?

— Da, răspunse Lucy. Simți feribotul depărtându-se de țărm, dar rezistă tentației de a se întoarce și a privi pe geam; își luase deja rămas-bun de la Tanger. Părinții mei au murit când eram mică.

Martha își duse mâna la buzele de culoarea cireșei.

— Oh, draga mea, ce teribil!

Lucy își plecă privirea.

— Da, da, așa a fost. Oftă adânc, simțind cum gestul își croia drum prin trupul ei, până ce nu mai putu să fie sigură dacă ceea ce fremăta fusese exclamația ei de ușurare sau angrenajele vasului. Dar s-a întâmplat cu mult timp în urmă, adăugă ea.

— Desigur, zise Martha.

Înclină din cap cu o mișcare exagerată și dădu să mai spună ceva, dar părea să șovăie.

Lucy își spuse că detecta emoții conflictuale – politețe și interes, ambele războindu-se în femeia din fața ei. Cu spatele lipit de fereastră, refuzând să privească în urmă, așteptă să vadă care dintre ele avea să câștige.

Ambarcațiunea zvâcni înainte, iar Martha tresări brusc și-i dădu ușor o palmă pe umăr.

— Am găsit! exclamă ea.

Lucy se încruntă, surprinsă.

— Ce anume?

— Zicala, răspunse Martha clătinând din cap de parcă nu i-ar fi venit să creadă că Lucy nu știa la ce se referise – de parcă erau deja prietene bune. E o zicală de-a locului aici… sau mai degrabă acolo, explică ea arătând peste umărul lui Lucy, spre Tanger și spre țărmul lui care începuse să se piardă în depărtare.

Se opri un moment, privind-o cu interes, apoi spuse: – „Plângi atunci când sosești, plângi atunci când pleci”.

EPILOG

SPANIA

În vis, șade la Café Hafa. În față are un pahar cu ceai de mentă, și se minunează privindu-i culorile. Un verde-pădure intens în partea de sus, chihlimbariu-auriu spre fundul paharului. E una dintre zilele acelea perfecte în Tanger, își spune în sinea ei. Cerul e de un albastru adânc, cu norii de un alb orbitor. Își dorește, nu pentru prima dată, să poată consemna totul într-un fel – poate prin cuvinte așternute pe o pagină sau în culori pe pânză –, ca să poată păstra imaginea cu ea pentru totdeauna.

Realitatea, atunci când se trezește, e cu totul alta. Soarele strălucește încă, pe un cer azuriu. Numai că în loc de albastrul de safir al Mediteranei, are în față munții – înverziți în primele zile de primăvară.

Azi e marți, ziua ei preferată din săptămână.

Marțea se trezește devreme, pune cafea în ceașcă – atât cât e necesar pentru o singură porție, fiindcă trebuie să meargă altundeva. Pe urmă urcă scările și își bea cafeaua pe balconul care dă spre stradă și spre una dintre numeroasele pante abrupte ale orașului. E suficient de sus pentru a-i cuprinde cu privirea vasta întindere și munții din depărtare – noaptea, când orașul devine tăcut în mare parte, poate să vadă acele locuri care rămân treze, luminile lor pulsând în așezarea de munte altfel cufundată în întuneric.

Astăzi s-a mutat cineva în apartamentul de peste drum. Din locul în care privește, ea poate să vadă în interior în vreme ce ocupanții se mișcă de colo colo, dezvelind piesele de mobilier, scuturând praful pe fereastră, în strada de dedesubt. Una dintre piese este un pian vechi, în capătul din spate al încăperii. În timp ce ea își termină cafeaua,

acorduri de muzică încep să răzbată pe fereastră. *Doi rătăcitori, plecați să vadă lumea, E-atâta lume de văzut.* Stă și ascultă zâmbind, prelungind momentul atât cât se lasă el prelungit.

Azi va fi ultima ei zi în această casă.

Așteaptă răbdătoare în stația de autobuz, salutând cu câte o înclinare a capului chipurile care i-au devenit familiare. Iată cuplul care are unul dintre cele trei restaurante din oraș și care-i servește ei bere cu tapas – un pește pe care nu-l recunoaște, dar care e întotdeauna unsuros, sărat și mulțumitor; iată-l și pe vagabondul care s-a aciuat în cocioaba părăsită din spatele casei doctorului; și alte zâmbete familiare, îi salută pe toți, dar nu vorbește. Se pare că nimeni nu înțelege engleza sau franceza în orășelul acesta, așa că păstrează distanța față de ei, fericită că există acea barieră.

Urcă în autobuz și se oprește în fața șoferului.

— Málaga, îi spune, întinzându-i banii necesari.

E un drum de o oră, dar unul plăcut. Stă singură și privește pe geam, urmărind sinuozitățile munților care rămân repede în urmă – un covor de flori purpurii și galbene acoperind câmpul înverzit. Sunt momente în care își dorește ca drumul să continue la nesfârșit, și își reazemă tâmpla de geam, iar pleoapele îi tremură.

Se simte aproape mulțumită în aceste clipe, aproape împăcată.

La Málaga, zgomotele par s-o asalteze – s-a obișnuit cu liniștea din micul ei orășel de munte. Aici sunt prea mulți oameni care mișună agitați dintr-un loc în altul. Și e cumva prea cald, deși probabil că temperatura e aceeași. Totuși, nu se simte confortabil, așa că după ce străbate o stradă sau două, bluza i se lipește de spate, iar respirația îi e gâfâită, laborioasă. Își împinge ochelarii de soare mai sus pe nas, încercând să se ferească de lumina vie.

Când ajunge, se așază în colțul încăperii, singură.

Maude ar prefera, știe asta, ca Alice să fie în Anglia undeva. Deocamdată însă, medicii nu au recomandat o astfel de mutare, așa că n-a avut de ales decât să-i trimită o infirmieră personală, o tânără roșcată care pare speriată de perspectiva de a rămâne în Spania pe o perioadă nedeterminată. „Cel puțin nu e la Tanger”, așa spusese Maude cu șase luni în urmă, clătinând din cap. Îi povestise apoi despre starea în care fusese găsită Alice, despre disputele aprige prin care trecuse Maude înainte să-i convingă în sfârșit pe polițiști că cel mai potrivit loc pentru nepoata ei era un azil din Málaga, nu o celulă de închisoare din Tanger. Și despre faptul că totul fusese aranjat deja, în numele ei, de o prietenă a lui Alice, o tânără capabilă pe nume Sophie Turner. Până la urmă, oamenii legii cedaseră; situația devenise prea dificilă și prea încurcată pentru gusturile lor. Sosise ziua independenței, iar ei se arătaseră nerăbdători să pornească pe noul drum, să se concentreze pe propriile lor probleme și să le lase pe cele ale expatriaților în seama țărilor de origine. Așa că până la urmă se bucuraseră s-o poată expedia pe tânăra englezoaică de pe meleagurile lor.

Stă lângă pat și privește în jos, la ceea ce a mai rămas din fata pe care o știuse, pe care o iubise cândva. E ciudat, și-a spus deseori în aceste ultime luni petrecute îngrijind-o pe Alice, cum sentimentele pe care le avusese odinioară s-au risipit, așa că știe că a venit vremea să plece.

Pe pat e o foaie de hârtie și, întinzând mâna spre ea, își vede numele scris acolo. Asistentele o avertizaseră cu câteva săptămâni în urmă cu privire la acest lucru, că această obsesie pentru numele respectiv se accentuase, la fel cum se înmulțiseră bucățelele de hârtie rupte și ascunse în cele mai diverse locuri din camera lui Alice.

Ia foaia și o pune în buzunar.

Aplecându-se, depune un sărut pe fruntea fetei și pleacă. Nu se uită înapoi. Asta va fi ultima dată când se vor mai vedea.

∵

Pașii îi sunt grei în vreme ce se îndreaptă spre Banco de Málaga.

La ghișeu, funcționarii sunt surprinși de înfățișarea ei – de obicei e trimis un curier să ducă alocația pentru Alice Shipley, aflată în îngrijirea lui Sophie Turner. Ea clatină din cap și zâmbește, explicând că se simte mai bine acum, că îngrijitoarea ei s-a întors în Anglia și că a venit ea să-și ridice banii din fondul la care are acum acces deplin, dat fiind că ieri a fost ziua ei de naștere. Când ei se încruntă, derutați, își duce o mână la obraz și întreabă:

— Oh, Doamne, n-a lăsat oare mătușa mea un bilet cu instrucțiuni?

— Nu, *señorita,* nimic, răspund ei roșind.

Nu prea vorbesc engleză, dar asta n-o deranjează, dimpotrivă.

Roiesc în jurul ei, zâmbindu-i englezoaicei drăguțe care îi privește cu ochi mari și încrezători, astfel că își dau seama cât de singură și de vulnerabilă e aici, într-o țară care nu e a ei și a cărei limbă nici măcar n-o vorbește. Se gândesc, plini de îngrijorare, la propriile lor fiice, și până la urmă cedează. În definitiv, fata are pașaportul în care scrie Alice Shipley – același nume de familie cu al impunătoarei femei mai în vârstă care deschisese contul. Nu se poate ca asta să fie doar o coincidență. Femeia stabilise ca plățile să se facă pentru îngrijirea nepoatei sale cât timp aceasta stătea în spital și, cu toate că nu întrebaseră de ce boală suferă, li se pare limpede acum că tânăra s-a vindecat.

Iar fondul e pe numele ei, așa că nu au niciun motiv s-o refuze.

∵

În stradă, zâmbește, simțind siguranța, simțind cum viitorul îi palpită viu în greutatea valizei din mâna ei. Nu e o hoață, își spune, fiindcă nu a luat totul, ci numai ce i se datora. Pentru toate promisiunile pe care Alice le-a făcut și le-a încălcat. Pentru viața pe care o prefigurase cu șoaptele ei într-o seară de toamnă răcoroasă și pe care o spulberase în frigul mușcător al iernii.

Se îndreaptă spre Alameda Principal și spre Antigua Casa de Guardia, fiindcă a început să-i placă *lágrima transañejo.* Da, își spune, va gusta o ultimă dată, pentru a sărbători. Așa că parcurge drumul cu pas lent, privind familiile și cuplurile ce merg pe mijlocul străzii care străbate orașul ca o venă pulsând de activitate. Se opresc la o tarabă cu flori, apoi la o alta la numai câțiva metri distanță, inspectând și târguindu-se înainte să cumpere ceva.

Înăuntru, în bar, mintea i se relaxează.

Se uită cum liniuțele pe care barmanul le face cu creta în fața ei cresc de la una la trei. În trecut, în zilele mai negre, comandase câte o lădiță de luat pentru acasă. În zilele cele mai negre, plătise o cameră la un hotel din oraș. Astăzi simte greutatea valizei și știe că nu vor mai exista asemenea zile.

Îi face semn barmanului. Autobuzul ei pleacă peste o jumătate de oră și nu poate să-l rateze, numele orașului tipărit pe biletul ei fiind o speranță, un vis pe care nu-l mai poate amâna. Întinde monedele, iar barmanul le numără repede și duce mâna la buzunar ca să-i dea restul potrivit. Ea clatină din cap, semnalându-i să-l păstreze în chip de bacșiș, știind că de acum își poate permite așa ceva. El face o plecăciune drept mulțumire.

Lucy privește în timp ce barmanul scoate o cârpă din buzunar și șterge cu ea suprafața din lemn, numărul paharelor băute de ea dispărând, până când în sfârșit tejgheaua rămâne curată, de parcă ea nici n-ar fi fost acolo vreodată.

CHRISTINE MANGAN
NECUNOSCUTA DIN TANGER
virtual-project.eu

virtual project

[1] Rif - regiune muntoasă în nordul extrem al Marocului, populată de berberi.

[2] Narcotic ușor pe bază de frunze de cânepă, folosit în principal în Orientul Mijlociu.

[3] În arabă, zona veche a unui oraș, înconjurată de obicei de ziduri de apărare, cu străzi înguste și labirintice.

[4] În arabă, zona centrală a unui oraș vechi, înconjurată de obicei de ziduri de apărare.

[5] Spre deosebire de Maroc, care a fost colonie franceză - cu excepția nordului și actualei Sahare Occidentale, colonii spaniole - până în martie 1956, Tangerul a avut statut de zonă internațională sub administrare comună franceză, spaniolă și britanică începând din 1923, acest statut încetând în 1952. După ce Marocul și-a cucerit independența, Tangerul a intrat în componența noului stat.

[6] Veșmânt tradițional ca o tunică lejeră, lungă până la glezne și cu mâneci lungi, purtat atât de bărbați cât și de femei în regiunea maghrebiană.

[7] Un fel de clătite tradiționale în Maroc, Algeria și Tunisia, care pot fi mâncate ca atare sau umplute cu legume ori cu carne.

[8] Le Grand Socco și Le Petit Socco sunt două piețe care ocupă zona medinei din centrul Tangerului.

[9] Atenție, e fierbinte! (în limba franceză în original).

[10] Văl care acoperă complet fața, cu excepția unei fante pentru ochi, purtat de unele femei musulmane.

[11] Fel de mâncare specific regiunii maghrebiene, cu carne, legume și/sau fructe uscate, numit astfel după vasul în care este preparat.

[12] E totul în regulă, doamnă? (în limba franceză în original).

[13] Pare bolnavă (în limba franceză în original).

Table of Contents

Table of Contents